Školní vzdělávací program pro základní vzdělávání

Základní škola

Dětský domov, Základní škola a Střední škola, Žatec, příspěvková organizace

Pražská 808, Žatec

ŠVP ZŠ projednala Školská rada DD, ZŠ a SŠ Žatec č.j.: DDZ/02025/2022, dne 29.08.2022 jako učební dokument pro ZŠ ve smyslu zákona č. 561/2004Sb § 5 odst.3, s platností od 1.9.2022

Obsah

1. Identifikační údaje ... 3

2. Charakteristika školy ... 4
Úplnost a velikost školy ... 4
Vybavení školy ... 5
Hygienické podmínky ... 5
Psychosociální podmínky ... 5
Personální podmínky ... 6
Organizační podmínky ... 6
Podmínky spolupráce školy a rodičů žáků ... 7

3. Charakteristika ŠVP ... 8
Zaměření školy ... 8
Výchovné a vzdělávací strategie ... 9

4. Klíčové kompetence ... 10

5. Učební plán ZŠ ... 14
I. stupeň ... 14
II. stupeň ... 15

6. Průřezová témata ... 16
Realizace průřezových témat ve vzdělávacím obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů ... 17
Propojení průřezových témat se vzdělávacím obsahem jednotlivých vyučovacích předmětů ŠVP ... 19

7. Učební osnovy ... 38
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace ... 38
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace ... 67
Vzdělávací oblast: Informatika ... 79
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět ... 95
Vzdělávací oblast: Člověk a společnost ... 110
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda ... 125
Vzdělávací oblast: Umění a kultura ... 147
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví ... 169
Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce ... 187
Vzdělávací oblast: Předměty speciálně pedagogické péče ... 200

8. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami ... 207
Vzdělávání žáků se lehkým mentálním postižením (LMP) ... 208

9. Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření (příloha ŠVP) ... 209
Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace ... 209
Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace ... 224
Vzdělávací oblast: Informatika ... 235
Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět ... 247
Vzdělávací oblast: Člověk a společnost ... 254
Vzdělávací oblast: Člověk a příroda ... 259
Vzdělávací oblast: Umění a kultura ... 268
Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví ... 277
Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce ... 292

10. Hodnocení žáků a autoevaluace školy ... 300
Hodnocení a klasifikace žáků ... 300
Autoevaluace školy a její autoevaluační činnost ... 302

11. Školní družina ... 307
Charakteristika školní družiny ... 307
Formy vzdělávání ... 309

12. Dodatek: Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika – přechodné ustanovení ... 318

1. Identifikační údaje

Název ŠVP:

Školní vzdělávací program základní školy zpracovaný podle RVP ZV

Motivační název ŠVP:

„Dokážu to“

Předkladatel a zřizovatel:

Základní škola je dílčím pracovištěm níže uvedeného předkladatele (školského zařízení).

Nachází se na adrese ul. Svatopluka Čecha č. 2773 v Žatci.

Předkladatel:

Dětský domov, Základní škola a Střední škola, Žatec, Pražská 808, příspěvková organizace

PSČ: 438 01

Telefon: 415 710795, 415 710588

Fax: 415 710795

e-mail: ddzatec@seznam.cz

Webová stránka: www.ddzatec.cz

Ředitelka školy: Mgr. Lenka Woloszczuková

Zřizovatel:

Krajský úřad Ústeckého kraje, Ústí nad Labem-centrum, Velká hradební 3118/48

PSČ: 400 01

Telefon: 475 657111

Fax: 475 200245

E-mail: urad@kr-ustecky.cz

Platnost dokumentu:

Školní vzdělávací program je platný od 1. 9. 2022

Datum: 29.08.2022

Podpis ředitelky školy:

Razítko školy:

Jméno koordinátora tvorby ŠVP: Mgr. Lenka Woloszczuková

2. Charakteristika školy

Úplnost a velikost školy

Jsme úplnou školou s 1. až 9. postupným ročníkem základní školy. Většina žáků je i sociálně znevýhodněna (zákon 561/2004 Sb., § 16, odst. (4)). Důvodem sociálního znevýhodnění je nařízená ústavní výchova nebo rodinné prostředí s nízkým sociálně kulturním postavením.

Subjekt zahrnuje několik součástí, kterými jsou:

- **Základní škola** – poskytuje základní vzdělávání podle ŠVP Základní škola, zpracovaného podle RVP ZV.
- **Základní škola speciální** - poskytuje vzdělávání podle ŠVP Základní škola speciální, zpracovaného podle RVP ZSS
- **Praktická škola jednoletá a dvouletá** – poskytuje střední vzdělání ukončené závěrečnou zkouškou.
- **Provozní služby** - učební obor, poskytuje střední vzdělávání zakončené výučním listem.
- **Školní družina** – poskytuje zájmové vzdělávání žákům školy
- **Školní jídelna** - poskytuje stravovací služby pro žáky, závodní stravování pro zaměstnance.

Škola je umístěna v ulici Svatopluka Čecha č. 2773 v Žatci.

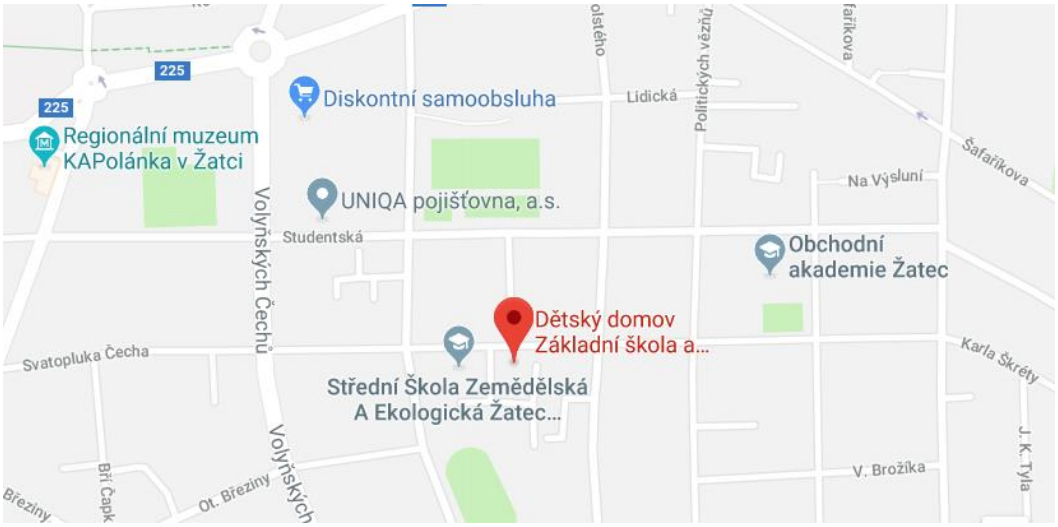

Žáci bydlí v bytech rodinných skupin dětského domova nebo u rodičů na různých místech v Žatci. Škola je pro ně dobře dostupná. Žáků z okolních obcí je méně. Jezdí do školy veřejnou dopravou.

Schválená kapacita školy je 100 žáků. Bývá využita jen s malými odchylkami. Některé třídy spojují blízké ročníky, mají oddělení.

Vybavení školy

Materiální a technické vybavení

Materiální vybavení je dostatečné vzhledem k požadavkům a potřebám výuky.
Kromě tradičních tříd je u nás cvičná kuchyně a dílna, máme i počítačovou učebnu. Každá učebna je vybavena počítači, notebooky, v pěti učebnách máme interaktivní tabule, které jsou dostupné všem žákům. Ve škole je též dostatek učebních i digitálních pomůcek, které se pravidelně doplňují. Nemáme vlastní tělocvičnu, využíváme však tělocvičnu gymnázia a SZEŠ nebo venkovní hřiště.

Prostorové vybavení

Budova školy je dvoupodlažní, je estetická a světlá. Její velikost včetně skladby a rozložení tříd, chodeb a dalších místností zcela vyhovuje.
Stravování žáků (obědy) je zajištěno v jídelně dětského domova vzdálené 300 m od školy.

Hygienické podmínky

Ve škole se dbá na dodržování vhodné struktury pracovního a odpočinkového režimu žáků a učitelů s dostatkem relaxace a aktivního pohybu. Žákům je umožněno dodržovat pitný režim dle jejich věkových a individuálních potřeb. Dodržování zákazů kouření, pití alkoholu a požívání jiných škodlivin je zakotveno ve školním řádu, který je opakovaně s žáky čten a diskutován. Ve všech třídních knihách jsou vloženy dokumenty stvrzující poučení žáků o bezpečnosti práce v hodinách či učebnách. Pedagogové i žáci jsou pravidelně proškolování o poskytování první pomoci. Prostředky první pomoci jsou všem pedagogům volně dostupné.

Psychosociální podmínky

Vzhledem k tomu, že našimi žáky jsou i děti se zdravotním postižením, přistupujeme ke všem žákům individuálně. Pracovní tempo i sociální klima ve třídách odpovídá požadavkům a potřebám našich žáků. Hodnocení tedy také probíhá v souladu s individuálními možnostmi a pokrokem každého jednotlivce. Respektujeme vždy potřeby jedince a jeho osobní problémy. Velice důležité je osvojovat si ty vědomosti, které mají pro žáky praktický smysl a využitelnost. Vzdělání motivuje žáky k dalšímu učení, vede je k učební aktivitě a k poznání, že je možné hledat, objevovat, tvořit a nalézat vhodnou cestu řešení problémů.

Personální podmínky

Pedagogický sbor

Pedagogický sbor je dlouhodobě stabilizovaný a plně erudovaný v oboru speciální pedagogiky. Ve škole pracují výchovný poradce a školní metodik prevence, správce ICT.

Pedagogové mají široké spektrum osvědčení pro odborné činnosti získané na základě kurzů a studia.

Organizační podmínky

Žáci

Škola vzdělává i žáky se speciálními vzdělávacími potřebami. Zřizuje třídy podle § 16 odst. 9 školského zákona. Umožňuje modifikaci vzdělávacího obsahu, rozsahu a zaměření výuky, metod práce a zařazení dalších podpůrných opatření pro vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami. Žákům, u kterých byly speciální vzdělávací potřeby zjištěny na základě speciálně pedagogického a psychologického vyšetření školským poradenským zařízením, zajišťuje dosahování cílů základního vzdělávání zohledňováním potřeb a možností každého žáka.

Specifika výuky

Velkou pozornost věnujeme vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami a přiznanými podpůrnými opatřeními. V případě potřeby máme pro ně vypracovány individuální vzdělávací plány.

Učitelé školy a vychovatelé rodinných skupin dětského domova spolupracují a vzájemně se informují. Jejich kontakt má vyšší intenzitu i kvalitu, než tomu bývá mezi školou a rodinou.

Projekty

Naše škola se zapojuje do tvorby a realizace různých projektů. Projekty přesahující jeden rok od vypracování do ukončení realizace vytváříme často, s různým zaměřením a různou dotací. Některé slouží potřebě školy, jiné souběžně dětskému domovu.

Navázali jsme též spolupráci s Charity L1 UK v Praze, která spočívá ve vzájemných návštěvách studentů fakulty UK a dětí z DD. Studenti UK pochází z různých částí celého světa, žáci se tak seznamují s kulturou jiných zemí a navazují kontakty s novými kamarády.

Akce školy doplňující vzdělávací proces

Zajišťujeme množství exkurzí, soutěží, besed, navštěvujeme kulturní a vzdělávací akce. Činíme tak vzdělávání zajímavějším a rozšiřujeme jeho formy. Poskytujeme žákům i akce sportovního, zdravotního a relaxačního významu. Připravujeme je sami nebo využíváme nabídky jiných institucí a osob.

Podmínky spolupráce školy a rodičů žáků

Spolupráce s rodiči i jinými subjekty

Škola usiluje o kontakt s rodiči žáků, kterým byla nařízena ústavní výchova. Tato snaha bývá nenaplněna. Spolupráce s vychovateli dětského domova nebo s rodiči žáků z města je oproti tomu velmi úspěšná.

Výchovný poradce, působící na škole, je rodičům k dispozici v pravidelných poradních hodinách. Spolupracujeme též se školskými poradenskými zařízeními a školskou radou.
Vážíme si vstřícného jednání se zřizovatelem - Krajský úřad Ústeckého kraje. Oceňujeme i setkávání s institucemi města Žatec (divadlo, knihovna, muzeum, základní umělecká škola) i se samotným městským úřadem. Bývá to vstřícné jednání vůči škole a dětskému domovu zároveň.

Škola je příliš malá, než aby byla občany výrazně vnímána. Přesto máme velmi aktivní příznivce. Těší nás zájem a odezva občanů na „dnech otevřených dveří“ školy a na benefičních koncertech.

3. Charakteristika ŠVP

ŠVP je ve velké míře uskutečňován s pomocí podpůrných opatření, jimiž jsou využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů, zařazení předmětů speciálně pedagogické péče, zprostředkování pedagogicko-psychologických služeb, nižší počet žáků ve třídě, oddělení nebo studijní skupině nebo jiná úprava organizace vzdělávání zohledňující speciální vzdělávací potřeby žáka.

Zaměření školy

ŠVP je koncipován tak, aby i žáci se speciálními vzdělávacími potřebami, za podpory speciálně pedagogických vzdělávacích metod, mohli dosáhnout co nejvyšší možné úrovně osobnostních kvalit.

Pro vzdělávání vytváří optimální podmínky, které formují kladný vztah žáka ke vzdělávání, především přátelskou atmosférou ve škole a pracovním klimatem, které podněcuje zájem žáků o školu. Minimalizuje obavu z případných neúspěchů a usiluje o dosažení základního vzdělání v rámci možností žáků.

Na prvním stupni především v 1. období (1. – 3. ročník) je vzdělávání přizpůsobeno psychickým, fyzickým a sociálním možnostem žáků. Je zaměřeno na pozvolný a postupný přechod z rodinné péče nebo z předškolního vzdělávání. Individuální přístup ke každému žákovi zohledňuje rozdílnost rozumových schopností žáků, schopnosti učení a pracovní výsledky. Hlavním úkolem je adaptace žáků na nové prostředí, vytváření sociálních návyků.
Ve druhém období (4. a 5. ročník) prvního stupně si žáci upevňují sociální návyky a adaptují se na nový styl práce, který je zaměřen na získávání vědomostí, rozvíjení dovedností a návyků, který žáci využijí na druhém stupni základní školy.

Druhý stupeň (6. – 9. ročník) je zaměřen na získávání vědomostí, rozvíjení dovedností a návyků, které žáci mohou využít ke zvýšení kvality osobního života a budoucího profesního uplatnění. Prioritou je rozvíjení sociálních a komunikačních schopností a především vytváření praktických dovedností. Důraz v učebním plánu je kladen na oblasti člověk a svět práce.

Základní vzdělávání je založeno na poznávání, respektování a rozvíjení individuálních potřeb, možností a zájmů každého žáka. Zajišťuje, aby se každý žák prostřednictvím výuky přizpůsobené individuálním potřebám optimálně vyvíjel a dosahoval svého osobního

maxima.

Výchovné a vzdělávací strategie

V souladu s cíli RVP ZV vybavit žáky souborem klíčových kompetencí na úrovni, která je pro ně dosažitelná a umožní jim efektivně a odpovídajícím způsobem jednat v různých situacích. Maximálním rozvojem individuálních schopností každého žáka vytvořit základ pro celoživotní učení.

Vzhledem ke specifickým potřebám žáků je kladen důraz především na klíčové kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní; kompetence digitální. K jejich utváření a rozvíjení musí směřovat a přispívat veškerý vzdělávací obsah i aktivity a činnosti, které ve škole probíhají.

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných

Vzdělávání žáků mimořádně nadaných se uskutečňuje podle zákona 561/2004 Sb., § 17. K rozvoji nadání dětí, žáků a studentů lze uskutečňovat rozšířenou výuku některých předmětů nebo skupin předmětů. Ředitel školy může mimořádně nadaného nezletilého žáka na žádost jeho zákonného zástupce, a mimořádně nadaného zletilého žáka nebo studenta na jeho žádost přeřadit do vyššího ročníku bez absolvování předchozího ročníku. Ředitel školy může s písemným doporučením školského poradenského zařízení povolit nezletilému žákovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na žádost jeho zákonného zástupce a zletilému žákovi nebo studentovi se speciálními vzdělávacími potřebami nebo s mimořádným nadáním na jeho žádost vzdělávání podle individuálního vzdělávacího plánu.

4. Klíčové kompetence

Klíčové kompetence představují souhrn vědomostí, dovedností, schopností, postojů a hodnot důležitých pro osobní rozvoj a uplatnění každého člena společnosti. Jejich výběr a pojetí vychází z hodnot obecně přijímaných ve společnosti a z obecně sdílených představ o tom, které kompetence jedince přispívají k jeho vzdělávání, spokojenému a úspěšnému životu.

V etapě základního vzdělávání jsou za klíčové kompetence považovány:
kompetence k učení; kompetence k řešení problémů; kompetence komunikativní; kompetence sociální a personální; kompetence občanské; kompetence pracovní a kompetence digitální.

Výstupní osobnostní kompetence žáka ZŠ - profil absolventa

	Kompetence k učení	**Kompetence k řešení problémů**	**Kompetence komunikační**	**Kompetence sociální a personální**	**Kompetence občanské**	**Kompetence pracovní**
Orientace v prostředí	Vybírá a využívá pro efektivní učení vhodné způsoby, metody a strategie, plánuje, organizuje a řídí své učení.	V běžných situacích rozpozná a pochopí problém a jeho příčinu, naplánuje a promyslí dle vlastního úsudku vhodný způsob řešení.	Logicky, výstižně, souvisle a kultivovaně komunikuje v písemném i ústním projevu.	Účinně spolupracuje ve skupině, spolupodílí se na vytváření pravidel týmové spolupráce.	Respektuje přesvědčení druhých, ctí jejich vnitřní hodnoty.	Dodržuje bezpečnost při práci, účinně užívá materiály, nástroje a vybavení.

Schopnost spolupráce a sociální komunikace	Operuje s obecně užívanými termíny, znaky symboly, uvádí věci do souvislostí a celků, propojuje poznatky z různých oborů a získává tak komplexnější pohled.	Vyhledá informace vhodné k řešení problému, analyzuje jejich shodné i rozdílné znaky, různé varianty řešení, je vytrvalý.	Naslouchá druhým s porozuměním, vhodně reaguje a účinně diskutuje, přiměřenou argumentací obhájí svůj názor.	K druhým přistupuje s úctou a ohleduplně, oceňuje zkušenosti druhých a respektuje různá hlediska pohledu.	Chápe principy zákonů a společenských norem, zná svá práva a povinnosti.	Dodržuje vymezená pravidla, plní povinnosti a závazky, adaptuje se na nové či změněné pracovní podmínky.
Sebepojetí, seberozvoj, empatie	Chce se věnovat dalšímu studiu a celoživotnímu učení.	Samostatně řeší problémy s užitím přiměřených logických, matematických a empirických postupů.	Chápe různé běžně užívané grafické symboly, gesta aj. informační a komunikační prostředky, tvořivě je užívá ke svému rozvoji a k aktivnímu společenskému zapojení.	Má pozitivní představu o sobě, podporující sebedůvěru a rozvoj. Svým jednáním a chováním dosahuje pocitu sebeuspokojení a sebeúcty. Respektuje druhé.	Je schopen vcítění se do situace druhých, odmítá a staví se proti útlaku a hrubému zacházení.	K výsledkům své pracovní činnosti přistupuje z hlediska kvality, funkčnosti, hospodárnosti a společenského významu, ale i s ohledem na ostatní.

	Kompetence k učení	**Kompetence k řešení problémů**	**Kompetence komunikační**	**Kompetence sociální a personální**	**Kompetence občanské**	**Kompetence pracovní**
Sebekontrola a ochrana osobnosti	Pozoruje a experimentuje, porovnává a kriticky posoudí výsledky svého učení, vyvozuje závěry pro budoucnost.	Kriticky myslí, uvážlivě rozhoduje, zodpovědně obhájí svá rozhodnutí a zhodnotí výsledky svých činů.	Užívá dostupných informačních a komunikačních prostředků pro kvalitní a účinnou komunikaci s okolím.	Na základě poznání nebo přijetí nové pracovní role pozitivně ovlivňuje atmosféru i kvalitu práce své i týmu.	Zodpovědně se rozhoduje, umí účinně poskytnout pomoc, ví jak se správně zachovat v situacích ohrožujících lidské zdraví či život.	Akceptuje hledisko ochrany zdraví svého a druhých, životního prostředí a kulturních a společenských hodnot.
Překonávání překážek a problémů	Vyhledává a třídí informace, na základě jejich pochopení, propojení a systemizace je efektivně v životě využívá.	Nenechá se odradit případným nezdarem, vytrvale za využití získaných vědomostí a dovedností hledá konečné řešení problému.	Přemýšlí a reaguje, aktivně hledá správné řešení.	Čerpá poučení z činů i slov druhých lidí, podnětně přispívá k diskusi, v případě potřeby umí požádat o pomoc i ji poskytnout.	Chápe svou povinnost postavit se proti fyzickému i psychickému násilí.	Orientuje se v základních aktivitách potřebných k uskutečnění a k realizaci podnikatelského záměru, chápe cíl, podstatu a riziko podnikání, rozvíjí podnikatelské myšlení.

Profesionální orientace, sebevzdělávání	Zná smysl a cíl učení i pozitivní vztah ke vzdělání, posoudí svůj pokrok, určí a snaží se o odstranění překážek a zefektivnění dalšího učení.	Prakticky ověří správnost řešení problémů, osvědčené postupy aplikuje v obdobných situacích, sleduje svůj vlastní pokrok.	Komunikativní dovednosti užívá k vytvoření plnohodnotných vztahů a kvalitní kooperaci s druhými lidmi.	Přispívá k upevňování dobrých mezilidských vztahů ve skupině, efektivně spolupracuje	Chápe význam respektu a ochrany přírodního a kulturního bohatství, aktivně se zapojuje do péče o přírodu, tradice a kulturní dědictví.	Ve škole získané znalosti a zkušenosti využívá v zájmu osobního rozvoje a přípravy na budoucnost, rozhoduje o svém dalším vzdělávání a profesní orientaci.

Uvedené výstupy jsou optimální. U každého žáka je třeba zohlednit jeho specifické možnosti a schopnosti. S ohledem na nové trendy ve vzdělávání a změnu RVP se ke stávajícím klíčovým kompetencím přidaly kompetence digitální.

Kompetence digitální
Na konci základního vzdělávání žák: ▪ ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít ▪ získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu ▪ vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků ▪ využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce ▪ chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi, ▪ kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání ▪ předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

5. Učební plán ZŠ

I. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předměty	Zkr. předmětů	Ročník					Min. čas. dotace	Dispon. časová dotace	Celkem
			1.	2.	3.	4.	5.			
Jazyk a jazyková komunikace	*Český jazyk* a literatura*	*ČJ*	7 + 1	7 + 1	7	6	6	33	2	**35**
	Anglický jazyk	*AJ*	0	0	3	3	3	9	0	**9**
	*Řečová * výchova*	*ŘV*	1D	1D	1D	1D	1D	0	5	**5**
Matematika a její aplikace	*Matematika*	*M*	4	4 + 1	4 + 1	4 + 1	4 + 1	20	4	**24**
Informatika	*Informatika*	*I*	0	0	0	1D	1	1	1	**2**
Člověk a jeho svět	*Prvouka*	*Prv*	2	2	2 + 1	0	0	6	1	**7**
	Přírodověda	*P*	0	0	0	1 + 1	1 + 1	2	2	**4**
	Vlastivěda	*VL*	0	0	0	2	2	4	0	**4**
Umění a kultura	*Hudební výchova*	*HV*	1	1	1	1	1	5	0	**5**
	Výtvarná výchova	*VV*	1	2	1	2	1	7	0	**7**
Člověk a zdraví	*Tělesná výchova*	*TV*	2	2	2	2	2	10	0	**10**
Člověk a svět práce	*Pracovní vyučování*	*PV*	1	1	1	1	1+1D	5	1	**6**
Celkem vyučovacích hodin			**20**	**22**	**24**	**26**	**26**	**102**	**16**	**118**

** Předmět speciálně pedagogické péče – v případě doporučení ŠPZ bude vyučován samostatně, Řečová výchova je zahrnuta v předmětu Český jazyk.*

II. stupeň

Vzdělávací oblast	Vyučovací předměty	Zkr. předmětů	Ročník				Min. čas. dotace	Dispon. časová dotace	Celkem
			6.	7.	8.	9.			
Jazyk a jazyková komunikace	Český jazyk a literatura	ČJ	4	5	5	5	19	0	19
	Anglický jazyk	AJ	2	2	2	2	8	0	8
	Další cizí jazyk (Německý jazyk)	NJ	0	0	0	0	0	0	0
	Komunikační * dovednosti	KD	1	1	2	2	6	0	6
Matematika a její aplikace	Matematika	M	4	3+1	4	4	16	1	16
Informatika	Informatika	I	1	0+1	0+1	0+1	4	3	4
Člověk a společnost	Dějepis	D	2	2	1	2	7	0	7
	Výchova k občanství	VO	1	1	1	1	4	0	4
Člověk a příroda	Fyzika	F	1	1	1	1	4	0	4
	Chemie	CH	0	0	1	1	2	0	2
	Přírodopis	P	1	2	2	2	7	0	7
	Zeměpis	Z	2	2	2	2	8	0	8
Umění a kultura	Hudební výchova	HV	1	1	1	0	3	0	3
	Výtvarná výchova	VV	2	2	2	1	7	0	7
Člověk a zdraví	Tělesná výchova	TV	2	2	2	2	8	0	8
	Výchova ke zdraví	VZ	1	0	0	1	2	0	2
Člověk a svět práce	Pracovní vyučování	PV	1+2	1+3	0+5	1+4	3	14	17
Celkem vyučovacích hodin			28	30	32	32	102	18	122

* *Předmět speciálně pedagogické péče – předmět Komunikační dovednosti,bude vyučován samostatně v případě doporučení ŠPZ*

6. Průřezová témata

Průřezová témata jsou realizována ve výuce různými formami - výuka v blocích, součást vyučovací hodiny, projektové vyučování, vycházka, exkurze, výstava, návštěva kulturních akcí,....

- **Osobnostní a sociální výchova (VaSV)**
- **Výchova demokratického občana (VDO)**
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech (VMvEGS)**
- **Multikulturní výchova (MTV)**
- **Environmentální výchova (EV)**
- **Mediální výchova (MDV)**

Realizace průřezových témat ve vzdělávacím obsahu jednotlivých vyučovacích předmětů

Učební plán		I. stupeň					2. stupeň			
Vzděl.oblasti	**Předměty**	**1.**	**2.**	**3.**	**4.**	**5.**	**6.**	**7.**	**8.**	**9.**
Jazyk a jazyková komunikace	**Český jazyk a literatura**	* * *	* * *	* * *	* * *	* * *	* * * *	* * * *	* * * *	* * * *
	Cizí jazyk		* * *	* * *	* * * * *	* * * * *	* * * * *	* * * * *	* * * * *	* * * * *
Matematika a její aplikace	**Matematika a její aplikace**	*	*	*	*	*	*	*	*	*
Informatika	**Informatika**				* * * *	* * * *	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *
Člověk a jeho svět	**Prvouka**	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *						
	Vlastivěda				* * * * * *	* * * * * *				
	Přírodověda				* * * *	* * * *				
Člověk a společnost	**Dějepis**						* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *
	Výchova k občanství						* * * * *	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *

Učební plán		I. stupeň					2. stupeň			
Vzděl.oblasti	Předměty	1.	2.	3.	4.	5.	6.	7.	8.	9.
Člověk a příroda	Fyzika						*	* *	* *	* * *
	Chemie						* *	* *	* * *	* * *
	Přírodopis						* * * *	* * * *	* * * *	* * * *
	Zeměpis						* * * *	* * * *	* * * *	* * * *
Umění a kultura	Hudební výchova	* * * * *	* * * * *	* * * * *	* * * * *	* * * * *	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *
	Výtvarná výchova	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *
Člověk a zdraví	Výchova ke zdraví						* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *
	Tělesná výchova	* * * * *	* * * * *	* * * * *	* * * * *	* * * * *	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *	* * * * * *
Člověk a svět práce	Člověk a svět práce	* *	* *	* * *	* * *	* * * *	* * *	* * *	* * * *	* * * *
Předměty speciálně pedagogické péče	Řečová výchova	* * *	* * *	* * *	* * *	* * *				
	Komunikační výchova						* * *	* * *	* * *	* * *

Propojení průřezových témat se vzdělávacím obsahem jednotlivých vyučovacích předmětů ŠVP

Osobnostní a sociální výchova

I. stupeň

Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopnosti poznávání
  - rozvoj vědomostí i dovedností k dobré komunikaci s okolím
  - cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění
  - cvičení zapamatování, řešení problémů, dovednosti pro učení a studium
- Sebepoznání a sebepojetí
  - porozumění sobě i druhým
  - já jako zdroj sebepoznání, druzí jako zdroj informací o mně
  - moje tělo a má psychika
  - mé chování k sobě, k druhým, přístup k učení
  - formování pozitivního postoje k sobě i k druhým
- Seberegulace a sebeorganizace
  - zvládání vlastního chování
  - cvičení sebekontroly a sebeovládání, regulace svého chování
  - organizace a plánování svého času pro učení i volného času
  - rozvoj dovedností pro spolupráci
- Psychohygiena
  - utváření kladných mezilidských vztahů
  - pozitivní vztah k sobě i druhým
  - pozitivní ladění mysli, organizace svého času
  - získání sociálních dovedností pro řešení složitých situací
  - získávání vědomostí a dovedností z oblasti duševní hygieny
- Kreativita
  - formování studijních dovedností
  - rozvoj základních rysů kreativity
  - tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

- Rozvoj poznávacích schopností

- uvědomování si mravních rozměrů lidského chování
- poznávání lidí, jejich odlišností, chyby v poznávání lidí

- Mezilidské vztahy
  - pochopení hodnoty spolupráce a pomoci
  - péče o dobré vztahy, pochopení podpory dobrých vztahů
  - empatie, respekt, podpora, pomoc
  - lidská práva jako vztahový regulativ
  - práce s dynamikou třídní skupiny
- Komunikace
  - uvědomění si hodnoty různosti lidí, názorů i přístupů k řešení problémů
  - formy mezilidské komunikace
  - cvičení pozorování a emfatického naslouchání
  - rozvoj specifikačních komunikačních dovedností (monolog, dialog, zásady komunikace)
  - obrana proti agresi a manipulaci, asertivní chování, otevřená pozitivní komunikace
  - práce s předstíráním a lží v komunikaci
- Spolupráce a soutěživost
  - nácvik individuálních dovedností pro kooperaci
  - rozvoj sociálních dovedností pro kooperaci
  - etické zvládání situací soutěže a konkurence

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednost
  - prevence sociálně patologických jevů a škodlivých způsobů chování
  - řešení problémů podle jejich druhů a podle sociální role v mezilidských vztazích
  - zvládání studijních problémů
  - zvládání problémů seberegulace
- Hodnoty, postoje, praktická etika
  - analýza svých i cizích postojů a hodnot i jejich projevů v chování
  - povědomí o odpovědnosti, spolehlivosti, spravedlivosti, respektu atp.
  - prosociální a pomáhající chování
  - etika všedního dne

II. stupeň
Osobnostní rozvoj

- Rozvoj schopností poznávání

- cvičení pozornosti a soustředění
- cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů
- dovednosti pro učení a studium

- Sebepoznání a sebepojetí
  - já, moje sebeprezentace, moje chování, moje vztahy s okolím
  - já a moje učení
  - můj vztah k sobě samému, zdravé a vyrovnané sebepojetí
- Seberegulace a sebeorganizace
  - cvičení sebekontroly a sebeovládání, seberegulace
  - organizace vlastního času (učení, osobní cíle)
- Psychohygiena
  - dovednosti pro pozitivní vztah k sobě i druhým
  - předcházení stresu, zvládání stresových situací
  - organizace času
  - hledání pomoci při potížích
- Kreativita
  - cvičení pro pružnost nápadů, originalitu v rozhodování, vidět věci jinak
  - cvičení pro tvořivost v mezilidských vztazích

Sociální rozvoj

- Rozvoj poznávacích schopností
  - poznávání se ve skupině / třídě, odlišnosti jedince, chyby a omyly při poznávání lidí
- Mezilidské vztahy
  - péče o dobré vztahy, empatie, respekt, podpora, pomoc
  - lidská práva jako regulativ vztahů
  - vztahy ve třídě
- Komunikace
  - nonverbální i verbální komunikace, dovednosti komunikace
  - emfatické a aktivní naslouchání
  - druhy komunikace (monolog, dialogy, komunikace v různých situacích
  - asertivní komunikace, obrana proti agresi a manipulaci
  - předstírání v komunikaci
- Kooperace a kompetence
  - rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro kooperaci

- rozvoj individuálních a sociálních dovedností pro etické zvládání soutěže, konkurence

Morální rozvoj

- Řešení problémů a rozhodovací dovednost
  - řešení různých typů problémů a sociálních rolí, problémy v mezilidských vztazích, učebních problémů, problémů se seberegulací
- Hodnoty, postoje, praktická etika
  - vytváření povědomí o etických kvalitách
  - pomáhající a prosociální chování
  - rozhodování se v každodenních eticky problémových situacích

Výchova demokratického občana

I. stupeň

Realizace v oblastech

Člověk a jeho svět (Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda)

Člověk a zdraví (Tělesná výchova)

Člověk a jeho svět (1. - 3. r. Prvouka, Vlastivěda, Přírodověda 4. - 5. r.)

- Oblast vědomostí, dovedností, návyků
  - obhajoba a pochopení lidských práv a svobod
  - význam řádu, pravidel a zákonů pro fungování společnosti
  - rozvoj komunikačních schopností a dovedností
  - uvažování o problémech v širších souvislostech, kritické myšlení
- Oblast postojů a hodnot
  - aktivní a zainteresovaný životní postoj
  - úcta k zákonu, disciplína, sebekritika
  - utváření etických a morálních hodnot
  - posouzení společenských jevů a procesů z různých úhlů pohledu
  - respekt různých forem odlišností druhých

Člověk a zdraví

- Oblast vědomostí, dovedností, návyků
  - spolupodílení se na rozhodování celku

- rozvoj empatie a spravedlivého posuzování

• Oblast postojů a hodnot

- sebeúcta, sebedůvěra, samostatnost
- ohleduplnost, ochota pomoci
- asertivita a schopnost kompromisu

II. stupeň

Realizace v oblastech

Člověk a společnost (D, Ov)

Člověk a příroda (Z)

Výchova ke zdraví

Informatika

Člověk a svět práce (Pv - profesní orientace)

Člověk a společnost (D, Ov)

• Oblast vědomostí, dovedností, návyků

- principy demokracie, základní kategorie fungující demokracie a demokratické rozhodování a řízení (v rámci třídy i společnosti), správní orgány a instituce
- obhajování a dodržování lidských práv a svobod (i dokumenty), ústava
- pravidla, zákony, fungování společnosti, občanská společnost, stát, Listina práv a svobod, role občana ve společnosti, principy soužití
- prohloubení empatie, naslouchání a posuzování
- participace občanů na veřejném životě (volby, politika, instituce, organizace, hnutí)
- základy občanské gramotnosti, diskuse…

• Oblast postojů a hodnot

- úcta k zákonu
- aktivní a zaangažovaný osobní postoj
- disciplína, sebekritika, sebedůvěra, angažovanost
- stanovisko k pluralitě názorů
- utváření systému morálních hodnot, asertivní chování, kompromis, zaujetí
- vlastního stanoviska, kladné občanské postoje

Člověk a příroda (Z)

• Oblast vědomostí, dovedností, návyků

- uvažování o problémech v širších souvislostech, kritické myšlení
- principy soužití s minoritami
- příčiny nedorozumění, zdroje konfliktů
- obec- základní jednotka samosprávy státu
- druhy vlád (demokracie, diktatura atp.)

• Oblast postojů a hodnot

- hodnoty: spravedlivost, solidarita, tolerance, odpovědnost
- nové úhly pohledu na společenské události, globální problémy
- respekt kulturních a etnických odlišností

Výchova ke zdraví

• Oblast vědomostí, dovedností, návyků

- participace na rozhodování celku, vlastní odpovědnost, důsledky
- rozvoj komunikačních schopností a dovedností
- spravedlivé posuzování

• Oblast postojů a hodnot

- respekt pravidel, komunikace a spolupráce
- sebedůvěra, samostatnost, angažovanost, ohleduplnost, respekt, asertivní jednání, kompromis, řešení konfliktů

Informatika

• Oblast vědomostí, dovedností, návyků

- rozvoj komunikačních schopností a dovedností
- pohled na problémy v širší souvislosti
- samostatné vyhledávání, porovnávání dění a procesů probíhajících doma i ve světě

• Oblast postojů a hodnot

- posouzení společenských jevů a událostí z různých úhlů pohledů
- zaujetí vlastního stanoviska

Člověk a svět práce

• Oblast vědomostí, dovedností, návyků

- profesionální orientace – aktivní a angažovaný postoj k budoucí profesi - člověk jako součást společnosti, aktivní začlenění se, využití nabídek společnosti

• Oblast postojů a hodnot

- samostatnost, komunikativnost, angažovanost, odpovědnost, orientovanost

Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech

I. stupeň

Realizace v oblastech

Jazyk a jazyková komunikace

Informatika

Člověk a jeho svět

Umění a kultura

Člověk a zdraví

Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk 1.-5. r., Anglický jazyk 2.-5. r.) – Literární výchova

- Oblast vědomostí, dovedností, návyků
- rozvíjí schopnost srovnávat projevy kultury v evropském i globálním kontextu, nacházet a hodnotit společné znaky i odlišnosti
- vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů, podněcuje zájem žáků o osobnostní vzory
- Oblast postojů a hodnot
- pomáhá překonávat stereotypy a předsudky
- podporuje tradiční postoje k tradičním evropským hodnotám

Informatika

- Oblast vědomostí, dovedností, návyků
- pomáhá překonávat předsudky a stereotypy
- rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné k orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v evropském prostoru
- Oblast postojů a hodnot
- kultivuje postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života

Člověk a jeho svět (Prvouka – 1.-3.r., Vlastivěda, Přírodověda 4.-5.r.)

- Oblast vědomostí, dovedností, návyků
- prohlubuje porozumění vlivu ideových, kulturních a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení globálních problémů v jejich souvislostech

- základní vědomosti nezbytné pro pochopení struktury a funkcí mezinárodních a nevládních organizací, jejich vlivu na řešení ve všech oblastech lidské činnosti a dodržování lidských práv
- vede k pochopení společných politik a institucí Evropské unie i dopadu jejich činností na život jednotlivce i zpětné vazby a využití

• Oblast postojů a hodnot

- obohacuje život žáka o pohled na sebe jako součást evropské a světové dimenze z hlediska otevřených životních perspektiv

Umění a kultura (Hudební a Výtvarná výchova 1. - 5. r.)

• Oblast vědomostí, dovedností, návyků

- rozvíjí schopnost porovnávat projevy kultury v evropském i světovém kontextu, nacházet shody a diference a hodnotit je v širších souvislostech
- prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení evropských kořenů, kontinuity evropského vývoje a podstaty evropského integračního procesu

• Oblast postojů a hodnot

- utváří pozitivní postoje ke kulturní rozmanitosti a odlišnostem
- podporuje pozitivní postoje k tradičním evropským hodnotám
- utváří pozitivní postoj k tradičním evropským hodnotám

Člověk a zdraví (Tělesná výchova 1. - 5. r.)

• Oblast vědomostí, dovedností, návyků

- rozvíjí schopnost racionálně uvažovat, projevovat a korigovat citové zaujetí v situacích setkávání, porovnávání a hledání společných evropských perspektiv

• Oblast postojů a hodnot

- upevňuje osvojování vzorců chování evropského občana a smysl pro zodpovědnost

II. stupeň

Realizace v oblasti

Člověk a společnost (Dějepis - D, Výchova k občanství – Ov)

Člověk a příroda (Přírodopis – Př, Zeměpis – Z)

Jazyk a jazyková komunikace (Literární výchova – Lv, Cizí jazyk – Aj, další cizí jazyk)

Informatika

Umění a kultura (Hv, Vv)

Výchova ke zdraví

Člověk a společnost (D, Ov)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- naše vlast a Evropa, dějiny Evropy, Den Evropanů (D)
- integrace základních vědomostí potřebných pro porozumění sociálních a kulturních odlišností mezi národy (D)
- životní styl v evropských zemích, vzdělávání v Evropě (Ov)
- co Evropu spojuje, co rozděluje, mezinárodní organizace (Ov)
- pochopení významu EU (Ov)
- Hledání a nacházení společných evropských cest (D)
- Státní a evropské symboly (Ov)

- ***Oblast postojů a hodnot***

- kultivace postoje k Evropě jako širší vlasti a ke světu jako globálnímu prostředí života
- obohacení pohledů o možnosti volby životních perspektiv v evropských a mezinárodních souvislostech

Člověk a příroda (Z, Př)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- rozšíření a prohloubení dovedností potřebných pro orientaci v evropském prostředí (Z, Př)
- rozvoj a integrace vědomostí potřebných k porozumění sociálním a kulturním odlišnostem mezi národy (Z)

- ***Oblast postojů a hodnot***

- otevřené životní perspektivy
- osvojování vzorců chování evropského občana
- hledání a nacházení evropských cest

Jazyk a jazyková komunikace (Literární výchova, Anglický jazyk, další cizí jazyk.)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- život a díla významných Evropanů (LV)
- osobnostní vzory- významní umělci (LV)
- rozšíření dovedností potřebných pro orientaci v evropském prostředí, seberealizaci a řešení reálných situací v evropském prostoru (Aj)
- reálie – porovnání kultur, nacházení společného a odlišného (Aj)

- ***Oblast postojů a hodnot***

- pozitivní postoje ke kulturní rozmanitosti a tradičním evropským hodnotám (LV)
- osvojování vzorců chování evropského občana (Aj)

- obohacení pohledu na sebe z hlediska otevřených životních perspektiv v evropské i mezinárodní dimenzi (Aj)

Informatika

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- samostatné získávání informací o Evropě a světě
- získávání informací a orientace v nabídce vzdělávacích, pracovních, kulturních příležitostí, navazování kontaktů

- ***Oblast postojů a hodnot***

- možnost volby, rozšíření životních perspektiv

Umění a kultura (Hv, Vv)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- život a dílo významných tvůrců našich i světových
- srovnávání projevů kultury v evropském a globálním kontextu

- ***Oblast postojů a hodnot***

- překonání předsudků a stereotypů
- pozitivní postoj ke kulturní rozmanitost
- pozitivní postoj k vlasti i světu (národní hrdost, evropská sounáležitost)

Výchova ke zdraví

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- souvislost evropských kořenů olympijských idejí
- osobní vzory (sportovci)

- ***Oblast postojů a hodnot***

- význam sportu pro vzájemné porozumění mezi národy, národní hrdost, sounáležitost, kladné hodnoty, smysl pro zodpovědnost.

Multikulturní výchova

Prostupuje všechny vzdělávací oblasti s podílem na tvorbě školního klimatu. V některých vzdělávacích oblastech ji lze zařadit cíleně.

I. stupeň

Realizace v oblastech

Jazyk a jazyková komunikace

Člověk a jeho svět

Umění a kultura

Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk – 1. - 5. r., Anglický jazyk 2. - 5. r.)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- vede k orientaci v pluralitní společnosti a využití multikulturních kontaktů
- učí se uvědomovat dopady svých verbálních a neverbálních projevů, nést odpovědnost za své jednání

- ***Oblast postojů a hodnot***

- uvědomění vlastní identity, reflexe své sociokulturní skupiny
- stimuluje a koriguje jednání a hodnotový systém žáků – odlišnost je zdroj obohacení nikoli konfliktu

Člověk a jeho svět (Prvouka 1. - 3. r, Vlastivěda, Přírodověda 4. - 5. r.)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- poskytuje znalosti o různých kulturních a etnických skupinách v naší zemi i v Evropě
- učí žít a komunikovat v multikulturní společnosti s pochopením, respektem a tolerancí k rozličným zájmům, názorům a schopnostem druhých
- učí žít a komunikovat s příslušníky jiných sociokulturních skupin, uplatnit svá práva a respektovat právo druhých
- učí se rozpoznat projevy rasové nesnášenlivosti, napomáhá prevenci vzniku xenofobie

- ***Oblast postojů a hodnot***

- vytváří postoje tolerance a respektu k odlišným sociokulturním skupinám, reflektuje a uznává jejich zázemí
- intoleranci odmítat jako opak demokratických principů
- angažovaně odmítat projevy netolerance, xenofobie, diskriminace a rasismu

Umění a kultura

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- poznává a toleruje odlišnosti jiných sociálních skupin (národnostních, etnických, náboženských a sociálních) a spolupracuje s jejich příslušníky
- znalost základních pojmů multikulturní terminologie: kultura, etnikum, identita, diskriminace, rasismus, národnost, netolerance atp.

- ***Oblast postojů a hodnot***

- vnímat sebe sama jako aktivního tvůrce pozitivního vztahu společnosti k minoritním skupinám

II. stupeň

Realizace v oblastech

Jazyková komunikace (Český jazyk, Anglický jazyk, další cizí jazyk)

Člověk a společnost (Výchova k občanství)

Člověk a příroda (Přírodopis, Zeměpis)

Umění a kultura (Hv, Vv)

Informatika (Informatika)

Jazyk a jazyková komunikace

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- základní pojmy multikulturní výchovy (identita, diskriminace, xenofobie, netolerance) a projevy rasové nesnášenlivosti (Čj)
- verbální projevy rasové nesnášenlivosti a jejich dopad (Čj)
- princip sociálního smíru a solidarity, multikulturní společnost (Čj)
- právo všech lidí žít společně a podílet se na spolupráci, udržovat vztahy a rozvíjet spolupráci se všemi lidmi bez ohledu na jejich etnickou, náboženskou nebo zájmovou odlišnost (Čj)
- specifika cizích jazyků, jejich odlišnosti (Aj)
- význam jazyka jako nástroje dorozumívání (Aj)

- ***Oblast postojů a hodnot***

- empatie a umění vžít se do role druhého (Čj)
- lidská solidarita a schopnost ji projevit (Čj)
- tolerance a vstřícný postoj k dorozumívání etnických skupin (Aj)

Člověk a společnost (Výchova k občanství)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- projevy rasové nesnášenlivosti, prevence vzniku xenofobie
- odpovědnost každého jedince za odstranění diskriminace a předsudků vůči etnickým skupinám
- život v multikulturní společnosti a aktivní podíl každého jedince na její tvorbě

- ***Oblast postojů a hodnot***

- neslučitelnost intolerance s principy života v demokratické společnosti
- osobní angažovanost při potírání intolerance, xenofobie, diskriminace a rasové nesnášenlivosti
- každý jednotlivec se může podílet na vytváření vztahu k minoritním skupinám

Člověk a příroda (Přírodopis, Zeměpis)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- člověk jako součást etnika, jeho jedinečnost a individuální zvláštnosti (Př)
- rovnocennost všech etnických skupin a kultur z pohledu vývoje člověka (Př)
- základní informace o etnických a kulturních skupinách, žijících v evropské společnosti, jejich způsoby života, odlišnosti v myšlení, a vnímání světa a z toho vyplývající problémy (Z)

- ***Oblast postojů a hodnot***

- je příležitost k obohacení ne ke konfliktu (Př)
- budoucnost lidstva a multikulturalita

Umění a kultura (Hv, Vv)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- kultura jiných národů a etnik
- nonverbální vyjádření rasově motivované a jeho možné dopady

- ***Oblast postojů a hodnot***

- akceptovat odlišnost uměleckých projevů kultur a etnik
- připravenost nést odpovědnost za své jednání

Informatika

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- dovednost orientovat se v pluralitní společnosti
- otázka lidských práv-základní dokumenty

- ***Oblast postojů a hodnot***

  - korekce jednání a hodnotového systému s ohledem na zákonem stanovená práva

Environmentální výchova

I. stupeň

Realizace v oblastech:

Člověk a jeho svět

Umění a kultura

Člověk a zdraví

Člověk a svět práce

Člověk a jeho svět (Prvouka 1. - 3. r., Vlastivěda, Přírodověda 4. -5. r.)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- učí se chápat souvislosti v biosféře, vztahům člověka a prostředí i důsledkům lidské činnosti na prostředí
- uvědomuje si podmínky života a jejich ohrožování
- chápe souvislosti mezi vývoje lidské populace a vztahy k prostředí v celosvětovém měřítku, chápe souvislost mezi lokálními a globálními problémy i vlastní odpovědnost
- komunikuje o problémech životního prostředí, racionálně obhájí a zdůvodní své názory i stanoviska

- ***Oblast postojů a hodnot***

- vnímá život jako nejvyšší hodnotu
- vede k odpovědnosti ve vztahu k ochraně přírody

Umění a kultura (Hudební a výtvarná výchova 1. - 5. r.)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- získává dovednosti, znalosti i návyky nezbytné pro žádoucí jednání občana vůči prostředí

- ***Oblast postojů a hodnot***

- podněcuje aktivitu, toleranci, tvořivost, vstřícnost a ohleduplnost ve vztahu k prostředí
- vede k vnímavému a citlivému přístupu k přírodnímu a kulturnímu dědictví

Člověk a zdraví (Tělesná výchova 1. - 5. r.)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- ukazuje modelové příklady jednání z hledisek životního prostředí a udržitelného rozvoje žádoucích i nežádoucích

- ***Oblast postojů a hodnot***

- vede k utváření zdravého životního stylu a vnímání estetických hodnot prostředí

Člověk a svět práce (Pracovní vyučování 1. -5. r.)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- napomáhá rozvíjení spolupráci v péči o životní prostředí na všech úrovních
- seznamuje se s principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- zhodnotí objektivnost a závažnosti informací o ekologických problémech

- ***Oblast postojů a hodnot***

- vede k pochopení významu a nezbytnosti udržitelného rozvoje jako pozitivní perspektivy dalšího společenského rozvoje
- vede k angažovanosti v řešení problémů ochrany životního prostředí

II. stupeň

Realizace v oblastech

Člověk a společnost (Ov)

Člověk a příroda (Př, Z)

Informatika

Umění a kultura

Člověk a svět práce

Člověk a zdraví

Člověk a společnost (Ov)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- vliv vývoje lidstva na vztah k prostředí
- spolupráce v péči o prostředí na různých úrovních
- principy udržitelnosti rozvoje společnosti
- komunikace a diskuse o problémech prostředí
- životní styl, řešení aktuálních ekologických problémů

- ***Oblast postojů a hodnot***

- angažovanost v řešení problémů
- perspektivy vývoje
- pochopení, zvnitřnění citlivého přístupu ke kulturnímu, přírodnímu i společenskému dědictví

Člověk a příroda (Př, Z)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- porozumění souvislostem v biosféře, vztah člověka a prostředí, důsledky lidské činnosti
- ohrožení podmínek života
- vztahy k prostředí v jiných oblastech světa
- lokální a globální problémy
- ekosystémy, podmínky života, člověk a životní prostředí, ekolog. hnutí, významné organizace a světové dny atp.

- ***Oblast postojů a hodnot***

- angažovanost v řešení problémů ochrany živ. Prostředí
- citlivý přístup k přírodnímu i kulturnímu dědictví
- odpovědnost ve vztahu k přírodě

Informatika

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- využití informační technologie k získávání aktuálních zpráv a informací z dané oblasti
- instituce pracující v oblasti ochrany živ. prostředí, zákonná ustanovení (web. stránky)

- ***Oblast postojů a hodnot***

- angažovanost v informovanosti o řešení problémů v oblasti ochrany život. prostředí

Umění a kultura (Vv)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- vztahy člověka a prostředí, prostředí jako inspirace pro vytváření kulturních a materiálních hodnot

- ***Oblast postojů a hodnot***

- aktivita, tvořivost, ohleduplnost a tolerance ve vztahu k prostředí

Člověk a svět práce (Pv)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- konkrétní podoba spolupráce v péči o nejbližší prostředí, ochrana živ. prostředí v obci
- životní styl, vliv prostředí na zdraví a ochrana zdraví, bezpečnost práce

- ***Oblast postojů a hodnot***

- vnímavý a citlivý přístup k okolí, zdravý životní styl

Člověk a zdraví. (Výchova ke zdraví)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- základní podmínky života a jejich ohrožování (devastace životního prostředí)
- lidské aktivity a problémy životního prostředí
- vztah člověka a prostředí, životní styl, vliv prostředí na zdraví lidí

- ***Oblast postojů a hodnot***

- angažovanost v řešení problémů
- utváření zdravého životního stylu

Mediální výchova

I. stupeň

Realizace v oblastech

Jazyk a jazyková komunikace

Člověk a jeho svět

Informatika

Umění a kultura

Jazyk a jazyková komunikace (Český jazyk – 1. - 5. r., Anglický jazyk – 2. - 5. r,)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- rozvíjí schopnost analytického přístupu k mediálním obsahům a kritického odstupu od nich
- pochopení cílů a strategií vybraných mediálních obsahů
- rozpoznávání platnosti a významu argumentů ve veřejné komunikaci
- rozvoj komunikační schopnosti ve veřejném vystupování a stylizaci psaného i mluveného textu
- využití svých schopností v týmové práci i v redakčním kolektivu
- přizpůsobit vlastní činnost potřebám a cílům týmu
- vnímání autora mediálních sdělení i stavby mediálního sdělení

- ***Oblast postojů a hodnot***

- rozvoj citlivosti vůči předsudkům a zjednodušujícím soudům o společnosti i jednotlivci

Člověk a jeho svět (Prvouka 1. - 3. r., Vlastivěda, Přírodověda 4. - 5. r.)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- osvojování si principů vzniku významných mediálních obsahů (zpravodajství)
- získat představu o roli médií v demokratické společnosti
- představa o roli médií v každodenním životě regionu
- interpretace vztahu mediálních sdělení a reality

- ***Oblast postojů a hodnot***

- uvědomění si hodnoty vlastního života a odpovědnosti za jeho naplnění

Informatika

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- přispívá ke schopnosti samostatně se zapojit do mediální komunikace

- ***Oblast postojů a hodnot***

- rozvoj citlivosti vůči stereotypům v obsahu i ve zpracování mediálního sdělení

Umění a kultura (Hudební a Výtvarná výchova 1. - 5. r.)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- užít potenciál médií jako zdroje informací, kvalitní zábavy a naplnění volného času

- ***Oblast postojů a hodnot***

- uvědomění si možnosti svobodného vyjádření vlastních postojů a odpovědnosti za způsob jeho vyjádření a prezentace

II. stupeň

Realizace v oblastech

Jazyková komunikace (Český jazyk, Anglický jazyk, další cizí jazyk 8.-9.)

Informatika (Informatika)

Člověk a společnost (Výchova k občanství)

Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví)

Umění a kultura (Hv, Vv)

Člověk a svět práce (Pv)

Jazyková komunikace

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- podstata mediálního sdělení, pravidla a účelovost (Čj)
- vyhledávání potřebných informací z literatury (Čj)
- možnosti samostatného zapojení do mediální komunikace a schopnost vlastní prezentace (Čj)
- pravidla veřejné komunikace-dialog, argumentace (Čj)
- rozvoj řečových a komunikačních dovednost (Aj)

- ***Oblast postojů a hodnot***

- rozvíjení osobní citlivosti pro vnímání vlivu médií na kulturu, role filmu a televize v životě jednotlivce (Čj)
- rozvíjení osobní citlivosti pro sdělení, která jsou osobními soudy nebo předsudky o společnosti či menšinách (Čj)
- uvědomování si významu znalosti jazyka

Informatika (Informatika)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- schopnost volby odpovídajícího média z hlediska potřeb jedince a vztahu k realitě
- využívání tištěných a digitálních dokumentů
- organizace a postavení médií ve společnosti, jejich financování
- týmová práce při torbě sdělení a informací a zároveň schopnost přizpůsobit svou práci potřebám týmu

- tvorba mediálních sdělení a technologické možnosti

- ***Oblast postojů a hodnot***

- rozvíjení myšlení a logického uvažování i kritického odstupu
- samostatnost při rozhodování a hledání optimálního řešení
- získání odpovědného přístupu k nevhodným obsahům na internetu
- využití počítačové techniky k prezentaci své práce

Člověk a společnost (Výchova k občanství)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- fungování a vliv médií ve společnosti
- role médií v politickém životě a klíčových politických změnách a situacích (volební kampaně)

- ***Oblast postojů a hodnot***

- rozvoj citlivosti vůči stereotypu ve sděleních

Umění a kultura (Hv, Vv)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- rozvoj schopností vlastní prezentace při veřejných vystoupeních
- podíl médií na šíření kultury
- projevy kulturního chování a jeho prezentace v médiích

- ***Oblast postojů a hodnot***

- citlivost při vnímání kulturních hodnot a jejich rozlišování

Člověk a zdraví (Výchova ke zdraví)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- manipulativnost reklamy
- podíl médií při řešení mimořádných událostí

- ***Oblast postojů a hodnot***

- posuzování významu reklamy

Člověk a svět práce (Pracovní vyučování)

- ***Oblast vědomostí, dovedností, návyků***

- využití médií při orientaci v různých oborech lidské činnosti a při volbě povolání

- ***Oblast postojů a hodnot***

- pozitivní postoj k výsledkům práce své i jiných lidí

7. Učební osnovy

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Charakteristika vzdělávací oblasti

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru jazyk a jazyková komunikace jsou potřebné nejen pro kvalitní jazykové vzdělání, ale i podmínkou pro úspěšnost v osvojování vědomostí v dalších oblastech vzdělávání. Vytváří předpoklad pro mezilidskou komunikaci a pochopení okolního světa.

Obsah vzdělávací oblasti Jazyk a jazyková komunikace je realizován ve vzdělávacích oborech:

- **Český jazyk a literatura** (vyučovací předmět Český jazyk)
- **Cizí jazyk** (vyučovací předmět Anglický jazyk)
- **Další cizí jazyk** (vyučovací předmět Německý jazyk)

Na I. stupni bude v případě doporučení školským poradenským zařízením vyučován předmět speciálně pedagogické péče - Řečová výchova samostatně, jinak je zahrnut v předmětu Český jazyk.

Další jazyková výuka na II. stupni bude realizována v předmětu speciálně pedagogické péče - Komunikační dovednosti v případě doporučení školského poradenského zařízení.

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

V rámci vyučovacího předmětu je žák vybaven znalostmi a dovednostmi, které mu umožní správně vnímat a chápat jazyková sdělení a užívat jich vhodně v souvislosti se svým sebeprosazením. Prioritou vyučování v 1. a 2. období je komplexní kultivace jazykového projevu žáka. Zapojením a rozvojem smyslového vnímání (zrak, sluch, hmat), pěstováním komunikačních dovedností (vyjádření se čtení, psaní, dramatizace), postřehu a paměti, sebepoznání i regulace chování a podporou individuální tvořivosti chceme docílit, aby si žáci osvojili pozitivní vztah k mateřskému jazyku, zájem o literaturu i o vlastní správné verbální vyjadřování.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1 – 2. ročník - 8 vyučovacích hodin týdně
- 3. ročník - 7 vyučovacích hodin týdně
- 4. a 5. ročník - 6 vyučovacích hodin týdně

Výuka probíhá převážně ve třídě.

Jinou formou jsou návštěvy divadelních a filmových představení, dále blok pořadů v městské knihovně a vystoupení připravované na školní besídku.

Předmět je rozdělen do tří složek

- **Komunikační a slohová výchova**
- **Jazyková výchova**
- **Literární výchova**

Obsah vzdělávacího oboru má komplexní charakter, při výuce se jednotlivé složky vzájemně prolínají. V rámci vzdělávacího oboru jsou začleněny prvky vzdělávacích oborů Dramatická výchova a Etická výchova.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** - základním předpokladem pro jasné, přehledné a srozumitelné vyjadřování je rozvoj přesného a logického myšlení. Dopad verbálních i neverbálních projevů přináší osobní odpovědnost za konkrétní jednání.
- **Multikulturní výchova** - poznávání odlišností ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišných kulturních tradic, vede k toleranci, respektu a úctě k druhým.
- **Mediální výchova** - prohloubení vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance vytváří podmínky např. pro spolupráci škol jiných národů. Vede k poznání a pochopení života a díla významných Evropanů, podněcuje zájem o osobnostní vzory.

  Průřezová témata jsou začleněna do učiva a budou realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Význam této oblasti není jen v položení základů pro kvalitní jazykové vzdělání, ale dovednosti zde získané jsou důležité i pro úspěšné osvojení poznatků v dalších oblastech vzdělávání. Český jazyk je tak nejen nástrojem získání většiny informací, ale i předmětem poznávání.

Pochopení a vnímání různých jazykových sdělení, jazyková kultivace vlastního projevu písemného i ústního, analýza i posouzení sdělení jsou náplní Komunikační a slohové výchovy. Spisovnou podobu českého jazyka, rozlišení jeho forem, srozumitelnosti vyjadřování získávají žáci v Jazykové výchově. S literaturou, čtenářskými návyky i vlivem uměleckých děl na rozvoj osobnosti se setkávají v Literární výchově.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- vnímá a postupně si osvojuje jazyk jako bohatý mnohotvárný prostředek k předávání a získávání informací, k vyjádření potřeb a prožitků i ke sdělování názorů
- samostatně získává informace z různých zdrojů a zvládá práci s přiměřenými jazykovými a literárními prameny a texty
- vybírá si vhodné metody a způsoby učení s ohledem na další studium a celoživotní vzdělávání, má k učení pozitivní vztah, získává komplexnější pohled na společenské a kulturní jevy
- vyhledává a třídí informace, systematizuje je a efektivně využívá pro další učení

Kompetence k řešení problémů

žák

- zvládá běžná pravidla mezilidské komunikace
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů, objevuje různé varianty řešení
- volí správné způsoby řešení a prakticky je ověřuje, řeší problémy samostatně za užití vlastního úsudku a zkušeností
- uvážlivě se rozhoduje, je schopen svá rozhodnutí obhájit, stojí si za svým rozhodnutím a kriticky je hodnotí

Kompetence komunikativní

žák

- formuluje výstižně své myšlenky, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně
- naslouchá myšlenkám ostatních, vhodně reaguje, v diskusi vhodně argumentuje
- chápe běžně užívané texty a materiály, tvořivě je užívá
- uplatňuje získané komunikační dovednosti pro vytváření pozitivních a kooperujících mezilidských vztahů
- vystupuje kultivovaně na veřejnosti
- užívá informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

žák

- účinně spolupracuje ve skupině, vytváří a dodržuje pravidla práce a spolupráce, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- utváří pozitivní představu o sobě, posiluje sebedůvěru, přispívá k dobrým vztahům ve skupině
- poskytuje potřebnou pomoc a oceňuje zkušenosti druhých
- rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku
- individuálně prožívá umělecké dílo a sdílí čtenářské zážitky, vytváří si tak pozitivní vztah k literatuře

Kompetence občanské

žák

- chápe jazyk jako odraz historického a kulturního vývoje národa a jako sjednocující činitel národního společenství i nezbytný nástroj celoživotního vzdělávání
- respektuje přesvědčení druhých, má úctu k jejich vnitřním hodnotám, odmítá agresivitu a hrubé zacházení, umí poskytnout pomoc v krizových situacích
- chrání tradice a kulturní a historické dědictví, rozvíjí nadále pozitivní postoj k umění i vlastní tvořivost aktivním zapojením do kulturního dění
- respektuje zákony a společenské normy, zná svá práva a povinnosti v životě

Kompetence pracovní

žák

- využívá získané znalosti v zájmu svého osobního rozvoje
- dodržuje podmínky bezpečné práce, adaptuje se na nové či změněné pracovní podmínky
- k výsledkům své práce přistupuje i z hlediska ochrany prostředí a kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení
- získává, vyhledává, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací, v digitálním prostředí jedná eticky

Hodnotící výstupy jsou na konci 3. ročníku (orientační) a na konci 5. ročníku (závazné).

Obsah vyučovacího předmětu

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Český jazyk a literatura 1. - 3. ročník – 1. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - plynule s porozuměním čte rozsahem a náročností přiměřené texty - rozumí přiměřeným pokynům a řídí se základními komunikačními pravidly - pečlivě vyslovuje, dýchá, má vhodné tempo řeči - volí vhodné výrazové prostředky ve školní i mimoškolní komunikaci - vytvoří krátký mluvený projev - má základní hygienické návyky pro psaní, správně píše tvary písmen,slabik a číslic - je schopen sebekontroly svého projevu. - správně věcně i formálně formuluje, zvládá dějovou posloupnost událostí.	**1. ročník** Zásady pro dorozumívání ve škole. Pozdravy a oslovování. Soustředění a záměrné pozorování. Prosté vyprávění. Otázky a odpovědi. Zřetelnost řeči. **2. ročník** Přesun pozornosti ke vztahům, postojům a vlastnostem. Kladení otázek. Jednání na veřejnosti. Rozvoj souvislého vyjadřování. Sdělení svých názorů a pocitů. **3. ročník** Orientace v textu. Vyprávění podle osnovy. Zdvořilost ve společenském styku. Popis věcí	**1. Komunikační a slohová výchova** Mluvený projev Etická výchova Naslouchání Dramatická výchova Čtení Písemný projev	• **OSV** • **EV** • **MTV**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Český jazyk a literatura 1. - 3. ročník – 1. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - rozliší zvukovou a grafickou podobu slova, člení slovo na hlásky, rozlišuje délku samohlásek - porovnává významy slov, slova opačného významu, souřadná, nadřazená a podřazená, vyhledá slova příbuzná - rozumí zobecněnému významu slov - vyjadřuje se gramaticky správně - vhodnými spojovacími výrazy spojuje jednodušší souvětí - rozliší věty dle postoje mluvčího a tvoří je za použití vhodných jazykových i zvukových prostředků - odůvodní a správně napíše i/y po tvrdých, měkkých i obojetných souhláskách (ve vyjmen. slovech); dě, tě, ně, bě, pě, vě, mě – mimo morfologický šev; velká písmena na počátku věty a ve vlastních jménech - rozlišuje slovní druhy v základním tvaru	**1. ročník** Příprava na psaní (uvolňovací cviky, hygiena psaní, prostorová orientace). Poznávání jednotlivých písmen a hlásek. Písmeno- slabika- slovo- věta. Rozlišování psacích a tiskacích písmen a slabik. Uspořádání slov ve větě. Délka samohlásek. Interpunkční znaménka a větná intonace. Psaní písmen, slov a vět. Opis a přepis. Nácvik psaní diktátu. **2. ročník** Zvládnutí správných tvarů písmen. Stavba slabiky, slova, věty. Dělení slov na konci řádků. Interpunkce na konci věty dle obsahu věty. Pořádek slov ve větě. Velká písmena na začátku věty a ve vlastních jménech. Psaní vlastní adresy. Samohlásky a souhlásky: tvrdé, měkké, obojetné. Psaní ú-ů. Písmeno ě – dě, tě, ně. Abeceda. Spodoba na konci slov. **3. ročník** Pravopis měkkých a tvrdých souhlásek. Písemná úprava zápisu. Obojetné souhlásky. Zvyšování rychlosti psaní s důrazem na čitelnost písma. Skupiny bě, pě, vě, mě. Spodoba znělosti uvnitř slov. Vyjmenovaná slova. Vyhledávání a určování podstatných jmen a sloves. Psaní předložkových tvarů. Vlastní jména obcí, ulic.	**2. Jazyková výchova** Písemný projev Zvuková stránka jazyka Čtení Slovní zásoba Pravopis	• **OSV**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Český jazyk a literatura 1. - 3. ročník – 1. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - čte a přednáší ve vhodném frázování a tempu věku přiměřené texty - rozliší své pocity z přečteného - rozliší prózu od poezie, pohádku od vypravování dle pokynů učitele pracuje s textem	**1. ročník** Rozvoj fonematického sluchu. Nácvik techniky čtení. Porozumění přečtené větě. Vnímavý poslech četby. Dojmy a témata četby - vyprávění. Recitace, dramatizace. **2. ročník** Plynulé čtení jednotlivých textů. Práce s textem (ilustrace, dramatizace, vypravování). Čtení s porozuměním, nácvik tichého čtení. Rozdíly mezi prózou a poezií. Poslech četby. **3. ročník** Zdokonalení plynulého čtení. Četba jako zdroj zážitků i poznatků. Besedy o knihách, divadelních představeních, filmech, televizních pořadech. Vlastní individuální četba.	**3. Literární výchova** Zvuková stránka jazyka Čtení Zážitkové čtení s nasloucháním Dramatická výchova Základní literární pojmy Poslech literárních textů Tvořivé činnosti s literárním textem	• **MV** • **OSV** • **MTV**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Český jazyk a literatura 4. - 5. ročník – 2. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - čte s porozuměním potichu i nahlas - rozliší podstatné informace, úplnost či neúplnost sdělení - reprodukuje obsah sdělení - vede správně dialog, telefonický hovor - volí náležitou intonaci a tempo - píše správně obsahově i formálně - sestaví osnovu vyprávění a na jejím základě krátký časově posloupný projev písemný i mluvený - rozlišuje spisovnou a nespisovnou výslovnost - rozpoznává manipulaci v reklamě	**4. ročník** Rozvoj vyjadřovacích schopností - spisovná, výstižná, citově zabarvená slova. Vyprávění podle osnovy. Volné vypravování. Zásady popisu. Formy společenského styku - přání, dopis. Vyplnění poštovní průvodky, poukázky. Zdvořilé jednání, vyslovení názoru. **5. ročník** Srozumitelné vyjadřování. Vyprávění bajky, pohádky. Sestavení osnovy k popisu. Inzerát, oznámení, pozvánka.	**1. Komunikační a slohová výchova** Mluvený projev Písemný projev Etická výchova Dramatická výchova	• **OSV** • **ETV** • **MTV** • **MDV**
Žák - rozliší předponu, příponu a kořen slova - gramaticky správně určí a užije slovní druhy - rozliší výrazy spisovné a nespisovné - vyhledá ve větě základní skladební dvojici - rozliší větu jednoduchou a souvětí - užívá vhodné spojovací výrazy - správně píše i/y po obojetných souhláskách a ve shodě přísudku s podmětem - porovná významy slov - stejná, podobná, ...	**4. ročník** Stavba slova – předpona, kořen, přípona. Dokončení vyjmenovaných slov. Psaní i/y po obojetných souhláskách. Psaní bě-bje, pě-pje, vě-vje, mě-mně. Druhy slov-slova oheb ná. Podstatná jména- pád, číslo, rod. Úprava psaného textu. Vlastní jména- zeměpisné názvy. Praktické využití abecedy. **5. ročník** Psaní předložek a předpon. Příbuzná slova. Slovní druhy (neohebná slova). Časování v oznamovacím způsobu všech časů. Zvratná slovesa. Slovesné tvary jednoduché a složené. Slovesný způsob. Podstatná jména - pád, rod, číslo, vzor. Zařazování ke vzorům. Skloňování podle vzorů. Druhy přídavných jmen. Přímá řeč. Skladba: podmět a přísudek. Shoda přísudku s podmětem. Stavba souvětí.	**2. Jazyková výchova** Slovní zásoba a tvoření slov Tvarosloví Pravopis Skladba	• **OSV**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Český jazyk a literatura 4. - 5. ročník – 2. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - vyjádří a zaznamenává své dojmy z četby - volně text reprodukuje, dle svých možností jej vytvoří - rozliší různé druhy textů (umělecké, neumělecké) - užívá základní literární pojmy	**4. ročník** Tiché čtení s porozuměním. Orientace v textu. Rozlišení prózy, poezie a dramatu. Čtenářský deník. Besedy o uměleckých dílech. **5. ročník** Výrazné čtení Rozdíly v umělecky zpracovaném textu. Počátky rozlišení druhů literatury. Dramatizace	**3. Literární výchova** Čtení Tvořivé činnosti s literárním textem Základní literární pojmy Zážitkové čtení s nasloucháním Poslech literárních textů Dramatická výchova	• **MDV** • **MTV**

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Rozvojem jazykového projevu žáka, jeho vyjadřovacích a komunikačních schopností ve verbální i písemné formě s důrazem na správnost, jasnost a srozumitelnost jej vedeme k samostatnému kultivovanému jazykovému projevu a sebeprosazení.

Vyučovací předmět Český jazyk a literatura je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 6. ročník - 4 vyučovací hodiny týdně
- 7. - 9. ročník - 5 vyučovacích hodin týdně Výuka probíhá převážně v kmenové třídě.

Předmět je rozdělen do tří specifických složek

- **Komunikační a slohová výchova**
- **Jazyková výchova**
- **Literární výchova**

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** - vyrovnané sebepojetí, akceptace rozdílu jak se vidím já, jak mě vidí druzí. Respektování a podpora v mezilidských vztazích, rozvoj komunikačních dovedností- verbální a nonverbální komunikace, řeč těla, technika a výraz řeči, předstírání, pravda a lež v komunikaci a komunikace v modelových situacích (vysvětlování, přesvědčování, vyjednávání). Nácvik vedení dialogu, asertivní komunikace, komunikační obrana proti agresi a manipulaci rozhodování se v problematických situacích, vytváření povědomí o lidských kvalitách hry pro cvičení pozornosti, paměti, soustředěnosti. Kreativita-schopnost vidět věci jinak, pružnost a originalita rozhodování, uvědomovat si hodnotu spolupráce, nácvik práce v týmu, sebeovládání, zvládání stresové situace a hledání pomoci při potížích. Akceptace pravidel konkurence a soutěže.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - utváření pozitivních postojů ke kulturní rozmanitosti k tradičním evropským hodnotám, zvykům a tradicím evropských národů, příběhy jiných národů Evropy. Literární a kulturní osobnosti Evropy. Život a dílo významných Evropanů. Projevy evropské kultury (literatura, divadlo, film).
- **Multikulturní výchova** -komunikační uplatnění principů slušného chování a tolerance ke všem lidem bez rozdílu původu. Rozvoj empatie a umění projevit solidaritu. Multikulturní terminologie-identita, diskriminace, rasismus, xenofobie, projevy rasové nesnášenlivosti a jejich dopad na společnost. Rozvoj vztahů a spolupráce bez ohledu na etnickou, sociální, náboženskou nebo kulturní odlišnost.
- **Mediální výchova** - podstata a pravidla mediálního sdělení. Vyhodnocování informací přicházejících z medií, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství, reklamě a bulvárnímu tisku. Schopnost interpretace mediálního sdělení, osvojení si základních pravidel veřejné komunikace, dialogu a argumentace uplatnění a výběr výrazových prostředků pro vlastní prezentaci mediálního sdělení. Role filmu a televize v životě jednotlivce a kniha jako literární předloha k filmu.

Výchovné a vzdělávací strategie

Na druhém stupni se rozvojem pozitivního vztahu k mateřskému jazyku rozvíjí u žáků nejen sounáležitost historická a kulturní ve vztahu k národu a společnosti, ale i pochopení jazyka jako zdroje pro další rozvoj jejich osobního rozvoje. Osvojením si spisovného jazyka v mluvené

i písemné formě, rozvojem vyjadřovacích a komunikačních schopností žák kultivovaně a se sebedůvěrou vystupuje na veřejnosti i v běžných situacích. Probuzením zájmu a literaturu a kulturu, seznámení se základními literárními žánry a jejich představiteli se obohacuje emocionální a estetické vnímání, kultivuje osobnost a rozvíjí interkulturní rozhled. Naučí se získávat informace z různých zdrojů i pracovat s jazykovými a literárními prameny a texty. Naučí se interpretovat své pocity a reakce a tím pochopit svou roli v různých komunikačních situacích, což vede k lepší orientaci v okolním světě, vhodnému sebeprosazení a rozvoji životní hodnotové orientace.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- využívá vhodné metody a pracovní postupy
- pracuje s učebnicí a učebními a jinými vhodnými materiály
- uvědomuje si problémy, které mu brání v učení
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- dokáže vyhledávat a třídit informace, prakticky je využívat
- chápe obecně používané termíny, znaky a symboly
- uvědomuje si význam vzdělání pro budoucí profesní uplatnění

Kompetence k řešení problému

žák

- rozpozná problém a hledá vhodné řešení
- umí vyhledat informace, diferencovat možnosti a hledat optimální variantu řešení
- přiměřeně svým možnostem řeší běžné životní situace
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- zhodnotí a obhájí výsledky svých činů
- přijímá důsledky svých rozhodnutí

Kompetence komunikativní

žák

- logicky formuluje své myšlenky, srozumitelně se vyjádří, vede dialog
- rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje, vyjadřuje a obhajuje svůj názor
- zvládá písemnou formu komunikace, chápe a používá běžně užívané verbální i neverbální informační a komunikační prostředky
- své komunikační dovednosti využívá k aktivnímu zapojení do společenského dění a spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

žák

- respektuje pravidla práce v týmu, spolupracuje na jejich vytváření
- rozpozná rizikové chování a uvědomuje si jeho důsledky
- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje názor druhých
- posiluje prosociální chování a sebeovládání, udržuje dobré mezilidské vztahy
- efektivně spolupracuje, poučí se ze zkušeností, rozvíjí vlastní sebedůvěru
- uvědomuje si nebezpečí možného psychického a fyzického zneužívání vlastní osoby

Kompetence občanské

žák

- respektuje společenské normy a pravidla soužití
- rozhoduje se zodpovědně, dle svých možností poskytne účinnou pomoc.
- zvládá běžnou komunikaci s úřady
- respektuje a chrání kulturní, společenské a historické dědictví i přírodní prostředí
- chápe nebezpečí rasismu a xenofobie
- chová se zodpovědně v krizových a život ohrožujících situacích

Kompetence pracovní

žák

- využívá své komunikační schopnosti při kolektivní práci, k druhým přistupuje s respektem a úctou, adaptuje se na nové či změněné pracovní podmínky
- pracuje podle daného postupu, návodu, reálně posoudí výsledek své práce, dodržuje pracovní postupy a opatření bezpečnosti práce
- konkrétní představu o pracovních činnostech běžných profesí využívá pro úvahy a rozhodnutí pro svou budoucí profesionální orientaci
- má představu o možnostech pracovního uplatnění, chápe cíl, podstatu a riziko podnikání a rozvíjí své podnikatelské myšlení

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací, v digitálním prostředí jedná eticky

Obsah vyučovacího předmětu

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE Český jazyk a literatura 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - odliší v textu fakta od názorů a hodnocení a ověří si je pomocí běžně dostupných informačních zdrojů, - kriticky se staví k manipulativní komunikaci, rozliší objektivní sdělení od subjektivního, - v komunikaci vystupuje vhodnými jazykovými prostředky, diferencuje spisovný a nespisovný projev, projevuje se kultivovaně, - užívá zásad komunikace a pravidel dialogu, vhodných verbálních i nonverbálních prostředků řeči, - v textu vyhledá klíčová slova, formuluje hlavní myšlenky, vytvoří výtah přečteného či samostatně připraví referát – koherentní, gramaticky správný text.	**6. ročník** Informace, zpráva, oznámení Dopis - osobní dopis - úřední dopis Práce s odborným textem - orientace v textu - výpisky - výtah Popis - předmětů - větších celků - okolí Vyprávění **7. ročník** Vyprávění příběhů Práce s odborným textem - výpisky - výtah Životopis Popis osoby Charakteristika postavy Popis literárního hrdiny Popis uměleckého díla **8. ročník** Vypravování Charakteristika Charakteristika sebe sama Úřední dokumenty Strukturovaný životopis Výklad odborného textu Úvaha **9. ročník** Líčení Mluvené projevy Psané projevy Informační slohové postupy – užití různých komunikačních prostředků	**1. Komunikační a slohová výchova** Mluvený projev Naslouchání Etická výchova Dramatická výchova Čtení Písemný projev	• **OSV** • **MTV** • **OSV**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Český jazyk a literatura 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - správně vysloví česká i běžně užívaná cizí slova, - zná zásady tvoření českých slov i nejdůležitější způsoby obohacování slovní zásoby, rozpozná přenesené pojmenování, - pracuje s Pravidly českého pravopisu a Slovníkem spisovné češtiny, - třídí a správně používá druhy slov - při jazykovém projevu vhodně využívá znalosti o jazykové normě, rozlišuje spisovný jazyk, nářečí i obecnou češtinu a zná jejich vhodné užití, - v písemném projevu zvládá pravopis lexikální, slovotvorný, morfologický i syntaktický (rozlišuje významové vztahy gramatických jednotek ve větě a souvětí).	**6. ročník** Mateřský jazyk a jeho podoby. Jazykové příručky Jazykověda Zvuková stránka jazyka (přízvuk, výslovnost) Tvoření slov Slovní druhy Mluvnické významy sloves Podstatná jména Přídavná jména Zájmena Skladba (základní skladebná dvojice, shoda přísudku s podmětem, rozvíjející větné členy) **7. ročník** Věta jednoduchá Druhy vět dle postoje mluvčího Věty jednočlenné a dvojčlenné Tvarosloví (tvary podstatných jmen, odchylky ve skloňování; tvary přídavných jmen; skloňování zájmen; skloňování číslovek) Mluvnické významy sloves, slovesa Slovesný rod činný a trpný Neohebné slovní druhy Význam slova, obohacování slovní zásoby, odborné názvy, obrazná vyjádření. **8. ročník** Věta jednoduchá Druhy vedlejších vět Vztah mezi řídícím a závislým členem Několikanásobné větné členy Poměr mezi hlavními větami Přístavek Druhy souvětí Modely souvětí Slovesný vid Třídění sloves Obohacování slovní zásoby Přejatá slova Čeština a slovanské jazyky Spisovný a nespisovný jazyk **9. ročník** Věta a souvětí, druhy souvětí, vztahy a interpunkce Pořádek slov ve větě Zápor Zvláštnosti větné stavby Souhrnné opakování (druhy slov, stavba slova, tvoření slov, slovní zásoba, nauka o jazyce)	**2. Jazyková výchova** Zvuková stránka jazyka Slovní zásoba Obecné poučení o jazyce Tvarosloví Pravopis Skladba Slovní zásoba a tvoření slov	• **OSV**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Český jazyk a literatura 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - uceleně reprodukuje přečtený text, popíše jeho strukturu a jazyk a svými slovy písemně i ústně interpretuje smysl díla, svůj dojem i názory na ně, - rozliší základní rysy autorova individuálního stylu. - na základě osvojených znalostí základů literární teorie tvoří vlastní text, - dokáže argumenty rozlišit literaturu hodnotnou a konzumní, - diferencuje základní literární druhy a žánry, uvede jejich stěžejní představitele, - zná základní literární žánry a jejich hlavní představitele u nás i ve světě, - porovnává ztvárnění téhož námětu v literatuře, filmu i divadle, - umí pracovat s různými informačními zdroji.	**6. ročník** Moderní pohádky *(K. Čapek, J. Werich, Z. Svěrák)* Poezie *(J. Vodňanský, J. Neruda, J. Kainar, J. Žáček)* Bajky *(La Fontaine, Ezop, Krylov)* Báje *(V. Cibula, I. Olbracht)* Příběhy *(F. Kožík, K. Čapek, A. Lindgrenová, E. Bass, J.V. Pleva (Robinson), J. Foglar)* **7. ročník** Poezie *(K.H. Borovský, V. Nezval, J Skácel, J Suchý)* Kroniky *(Kosmova kronika Česká, A. Jirásek)* Řecké báje *(E. Petiška, Z. Mertlík)* Drama *(W. Shakespeare)* Příběhy *(E.T. Seton, J. London, A Dumas, R. Fulghum, B. Němcová, J. Škvorecký, F. Nepil, Z. Svěrák)* Komiks **8. ročník** Starověké písemnosti *(Homér, epos O Gilgamešovi, Rámájana)* Středověké texty Čínská poezie *(Li Po)* Naše nejstarší památky *(Kosmas)* Renesance *(Dalimilova kronika, Vita Caroli)* Italská renesance *(Mistr Jan Hus)* Baroko *(J. A. Komenský, Koliere)* Národní obrození Romantismus *(anglický, francouzský, ruský i český)* Realismus *(B. Němcová, J. Neruda)* **9. ročník** Literatura XX. století *(E.M. Remarque, F. Šrámek, Apollinaire, J. Hašek)* Nové básnické směry Surrealismus *(Breton)* Poetismus *(Nezval)* Poesie *(Verlaine, Seifert)* Literatura *(Čapek, Hrabal)* Poválečná literatura *(Rolland, Hemingway, Orwell, Steinbeck; Kundera, Škvorecký…)*	**3. Literární výchova** Tvořivé činnosti s literárním textem Způsoby interpretace literárních a jiných děl Dramatická výchova Literární druhy a žánry Základy literární teorie a historie Způsoby práce s literárním textem	• **MDV** • **OSV** • **MTV** • **VMvEGS**

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka cizího jazyka má vytvořit základ pro další rozvoj komunikačních dovedností přesahujících mateřský jazyk, pomoci přiblížit se evropským jazykovým požadavkům, zvýšit možnosti uplatnění na evropském trhu práce a podpořit budování zdravého sebevědomí a národní hrdosti.

Vyučovací předmět Anglický jazyk je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 3. – 5. ročník - 3 vyučovací hodiny týdně

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** - zasahuje do všech témat, jazyková komunikace je klíčovým nástrojem jednání ve všech situacích všedního dne, pomáhá osvojení sociálních dovedností a přispívá k utváření mezilidských vztahů, navazování kontaktů a orientaci v globalizovaném světě.
- **Výchova demokratického občana** - vede k rozvoji vědomí práv a povinností každého jednotlivce v demokratické společnosti, k nutnosti respektování zákonů kdekoliv na světě. Každý je zodpovědný za své skutky a neznalost jazyka není omluvou. Ovládání cizího jazyka vede ke zvýšení sebevědomí a ke svobodnému rozhodování na základě zpracovaných informací.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech**- směřuje k výchově zejména jazykově vybaveného jedince schopného mobility a flexibility v oblasti občanské a pracovní. Rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné k orientaci v evropském i světovém prostředí a otevírá možnosti životních perspektiv.
- **Multikulturní výchova** - učí žáky toleranci s různými etnickými skupinami zejména v jejich bezprostředním okolí, ale i v širší evropské společnosti. Učí žáky uplatňovat svá práva a tolerovat práva druhých. Cizí jazyk má velký význam jako nástroj porozumění a nalezení cesty jednoho ke druhému.
- **Mediální výchova** - učí žáky využívat médií jako zdroje zvukové podoby jazyka se snahou porozumět mluvenému slovu, ale i psanému textu. Umožňuje podstatné rozšiřování portfolia komunikačních zdrojů. Je také prostředkem uspokojení nejrůznějších potřeb, od získávání informací až po naplnění volného času.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem je seznámení žáků s cizím jazykem, univerzálním dorozumívacím prostředkem současného globalizovaného světa, pochopení nezbytnosti ovládat tento jazyk, probudit zájem o studium tohoto, vytváření kladného vztahu k cizím jazykům, uvědomění si pocitu rozvoje osobnosti a zdravého sebevědomí. Vytváří základy pro osvojení a rozvinutí potřebných komunikačních dovedností v daném jazyce, čtení přiměřených textů, zvládnutí jednoduchých dialogů.

Využívá se vzdělávací strategie nácviku různých situací, které mohou žáky potkat v cizojazyčném prostředí, tak, aby byli schopni se dorozumět např. v obchodě, v restauraci, požádat

o radu při hledání cesty, o pomoc v případě nouze. Cílem je naučit děti stručně popsat problém, nenechat se odradit prvním nezdarem a dokázat samostatně najít další možná řešení.

Důraz je kladen na verbální komunikaci. Písemný projev se učí žáci zvládnout na úrovni svých obecných grafických schopností, porozumění psanému textu na veřejných nápisech, krátkých sdělení a při práci s počítačem apod. Zásadní je odstranění obav z verbální komunikace především při náhodném, neočekávaném, nepřipraveném kontaktu a schopnost reagovat na obecné dotazy běžného interpersonálního styku.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- získává pozitivní a motivovaný vztah k anglickému jazyku
- využívá angličtiny v oborech, které jsou pro jeho věkovou skupinu odpovídající (hudba, film, počítačové hry, sport)
- samostatně vyhledává anglické výrazy v těchto oborech a snaží se jim porozumět
- pracuje s dvojjazyčným slovníkem
- chápe význam nezbytnosti základních znalostí angličtiny pro jeho uplatnění ve společnosti
- rozvíjí své schopnosti komunikovat v cizím jazyce

Kompetence k řešení problémů

žák

- využívá strategie nácviku různých situací, které ho mohou potkat v cizojazyčném prostředí tak, aby byl schopen se dorozumět např. v obchodě, v restauraci, požádat o radu při hledání cesty, o pomoc v případě nouze
- stručně popíše problém
- nenechá se odradit prvním nezdarem
- samostatně hledá další možná řešení

Kompetence komunikativní

žák

- základní slovní zásobu, nenásilnou, hravou formou
- zvládá písemný projev na úrovni svých obecných schopností
- rozumí psanému textu na veřejných nápisech, krátkých pokynech a sděleních, při práci s počítačem apod.
- rozumí mluvenému slovu, pokynům, sdělením
- nemá obavy z verbální komunikace
- vyjadřuje se v jednoduchých a srozumitelných větách, je schopen absolvovat jednoduchý dialog

Kompetence sociální a personální

žák

- respektuje mravní hodnoty a tradice země, kterou navštíví
- chápe cizojazyčné kultury a toleruje jejich odlišnosti

Kompetence občanské

žák

- respektuje základní pravidla a společenské normy chování a zvyků v cizí zemi

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení
- získává, vyhledává, posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací, v digitálním prostředí jedná eticky

Obsah vyučovacího předmětu

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Anglický jazyk 3. - 5. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák: - zopakuje a použije známá slova a slovní spojení - rozumí obsahu jednoduchého psaného a mluveného - přiřadí mluvenou podobu slova k psané podobě - píše slova a krátké věty podle předlohy - rozumí jednoduchým pokynům a otázkám učitele - rozumí slovům a jednoduchým větám, poslechovému textu - zapojí se do jednoduchých rozhovorů - sdělí základní informace z osvojovaných témat a odpovídá na otázky - vyhledá potřebnou informaci v jednoduchém textu - rozumí jednoduchým pokynům, otázkám, krátkým větám	Pozdravy, představení se, omluva, poděkování, základní identifikační údaje, přání, gratulace, představení přátel, telefonování, jednoduché pokyny, společenské fráze.	**Společenský styk**	• **OSV** • **VDO**
	Členové rodiny, domácí mazlíčci, moje hračky a věci, které mě obklopují, barvy, nábytek, pojmenování částí domu, bytu, zařízení bytu, domácí spotřebiče.	**Domov, rodina**	• **OSV**
	Učitel, žák, základní slova ze školního prostředí, číslovky, pojmenování školního nábytku, pomůcek, stupně školního vzdělání, profesní orientace, druhy zaměstnání, přídavná jména vztahující se k tématu.	**Škola, zaměstnání**	• **OSV** • **VMvEGS**
	Základní dětské hry, sporty, zájmová činnost, nejrozšířenější letní a zimní sporty, typické národní sporty, můj volný čas, moje zájmy, oblíbený sport.	**Sport, koníčky**	•**OSV** • **MDV**
	Základní číslovky do 20, určení času v celých hodinách, denní doby, ročního období, názvy dnů v týdnu, číslovky do 100, měsíce, roky, datum narození, určení přesného data, letopočtu.	**Čas**	• **OSV**
	Odkud jsi? Já jsem…, název České republiky, ostatních evropských států, USA, světadílů, nejvýznamnějších států světa, národností, ras. Svátky	**Země, národnost, svět**	• **OSV** • **MTV** • **VMvEGS**
	Nejznámější zvířata domácí i divoce žijící, jejich vlastnosti, výrazy z oblasti přírody, počasí, pobyt a činnosti v přírodě.	**Příroda**	• **OSV**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Anglický jazyk 3. - 5. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák: - rozumí jednoduchým krátkým textům - napíše krátký text z osvojených témat - vyplní osobní údaje do formuláře - vede jednoduchý rozhovor - rozumí obecným frázím a některé umí používat - je seznámen s přítomným časem průběhovým - rozpozná jednoduchou větu v budoucím a minulém čase prostém ve spojení s prosbou a žádostí, - průběžně si rozšiřuje slovní zásobu, - orientuje se ve dvojjazyčném slovníku, - jednoduše se písemně vyjadřuje.	Dopravní prostředky, přídavná jména vyjadřující stav vozidla, budovy ve městě, otázky na směr cesty, popis cesty, úřady, možnosti cestování, světové strany, názvy známých přírodních a historických památek	**Město, cestování**	• **OSV** • **VDV** • **MTV**
	Názvy potravin - ovoce, zelenina, maso, základní denní jídla, názvy obchodů, co snídáme, obědváme a večeříme, objednáváme v restauraci, nakupujeme.	**Jídlo, restaurace, obchody**	• **OSV**
	Pojmenování částí obličeje, lidského těla, přídavná jména vztahující se k výrazu tváře, náladě; nemoc, bolest, určení pocitů, návštěva lékaře.	**Naše tělo, zdraví**	• **OSV**
	Druhy oblečení, jeho barva, stav, cena, líbí- nelíbí se mi, účelové oblečení pro sport, do společnosti, nakupujeme oblečení, velikost oblečení, jeho stav	**Oblékání**	• **OSV**

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka cizího jazyka má pomoci přiblížit se evropským jazykovým požadavkům, zvýšit možnosti uplatnění na evropském trhu práce a podpořit budování zdravého sebevědomí a národní hrdosti. Umožňuje pochopit význam jazykového vzdělání jako nástroj vzdělání celoživotního. Poskytuje žákům získání jazykových dovedností jako základu pro další rozvíjení komunikačních schopností v jiném než mateřském jazyce.

Vyučovací předmět Anglický jazyk je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 6. - 9. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** - zasahuje do všech témat, protože jazyková komunikace je klíčovým nástrojem jednání ve všech situacích všedního dne, učí verbální formulaci myšlenek, pomáhá osvojení sociálních dovedností a přispívá k utváření mezilidských vztahů.
- **Výchova demokratického občana** - vede k rozvoji vědomí práv a povinností každého jednotlivce, k nutnosti respektování zákonů a pravidel soužití v civilizovaném světě. Každý je zodpovědný za své skutky a neznalost jazyka neomlouvá. I minimální znalost cizího jazyka vede ke zvýšení sebevědomí, rozšiřuje obzory, umožňuje rozvoj poznání
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - směřuje k výchově jazykově vybaveného jedince schopného mobility a flexibility v oblasti občanské, pracovní i teoretické. Rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné k orientaci v evropském i světovém prostředí a otevírá možnosti životních perspektiv.
- **Multikulturní výchova** - učí žáky toleranci s různými etnickými skupinami zejména v jejich bezprostředním okolí, ale i v širším evropském společenství. Učí žáky uplatňovat svá práva a zároveň tolerovat práva druhých. Cizí jazyk má velký význam jako nástroj porozumění.
- **Mediální výchova** - učí žáky využívat médií jako zdroje zvukové a významové podoby jazyka se snahou porozumět mluvenému slovu, ale i psanému textu. Je také prostředkem uspokojení nejrůznějších potřeb, od získávání informací až po naplnění volného času.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem je využití angličtiny, jak v oborech, které děti zajímají /hudba, film, počítačové hry, sport/, tak i v každodenním životě a ke snaze rozumět jazyku, dorozumět se, komunikovat. Žáci chápou význam angličtiny pro jejich uplatnění ve společnosti současného, globálně propojeného světa.

Úsilí směřuje k vypěstování zájmu o cizí jazyk a pozitivního postoje k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí k aktivní komunikaci, schopnosti čtení s porozuměním a psaní přiměřených textů, k poznání kultury anglicky hovořících komunit na planetě, k pochopení významu druhého, celosvětově rozšířeného jazyka pro svůj osobní rozvoj a kvalitu života vůbec.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- chápe smysl učení cizího jazyka
- rozumí významu a nezbytnosti znalostí angličtiny pro jeho uplatnění ve společnosti
- využívá angličtiny v oborech, které jsou pro jeho věkovou skupinu odpovídající (hudba, film, počítačové hry, sport)
- samostatně zvládá anglické texty a snaží se jim porozumět
- vyhledává a třídí poznatky, propojuje tyto do širších celků

Kompetence k řešení problémů

žák

- využívá strategie nácviku různých situací, které ho mohou potkat v cizojazyčném prostředí tak, aby byl schopen se dorozumět v běžných situacích
- dokáže pomoci v případě nouze
- umí stručně popsat problém, navrhnout východisko
- nenechá se odradit prvním nezdarem
- umí samostatně najít další varianty řešení

Kompetence komunikativní

žák

- zvládne komunikaci přiměřeně ke svým schopnostem
- umí zvládnout písemný projev na patřičné úrovni
- rozumí psanému textu na veřejných nápisech, při práci s počítačem, čte nepříliš složité texty
- umí odstranit obavy z verbální komunikace
- umí naslouchat promluvám ostatních, formulovat své názory

Kompetence sociální a personální

žák

- umí respektovat mravní hodnoty a tradice země, kterou navštíví
- umí komunikovat v angličtině
- chápe cizojazyčné kultury a toleruje jejich odlišnosti
- spolupracuje ve skupině, přispívá k diskuzi

Kompetence občanské

žák

- zná občanské povinnosti a práva svá i návštěvníků naší republiky
- zná základní práva a povinnosti českého občana v cizí zemi
  respektuje právní řád, zvyky a mentalitu země, kterou navštíví

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací, v digitálním prostředí jedná eticky

Obsah vyučovacího předmětu

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Anglický jazyk 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák: - rozpozná odlišnosti zvukové i grafické podoby jazyka, - sluchem rozliší prvky fonetického systému jazyka, slovní, větný přízvuk, - rozumí jednoduchému textu, konverzaci, dotazům - používá správný pravopis slov, - ovládá patřičnou slovní zásobu pro základní komunikaci se snahou o její rozšiřování, - komunikuje v jednotlivých tematických okruzích, - vyjadřuje se v krátkých větách a jednoduchých souvětích, (také otázka a zápor), - vypráví jednoduchý příběh, - rozumí poslechovým textům se zřetelnou výslovností, - chápe obsah dialogu. - čte s porozuměním, - vyhledává informace v jednoduchém psaném textu, orientuje se v něm, - zvládá pravopis anglických slov, - vyplní osobní dotazník,	Pozdravy, představení se, omluva, poděkování, základní identifikační údaje, přání, gratulace, představení přátel, telefonování, vyplnění formuláře, společenské fráze. Vzájemná pomoc mezi lidmi.	**Společenský styk**	• **OSV** • **VDO**
	Členové rodiny, domácí mazlíčci, moje hračky a věci, které mě obklopují, nábytek, pojmenování částí domu, bytu, zařízení bytu, domácí spotřebiče. Úklid domácnosti, další činnosti v rodině. Dovolená	**Domov, rodina**	• **OSV**
	Učitel, žák, jejich činnosti slova ze školního prostředí, pojmenování školního nábytku, pomůcek, předmětů, stupně školního vzdělání, profesní orientace, druhy zaměstnání. Internet, komunikační technika,	**Škola, zaměstnání** **Moderní technologie, média**	• **OSV** • **VMvEGS**
	Základní dětské hry, sporty, zájmová činnost, letní a zimní sporty, typické národní sporty, turistika, volný čas, zájmy, oblíbený sport. Ochrana, upevňování zdraví. Museum, divadlo, kino, výstava.	**Sport, kultura, zdraví, koníčky**	• **OSV** • **MDV**
	Základní, řadové, číslovky, určení času, hodiny, denní doby, denní režim, ročního období, názvy dnů v týdnu, měsíce, roky, datum narození, určení přesného data, letopočtu. Významné dny, Velikonoce, Vánoce,	**Čas**	• **OSV**
	Odkud jsi? Já jsem…, Česká republika, ostatní evropské státy, UK, USA, Kanada, Austrálie světadíly, ostatní státy, národnosti, rasy. Historie, Moře, Země, Slunce, planety. Rekreační oblasti. Ochrana životního prostředí. Oblasti konfliktů a problémů.	**Země, národnost, svět,** **Problémy globálního světa** **Reálie zemí**	• **OSV** • **MTV** • **VMvEGS**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Anglický jazyk 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák: - píše ve větách jednoduchá sdělení, - reaguje na písemná sdělení. - tvoří jednoduchou větu v přítomném, v budoucím a minulém čase prostém a průběhovém, - rozezná předpřítomný čas, podmiňovací způsob, - postaví otázku, zápor, - používá správně předložky a spojky, - stupňuje přídavná jména, - orientuje se ve slovníku.	Nejznámější zvířata domácí i divoce žijící, jejich vlastnosti, výrazy z oblasti přírody, počasí, pobyt a činnosti v přírodě.	**Příroda**	• **OSV**
	Dopravní prostředky, stav vozidla, budovy ve městě, otázky na směr cesty, popis cesty, úřady, možnosti cestování, světové strany, názvy známých přírodních a historických památek, cizinci.	**Město, cestování**	• **OSV** • **VDO** • **MTV**
	Názvy potravin - ovoce, zelenina, maso, základní denní jídla, co snídáme, obědváme a večeříme, rezervace, objednáváme v restauraci. V hotelu. Vybavení kuchyně	**Jídlo, restaurace, stravovací návyky**	• **OSV**
	Pojmenování částí obličeje, lidského těla, výraz tváře, nálada, nemoc, bolest, určení pocitů, návštěva lékaře. Smysly. Co cítíme. Jak vypadáme.	**Naše tělo, zdraví**	• **OSV**
	Druhy oblečení, jeho barva, stav, cena, líbí- nelíbí se mi, účelové oblečení pro sport, do společnosti, nakupujeme oblečení, velikost oblečení, jeho stav, nakupování obecně	**Oblékání**	• **OSV**
Žák: - vede dialog v jednoduchých větách - zapojuje se diskuse psanou formou - orientuje se v reálném prostředí cizojazyčného světa	Rozšiřování poznatků, dovedností a znalostí procvičováním témat v konverzačních blocích za využití internetu, počítačových programů, tiskovin, beletrie, filmů apod.	**Konverzace**	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **VMvEGS** • **MDV**

Vyučovací předmět: Německý jazyk

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Výuka cizího jazyka má pomoci přiblížit se evropským jazykovým požadavkům, zvýšit možnosti uplatnění na evropském trhu práce a podpořit budování zdravého sebevědomí a národní hrdosti. Umožňuje pochopit význam jazykového vzdělání jako nástroj vzdělání celoživotního. Poskytuje žákům získání jazykových dovedností jako základu pro další rozvíjení komunikačních schopností v jiném než mateřském jazyce.

Vyučovací předmět Německý jazyk, je-li na II. stupni realizován, tak náhradou za vyučovací předmět Komunikační dovednosti s touto časovou dotací:

- 6. - 7. ročník - 1 hodina týdně
- 8. - 9. ročník - 2 hodiny týdně

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** - zasahuje do všech témat, protože jazyková komunikace je klíčovým nástrojem jednání ve všech situacích všedního dne, učí verbální formulaci myšlenek, pomáhá osvojení sociálních dovedností a přispívá k utváření mezilidských vztahů.
- **Výchova demokratického občana** - vede k rozvoji vědomí práv a povinností každého jednotlivce, k nutnosti respektování zákonů a pravidel soužití v civilizovaném světě. Každý je zodpovědný za své skutky a neznalost jazyka neomlouvá. I minimální znalost cizího jazyka vede ke zvýšení sebevědomí, rozšiřuje obzory, umožňuje rozvoj poznání
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - směřuje k výchově jazykově vybaveného jedince schopného mobility a flexibility v oblasti občanské, pracovní i teoretické. Rozšiřuje a prohlubuje dovednosti potřebné k orientaci v evropském i světovém prostředí a otevírá možnosti životních perspektiv.
- **Multikulturní výchova** - učí žáky toleranci s různými etnickými skupinami zejména v jejich bezprostředním okolí, ale i v širším evropském společenství. Učí žáky uplatňovat svá práva a zároveň tolerovat práva druhých. Cizí jazyk má velký význam jako nástroj porozumění.
- **Mediální výchova** - učí žáky využívat médií jako zdroje zvukové a významové podoby jazyka se snahou porozumět mluvenému slovu, ale i psanému textu. Je také prostředkem uspokojení nejrůznějších potřeb, od získávání informací až po naplnění volného času.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem je využití němčiny, jak v oborech, které děti zajímají /hudba, film, počítačové hry, sport/, tak i v každodenním životě a ke snaze rozumět jazyku, dorozumět se, komunikovat. Žáci chápou význam němčiny pro jejich uplatnění ve společnosti současného, globálně propojeného světa.

Úsilí směřuje k vypěstování zájmu o cizí jazyk a pozitivního postoje k tomuto předmětu, osvojení jazykových znalostí k aktivní komunikaci, schopnosti čtení s porozuměním a psaní přiměřených textů, k poznání kultury německy hovořících komunit na planetě, k pochopení významu druhého, celosvětově rozšířeného jazyka pro svůj osobní rozvoj a kvalitu života vůbec.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- chápe smysl učení cizího jazyka
- rozumí významu a nezbytnosti znalostí němčiny pro jeho uplatnění ve společnosti
- využívá němčiny v oborech, které jsou pro jeho věkovou skupinu odpovídající (hudba, film, počítačové hry, sport)
- samostatně zvládá německé texty a snaží se jim porozumět
- vyhledává a třídí poznatky, propojuje tyto do širších celků

Kompetence k řešení problémů

žák

- využívá strategie nácviku různých situací, které ho mohou potkat v cizojazyčném prostředí tak, aby byl schopen se dorozumět v běžných situacích
- dokáže pomoci v případě nouze
- umí stručně popsat problém, navrhnout východisko
- nenechá se odradit prvním nezdarem
- umí samostatně najít další varianty řešení

Kompetence komunikativní

žák

- zvládne komunikaci přiměřeně ke svým schopnostem
- umí zvládnout písemný projev na patřičné úrovni
- rozumí psanému textu na veřejných nápisech, při práci s počítačem, čte nepříliš složité texty
- umí odstranit obavy z verbální komunikace
- umí naslouchat promluvám ostatních, formulovat své názory

Kompetence sociální a personální

žák

- umí respektovat mravní hodnoty a tradice země, kterou navštíví
- chápe cizojazyčné kultury a toleruje jejich odlišnosti

Kompetence občanské

žák

- zná občanské povinnosti a práva svá i návštěvníků naší republiky
- zná základní práva a povinnosti českého občana v cizí zemi
- respektuje právní řád, zvyky a mentalitu země, kterou navštíví

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací, v digitálním prostředí jedná eticky

Obsah vyučovacího předmětu

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Německý jazyk 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák: - rozpozná odlišnosti zvukové i grafické podoby jazyka, - sluchem rozliší prvky fonetického systému jazyka, slovní, větný přízvuk, - ovládá patřičnou slovní zásobu pro základní komunikaci se snahou o její rozšiřování, - rozumí jednoduchým pokynům, otázkám, krátkým větám, - čte přiměřené texty - komunikuje v jednotlivých tematických okruzích, - vyjadřuje se v krátkých větách a jednoduchých souvětích, (také otázka a zápor), - vypráví jednoduchý příběh, - rozumí poslechovým textům se zřetelnou výslovností, - chápe obsah dialogu. - čte s porozuměním, - vyhledává informace v jednoduchém psaném textu, orientuje se v něm,	Pozdravy, představení se, omluva, poděkování, základní identifikační údaje, přání, gratulace, představení přátel, telefonování, vyplnění formuláře, společenské fráze. Vzájemná pomoc mezi lidmi.	**Společenský styk**	• **OSV** • **VDO**
	Členové rodiny, domácí mazlíčci, moje hračky a věci, které mě obklopují, nábytek, pojmenování částí domu, bytu, zařízení bytu, domácí spotřebiče. Úklid domácnosti, další činnosti v rodině. Dovolená	**Domov, rodina**	• **OSV**
	Učitel, žák, jejich činnosti slova ze školního prostředí, pojmenování školního nábytku, pomůcek, předmětů, stupně školního vzdělání, profesní orientace, druhy zaměstnání. Internet, komunikační technika,	**Škola, zaměstnání** **Moderní technologie, média**	• **OSV** • **VMvEGS**
	Základní dětské hry, sporty, zájmová činnost, letní a zimní sporty, typické národní sporty, turistika, volný čas, zájmy, oblíbený sport. Ochrana, upevňování zdraví. Museum, divadlo, kino, výstava.	**Sport, kultura, zdraví, koníčky**	• **OSV** • **MDV**
	Základní, řadové, číslovky, určení času, hodiny, denní doby, denní režim, ročního období, názvy dnů v týdnu, měsíce, roky, datum narození, určení přesného data, letopočtu. Významné dny, Velikonoce, Vánoce,	**Čas**	• **OSV**
	Odkud jsi? Já jsem…, Česká republika, NSR, Rakousko, Švýcarsko a ostatní evropské státy, světadíly, ostatní státy, národnosti, rasy. Historie, Moře, Země, Slunce, planety. Rekreační oblasti. Ochrana životního prostředí. Oblasti konfliktů a problémů.	**Země, národnost, svět,** **Problémy globálního světa** **Reálie zemí**	• **OSV** • **MTV** • **VMvEGS**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Německý jazyk 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák: - zvládá pravopis německých slov, - vyplní osobní dotazník, - píše ve větách jednoduchá sdělení, - reaguje na písemná sdělení. - tvoří jednoduchou větu v přítomném, budoucím a minulém čase, - postaví otázku, zápor, - používá předložky a spojky, - stupňuje přídavná jména, - určí osobní zájmena, - dodržuje správný slovosled ve větě - orientuje se ve slovníku.	Nejznámější zvířata domácí i divoce žijící, jejich vlastnosti, výrazy z oblasti přírody, počasí, pobyt a činnosti v přírodě.	**Příroda**	• **OSV**
	Dopravní prostředky, stav vozidla, budovy ve městě, otázky na směr cesty, popis cesty, úřady, možnosti cestování, světové strany, názvy známých přírodních a historických památek, cizinci.	**Město, cestování**	• **OSV** • **VDO** • **MTV**
	Názvy potravin - ovoce, zelenina, maso, základní denní jídla, co snídáme, obědváme a večeříme, rezervace, objednáváme v restauraci. V hotelu. Vybavení kuchyně	**Jídlo, restaurace, stravovací návyky**	• **OSV**
	Pojmenování částí obličeje, lidského těla, výraz tváře, nálada, nemoc, bolest, určení pocitů, návštěva lékaře. Smysly. Co cítíme. Jak vypadáme.	**Naše tělo, zdraví**	• **OSV**
	Druhy oblečení, jeho barva, stav, cena, líbí- nelíbí se mi, účelové oblečení pro sport, do společnosti, nakupujeme oblečení, velikost oblečení, jeho stav, nakupování obecně	**Oblékání Nakupování**	• **OSV**
Žák: - vede dialog v jednoduchých větách - zapojuje se diskuse psanou formou - orientuje se v reálném prostředí cizojazyčného světa	Rozšiřování poznatků, dovedností a znalostí procvičováním témat v konverzačních blocích za využití internetu, počítačových programů, tiskovin, beletrie, filmů apod.	**Konverzace**	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **VMvEGS** • **MDV**

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Získáváním matematické gramotnosti se rozvíjí paměť, logické, kritické i abstraktní a exaktní myšlení žáků. Vedle získání poznatků se žáci učí i přesnosti, sebekontrole, systematičnosti a vědeckému přístupu k problému.

Vyučovací předmět Matematika je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. ročník - 4 vyučovací hodiny týdně
- 2. - 5. ročník - 5 vyučovacích hodin

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – průřezové téma prolíná celým učivem vzdělávací oblasti, jak už v podpoře osobnostního rozvoje žáků (rozvoj poznávání, sebepojetí a sebepoznání, seberegulace a sebeorganizace, kreativity i psychohygieny), v rozvoji sociálním (spolupráce, komunikace, kooperace, etického zvládání soutěživosti a konkurence), tak v rozvoji morálním (řešení problémů a rozhodovacích dovedností i vytváření hodnot, postojů a aplikace praktické etiky).

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast Matematika a její aplikace se zakládá na aktivní práci s matematickými objekty s využitím v reálných situacích. Žáci získávají matematickou gramotnost, osvojují si pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a jejich užití. Rozvíjejí svoji paměť, kombinatoriku, logické, kritické, později abstraktní a exaktní myšlení. Učí se stručnosti, přesnosti, zdokonalování grafického projevu, sebekontrole, systematičnosti a vytrvalosti, vytváření jednoduchých hypotéz a jejich ověřování v praxi.

Vzdělávací oblast obsahuje čtyři tematické okruhy

- **Číslo a početní operace.**
- **Závislosti, vztahy a práce s daty.**
- **Geometrie v rovině a prostor.**
- **Nestandardní aplikační úkoly a problémy (II. období).**

V rámci vzdělávací oblasti se žáci průběžně učí užívat prostředky výpočetní techniky (např. kalkulátor, práce na počítači). Ve 3. - 4. ročníku jsou prvky vzdělávacího oboru Informační a komunikační technologie součástí vzdělávacího oboru Matematika a její aplikace. Rovněž jsou zařazeny do oboru Matematika a její aplikace i prvky Etické výchovy, ve všech postupných ročnících.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- vyhledává způsoby, metody a strategie pro řízení vlastního efektivního učení, s cílem dalšího vzdělávání a celoživotního učení
- vyhledává, třídí, systemizuje a efektivně využívá informace
- operuje s obecně užívanými termíny, znaky a symboly a vytváří si komplexnější pohled na matematické jevy
- pozoruje, experimentuje a kriticky posuzuje výsledky s výhledem na využití do budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

žák

- rozpozná a chápe problém a plánuje dle vlastních zkušeností způsob řešení
- umí najít informace k řešení problému, nenechá se odradit nezdarem, problémy samostatně řeší za užití vhodných osvědčených způsobů řešení, které aplikuje při řešení obdobných i nových problémových situací
- sleduje svůj pokrok, uvážlivě se rozhoduje, zodpovědně obhájí svá rozhodnutí

Kompetence komunikativní

žák

- logicky formuluje své myšlenky, výstižně, souvisle a kultivovaně se vyjadřuje
- naslouchá projevu druhých, obhájí svůj názor, umí argumentovat
- využívá informační a komunikační prostředky a technologie

Kompetence sociální a personální

žák

- účinně spolupracuje s pedagogy i se skupinou, vytváří a dodržuje pracovní pravidla, pracuje kvalitně, udržuje pozitivní atmosféru na základě ohleduplnosti k druhým, v případě potřeby poskytne pomoc
- zohledňuje zkušenosti druhých, respektuje různá hlediska, vytváří si pozitivní představu o sobě a reguluje vhodně své chování

Kompetence občanské

žák

- s respektem a úctou přistupuje k druhým, je empatický, odmítá násilí
- řídí se zákony a společenskými normami

Kompetence pracovní

žák

- plní své povinnosti, adaptuje se na nové pracovní podmínky
- pracuje bezpečně, dodržuje předpisy při práci
- získané znalosti využívá pro přípravu na budoucnost

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi,
- hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Obsah vyučovacího předmětu

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			
Matematika 1. - 3. ročník - I. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - počítá předměty v daném souboru, vytváří soubory s daným počtem prvků, používá přirozená čísla v reálných situacích - čte, zapisuje a porovnává přirozená čísla do 1000, včetně vztahu rovnosti a nerovnosti - zobrazí číslo na číselné ose - zpaměti provádí jednoduché početní operace s přirozenými čísly - při řešení úloh aplikuje osvojené početní operace	**1. ročník** Znalost čísel 0 - 20 (čtení i psaní). Použití čísla k vyjádření počtu a pořadí. Číselná řada a číselná osa. Porovnávání čísel. Znaky nerovnosti. Zápis příkladů, znaky + −= Sčítání a odčítání do 20 bez přechodu desítky. Jednoduché slovní úlohy. **2. ročník** Sčítání a odčítání do 20 s přechodem přes desítku. Řešení slovních úloh, počítání s penězi. Numerace do 100, číselná osa. Desítky a jednotky ve dvojciferném čísle. Porovnávání a zápis výsledků porovnávání. Sčítání a odčítání do 100 bez přechodu desítky. Násobilka 2, 5, 4 a 10. Řešení slovních úloh, počítání s penězi. **3. ročník** Písemné sčítání a odčítání čísel do 100 s přechodem přes desítku. Násobilka a dělení v oboru násobilky. Zápis příkladů, znaky + − · : Čtení a zápis čísel do 1000. Nerovnosti, orientace na číselné ose. Slovní úlohy, jednoduché rovnice.	**Číslo a početní operace** Obor přirozených čísel Zápis čísla v desítkové soustavě, číselná osa Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly. Slovní úlohy	• **OSV**
Žák - orientuje se v čase, převádí jednotky času - doplňuje tabulky, schémata, číselnou posloupnost - popíše jednoduché závislosti z praxe	**2. ročník** Jednotky času. **3. ročník** Jednotky délky (mm, cm, dm, m). Nerovnosti, orientace na číselné ose.	**Závislosti a práce s daty**	• **OSV**

Žák - rozezná a popíše základní rovinné útvary v souladu s realitou - porovná velikost útvarů, měří a odhadne délku úsečky - rozezná jednoduché souměrné útvary v rovině	**1. ročník** Základní geometrické tvary: trojúhelník, čtverec, obdélník, kruh. Orientace v prostoru. **2. ročník** Práce s pravítkem. Úsečka, lomená a křivá čára. Trojúhelník, čtyřúhelník a pětiúhelník. Poznávání válce, krychle, kvádru a koule. Souměrný tvar. **3. ročník** Přímka, úsečka, bod, průsečík. Rýsování, měření úsečky. Druhy měřidel délky. Základní rovinné a prostorové útvary.	**Geometrie v rovině a prostoru**	• **OSV**

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			
Matematika 4. - 5. ročník - II. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - užívá komutativnost a asociativnost sčítání a násobení - provádí písemné početní operace v oboru přirozených čísel - Modeluje a určí část celku, používá zápis ve formě zlomku, sčítá a odčítá zlomky se stejným jmenovatelem v oboru kladných čísel. - Přečte zápis desetinného čísla, umí je vyznačit na číselné ose. Rozumí znaku – pro záporné číslo a umí je vyznačit na číselné ose - řeší a tvoří úlohy, v nichž aplikuje a modeluje osvojené početní operace - zaokrouhluje přirozená čísla	**4. ročník** Násobení a dělení v oboru do 100 mimo násobilku. Sčítání a odčítání čísel do 1000 (zpaměti i písemně). Zaokrouhlování na tisíce, sta, desítky. Dělení se zbytkem v oboru násobilky. Násobení jednociferným a dvojciferným činitelem. Numerace do 10 000. Slovní úlohy. Práce s kalkulátorem. **5. ročník** Numerace do miliónu, čtení čísel, číselná řada. Sčítání a odčítání v oboru do miliónu. Zaokrouhlování na desítky, stovky, milióny. Písemné násobení trojciferným činitelem. Písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem. Zlomky. Desetinná čísla. Záporná čísla Římské číslice. Řešení praktických slovních úloh.	**Číslo a početní operace** Vlastnosti početních operací s přirozenými čísly. Písemné algoritmy početních operací Násobilka Číselná osa Slovní úlohy	• **OSV**
Žák - vyhledá, sbírá a třídí data - čte a sestavuje jednoduché tabulky a diagramy	**4. ročník** Jednotky hmotnosti, objemu, délky a času. Převody jednotek. **5. ročník** Převod jednotek času a objemu.	**Závislosti a práce s daty** Diagramy, grafy, tabulky	• **OSV**
Žák - narýsuje a znázorní jednoduché rovinné útvary - užije jednoduché konstrukce - graficky sčítá a odečítá úsečky, určí délku lomené čáry, obvod mnohoúhelníku - sestrojí rovnoběžky a kolmice - určí obsah obrazce pomocí čtvercové sítě, užije základních jednotek obsahu - ve čtvercové síti rozezná osově souměrné útvary, určí osu souměrnosti	**4. ročník** Užití kružítka: kružnice, kruh. Sestrojení trojúhelníku ze tří stran pomocí kružítka. Úhel, pravý úhel. Přímka, polopřímka, kolmice, rovnoběžky. Dělení kruhu, kružnice. Čtvercová síť- souřadnice bodů. **5. ročník** Rovina, polorovina. Typy trojúhelníků. Sestrojení trojúhelníku, čtverce a obdélníku. Obsah čtverce, obdélníku, jednotky obsahu. Práce s kružítkem. Rovnoběžky a rovnoběžníky. Záznam a čtení grafů ve čtvercové síti.	**Geometrie v rovině a prostoru**	• **OSV**

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			
Matematika 4. - 5. ročník - II. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - řeší praktické slovní úlohy a problémy, nezávislé na obvyklých postupech a algoritmech školské matematiky	Řešení praktických slovních úloh.	**Nestandardní aplikační úlohy a problémy**	• **OSV**
Žák - odhadne cenu nákupu a vrácené peníze, chápe nemožnost realizace všech chtěných nákupů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Řešení praktických úloh.	**Finanční gramotnost**	• **OSV**

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět Matematika je n na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 6. - 9. ročník - 4 vyučovací hodiny týdně

Výuka probíhá zpravidla v kmenové třídě.

Realizace průřezových témat

- **Osobností a sociální výchova –** průřezové téma prolíná celým učivem vzdělávací oblasti. Jedná se hlavně o rozvoj poznávání, poznávání sebe sama, rozvoj schopnosti spolupráce a komunikace, řešení problémů a rozhodování se.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučovacím cílem je poskytnout vědomosti a dovednosti potřebné v praktickém životě a umožnit tak získávat matematickou gramotnost. Žáci si postupně osvojují některé pojmy, algoritmy, terminologii, symboliku a způsoby jejich užití.

Vzdělávací obsah je rozdělen na 4 tematické okruhy

- **Číslo a proměnná.**
- **Závislosti, vztahy a práce s daty.**
- **Geometrie v rovině a v prostoru.**
- **Nestandardní aplikační úkoly a problémy.**

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- rozvíjí abstraktní a exaktní myšlení osvojováním si a využíváním základních matematických pojmů a vztahů
- efektivně využívá osvojený matematický aparát

Kompetence k řešení problémů

žák

- provádí rozbor matematických problémů, určí plán řešení, odhaduje výsledek a volí správný postup k vyřešení problému
- vyhodnocuje správnost výsledku

Kompetence komunikativní

žák

- vnímá složitosti reálného světa a rozvíjí zkušenosti s matematickým řešením reálných situací
- snaží se o přesné vyjadřování s použitím matematické terminologie

Kompetence sociální a personální

žák

- učí se pracovat ve skupině, dvojici
- je veden k respektování názorů a myšlenek druhých
- získaných řešení využívá v praxi

Kompetence občanské

žák

- rozvíjí důvěru ve vlastní schopnosti
- učí se hodnotit svoji práci i práci ostatních
- rozvíjí vytrvalost, systematičnost a přesnost

Kompetence pracovní

žák

- využívá matematických poznatků a dovedností v praktických činnostech
- poznává a rozvíjí své schopnosti
- získané vědomosti a dovednosti uplatňuje při profesní orientaci

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi,
- kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání

Obsah vyučovacího předmětu

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE Matematika 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - provádí početní operace v oboru celých a racionálních čísel; užívá ve výpočtech druhou mocninu a odmocninu, - zaokrouhluje a provádí odhady s danou přesností, účelně využívá kalkulátor, - modeluje a řeší situace s využitím dělitelnosti v oboru přirozených čísel, - užívá různé způsoby kvantitativního vyjádření vztahu celek – část (přirozeným číslem, poměrem, zlomkem, desetinným číslem, procentem), - řeší modelováním a výpočtem situace vyjádřené poměrem; pracuje s měřítky map a plánů, - řeší aplikační úlohy na procenta (i pro případ, že procentová část je větší než celek), - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím proměnných; určí hodnotu výrazu, sčítá a násobí mnohočleny, provádí rozklad mnohočlenu na součin pomocí vzorců a vytýkáním formulovat a řeší reálnou situaci pomocí rovnic a jejich soustav, - analyzuje a řeší jednoduché problémy, - modeluje konkrétní situace, v nichž využívá matematický aparát v oboru celých a racionálních čísel.	**6. ročník** Prvočíslo, číslo složené. Přirozená čísla, počítání s přirozenými čísly. Desetinná čísla. Zlomky. **7. ročník** Dělitelnost přirozených čísel. Násobek, dělitel. Nejmenší společný násobek, největší společný dělitel, kritéria dělitelnosti. Celá čísla – čísla navzájem opačná, číselná osa. Desetinná čísla, zlomky – rozvinutý zápis čísla v desítkové soustavě; převrácené číslo, smíšené číslo, složený zlomek. Poměr – měřítko, úměra, trojčlenka. Procenta – procento, promile; základ, procentová část, počet procent; jednoduché úrokování. **8. ročník** Mocniny a odmocniny – druhá mocnina a odmocnina. Výrazy – číselný výraz a jeho hodnota; proměnná, výrazy s proměnnými, mnohočleny. Rovnice – lineární rovnice, soustava dvou lineárních rovnic se dvěma neznámými. **9. ročník** Lomené výrazy. Počítání s lomenými čísly. Rovnice s neznámou ve jmenovateli. Soustavy rovnic.	**Číslo a proměnná**	• **OSV**
Žák - vyhledává, vyhodnocuje a zpracovává data - porovnává soubory dat - určí vztah přímé anebo nepřímé úměrnosti - vyjádří funkční vztah tabulkou, rovnicí, grafem - matematizuje jednoduché reálné situace s využitím funkčních vztahů	**8. ročník** Závislosti a data – příklady závislostí z praktického života a jejich vlastnosti, nákresy, schémata, diagramy, grafy, tabulky; četnost znaku, aritmetický průměr. **9. ročník** Funkce – pravoúhlá soustava souřadnic, přímá úměrnost, nepřímá úměrnost, lineární funkce.	**Závislosti a práce s daty**	• **OSV**

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			
Matematika 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - zdůvodní a využívá polohové a metrické vlastnosti základních rovinných útvarů při řešení úloh a jednoduchých praktických problémů; využívá potřebnou matematickou symboliku - charakterizuje a třídí základní rovinné útvary - určí velikost úhlu měřením a výpočtem - odhaduje a vypočítá obsah a obvod základních rovinných útvarů - využívá pojem množina všech bodů dané vlastnosti k charakteristice útvaru a k řešení polohových a nepolohových konstrukčních úloh - načrtne a sestrojí rovinné útvary - užívá k argumentaci a při výpočtech věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků - načrtne a sestrojí obraz rovinného útvaru ve středové a osové souměrnosti, určit osově a středově souměrný útvar - určí a charakterizuje základní prostorové útvary (tělesa), analyzuje jejich vlastnosti - odhaduje a vypočítá objem a povrch těles - načrtne a sestrojí sítě základních těles - načrtne a sestrojí obraz jednoduchých těles v rovině - analyzuje a řeší aplikační geometrické úlohy s využitím osvojeného matematického aparátu	**6. ročník** Rovinné útvary – přímka, polopřímka, úsečka, kružnice, kruh, úhel, vzájemná poloha přímek v rovině (typy úhlů) metrické vlastnosti v rovině – druhy úhlů, vzdálenost bodu od přímky. Osová souměrnost, středová souměrnost. Trojúhelník. Čtverec a obdélník kvádr. Krychle. **7. ročník** Trojúhelník, trojúhelníková nerovnost, shodnost a podobnost (věty o shodnosti a podobnosti trojúhelníků) čtyřúhelník (lichoběžník, rovnoběžník), pravidelné mnohoúhelníky kvádr, krychle. Kolmý hranol. **8. ročník** Pythagorova věta. Prostorové útvary – rotační válec, konstrukční úlohy – množiny všech bodů dané vlastnosti (osa úsečky, osa úhlu, Thaletova kružnice). **9. ročník** Jehlan. Rotační kužel. Koule.	**Geometrie v rovině a prostoru**	• **OSV**
Žák - užívá logickou úvahu a kombinační úsudek při řešení úloh a problémů a nalézá různá řešení předkládaných nebo zkoumaných situací - řeší úlohy na prostorovou představivost, aplikovat a kombinovat poznatky a dovednosti z různých tematických a vzdělávacích oblastí	**6. – 9. ročník** Číselné a logické řady. Číselné a obrázkové analogie. Logické a netradiční geometrické úlohy.	**Nestandardní aplikační úlohy a problémy**	• **OSV**

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			
Matematika 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - odhadne cenu nákupu a vrácené peníze, chápe nemožnost realizace všech chtěných nákupů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Řešení praktických úloh.	**Finanční gramotnost**	• **OSV**

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

Od 1. 9. 2022 naše škola vyučuje dle nového ŠVP ZV, který odpovídá RVP ZV z roku 2021. Škola se tak při zavádění RVP ZV 2021 rozhodla začít s výukou „nové“ informatiky od 1. 9. 2022, a to ve všech ročnících. Díky tomu však vyšší ročníky neabsolvovaly všechny výstupy z nižších ročníků v oboru Informatika. Z tohoto důvodu jsme pro ně připravili pozměněné očekávané výstupy, a to tak, aby je žáci byli schopni obsáhnout, ale zároveň pro ně byly co nejpřínosnější. Tabulky se vzdělávacím obsahem budou aktualizovány každoročně až do konce jejich platnosti vyučujícími předmětu Informatika, a to na základě aktuální situace -vyhodnotí, kolik výstupů a v jaké kvalitě žáci v daném ročníku obsáhli, a na základě toho pak vypracují tematické plány s učivem a výstupy pro další ročník.

I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Vyučovací předmět Informatika je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 4. - 5. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Výuka některých témat probíhá bez počítače.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – využívání moderních informačních technologií nabízí nacházet a porovnávat větší množství informačních zdrojů.
- **Výchova demokratického občana** – respektováním práv duševního vlastnictví a vlastním kultivovaným projevem na internetu se získávají dovednosti, znalosti i návyky nezbytné pro žádoucí jednání občana.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – etický přístup k internetovým stránkám a pečlivý výběr komunikace na sociálních sítích vede k potřebné orientaci i kultivovanému prostoru k okolnímu světu.
- **Multikulturní výchova** - uplatněním jazykových znalostí či individuálních zájmů, které jsou rychle, přesně a ve velké šíři prezentovány, poznatky jsou aktualizovány, vhodně se rozšiřují, je možno doplňovat vědomosti, ale i učit se výběru a třídění získaných informací.
- **Mediální výchova** – v rámci IKT je možno zpracovat i prezentovat na uživatelské úrovni textové, grafické a multimediální formy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Dovednosti získané ve vzdělávacím oboru Informatika umožňují žákům aplikaci výpočetní techniky, informačních zdrojů a bohatou škálu vzdělávacího software používat ve všech vzdělávacích oblastech základního vzdělání, čímž se tento obor stává jejich součástí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- rozpozná úlohu informací a informačních činností a využívá moderních informačních a komunikačních technologií
- rozumí toku informace od jejich vzniku, přes uložení na médium, přenos, zpracování a praktické užití

Kompetence k řešení problémů

žák

- formuluje svůj požadavek a využívá algoritmické myšlení

Kompetence komunikativní

žák

- porovnává informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů

Kompetence sociální a personální

žák

- užívá výpočetní techniku k simulaci a modelování přírodních a sociálních jevů a procesů
- tvořivě užívá prostředků výpočetní techniky pro prezentaci své práce

Kompetence občanské

žák

- respektuje práva k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- eticky přistupuje k nevhodným obsahům v médiích a na internetu

Kompetence pracovní

žák

- pracuje s výpočetní technikou šetrně
- využívá možnosti výpočetní techniky a software pro zkvalitnění, zefektivnění a racionalizaci své práce

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah prostřednictvím postupů, způsobů a prostředků, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Hodnotící výstupy jsou na konci 5. ročníku (závazné).

Obsah vyučovacího předmětu

INFORMATIKA			
Informatika 4. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - sdělí informaci obrázkem - předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel - zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text - zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky - obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce	**Data, informace a modelování**	• **VDO**
Žák - pojmenuje jednotlivá digitální zařízení, se kterými pracuje, vysvětlí, k čemu slouží - vysvětlí, co je program a rozdíly mezi člověkem a počítačem - edituje digitální text, vytvoří obrázek - přehraje zvuk či video - uloží svoji práci do souboru, otevře soubor - používá krok zpět, zoom - řeší úkol použitím schránky - dodržuje pravidla a pokyny	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku Příkazy a program	**Digitální technologie**	• **OSV** • **MTV** • **VMvEGS**

- uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů - najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci - propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí - pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj - při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace - rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Počítačová data, práce se soubory Propojení technologií, internet Úložiště, sdílení dat, cloud, mazání dat, koš Technické problémy a přístupy k jejich řešení		

INFORMATIKA			
Informatika 5. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech - doplní posloupnost prvků - umístí data správně do tabulky - doplní prvky v tabulce - v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný - nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu Systém, struktura, prvky, vztahy	**Informační systémy**	• **MTV** • **OSV**
Žák - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy - v programu najde a opraví chyby - rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát - vytvoří a použije nový blok - upraví program pro obdobný problém - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy - rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj - vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit - cíleně využívá náhodu	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt	**Algoritmizace a programování**	• **OSV** • **MDV**

při volbě vstupních hodnot příkazů - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav - v programu najde a opraví chyby - používá události ke spuštění činnosti postav - přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky - upraví program pro obdobný problém - ovládá více postav pomocí zpráv	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt		
Žák - pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty - pomocí obrázku znázorní jev - pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	**Data, informace a modelování**	• **VDO** • **VMvEGS**

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Informatika je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 6. - 9. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Předmět informatika dává prostor všem žákům porozumět tomu, jak funguje počítač a informační systémy. Dává prostor pro praktické aktivní činnosti a tvořivé učení se objevováním, spoluprací, řešením problémů, projektovou činností. Pomáhá porozumět světu kolem nich, jehož nedílnou součástí digitální technologie jsou.

Získané znalosti a dovednosti žáci využijí

- při sebevzdělávání,
- při hledání zaměstnání,
- v pracovním uplatnění,
- v rámci zájmových činností ve volném čase.

Výuka probíhá na počítačích či noteboocích s myší, buď v PC učebně, nebo v běžné učebně s přenosnými notebooky, s připojením k internetu. Některá témata probíhají bez počítače.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** - při samostatné práci na počítači dochází k rozvoji smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, upevňování dovedností, schopnosti řešit problémy, kreativity, trpělivosti, sebekontroly a sebeovládání, k sebepoznání žákových schopností a dovedností. Při vzájemné elektronické komunikaci a využívání sociálních sítí dochází k interakci žáků, což přispívá k jejich sociálnímu rozvoji. Při práci jsou rozvíjeny individuální a sociální dovednosti pro spolupráci. Používáni informačních a komunikačních technologií s sebou přináší určitá morální rizika. Žáci jsou vedeni k dodržování autorských práv (nelegální software, nelegální stahování dat).
- **Výchova demokratického občana** - prostřednictvím internetu se žáci seznamují s kulturními, společenskými, politickými a sportovními událostmi probíhajícími doma i ve světě. Získané informace se učí kriticky hodnotit, správně interpretovat a zaujmout k nim vlastní stanovisko. Žáci jsou seznamováni s nástrahami internetu (ochrana soukromí, kyberšikana).
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - žáci samostatně vyhledávají informace o domově, světě, životě a událostech, čímž si rozšiřují své životní perspektivy. Získávají informace o nabídce vzdělávání, pracovních, kulturních příležitostí a navazování kontaktů.
- **Multikulturní výchova** - žáci se učí orientovat v pluralitní společnosti, v otázkách lidských práv a v základních dokumentech s nimi spojených. Korigují své jednání a hodnotový systém s ohledem na zákonem stanovená práva.
- **Environmentální výchova** - žáci získávají aktuální zprávy a informace z oblasti ochrany životního prostředí, na internetu vyhledávají instituce pracující v této oblasti a seznamují se se zákonnými ustanoveními. Při seznamování se s hardwarem se žáci učí o energetických úsporách při používání zařízení a nakládání s nebezpečným odpadem (stará zařízení, použité tonery, baterie…).

- **Mediální výchova** - průřezové téma je obsaženo v tematickém celku *internet zdroj informací.* Žáci se učí orientovat v jednotlivých médiích z hlediska jejich obsahu, zaměření, důvěryhodnosti a způsobu financování. Volí vhodná média v souvislosti s vyhledávanou informací. Žáci se učí tvořit jednoduchá mediální sdělení, seznamují se s technologickými možnostmi a nutnosti týmové spolupráce při jejich tvorbě. Rozvíjí se jejich myšlení a logického uvažování, získávají odpovědný přístup k nevhodným obsahům na internetu, využívají počítačové techniky k prezentaci své práce.

Průřezová témata jsou začleněna do učiva a realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Učivo je rozděleno do pěti tematických celků probíraných cyklicky, se zvyšující se náročností. Výuka je realizována v počítačových učebnách, kde je každému žákovi k dispozici jeden počítač. Nové učivo je demonstrováno pomocí dataprojektoru, žáci si nové poznatky bezprostředně ověřují na svých počítačích. Učivo je procvičováno a upevňováno formou zadávání individuálních i skupinových úkolů.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- zná úlohu informací a informačních činností a využívá moderních informačních a komunikačních technologií
- rozumí toku informace od jejich vzniku, přes uložení na médium, přenos, zpracování a praktické užití

Kompetence k řešení problémů

žák

- formuluje svůj požadavek a využívá algoritmické myšlení

Kompetence komunikační

žák

- porovnává informace a poznatky z většího množství alternativních informačních zdrojů

Kompetence sociální a personální

žák

- užívá výpočetní techniku k simulaci a modelování přírodních a sociálních jevů a procesů
- tvořivě užívá prostředků výpočetní techniky pro prezentaci své práce

Kompetence občanské

žák

- respektuje práva k duševnímu vlastnictví při využívání SW
- eticky přistupuje k nevhodným obsahům v médiích a na internetu

Kompetence pracovní

žák

- pracovat s výpočetní technikou šetrně
- využívat možnosti výpočetní techniky a software pro zkvalitnění, zefektivnění a racionalizaci své práce

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi,
- kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Obsah vyučovacího předmětu

INFORMATIKA			
Informatika 6. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - rozpozná zakódované informace kolem sebe - zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady - zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer - zakóduje v obrázku barvy více způsoby - zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů - zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu - ke kódování využívá i binární čísla	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet Binární kód, logické A a NEBO.	**Data, informace a modelování**	• **OSV** • **EV**
Žák - najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) - odpoví na otázky na základě dat v tabulce - popíše pravidla uspořádání v existující tabulce - doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy - navrhne tabulku pro záznam dat - propojí data z více tabulek či grafů - popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují - pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva	Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty. Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	**Informační systémy**	• **MDV** • **MTV**
Žák - nainstaluje a odinstaluje aplikaci, aktualizuje - uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory - vybere vhodný formát pro uložení dat - vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě - porovná různé metody zabezpečení účtů - spravuje sdílení souborů - pomocí modelu znázorní cestu	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací, aktualizace Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva), digitální stopa Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např.	**Digitální technologie**	• **VDO** • **VMvEGS**

e-mailové zprávy - zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)		

INFORMATIKA			
Informatika 7. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - vysvětlí známé modely jevů, situací, činností -v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku - pomocí ohodnocených grafů řeší problémy - pomocí orientovaných grafů řeší problémy - vytvoří model, ve kterém znázorní více souběžných činností	Standardizovaná schémata a modely Ohodnocené grafy, minimální cesta grafu, kostra grafu Orientované grafy, automaty Modely, paralelní činnost	**Data, informace a modelování**	• **OS** **V** • **EV**
Žák - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program, dbá na jeho čitelnost a přehlednost - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá cyklus s pevným počtem opakování, rozezná, zda má být příkaz uvnitř nebo vně opakování, - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro ukončení opakování, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - vytváří vlastní bloky a používá je v dalších programech - diskutuje různé programy pro řešení problému	Vytvoření programu Opakování Podprogramy Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	**Algoritmizace a programování**	• **MDV** • **MTV** • **VDO** • **VMvEGS**

- vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému			

INFORMATIKA			
Informatika 8. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky - používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) - řeší problémy výpočtem s daty - připíše do tabulky dat nový záznam - seřadí tabulku dat podle daného kritéria (velikost, abecedně) - používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy - ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	**Informační systémy**	• **OSV** • **EV** • **VD O** • **VMaEGS**
Žák - v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví přehledný program k vyřešení problému - po přečtení programu vysvětlí, co vykoná - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - používá podmínky pro větvení programu, rozezná, kdy je podmínka splněna - spouští program myší, klávesnicí, interakcí postav - používá souřadnice pro programování postav - používá parametry v blocích, ve vlastních blocích - vytvoří proměnnou, změní její hodnotu, přečte a použije její hodnotu - diskutuje různé programy pro řešení problému - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice Podprogramy s parametry Proměnné	**Algoritmizace a programování**	• **MDV** • **MTV**

INFORMATIKA			
Informatika 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák ▪ pojmenuje části počítače a popíše, jak spolu souvisí ▪ vysvětlí rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ▪ diskutuje o funkcích operačního systému a popíše stejné a odlišné prvky některých z nich ▪ na příkladu ukáže, jaký význam má komprese dat ▪ popíše, jak fungují vybrané technologie z okolí, které považuje za inovativní ▪ na schematickém modelu popíše princip zasílání dat po počítačové síti ▪ vysvětlí vrstevníkovi, jak fungují některé služby internetu ▪ diskutuje o cílech a metodách hackerů ▪ vytvoří myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ▪ diskutuje, čím vším vytváří svou digitální stopu	**Digitální technologie** ***Hardware a software*** Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) ***Sítě*** Typy, služby a význam počítačových sítí Fungování sítě: klient, server, switch, paketový přenos dat, IP adresa Struktura a principy Internetu, datacentra, cloud Web: fungování webu, webová stránka, webový server, prohlížeč, odkaz/URL Princip cloudové aplikace (např. e-mail, e-shop, streamování) ***Bezpečnost*** Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat: aktualizace, antivir, firewall, zálohování a archivace dat ***Digitální identita*** Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování a algoritmy sociálních sítí, vyhledávání a cookies	**Digitální technologie**	• **OSV** • **EV** • **VDO** • **VMvEGS**

Žák - řeší problémy sestavením algoritmu - v blokově orientovaném programovacím jazyku sestaví přehledný program k vyřešení problému - ověří správnost programu, najde a opraví v něm chyby - diskutuje různé programy pro řešení problému - vybere z více možností vhodný program pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní - řeší problém jeho rozdělením na části pomocí vlastních bloků - hotový program upraví pro řešení příbuzného problému - zvažuje přístupnost vytvořeného programu různým skupinám uživatelů a dopady na ně	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Vytváření proměnné, seznamu, hodnoty prvků seznamu Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování Animace kostýmů postav, události Analýza a návrh hry, střídání pozadí, proměnné Výrazy s proměnnou Tvorba hry s ovládáním, více seznamů Tvorba hry, příkazy hudby, proměnné a seznamy	**Algoritmizace a programování**	• **MDV** • **MTV**

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast obsahuje poznání týkající se společenských i přírodních vazeb člověka a je základem pro další následný rozvoj v rámci přírodních a společenských věd.

Výuka probíhá převážně ve třídě, je jinou formou doplněna vhodnými vycházkami, exkurzemi, návštěvami výstav, dle aktuálních událostí a výročí lze doplnit i projektem.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a jeho svět je realizován ve vzdělávacích oborech:

- **Prvouka**
- **Vlastivěda**
- **Přírodověda**

Charakter vzdělávacího oboru je komplexní, propojený s reálným životem žáků.
V rámci vzdělávacího oboru je začleněn prvek vzdělávacího oboru - Etická výchova.

Vyučovací předmět: Prvouka

I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vytvářením vztahu ke svému nejbližšímu okolí a jeho poznáváním se žáci učí chápat a chránit své životní prostředí.

1. období

1. - 3. ročník

Vyučovací předmět Prvouka je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. - 2. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně
- 3. ročník - 3 vyučovací hodiny týdně

Vzdělávací obor je rozdělen do 5 tematických okruhů

- **Místo, kde žijeme.**
- **Lidé kolem nás.**
- **Lidé a čas.**
- **Rozmanitost přírody.**
- **Člověk a jeho zdraví.**

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – rozšiřování slovní zásoby v osvojovaných tématech umožňuje pojmenování pozorovaných skutečností a jejich názorové zachycení.
- **Výchova demokratického občana** - poznávání a chápání rozdílů mezi lidmi vede jedince ke kulturnímu a tolerantnímu chování
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - žák pochopením sebe jako součásti svého blízkého okolí vnímá i sounáležitost s jinými národy světa.

- **Multikulturní výchova** – zaměření na aktivní a citlivé pozorování i vnímání krásy přírody i lidských výtvorů vede k rozvoji osobního vkusu, empatie a celkové individuální kultury člověka.
- **Environmentální výchova** – člověk je součástí přírody, kterou musí chránit, vnímání života je nejvyšší hodnotou.
- **Mediální výchova** – seznamováním s významnými místy v nejbližším okolí se vytváří pozitivní postoj jedince k regionu, utváří se etické a morální hodnoty

PT jsou začleněna do učiva a budou realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět vymezuje obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, techniky, zdraví, vědy i kultury s pohledem do minulosti i současnosti. Navazuje na konkrétní zkušenosti žáků, jejich prožitky a praktickou zkušenost a učí je pozorovat, poznávat, chápat i chránit svět kolem sebe v celé jeho komplexnosti. Staví tak základ pro další specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a jeho svět, Člověk a příroda a vzdělávacím oboru - Výchova ke zdraví.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- orientuje se ve světě informací a v časovém a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a jejich zachycení ve svých projevech, názorech a výtvorech
- umí získané vědomosti a dovednosti využít v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

žák

- samostatně a sebevědomě vystupuje a jedná, efektivně, bezproblémově a bezkonfliktně komunikuje i v méně běžných situacích
- poznává a ovlivňuje své možnosti a limity
- uvědomuje si odpovědnost za svá rozhodnutí i činy

Kompetence komunikativní

žák

- přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolí
- naslouchá a vhodně reaguje na promluvy jiných lidí
- užitím vhodných komunikačních a informačních prostředků se aktivně zapojuje do společenského dění

Kompetence sociální a personální

žák

- účinně spolupracuje se skupinou, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce i význam efektivní spolupráce
- chápe rozdíly mezi lidmi
- chová se kulturně a tolerantně na základě vytvořených, přijatých či obecně uplatňovaných pravidel soužití, plnění povinností a společných úkolů

Kompetence občanské

žák

- akceptuje základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností
- zná podstatu zdraví a příčin nemoci, význam prevence a účelného rozhodování a jednání v situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti sebe i druhých
- ohleduplně přistupuje k přírodě a kulturním výtvorům, hledá aktivní možnosti při jejich ochraně

Kompetence pracovní

žák

- tvoří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- objevuje a poznává vše, co jej zajímá a v čem by v budoucnu mohl uspět

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Hodnotící výstupy jsou na konci 3. ročníku (orientační) a na konci 5. ročníku (závazné).

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A JEHO SVĚT Prvouka 1. - 3. ročník - 1. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - v jednoduchém plánu vyznačí své bydliště a školu, rozliší možná nebezpečí - začlení svou obec v rámci ČR, popíše změny v nejbližším okolí - rozliší příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků - odvodí význam a potřebu různých profesí - projeví toleranci k přirozeným odlišnostem spolužáků - užívá časových údajů v běžném životě, rozliší minulost, přítomnost i budoucnost	**1. ročník** Členové rodiny a příbuzenské vztahy. Chování v rodině, dělba práce mezi členy rodiny. Využití volného času. Znalost adresy. Škola, spolužáci, učitelé orientace ve třídě a škole školní řád. Režim dne v souvislosti se školou. Domácí příprava Orientace v okolí školy a bydliště. Bezpečný pohyb **2. ročník** Příbuzní, známí, kamarádi, spolužáci, cizí lidé - bezpečná komunikace. Zásady slušného chování v rodině a společnosti. Pravidla společenského chování. Znát datum narození, adresu školy. Přírodní a kulturní dědictví. **3. ročník** Zaměstnání rodičů - různé druhy profesí. Komunikace mezi lidmi. Orientace v místní krajině (hlavní světové strany). Současný život v našem městě (lidé, práce, služby, kultura, sport, vybavenost…). Významné stavby a sídla v krajině.	**Místo, kde žijeme** Domov a rodina Škola Město, místní krajina	• **VDO** • **MTV** • **VMvEGS** • **MDV**

Žák - odvodí význam a potřebu různých povolání a pracovních činností - má základní znalosti o sobě, rodině, činnostech člověka, lidské společnosti, jejím soužití, zvycích a práci, porovnává minulost a současnost - rozlišuje blízké, příbuzenské vztahy v rodině, role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, projevuje toleranci k ostatním	**1. ročník** Základy společenského styku. Tradice a svátky. **2. ročník** Úcta k práci a jejím výsledkům. Práce a aktivní odpočinek, využití volného času. Péče o životní prostředí. **3. ročník** Chování na veřejnosti a v dopravních prostředcích. Dochované památky (kulturní a přírodní) a jejich ochrana.	**Lidé kolem nás** Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Kultura	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **VMvEGS**

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Prvouka 1. - 3. ročník - 1. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - pojmenuje významné osobnosti, památky a události regionu, včetně pověstí - má základní znalosti o sobě, rodině, činnostech člověka, lidské společnosti, jejím soužití, zvycích a práci, porovnává minulost a současnost - využívá časové údaje při řešení každodenních situací - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti a budoucnosti	**1. ročník** Měsíce, dny, hodiny. Roční doby, počasí. Rodinné svátky a tradice. **2. ročník** Jednotky času. Denní režim - práce, odpočinek. Minulost a budoucnost (tradice, památky). **3. ročník** Školní a kalendářní rok. Vývoj lidské společnosti, způsobu života a soužití s přírodou. Doklady minulosti (pověsti, zvyky, tradice, nálezy).	**Lidé a čas** Orientace v čase Minulost a současnost v našem životě Regionální památky Báje, mýty, pověsti	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **VMvEGS**
Žák - provede jednoduché pokusy se známými látkami a určí jejich shodné a rozdílné vlastnosti, změří základní veličiny jednoduchými nástroji a přístroji - pozoruje, popíše a porovná viditelné změny v přírodě v jednotlivých ročních obdobích - roztřídí některé přírodniny podle nápadných určujících znaků, uvede příklady výskytu organismů ve známé lokalitě	**1. ročník** Příroda kolem nás a její změny během roku. Péče o rostliny a zvířata. Význam ochrany přírody **2. Ročník** Počasí, kalendář přírody. Rostliny a živočichové (doma i v přírodě). Krajina a lidské zásahy do ní. **3. Ročník** Příroda živá a neživá. **Neživá příroda** Zkoumání látek a přírodnin. Základní vlastnosti a změny látek. Fyzikální veličiny - čas, teplota, hmotnost, objem. Koloběh vody. Půda a její součásti. Nerosty a horniny - vlastnosti, využití. Reliéf krajiny. Znázornění krajiny. **Živá příroda** Projevy života. Vlastnosti rostlin a zvířat Rostliny kvetoucí a nekvetoucí. Hospodářské a léčivé rostliny. Rozmanitost a stavba těla živočichů. Hospodářská a domácí zvířata. Ochrana přírody a životního prostředí. Důsledky lidské činnosti na přírodu.	**Rozmanitost přírody** Látky a jejich vlastnosti Rostliny a živočichové Ochrana přírody	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **VMvEGS**

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Prvouka 1. - 3. ročník - 1. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - vhodným chováním a činnostmi pečuje o zdraví, dodržuje zásady bezpečného chování - uplatní základní hygienické, režimové a preventivní návyky - umí odmítnout nepříjemnou komunikaci, je ostražitý v jednání s neznámými lidmi - umí požádat o pomoc - neohrožuje zdraví své ani jiných - adekvátně reaguje na pokyny dospělých při mimořádných událostech - rozezná nebezpečí různého charakteru, využívá bezpečná místa pro hru a uplatňuje pravidla BESIP	**1. ročník** Části lidského těla. Životospráva, hygiena, ochrana před nemocí a úrazem. Rozdíly věku a pohlaví. První pomoc při úrazech. **2. Ročník** Lidské tělo, zdraví, příznaky nemoci. Péče o smysly. Prevence, očkování. Rodina a partnerství. Dopravní prostředky, značky, pravidla. Cizí lidé – bezpečná komunikace. **3. Ročník** Základní orgány těla a jejich funkce. Základy duševní hygieny Vývoj jedince. Zdravý životní styl (pohyb, nebezpečí škodlivých návyků). Dopravní kázeň. Bezpečné chování na komunikacích. **1. - 3. Ročník** Nácvik evakuace budovy, reakcí na pokyn dospělé osoby…	**Člověk a jeho zdraví** Lidské tělo Péče o zdraví, zdravá výživa Prvky sexuální výchovy Návykové látky Osobní bezpečí Situace hromadného ohrožení	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **VMvEGS** • **EV**

Vyučovací předmět: Vlastivěda

I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Chápáním společenského prostředí se žáci učí toleranci, spolupráci, empatii a obohacují se o nové sociální role.

2. období - 4. - 5. ročník

Vyučovací předmět Vlastivěda je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 4. - 5. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** - utvářením pracovních návyků v jednoduché samostatné i týmové činnosti rozšiřuje a obohacuje žáka o nové sociální role.
- **Výchova demokratického občana** - angažovaným objevováním a poznáváním nového se otevírají cesty pro další životní perspektivy jednotlivců.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - seznamování se společenskými zvyklostmi a tradicemi jiných národů a kultur prohlubuje vědomosti potřebné k pochopení evropských kořenů i podstaty evropského vývoje a integračního procesu.
- **Multikulturní výchova** – projevením tolerance k přirozeným odlišnostem spolužáků i jiných lidí, jejich přednostem i nedostatkům se předchází rizikům xenofobního myšlení.
- **Environmentální výchova** - chápáním principu rovnováhy přírody i souvislostí mezi vzhledem přírody a lidskou činností, aktivním přispíváním k šetrnému zacházení s přírodním bohatstvím se rozvíjí a kladně stimuluje hodnotový systém a angažované odpovědné postoje.
- **Mediální výchova** - přispívá k odmítání intolerance jako opaku demokratických principů.

PT jsou začleněna do učiva a budou realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět vymezuje obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, techniky, zdraví, vědy i kultury s pohledem do minulosti i současnosti. Navazuje na konkrétní zkušenosti žáků, jejich prožitky a praktickou zkušenost a učí je pozorovat, poznávat, chápat i chránit svět kolem sebe v celé jeho komplexnosti. Staví tak základ pro další specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a jeho svět, Člověk a příroda a vzdělávacím oboru - Výchova ke zdraví.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- orientuje se ve světě informací a v časovém a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a jejich zachycení ve svých projevech, názorech a výtvorech

- získané vědomosti a dovednosti využívá v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

žák

- samostatně a sebevědomě vystupuje a jedná, efektivně, bezproblémově a bezkonfliktně komunikuje i v méně běžných situacích
- poznává a ovlivňuje své možnosti a limity
- uvědomuje si odpovědnost za svá rozhodnutí i činy

Kompetence komunikativní

žák

- přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolí
- naslouchá a vhodně reaguje na promluvy jiných lidí
- užitím vhodných komunikačních a informačních prostředků se aktivně zapojuje do společenského dění

Kompetence sociální a personální

žák

- účinně spolupracuje se skupinou, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce i význam efektivní spolupráce
- chápe rozdíly mezi lidmi
- chová se kulturně a tolerantně na základě vytvořených, přijatých či obecně uplatňovaných pravidel soužití, plnění povinností a společných úkolů

Kompetence občanské

žák

- akceptuje základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností
- zná podstatu zdraví a příčin nemoci, význam prevence a účelného rozhodování a jednání v situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti sebe i druhých
- ohleduplně přistupuje k přírodě a kulturním výtvorům, hledá aktivní možnosti při jejich ochraně

Kompetence pracovní

žák

- tvoří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- objevuje a poznává vše co jej zajímá a v čem by v budoucnu mohl uspět

Hodnotící výstupy jsou na konci 3. ročníku (orientační) a na konci 5. ročníku (závazné).

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A JEHO SVĚT Vlastivěda 4. - 5. ročník - 2. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - určí polohu svého bydliště vzhledem ke krajině a státu - určit světové strany v přírodě a podle mapy - zachovává zásady bezpečného pobytu v přírodě i bezpečná místa pro hru a trávení volného času. - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. - pracuje se základními typy map, vyhledá typické zvláštnosti dle druhu mapy - porovná způsob života a přírodu v naší vlasti a v jiných zemích - rozliší hlavní orgány státní moci, zná symboly státu a jejich význam - vyhledá typické regionální zvláštnosti přírody, osídlení, hospodářství a kultury, posoudí jejich význam	**4. ročník** Poloha a přírodní charakter ČR. Světové strany- orientace v místní krajině. Geografické podmínky ČR Přírodní bohatství, významná naleziště. Liská sídla a památná místa. Práce s mapou – barvy, značky, hranice, světové strany, typy krajiny. Mapa ČR – hl. město, sousední státy, pohoří, řeky. Státní symboly, státní svátky. **5. ročník** Práce s mapou- měřítko, poledníky, rovnoběžky. ČR – státoprávní uspořádání, instituce demokratického státu a jejich vztahy, vztahy mezi občanem a institucemi. Hlavní město Praha Základní poznatky o regionech. Doprava a cestování. Evropa- státy, hl. města. Svět – kontinenty, lidská společenství. Významné cesty a objevy.	**Místo, kde žijeme** Okolní krajina Regiony ČR Mapy obecně zeměpisné a tematické Naše vlast Evropa a svět	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV** • **MDV**
Žák - vyjádří základní mezilidské vztahy a dodržuje společenská pravidla soužití ve škole, mezi chlapci a dívkami, v rodině, v obci - rozpozná projevy netolerance a chování porušující základní lidská práva a demokratické principy - orientuje se v základních formách vlastnictví, používá v běžných situacích peníze, odhadne cenu nákupu a vrácené peníze, chápe nemožnost realizace všech chtěných nákupů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy.	**4. ročník** Společenství lidí – rodina, obec, pracoviště. Zájmová a politická činnost. **5. Ročník** Organizace a dělba práce. Volný čas a jeho využití. Pravidla soužití, etické a právní normy.	**Lidé kolem nás** Soužití lidí Chování lidí Právo a spravedlnost Kultura Vlastnictví Základní globální problémy	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV** • **MDV**

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Vlastivěda 4. - 5. ročník - 2. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - pracuje s časovými údaji pro pochopení dějů a jevů - využívá dostupných informačních zdrojů, chápe význam ochrany přírody i kulturních památek - srovnává a hodnotí na vybraných ukázkách způsob života a práce předků na našem území v minulosti a současnosti s využitím s využitím regionálních specifik	**4. Ročník** Nejstarší osídlení naší vlasti. Velkomoravská říše, Cyril a Metoděj. Staré pověsti české. Přemyslovci. České království. Lucemburkové, Karel IV. Husitství. Jagellonci. Habsburkové na českém trůně. Bílá hora, třicetiletá válka, protireformace. Osvícenský absolutismus Národní obrození. **5. Ročník** Tereziánské a josefínské reformy – rozvoj průmyslu, dopravy a obchodu. Rozvoj vědy a techniky v 19. stol. Formování novodobého národa, osobnosti národního obrození. Sociální poměry, zrušení nevolnictví, rok 1848. 19. stol. - kultura, velká díla čes. umění. I. světová válka Vznik ČSR a budování státu. II. světová válka a obnovení republiky. Poválečný vývoj.	**Lidé a čas** Současnost a minulost v našem životě Báje, mýty, pověsti Regionální památky	• **VDO** • **VMvEGS** • **MDV**

Vyučovací předmět: Přírodověda

I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vytvářením vztahu k přírodě a člověku jako nedílné součásti přírody se žáci učí nezbytnosti ochrany sebe i svého okolí.

2. období - 4. - 5. ročník

Vyučovací předmět Přírodověda je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 4. - 5. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – pozorování, popis a porovnávání přírodních jevů, jejich ověření jednoduchými pokusy a porovnáváním svých znalostí utváří pozitivní postoj k učení a zájem o další studium.
- **Výchova demokratického občana** – charakteristikou specifických přírodních jevů a z nich plynoucích rizik, včetně mimořádných událostí, nácvikem modelových situací se rozvíjí schopnost adekvátní a správné reakce při vzniku náročných životních situací.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – život dětí v jiných zemích, tradiční evropské hodnoty.
- **Environmentální výchova** – pochopení stavu udržitelného rozvoje s ohledem na přírodní zdroje a zvnitřnění těchto požadavků vede k odpovědnosti lidí za ochranu životního prostředí, rostlin i živočichů včetně člověka samotného.

PT jsou začleněna do učiva a budou realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast Člověk a jeho svět vymezuje obsah týkající se člověka, rodiny, společnosti, vlasti, přírody, techniky, zdraví, vědy i kultury s pohledem do minulosti i současnosti. Navazuje na konkrétní zkušenosti žáků, jejich prožitky a praktickou zkušenost a učí je pozorovat, poznávat, chápat i chránit svět kolem sebe v celé jeho komplexnosti. Staví tak základ pro další specializovanější výuku ve vzdělávacích oblastech Člověk a jeho svět, Člověk a příroda a vzdělávacím oboru - Výchova ke zdraví.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- orientuje se ve světě informací a v časovém a místním propojování historických, zeměpisných a kulturních informací
- rozšiřuje si slovní zásobu v osvojovaných tématech, k pojmenování pozorovaných skutečností a jejich zachycení ve svých projevech, názorech a výtvorech
- získané vědomosti a dovednosti využívá v budoucnosti

Kompetence k řešení problémů

žák

- samostatně a sebevědomě vystupuje a jedná, efektivně, bezproblémově a bezkonfliktně komunikuje i v méně běžných situacích
- poznává a ovlivňuje své možnosti a limity
- uvědomuje si odpovědnost za svá rozhodnutí i činy

Kompetence komunikativní

žák

- přirozeně vyjadřuje pozitivní city ve vztahu k sobě i okolí
- naslouchá a vhodně reaguje na promluvy jiných lidí
- užitím vhodných komunikačních a informačních prostředků se aktivně zapojuje do společenského dění

Kompetence sociální a personální

žák

- účinně spolupracuje se skupinou, podílí se na vytváření pravidel práce v týmu, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce i význam efektivní spolupráce
- chápe rozdíly mezi lidmi
- chová se kulturně a tolerantně na základě vytvořených, přijatých či obecně uplatňovaných pravidel soužití, plnění povinností a společných úkolů

Kompetence občanské

žák

- akceptuje základní principy, na nichž spočívají zákony a společenské normy, je si vědom svých práv a povinností
- zná podstatu zdraví a příčin nemoci, význam prevence a účelného rozhodování a jednání v situacích ohrožení zdraví a bezpečnosti sebe i druhých
- ohleduplně přistupuje k přírodě a kulturním výtvorům, hledá aktivní možnosti při jejich ochraně

Kompetence pracovní

žák

- utváří si pracovní návyky v jednoduché samostatné i týmové činnosti
- objevuje a poznává vše, co jej zajímá a v čem by v budoucnu mohl uspět

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává, posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Hodnotící výstupy jsou na konci 3. ročníku (orientační) a na konci 5. ročníku (závazné).

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A JEHO SVĚT Přírodověda 4. - 5. ročník - 2. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - chápe propojenost živé a neživé přírody, princip rovnováhy přírody a souvislost mezi stavem přírody a činností člověka - chápe Zemi jako součást vesmíru, vysvětlí souvislost s rozdělením času a střídání ročních dob - zkoumá základní společenstva regionální lokality, zdůvodní podstatné vztahy mezi organismy - pozoruje základní projevy života konkrétních organismů, třídí organismy do známých skupin, využívá klíče, atlasu - zhodnotí konkrétní činnosti člověka v přírodě, rozlišuje prospěšné a škodlivé lidské aktivity - naplánuje, zdůvodní, vyhodnotí a vysvětlí jednoduchý pokus - založí jednoduchý pokus, naplánuje a zdůvodní postup, vyhodnotí a vysvětlí výsledky pokusu	**4. ročník** Země, vesmír, Slunce, planety, Měsíc, lety do vesmíru Podmínky života na Zemi – sluneční záření, voda, vzduch, půda Příroda živá a neživá Znaky živé přírody, životní cyklus v přírodě rostliny a živočichové – různé druhy, stavba a funkce těla, projevy života, způsob obživy, význam a péče o rostliny a živočichy Biotopy – rozmanitost životních společenstev v přírodě (lesy, louky, pole, vody, města) Ekosystémy v okolí školy, chráněná území, obecné zásady ochrany přírody a životního prostředí Měření a vážení (délka, hmotnost, objem, čas, teplota) **Neživá příroda** Významné nerosty a horniny, hospodářské využití. Význam a druhy půd. Zemědělské oblasti. Hospodářský význam lesů, vod. Nerostné bohatství – suroviny, energie **Živá příroda** Pozorování, určování, základní třídění rostlin a živočichů. Přírodní společenstva (louka, pole, les, rybník). Význam lesa a péče o něj. Potravní řetězce, rovnováha v přírodě. Rozmanitost přírodních podmínek na Zemi. **5. Ročník** Postavení Země ve vesmíru, Slunce, planety, hvězdy magnetická a gravitační síla, pohyby Země, střídání dne a noci pohyb Slunce, sluneční soustava, pohyb měsíce, nejznámější souhvězdí Objevování vesmíru, vynálezci, hvězdáři Umělé družice a jejich využití Dřívější představy o tvaru Země Globus, kontinenty, časová a klimatická pásma Biosféra - oblasti, ochrana Podmínky života na Zemi Zkoumání látek - tvar, velikost, vlastnosti, skupenství. Technické prostředky (páka, kladka), technický pokrok, zdroje energie. Základní poznatky o elektřině, bezpečnost při práci. Svět lidské práce - výroba, zdroje, energie, odpady, úspory, recyklace. Prospěšné a škodlivé zásahy člověka do přírody. Průmyslová výroba a doprava. **Živá příroda** Botanické a zoologické zahrady. Kultivované rostliny a chovná zvířata v různých oblastech Zemědělství - lidská činnost ovlivňující krajinu. Živelné a ekologické katastrofy. Odpovědnost lidí za život na Zemi, mezinár. dohody.	**Rozmanitost přírody** Vesmír a Země Voda a vzduch Rostliny a živočichové Životní podmínky Rovnováha v přírodě Ochrana přírody Nerosty a horniny, půda Látky a jejich vlastnosti	• **OSV** • **VDO** • **EV**

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Přírodověda 4. - 5. ročník - 2. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - využívá poznatků o lidském těle k podpoře vlastního zdravého životního stylu - rozliší jednotlivé etapy lidského života, orientuje se ve vývoji dítěte - plánuje svůj osobní čas s ohledem na potřeby jiných - účelně se chová v životních situacích hromadného ohrožení - v modelových situacích zvládá osvojené způsoby odmítání návykových látek - ošetří drobná poranění, přivolá lékařskou pomoc - ovládá způsoby komunikace s operátory tísňových linek. - uplatní základní dovednosti a návyky k podpoře zdraví a preventivní ochraně - rozpozná život ohrožující zranění.	**4. ročník** Výjimečnost člověka. Základní ústrojí lidského těla a jejich funkce Péče o zdraví, první pomoc. Životní prostředí člověka (příroda, lidské výtvory, zásahy člověka do přírody). Zajišťování podmínek života. Bezpečná manipulace s hračkami a s elektrickými přístroji. Základní pravidla pro cyklistiku, orientace v silničním provozu, bezpečnost. **5. Ročník** Stavba lidského těla a jeho částí. Životospráva a ochrana zdraví. Původ jedince, etapy života. Bezpečné chování ve škole, doma na ulici, při sportu. Bezpečnost silničního provozu se zřetelem na cyklistiku. Bezpečnost v situaci hromadného ohrožení První pomoc při úrazech.	**Člověk a jeho zdraví** Lidské tělo Prvky sexuální výchovy Péče o zdraví Osobní bezpečí Zdravá výživa Partnerství, rodičovství Situace hromadného ohrožení	• **OSV** • **VDO** • **EV** • **VMvEGS**

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Charakteristika vzdělávací oblasti

Kultivací historického vědomí jedince je uchovávána kontinuita historické paměti a předávána historická zkušenost, následnost dějů a jevů, které, ač se odehrály v minulosti, jsou promítnuty v obrazu současnosti. Pro názornost jsou tyto společenské jevy žákům přibližovány regionálními a místními dějinami.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a společnost je realizován ve vzdělávacích oborech:

- **Dějepis**
- **Výchova k občanství**

Vyučovací předmět: Dějepis

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Dějepis je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 6. - 7. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně
- 8. ročník - 1 vyučovací hodina týdně
- 9. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Výuka probíhá převážně ve třídě, dle možností lze doplnit vycházkou, exkurzí, výletem či vhodnou besedou.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – vytváří se pozitivní hodnotový systém opřený o historickou zkušenost.
- **Výchova demokratického občana** - orientací v minulém i aktuálním domácím i světovém dění se buduje úcta k vlastnímu národu a respekt k národům jiným.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – rozvojem zájmu o minulost a současnost svého národa a národů jiných společenství se utváří povědomí o přináležitosti k evropské kultuře.
- **Multikulturní výchova** – žáci se seznamují s rozmanitostí různých kultur, jejich tradicemi a hodnotami
- **Environmentální výchova –** pomáhá chápat život jako nejvyšší hodnotu a odpovědnost současné generace za život v budoucnosti
- **Mediální výchova** – v průběhu výuky se využívají média jako zdroj informací

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem předmětu je kultivovat historické vědomí žáka, předávání historické zkušenosti pro uchování kontinuity historické paměti. Stěžejně pak na události, které ovlivnily vývoj společnosti a mají dopad i na naši současnost, zejména v evropském kontextu. Historická fakta jsou konkretizována prostřednictvím místních a regionálních dějin.

Způsob a hloubku charakteristiky jednotlivých historických období a osobností určujeme s přihlédnutím k zájmům a schopnostem žáků.

Při rozvíjení zájmu žáků o historii má učitel možnost využívat co nejširšího rejstříku prostředků a metod, mimo jiné exkurzí, vycházek, výletů na památná místa, besed s pracovníky muzeí a seznamování s historií z hlediska regionálních dějin.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- pracuje s dějepisnými materiály – dějepisnou mapou a atlasem, obrazovým materiálem, webovým prohlížečem
- orientuje se na časové přímce
- chápe časový sled dějinných událostí
- chápe vývoj lidských civilizací

Kompetence k řešení problému

žák

- na základě vlastního úsudku a znalostí přemýšlí o příčinách jednotlivých jevů
- kriticky myslí a hodnotí

Kompetence komunikativní

žák

- užívá běžné informační a komunikační prostředky
- rozumí sdělení a přiměřeně na ně reaguje
- srozumitelně se vyjadřuje, vede dialog, vyjádří a obhájí názor
- písemně komunikuje, využívá tiskovin, dějepisných obrazových materiálů, mediálních komunikací

Kompetence sociální a personální

žák

- chápe základní společenské hodnoty
- respektuje mravní hodnoty a tradice ostatních národů
- toleruje soužití lidí různých kultur

Kompetence občanské

žák

- respektuje společenské normy při návštěvě cizí země
- chápe nebezpečí rasismu a xenofobie na základě historických znalostí
- váží si historického odkazu svého národa
- chápe myšlenku vlastenectví

Kompetence pracovní

žák

- využívá získaných poznatků pro svůj další osobnostní rozvoj a další vzdělávání
- plní své povinnosti a závazky

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A SPOLEČNOST			
Dějepis 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**Průřezová témata**
Žák - se orientuje v časové ose a historické mapě - řadí historické epochy v časovém sledu - zná zdroje historických informací, význam historických poznatků	Historické prameny, člověk v dějinách, archeologie. Pravěk – doby pravěku, život pravěkých lidí – způsob obživy, význam zemědělství a zpracování kovů, kultura, náboženství. Kultury na našem území.	**Člověk v dějinách** **Pravěk**	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **VMvEGS**
Žák - charakterizuje život nejstarších civilizací - zná vztahy mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států - zná přínos antické kultury, významné památky - chápe význam judaismu a křesťanství - porovnává jednotlivé formy vlád a postavení společenských skupin	Egypt, Řecko, Řím – nejstarší civilizace, hospodářský, společenský, politický a kulturní význam starověkých států. Střední Evropa a její styky s antickým světem. Přínos pro rozvoj světové kultury, vznik písma. Významné osobnosti, historické památky.	**Starověk** **Nejstarší civilizace**	

Žák - popíše změnu v Evropě v důsledku příchodu nových etnik, křesťanství a vzniku státu - zná první státními útvary na našem území - má znalosti o počátcích vzniku českého státu - zná význam církve ve středověku - rozezná konflikty mezi světskou a církevní mocí - zná období rozkvětu českého státu v době vlády Přemyslovců a Lucemburků - porozumí historickému významu osobnosti Karla IV. pro současnost - pochopí význam husitského hnutí - podle obrazových předloh popíše husitské zbraně	Stěhování národů, utváření států v Evropě, vliv islámských zemí, příchod Slovanů, život kultura a náboženství našich předků. Sámova říše. Velkomoravská říše. Příchod Cyrila a Metoděje na Moravu. Vznik písma a křesťanství. Počátky českého státu, sv. Václav. Románská kultura. Rozvoj českého státu v době přemyslovské a lucemburské. Praha v době vlády Karla IV. Kulturní, hospodářský a politický přínos Karla IV. Gotická kultura. Postavení církve ve středověké společnosti. Křížové výpravy. Husitství – příčiny, smysl a důsledky. Významné osobnosti – Jan Hus, Jan Žižka. Válečné úspěchy husitů. Husitský král Jiří z Poděbrad.	**Křesťanství a středověk**	

ČLOVĚK A SPOLEČNOST			
Dějepis 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - vysvětlí myšlenky o ideálu antiky a myšlenky o reformě církve - zná původní představy našich předků o vzniku a podobě Země - zná příčiny i důsledky zámořských objevů - chápe rozdíly ve způsobu života společnosti v jednotlivých evropských zemích, formy vládnutí, postavení habsburské monarchie - objasní příčiny a důsledky třicetileté války - má znalosti o důležitých dějinných událostech v naší zemi - zná významné osobnosti našich dějin - rozpozná znaky jednotlivých kulturních stylů a uvede jejich představitele a významná kulturní díla - vysvětlí jevy vedoucí k modernizaci společnosti - chápe souvislost mezi francouzskou revolucí, napoleonskými válkami a rozbití starých evropských společenských struktur - zná utváření novodobého českého národa – národní hnutí - zná emancipační hnutí v jednotlivých evropských revolucích - zná rozvoj průmyslových revolucí, jejich nerovnoměrné tempo, soupeření velmocí i rozmach vzniku kolonií	Nové názory na svět, vynález knihtisku. Renesance, humanismus, reformace. Zámořské objevy a jejich důsledky. Kryštof Kolumbus – poznání nových civilizací. Renesanční kultura České země za vlády Habsburků. Doba Rudolfa II., Praha – kulturní centrum. Bitva na Bílé hoře a její důsledky pro české země. Život v pobělohorské době J. A. Komenský. Barokní kultura. Osvícenství, vláda a reformy M. Terezie a Josefa II., selské rebelie, rozvoj kultury a hospodářství. Velká francouzská revoluce, napoleonské války a jejich vliv. Vznik USA. Industrializace a její důsledky. Národní hnutí. Revoluce 19. Století, politické proudy, strany, občanská práva Konflikty mezi velmocemi, kolonialismus. Národní obrození, národní buditelé – F. Palacký, J. Jungmann, J. Dobrovský – snaha zvýšit sebevědomí českého národa. Revoluční rok 1848, hospodářský, politický a kulturní rozvoj po roce 1848. Kulturní rozrůzněnost doby.	**Novověk** **Modernizace společnosti**	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **VMvEGS**

ČLOVĚK A SPOLEČNOST			
Dějepis 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - zná záminku, příčiny a důsledky 1. světové války - má základní znalosti o vzniku samostatné Československé republiky - zná příčiny, průběh a důsledky 2. světové války - má přehled o poválečném uspořádání Evropy - umí charakterizovat jednotlivé totalitní systémy, příčiny jejich vzniku a jejich důsledky, rozpozná znaky totalitarismu a vypjatého nacionalismu - chápe význam událostí v roce 1968 - má informace o charakteru společnosti v období normalizace - má představu o situaci v roce 1989 - zná společenské změny v Evropě - zná jména našich prezidentů	1. světová válka. Československé legie, nové poválečné uspořádání světa, úloha USA. Vznik Československa, život v první republice, T. G. Masaryk. Období mezi 1. a 2. světovou válkou. Hospodářská krize, vznik totalitních systémů. Nebezpečí fašismu v Evropě. A. Hitler. E. Beneš. Mnichovská konference. 2. světová válka. Protektorát Čechy a Morava. Domácí a zahraniční odboj. Holocaust. Důsledky války. Poválečný vývoj v zemi, nástup komunismu, převrat v únoru, období stalinismu, K. Gottwald. Život v socialistickém státě (1948 – 1968), období vlády jedné strany. Období normalizace (1968 – 1989). Rok 1968 – uvolnění situace v zemi, A. Dubček. Vstup vojsk Varšavské smlouvy Důsledky okupace Československa po vstupu sovětských vojsk v srpnu 1968. Obnovení totalitního režimu, upevnění moci komunistů. G. Husák. Studená válka, situace zemí východního bloku. Události roku 1989, sametová revoluce, pád komunismu, nové společenské poměry, V. Havel, V. Klaus. Vznik Československa. Svobodné volby. Nové uspořádání politických a společenských poměrů v Evropě. Vznik České republiky 1. 1. 1993. Rozpad koloniálního systému.	**Novodobé dějiny** **Moderní doba**	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **VMvEGS**

Žák - má přehled o současném světovém dění , bipolárnost světa - je seznámen s novým nebezpečím lidstva – globální násilí, terorismus - umí vysvětlit a doložit mocenské a politické důvody euroatlantické hospodářské a vojenské spolupráce	Mimoevropský svět. 1. 9. 2001 teroristický útok na USA. Teroristické útoky v Evropě – Španělsko, Velká Británie. NATO 1. 5. 2004 vstup ČR do EU význam kolektivní obrany proti nepřátelům demokracie. Růst vědy, techniky a vzdělání, další faktory vývoje.	**Současná historická etapa** **Rozdělený a integrující se svět**	

Vyučovací předmět: Výchova k občanství

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova k občanství je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 6.- 9. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Vzdělávací obor je rozdělen do 5 tematických okruhů

- **Člověk ve společnosti.**
- **Člověk jako jedinec.**
- **Člověk, stát a hospodářství.**
- **Člověk, stát a právo.**
- **Mezinárodní vztahy, globální svět.**

Vybavuje žáka informacemi o významných okolnostech společenského života, o podstatě a fungování demokratické společnosti, o právech a povinnostech jejích občanů, poskytuje základní orientaci v právních předpisech.

Složka výchovná je zaměřená na formování vědomí odpovědnosti za vlastní život, na vytváření vztahů mezi lidmi, v rodině, ve škole, na pracovišti. Hlavní úkol je kultivace osobnosti žáka.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** klade důraz na rozvoj schopností poznání a sebepoznání a na získání praktických dovedností, které vedou k osobnostnímu rozvoji žáka a zvládání různých životních situací a na poznávání lidí a mezilidských vztahů.
- **Výchova demokratického občana** vybavuje žáka vědomostmi o fungování občanské společnosti a ovlivňuje jeho postoje a formy participace občanů v politickém životě.
- **Multikulturní výchova** vede k pochopení odlišností mezi lidmi různých národů a etnik a vede žáka k toleranci a ke vzájemné solidaritě.
- **Environmentální výchova** vede žáky k uvědomování si vztahu člověka k životnímu prostředí. Ovlivňuje jednání každého občana a formuje jeho podíl na životní prostředí kolem nás.
- **V mediální výchově** žák získává základní informace o médiích, poznává vliv mediálních sdělení a způsobu komunikace, získává poznatky ke kritickému čtení. Informuje žáka o fungování a vlivu médií ve společnosti.
- **Výchova k myšlení v evropských globálních souvislostech** informuje žáka o životě lidí a událostech v ostatních zemích Evropy. Poskytuje žákovi orientaci v oblasti kultury, sportu, profesního uplatnění v rámci Evropy, vytváří vztah mezi jednotlivcem a Evropou.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem výchovy k občanství je vybavit žáky základními vědomostmi o podstatě a fungování demokratické společnosti, o právech a povinnostech jejích občanů a poskytnout jim základní orientaci v právních předpisech a normách, potřebných v běžném životě a utvářet u nich základy

právního vědomí a občanské odpovědnosti. Vedle vzdělávací složky se v tomto předmětu výrazně uplatňuje i složka výchovná, zaměřená na vytváření humánních vztahů mezi lidmi.

Jedním z hlavních úkolů výchovy k občanství je přispívat ke kultivaci osobnosti žáků po stránce mravní, citové a volní tak, aby žáci byli co nejlépe připraveni na vstup do života ve společnosti rámci České republiky i Evropy.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- zná svá základní práva a povinnosti
- zná základní symboly státu a zná způsoby jejich užívání
- dokáže využívat obsahů finanční gramotnosti

Kompetence k řešení problému

žák

- uvědomuje si rizika porušování právních ustanovení a důsledky protiprávního jednání
- dokáže využívat v krizových situacích služeb odpovídajících organizací
- má osvojené nezbytné dovednosti potřebné k ochraně osob za mimořádných událostí
- dokáže kriticky myslet a hájit svá rozhodnutí

Kompetence sociální a personální

žák

- respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití
- umí rozpoznat hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi, být ohleduplný k starým, nemocným a postiženým občanům
- uvědomuje si význam sociální péče
- umí naslouchat druhým lidem a vhodně reaguje

Kompetence komunikativní

žák

- umí vyřídit své osobní záležitosti
- zvládá běžnou komunikaci s úřady
- dokáže souvislým a kultivovaným projevem podněcovat druhé ke vzájemné komunikaci

Kompetence občanské

žák

- zná obecně morální zákony a dodržuje je
- zná svá občanská práva a povinnosti, dokáže je prosadit
- zvládá jednání v institucích

Kompetence pracovní

žák

- umí posoudit své pracovní schopnosti
- má přehled o možnostech dalšího studia a pracovního uplatnění

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou

činnost či řešený problém použít

- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A SPOLEČNOST Výchova k občanství 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - objasní účel důležitých symbolů našeho státu a způsoby jejich používání, chápe význam vzdělání - rozlišuje projevy vhodného chování (vandalismus, vlastenectví, nacionalismu, solidarita mezi lidmi, pomoc v situacích ohrožení a obrany státu…) - pochopí význam národních kulturních hodnot - kriticky přistupuje k mediálním informacím, vyjádří svůj postoj k působení propagandy a reklamy na veřejné mínění a chování lidí - uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích, - objasní potřebu tolerance ve společnosti, respektuje kulturní zvláštnosti i odlišné názory, zájmy, způsoby chování a myšlení lidí, zaujímá tolerantní postoje k menšinám - rozpoznává netolerantní, rasistické, xenofobní a extremistické projevy v chování lidí a zaujímá aktivní postoj proti všem projevům lidské nesnášenlivosti	Naše vlast – pojem vlasti a vlastenectví; zajímavá a památná místa, co nás proslavilo, významné osobnosti; státní symboly, státní svátky, významné dny městský úřad a jeho funkce, důležitá místa v Žatci, úřady, střediska, knihovna. Naše škola – život ve škole, práva a povinnosti žáků, význam a činnost žákovské samosprávy, společná pravidla a normy; význam vzdělání pro život. Lidská setkání – přirozené a sociální rozdíly mezi lidmi, rovnost a nerovnost, rovné postavení mužů a žen; lidská solidarita, pomoc lidem v nouzi, potřební lidé ve společnosti. Kulturní život – rozmanitost kulturních projevů, kulturní hodnoty, kulturní tradice; kulturní instituce; masová kultura, prostředky masové komunikace, masmédia. Vztahy mezi lidmi – osobní a neosobní vztahy, mezilidská komunikace; konflikty v mezilidských vztazích, problémy lidské nesnášenlivosti. Zásady lidského soužití – morálka a mravnost, svoboda a vzájemná závislost, pravidla chování; dělba práce a činností, výhody spolupráce lidí.	**Člověk ve společnosti**	• **OSV** • **VDO**

ČLOVĚK A SPOLEČNOST Výchova k občanství 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití a uplatňuje vhodné formy společenského chování - dokáže posoudit vlastní schopnosti, posilovat své sebevědomí a ovlivňovat vztahy s druhými lidmi a kvalitu svého života, pochopí význam vůle a píle při dosahování cílů a překonávání překážek - rozpoznává projevy záporných charakterových vlastností u sebe i u druhých lidí, kriticky hodnotí a vhodně koriguje své chování a jednání - rozlišuje a porovnává různé formy vlastnictví, včetně duševního vlastnictví, a způsoby jejich ochrany, - sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, uvede hlavní příjmy a výdaje, rozliší pravidelné a jednorázové příjmy a výdaje, zváží nezbytnost jednotlivých výdajů v hospodaření domácnosti, objasní princip vyrovnaného, schodkového a přebytkového rozpočtu domácnosti, dodržuje zásady hospodárnosti a vyhýbá se rizikům při hospodařená s penězi - chápe rozdíl hotovostní a bezhotovostní platby, debetní a kreditní platební karty - vysvětlí, jakou funkci plní banky a jaké služby občanům nabízejí, vysvětlí význam úroku placeného a přijatého, uvede nejčastější druhy pojištění a navrhne, kdy je využít - uvede a porovná nejobvyklejší způsoby nakládání s volnými prostředky a způsoby krytí finančního deficitu - na příkladu chování kupujících a prodávajících vyloží podstatu fungování trhu, objasní vliv nabídky a poptávky na tvorbu ceny a její změny, na příkladu ukáže tvorbu ceny jako součet nákladů, zisku a DPH, popíše vliv inflace na hodnotu peněz - rozlišuje, ze kterých zdrojů pocházejí příjmy státu a do kterých oblastí stát směruje své výdaje, uvede příklady dávek a příspěvků, které ze státního rozpočtu získávají občané	Pravidla a normy chování ve společnosti – morálka, mravnost, verbální a neverbální komunikace. Osobní rozvoj – životní cíle a plány, životní perspektiva, adaptace na životní změny, význam motivace, aktivity, vůle a osobní kázně při seberozvoji. Podobnost a odlišnost lidí – projevy chování, rozdíly v prožívání, myšlení a jednání; osobní vlastnosti, dovednosti a schopnosti, charakter; vrozené předpoklady, osobní potenciál. Majetek, vlastnictví – formy vlastnictví; hmotné a duševní vlastnictví, jejich ochrana; hospodaření s penězi, majetkem a různými formami vlastnictví. Peníze – funkce a podoby peněz, formy placení; hospodaření – rozpočet domácnosti, úspory, investice, úvěry, splátkový prodej, leasing; rozpočet státu, typy rozpočtu a jejich odlišnosti; význam daní, banky a jejich služby – aktivní a pasivní operace, úročení, pojištění, produkty finančního trhu pro investování a pro získávání prostředků. Výroba, obchod, služby – jejich funkce a návaznost. Principy tržního hospodářství – nabídka, poptávka, trh; tvorba ceny, inflace; podstata fungování trhu; nejčastější právní formy podnikání. Principy demokracie – znaky demokratického způsobu rozhodování a řízení státu; politický pluralismus, sociální dialog a jejich význam; význam a formy voleb do zastupitelstev. Lidská práva – základní lidská práva, práva dítěte, jejich ochrana; úprava lidských práv a práv dětí v dokumentech; poškozování lidských práv, šikana, diskriminace.	**Člověk jako jedinec** **Člověk, stát a hospodářství**	• **MDV** • **OSV** • **MTV** • **VDO** • **EV**

ČLOVĚK A SPOLEČNOST			
Výchova k občanství 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - rozlišuje nejčastější typy a formy států - rozlišuje a porovnává úkoly jednotlivých složek státní moci ČR i jejich orgánů a institucí, správy obcí, krajů a státu - objasní výhody demokratického způsobu řízení státu pro každodenní život občanů - vyloží smysl voleb do zastupitelstev v demokratických státech přiměřeně, uplatňuje svá práva včetně práv spotřebitele, respektuje práva druhých lidí, posoudí význam ochrany lidských práv a svobod - objasní význam právní úpravy důležitých vztahů – vlastnictví, pracovní poměr, manželství - uvede příklady některých smluv upravujících občanskoprávní vztahy – osobní přeprava; koupě, oprava či pronájem věci, uvědomuje si rizika jejich porušování - rozlišuje a porovnává úkoly orgánů právní ochrany občanů, rozpozná protiprávní jednání, rozliší přestupek a trestný čin, uvede jejich příklady, diskutuje o příčinách a důsledcích korupčního jednání - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování	Právní řád České republiky – význam a funkce právního řádu, orgány právní ochrany občanů, soustava soudů; právní norma, předpis, publikování právních předpisů. Protiprávní jednání – druhy a postihy protiprávního jednání včetně korupce, trestní postižitelnost; porušování předpisů v silničním provozu, porušování práv k duševnímu vlastnictví. Právo v každodenním životě – význam právních vztahů; důležité právní vztahy a závazky z nich vyplývající; základní práva spotřebitele; styk s úřady	**Stát a právo**	• **OSV** • **VDO** • **EV**

Žák - popíše vliv začlenění ČR do EU na každodenní život občanů, uvede příklady práv občanů ČR v rámci EU i možných způsobů jejich uplatňování - uvede příklady některých projevů globalizace, porovná jejich klady a zápory, vyjádří svůj osobní názor a popíše hlavní příčiny i možné důsledky pro život lidstva - objasní souvislosti globálních a lokálních problémů	Evropská integrace – podstata, význam, výhody; Evropská unie a ČR. Globalizace – projevy, významné globální problémy	**Mezinárodní vztahy, globální svět**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **EV** • **MDV**

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Charakteristika vzdělávací oblasti

Okruh problémů je spojen se zkoumáním přírody a na jeho základě a s jeho pomocí žák hlouběji porozumí přírodním jevům a jejich zákonitostem. Poznáním přírodních procesů lze následně pracovat na jejich předvídání nebo ovlivňování.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a příroda je realizován ve vzdělávacích oborech:

- **Fyzika**
- **Chemie**
- **Přírodopis**
- **Zeměpis**

Vyučovací předmět: Fyzika

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Fyzika zahrnuje okruh problémů spojených se zkoumáním přírody. Poskytuje žákům prostředky a metody pro hlubší porozumění přírodním faktům a jejich zákonitostem. Žáci zde získají potřebný základ pro lepší pochopení a využívání současných technologií v běžném životě.

Vyučovací předmět rozvíjí jejich dovednosti soustavně, objektivně a spolehlivě pozorovat, experimentovat a měřit fyzikální veličiny, vytvářet a ověřovat hypotézy, analyzovat výsledky tohoto ověřování a vyvozovat z nich závěry s ohledem na ochranu životního prostředí a principy udržitelného rozvoje.

Vyučovací předmět Fyzika je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 6. – 9. ročník – 1 vyučovací hodina týdně

Výuka probíhá ve třídách.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova –** rozvoj schopností poznávání – cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění. Rozvíjí schopnosti cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů a dovednosti učení.
- **Environmentální výchova** – základní podmínky života – využívání energie, možnosti a způsoby šetření, obnovitelné zdroje energie, vliv na životní prostředí.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech –** globální oteplování, obnovitelné zdroje energie

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem vyučování ve fyzice je poskytnout žákům základní vědomosti o fyzikálních jevech a jejich použití v praktickém životě.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- samostatně nebo ve spolupráci s ostatními žáky systematicky pozoruje různé fyzikální objekty, procesy i jejich vlastnosti a měří různé fyzikální vlastnosti objektů
- umí samostatně nebo ve spolupráci s ostatními žáky provádět pokusy, které potvrzují vyslovené předpoklady
- umí vyhodnotit výsledky experimentů a dále je využívat pro své vlastní učení
- umí vyhledávat potřebné informace týkající se problematiky fyzikálního poznávání a využívat je ve svém dalším učení
- umí poznávat souvislosti fyzikálního zkoumání s ostatními přírodovědně zaměřenými oblastmi

Kompetence k řešení problémů

žák

- dovede vyhledávat a pojmenovávat problémy z oblasti praktického života v souvislosti s probíraným učivem
- hledá a navrhuje cesty k řešení daného problému
- umí z daných řešení vybírat nejlepší a korigovat špatná řešení
- umí používat osvojené metody řešení fyzikálních problémů i v jiných oblastech života

Kompetence komunikativní

žák

- rozumí textu, obrazovým materiálům a dalším zdrojům informací souvisejícím s fyzikální tématikou
- pozná základní symboly a značky z tohoto oboru
- formuluje vlastní názory získané na základě aktivního poznávání
- ověřuje praktické dovednosti v modelových situacích

Kompetence sociální a personální

žák

- dokáže spolupracovat ve skupině nejen při fyzikálních experimentech
- v případě potřeby umí poskytnout pomoc nebo o ni požádat
- při diskuzi respektuje názory spolužáků

Kompetence pracovní

žák

- při fyzikálních pokusech používá bezpečně a účinně demonstrační pomůcky, dodržuje vymezená pravidla
- využívá znalosti a zkušenosti získané v hodinách fyziky při rozhodování o dalším

vzdělávání a profesním zaměření

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A PŘÍRODA			
Fyzika 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - vysvětlí pojem těleso a látka - popisuje vlastnosti látek - zná charakteristiky pevných, kapalných, plynných látek a těles - ví, že jsou látky složeny z atomů a molekul	Látky a tělesa. Vlastnosti látek. Stavba látek, částice, atomy, molekuly	**Látky a tělesa**	• **OSV**
Žák - zná různé délkové jednotky, násobky a díly - používá prakticky délková měřidla - zná různé objemové jednotky, násobky a díly - měří objem těles pomocí odměrného válce - zná jednotky hmotnosti a převádí je mezi sebou - chápe hustotu jako vztah mezi objemem a hmotností - zná jednotky teploty, orientuje se v druzích teploměrů a jejich použití - odhaduje změnu délky a objemu tělesa při dané změně jeho teploty - zná jednotky času a převádí je mezi sebou - odhaduje a měří čas	Fyzikální veličiny - délka, objem, hustota, hmotnost, čas. Měření délky pevného tělesa Měření objemu tělesa Měření hmotnosti tělesa Hustota a její měření Měření času Měření teploty	**Fyzikální veličiny**	• **OSV**
Žák - rozeznává, zda je těleso v klidu či pohybu vůči jinému tělesu - řeší úlohy se vztahem mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného pohybu těles	Pohyb a klid tělesa	**Pohyb těles**	• **OSV**
Žák - rozeznává druhy sil - chápe pojem gravitační síla - rozlišuje pojmy tlaková, tahová a třecí síla, objasňuje význam třecí síly v praxi - graficky znázorňuje působení sil	Síla a její měření Gravitační síla Tlaková síla a tlak Třecí síla Skládání sil Jednoduché stroje - páka, kladka	**Síly**	• **OSV**

ČLOVĚK A PŘÍRODA			
Fyzika 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - využívá znalostí Pascalova zákona v běžném životě - hydraulická zařízení - chápe souvislost mezi hydrostatickým tlakem a hloubkou - chápe souvislost atmosférického tlaku s některými procesy v atmosféře - používá Archimédova zákona k objasnění běžných jevů	Mechanické vlastnosti tekutin Pascalův zákon Hydrostatický atmosférický tlak Archimédův zákon	**Mechanické vlastnosti tekutin**	• **OSV**
Žák - používá pojmy mechanická práce, výkon, pohybová a polohová energie k objasnění fyzikálních dějů - chápe vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem a umí jej vysvětlit na příkladech ze života - rozlišuje jednotlivé formy energie - uvede způsoby změny vnitřní energie, uvede příklady tepelných vodičů a nevodičů - chápe princip výroby elektrické energie - zná jednotlivé typy energetických zdrojů, způsoby přenosu el. energie, umí porovnat jejich výhody a nevýhody a vliv na životní prostředí - používá základní pojmy jaderné energie - uvědomuje si nebezpečí při využívání jaderné energie a zná způsoby ochrany před radioaktivním zářením	Práce a výkon Druhy energie Vnitřní energie a teplota tělesa, tepelná výměna Výroba a přenos elektrické energie Jaderná energie Ochrana před radioaktivním zářením Obnovitelné a neobnovitelné zdroje energie, vliv na životní prostředí	**Energie**	• **OSV** • **EV** • **VMvEGS**
Žák - pozná zdroje zvuku a jeho možností šíření v různém prostředí - posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	Zdroje zvuku Šíření zvuku Škodlivost nadměrného hluku	**Zvukové děje**	• **OSV** • **EV**

ČLOVĚK A PŘÍRODA			
Fyzika 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - chápe význam elektrického náboje - rozlišuje pojmy elektrické napětí a proud - sestavuje jednoduchý elektrický obvod dle schématu - rozlišuje pojmy vodič, izolant, polovodič - chápe souvislost mezi napětím, proudem a odporem - rozliší stejnosměrný proud od střídavého a změří elektrický proud a napětí - chápe funkci elektromagnetu, transformátoru a elektromotoru - zná pravidla bezpečného zacházení s elektrospotřebiči	Elektrický náboj Elektrické napětí Elektrický proud Elektrický obvod Vodiče, izolanty, polovodiče Elektromagnet Transformátor Elektromotor Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízeními	**Elektřina**	• **OSV** • **EV**
Žák - podle modelu popisuje základní prvky konstrukce spalovacích motorů - objasňuje rozdíl mezi vznětovým a zážehovým motorem	Zážehový motor, vznětový motor, využití v praxi	**Spalovací motory**	• **OSV**
Žák - zná zákonitosti šíření a odrazu světla a jejich využití v běžném životě a v optických přístrojích	Zdroje světla Šíření světla Zákon o odrazu světla Čočky a zrcadla	**Základy optiky**	• **OSV**
Žák - zná objekty Sluneční soustavy, popisuje jejich pohyby	Sluneční soustava Měsíční fáze	**Vesmír**	• **MvEGS**

Vyučovací předmět: Chemie

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Předmět umožňuje žákům hlouběji porozumět zákonitostem přírodních procesů, a tím si uvědomovat užitečnost přírodovědných poznatků a jejich aplikaci v praktickém životě. Ukazuje podstatné souvislosti mezi stavem přírody a lidskou činností, závislost člověka na přírodních zdrojích a vlivy lidské činnosti na stav životního prostředí a na lidské zdraví.

Vyučovací předmět Chemie je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 8. – 9. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Výuka probíhá ve třídách.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – rozvoj schopností poznávání, cvičení smyslového vnímání, pozornosti, soustředění. Rozvíjí schopnosti cvičení dovednosti zapamatování, řešení problémů a dovednosti učení.
- **Environmentální výchova** – vztah člověka k životnímu prostředí, lidské aktivity a problémy životního prostředí, šetření energie.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – ochrana životního prostředí na Zemi, mezinárodní úmluvy, zdroje surovin na světě.

Výchovné a vzdělávací strategie

Cílem vyučování chemie je podat žákům základní vědomosti o některých prvcích, sloučeninách a chemických reakcí s důrazem na jejich praktické využití.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- umí samostatně nebo ve spolupráci s ostatními žáky systematicky pozorovat a zkoumat různé chemické objekty, procesy, výsledky vyhodnocovat a dále využívat pro své vlastní učení
- umí samostatně nebo ve spolupráci s ostatními žáky provádět pokusy, které potvrzují vyslovené předpoklady
- umí vyhledávat v různých pramenech potřebné informace týkající se problematiky chemického poznávání a využívat je ve svém dalším učení
- poznávat souvislosti chemického zkoumání s ostatními, hlavně přírodovědně zaměřenými oblastmi zkoumání

Kompetence k řešení problémů

žák

- umí vyhledávat a pojmenovávat problémy z oblasti praktického života v souvislosti s probíraným učivem
- umí hledat a navrhovat cesty k řešení daného problému
- umí z daných řešení vybírat nejlepší a korigovat špatná řešení
- umí používat osvojené metody řešení problémů i v jiných oblastech jejich vzdělávání, pokud se dají dané metody v těchto oblastech použít

Kompetence komunikativní

žák

- rozumí textu, obrazovým materiálům atd. související s chemickou tématikou
- pozná základní symboly a značky z tohoto oboru
- formuluje vlastní názory získané na základě aktivního poznávání
- ověřuje praktické dovednosti v modelových situacích

Kompetence občanské

žák

- si vytváří správný postoj ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A PŘÍRODA Chemie 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - uvede, čím vším se chemie zabývá a kde se s ní v praktickém životě setkáváme - posuzuje nebezpečnosti, vybraných chemikálií, pracuje bezpečně - určí společné a rozdílné vlastnosti látek - vyjmenuje základní ochranné pomůcky při práci v laboratoři	Co to je chemie. Historie chemie. Pozorování, pokus, měření. Vlastnosti látek. Zásady bezpečné práce. Nebezpečné látky a přípravky. Chemická laboratoř.	**Pozorování** **Pokus** **Bezpečnost práce**	• **OSV** • **EV**
Žák - rozlišuje směsi a chemicky čisté látky - navrhuje postupy jak oddělovat složky různých druhů směsí - prakticky provede a zvládne metodu filtrace podle předloženého postupu v laboratorním protokolu - vypočítá složení roztoku - připraví roztok - chápe a vysvětlí složení vzduchu jako přírodní směsi - vysvětlí pojmy smog, mlha, dým, prach, teplotní inverze - chápe důležitost ochrany čistoty ovzduší - uvede příklady znečišťování vzduchu, prevence, likvidace - objasní nejefektivnější jednání v případě požáru - zná typy hasičských přístrojů - rozlišuje různé typy vod, jejich původ, použití - uvede příklady znečišťování vody a vzduchu	Směsi a chemicky čisté látky Různorodé a stejnorodé směsi. Složení a vznik roztoků. Metody oddělování složek směsí. Filtrace, směsi kolem nás – vzduch. Složení vzduchu, čistota ovzduší. Hoření a hašení. Směsi kolem nás - voda, pitná, odpadní a užitková voda.	**Směsi** **Vzduch** **Voda**	• **EV** • **VMvEGS**

ČLOVĚK A PŘÍRODA Chemie 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - dokáže zapsat známé prvky chemickou značkou - používá pojmy atom, molekula - v periodickém systému orientuje se - charakterizuje vybrané prvky podle umístění v periodické tabulce prvků a zná jejich praktické využití v životě nebo průmyslu	Částicové složení látek – molekuly, atomy a jejich části Prvky- názvy, značky, vlastnosti. Periodická tabulka prvků. Chemické sloučeniny.	**Částicové složení látek** **Chemické prvky**	• **EV** • **VMvEGS**
Žák - rozliší a zapíše rovnicí výchozí látky a produkty chemických reakcí - zná praktické příklady jejich využití - zná faktory ovlivňující průběh chemických reakcí, předchází nebezpečnému průběhu	Chemické reakce Zákon zachování hmotnosti, chemické rovnice.	**Chemické reakce**	• **OSV** • **EV**
Žák - uvede vlastnosti a použití nejznámějších oxidů, kyselin, hydroxidů a solí - uvede příklady známých hydroxidů a kyselin, jejich vlastnosti a použití - chápe pojmy kyselý a zásaditý roztok - vysvětlí pojem neutralizace - vysvětlí stupnici pH a co je to indikátor	Oxidy – vlastnosti a použití Kyseliny - kyselina chlorovodíková, sírová, dusičná - vlastnosti, použití. Hydroxidy - názvosloví hydroxidů, jejich vlastnosti a použití. Soli – vlastnosti a použití, oxidační číslo Kyselost a zásaditost, pH stupnice. Indikátory.	**Anorganické sloučeniny** **Kyseliny** **Hydroxidy** **Soli**	• **OSV** • **EV** • **VMvEGS**
Žák - objasní výrobu železa ve vysoké peci - uvede nejdůležitější světová naleziště a typy železné rudy - objasní princip výroby oceli a její další úpravy - uvede příklady výrobků ze železa a oceli	Výroba železa, výroba oceli. Akumulátory. Koroze.	**Železo** **Ocel**	• **EV** • **VMvEGS**

ČLOVĚK A PŘÍRODA Chemie 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - objasní rozdíl organická - anorganická látka na příkladech - zná uhlovodíky, zdroje, vlastnosti, použití - zná deriváty uhlovodíků, zdroje, vlastnosti, použití - zná příklady zdrojů bílkovin, tuků, sacharidů a vitamínů - vysvětlí pojem palivo - uvede základní kritéria dělení paliv - objasní vznik, druhy, vlastnosti způsoby zpracování a použití uhlí, ropy a zemního plynu - objasní výrobu benzínu, kvalitu - princip katalyzátoru	Organická chemie. Uhlovodíky, paliva - rozdělení, uhlí, ropa, automobilismus - uhlovodíky a benzín, zemní plyn, vyčerpatelné a nevyčerpatelné zdroje energie, jaderná energie. Cukry, sacharidy. Tuky, lipidy, bílkoviny.	**Organické sloučeniny** **Paliva**	• **OSV** • **EV** • **VMvEGS**
Žák - uvědomí si nezbytnost chemie v současném světě - zná nebezpečnost zneužívání chemických látek a uvede rizika - zná využití prvotních a druhotných surovin - vysvětlí význam umělých látek pro člověka, uvede příklady použití těchto látek v běžném životě - zná způsoby hašení požárů poškození lidského organizmu - chápe rizika spojená s nadměrnou chemizací, vliv na životní prostředí a zdraví člověka	Chemický průmysl v ČR: – výrobky, recyklace surovin Stavební pojiva: – cement, vápno, sádra; užití v praxi, bezpečnost při práci Průmyslová hnojiva: – užití a hledisko ochrany přírody Plasty a syntetická vlákna: – vlastnosti, použití, likvidace Hořlaviny: – význam tříd nebezpečnosti, zásady zacházení, první pomoc při popálení nebo poleptání Léčiva a návykové látky: – otravné a jedovaté látky, drogy, léčiva.	**Chemie a společnost**	• **OSV** • **EV** • **VMvEGS**

Vyučovací předmět: Přírodopis

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Přírodopis je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 6. ročník - 1 vyučovací hodina týdně
- 7. - 9. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Výuka probíhá převážně ve třídě, dle možností lze doplnit vycházkou, exkurzí, výletem či vhodnou besedou.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – důležité dovednosti osvojované při pozorování, experimentování a následné analýze měření, vedou k vytváření hypotéz a tak rozvoji racionálního myšlení.
- **Výchova v myšlení v evropských a globálních souvislostech** – poznáním činnosti organizací, které se zabývají ochranou přírody na národní i celosvětové platformě, se obohacuje a kultivuje přístup k dané problematice a nabízí možnost i aktivního zapojení a spolupráce.
- **Multikulturní výchova** – porozumění zákonitostem přírodních procesů vede k pochopení propojenosti lidí celého světa i nutnosti ochrany přírodního bohatství.
- **Environmentální výchova** – chápáním úzké souvislosti mezi činnostmi a chováním lidí a stavem přírodního a životního prostředí směřuje k osobní angažovanosti v oblasti využívání a ochrany přírodních zdrojů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vyučovacím cílem je poskytnout žákům základní vědomosti o přírodě, přírodních dějích, které jim umožní hlubší porozumění přírodním zákonitostem a lepší orientaci v praktickém životě. Zkoumáním, poznáváním a racionálním uvažováním se rozvíjí nejen otevřené myšlení a žáků, ale i zodpovědnost a empatie k okolí.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- osvojuje si znalosti a vytváří si vztah k předmětu
- učí se formulovat otázky a správně na ně odpovídat
- umí rozlišit přírodu živou i neživou
- umí vhodně využívat rozličné poznávací metody
- užívá předkládané informační zdroje (texty, obrazy, modely,…)

Kompetence k řešení problémů

žák

- vytváří na základě praktických činností (pozorování, porovnávání, pokusy…..) obecné závěry a učí se je aplikovat do ostatních oblastí poznání
- rozumí souvislostem mezi činnostmi a chováním lidí k životnímu prostředí, zdraví svému i

ostatních a stavem životního prostředí
- uvažuje a jedná v souladu s co nejšetrnějším přístupem k životnímu prostředí

Kompetence komunikativní

žák
- rozumí textu, obrazovým materiálům atd. souvisejícím s přírodovědnou tématikou, pozná základní symboly a značky z tohoto oboru
- formuluje vlastní názory získané na základě aktivního poznávání
- ověřuje praktické dovednosti v modelových situacích

Kompetence sociální a personální

žák
- uvědomuje si odlišnosti a jedinečnost každého člověka
- vytváří pozitivní sebedůvěru
- chápe možnosti ovlivňování svého zdraví, objasní význam zdravého způsobu života
- akceptuje význam péče o zdraví obecně
- osvojuje si potřebu vzájemného respektu a pomoci mezi lidmi
- odpovědně hodnotí vztahy obou pohlaví atd.

Kompetence občanské

žák
- směřuje k pochopení práv a povinností souvisejících se životem člověka
- chápe život a zdraví člověka jako nejvyšší hodnotu, vliv životního stylu na zdraví a jeho dopad na životní prostředí
- chápe význam rodiny
- respektuje a podporuje pozitivní vztahy mezi lidmi
- rozumí významu pevných partnerských vztahů
- vytváří si správný postoj ve vztahu k přírodě a životnímu prostředí
- chápe význam udržitelného rozvoje, vliv mimořádných přírodních událostí a jejich dopad na budoucnost ekosystémů a planety

Kompetence pracovní

žák
- využívá své poznatky pro další osobní rozvoj i prospěch ochrany životního prostředí
- uvědomuje si souvislost mezi lidskou činností a stavem přírody a přírodních zdrojů

Kompetence digitální

žák
- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A PŘÍRODA Přírodopis 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - rozliší základní projevy a podmínky života, orientuje se v daném přehledu vývoje organismů - vysvětlí podstatu pohlavního a nepohlavního rozmnožování a jeho význam z hlediska dědičnosti - uvede příklady dědičnosti v praktickém životě - uvede na příkladech z běžného života význam virů a bakterií v přírodě i pro člověka	Vývoj života, rozmanitost, projevy života, názory na jeho vznik. Podstata dědičnosti, přenos dědičných informací a vliv na vývoj organismu. Význam a praktické využití znalostí o výskytu virů a bakterií a jejich působení v přírodě.	**Obecná biologie a genetika** Vznik života Základní složení a struktura živých soustav Dědičnost a proměnlivost organismů Viry a bakterie	• **OSV** • **EV** • **MTV** • **VMvEGS**
Žák - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby s plodnicemi a porovná je podle charakteristických znaků	Houby bez plodnic – základní charakteristika, pozitivní a negativní vliv na člověka a živé organismy. Houby s plodnicemi - stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami. Lišejníky –výskyt a význam.	**Biologie hub** Houby bez plodnic Houby s plodnicemi Lišejníky	• **OSV** • **EV**

ČLOVĚK A PŘÍRODA			
Přírodopis 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - odvodí na základě pozorování uspořádání rostlinného těla od buňky přes pletiva až k jednotlivým orgánům - vysvětlí princip základních rostlinných fyziologických procesů a jejich využití při pěstování rostlin - rozliší základní systematické skupiny rostlin a určí jejich význačné zástupce pomocí klíčů a atlasů -	Anatomie a morfologie rostlin – stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno, plod). Fyziologie rostlin – základní principy fotosyntézy, dýchání, růstu, rozmnožování. Systém rostlin – poznávání a zařazování daných zástupců běžných druhů řas, mechorostů, kapraďorostů (plavuně, přesličky, kapradiny), nahosemenných a krytosemenných rostlin (jednoděložných a dvouděložných); jejich vývoj a využití hospodářsky významných zástupců. Význam rostlin a jejich ochrana.	**Biologie rostlin** Stavba, tvar a funkce rostlin Systém rostlin Význam rostlin a jejich ochrana	• **OSV** • **EV**
Žák - porovná základní vnější a vnitřní stavbu vybraných živočichů a vysvětlí funkci jednotlivých orgánů - rozliší a porovnat jednotlivé skupiny živočichů, určí vybrané živočichy, zařadí je do hlavních taxonomických skupin - odvodí na základě pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, na příkladech objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - zhodnotí význam živočichů v přírodě i pro člověka - uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku se živočichy	Stavba těla, stavba a funkce jednotlivých částí těla – živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování. Vývoj, vývin a systém živočichů. Významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí (žahavci, ploštěnci, hlísti, měkkýši, kroužkovci, členovci), strunatci (paryby, ryby, obojživelníci, plazi, ptáci, savci). Rozšíření, význam a ochrana živočichů – hospodářsky a epidemiologicky významné druhy, péče o vybrané domácí živočichy, chov domestikovaných živočichů, živočišná společenstva. Projevy chování živočichů.	**Biologie živočichů** Stavba a funkce jednotlivých částí těla Vývoj, vývin a systém živočichů Rozšíření, význam a ochrana živočichů Projevy chování živočichů	• **OSV** • **EV**

ČLOVĚK A PŘÍRODA Přírodopis 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - určí polohu a objasnit stavbu a funkci orgánů a orgánových soustav lidského těla, vysvětlí jejich vztahy - orientuje se v základních vývojových stupních fylogeneze člověka - objasní vznik a vývin nového jedince od početí až do stáří - rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Fylogeneze a ontogeneze člověka – rozmnožování člověka. Anatomie a fyziologie – stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla, orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací a rozmnožovací, řídící), vyšší nervová činnost. Nemoci, úrazy a prevence – příčiny, příznaky, praktické zásady a postupy při léčení běžných nemocí; závažná poranění a život ohrožující stavy, epidemie.	**Biologie člověka** Názory na vznik člověka a jeho vývoj Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla Nemoci, úrazy, prevence	• **OSV** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV**
Žák - rozpozná podle charakteristických vlastností vybrané nerosty a horniny s použitím určovacích pomůcek - rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů, včetně geologického oběhu hornin i oběhu vody - uvede na základě pozorování význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi různých ekosystémů a charakterizuje mimořádné události způsobené výkyvy počasí a dalšími přírodními jevy, jejich doprovodné jevy a možné dopady i ochranu před nimi	Země – vznik a stavba Země. Nerosty a horniny – vznik, vlastnosti, kvalitativní třídění, praktický význam a využití zástupců, určování jejich vzorků. Vnější a vnitřní geologické procesy – příčiny a důsledky. Půdy – složení, vlastnosti a význam půdy Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi – geologické změny, vznik života, výskyt typických organismů a jejich přizpůsobování prostředí. Podnebí a počasí ve vztahu k životu – význam vody a teploty prostředí pro život, ochrana a využití přírodních zdrojů, význam jednotlivých vrstev ovzduší pro život, vlivy znečištěného ovzduší a klimatických změn na živé organismy a na člověka. Mimořádné události způsobené	**Neživá příroda Země** Vnější a vnitřní geologické děje Nerosty a horniny Půdy Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Podnebí a počasí ve	• **SV** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV**

	přírodními vlivy – příčiny vzniku, přírodní světové katastrofy, nejčastější mimořádné přírodní události v ČR (povodně, větrné bouře, sněhové kalamity, laviny, náledí) a ochrana před nimi.	vztahu k životu organismů	

ČLOVĚK A PŘÍRODA			
Přírodopis 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - objasní na základě příkladu základní princip existence živých a neživých složek ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech a zhodnotí jejich význam - uvede příklady kladných i záporných vlivů člověka na životní prostředí	Organismy a prostředí – vzájemné vztahy mezi organismy, mezi organismy a prostředím. Populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému. Ochrana přírody a životního prostředí – globální problémy a jejich řešení, chráněná území.	**Základy ekologie** Organismy a prostředí Ochrana přírody a životního prostředí	• **VMvEGS** • **EV**
Žák - aplikuje praktické metody poznávání přírody	Praktické metody poznávání přírody – pozorování lupou a mikroskopem (dalekohledem). Zjednodušené určovací klíče a atlasy, založení herbáře a sbírek	**Praktické poznávání přírody**	• **EV**

Vyučovací předmět: Zeměpis

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Zeměpis je na 2. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 6. - 9. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Cílem vyučování zeměpisu je získání informací o vesmíru, sluneční soustavě, Zemi, o jednotlivých kontinentech, jejich povrchu, podnebí, o nejvýznamnějších a nejznámějších místech na Zemi, o oceánech a mořích, o ovlivňování životního prostředí každodenní činností člověka. Žáci odhalí souvislost přírodních podmínek a života lidí nejenom v blízkém okolí, ale i ve světě. Naučí se pracovat s různými druhy map a atlasů, kompasem a busolou, vyhledat na základě geografických znalostí konkrétní místo na Zemi, získávat informace z internetu, využívat naučných pořadů v televizi a aktuálních zpráv z domova i ze světa.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – získání nových informací z oblasti geografie, které vedou k vytvoření osobních myšlenkových schémat i map pro orientaci v konkrétních terénech, schopnost poradit si v nečekaných životních situacích, dokázat pomoci ostatním nebo pomoc sám zavolat.
- **Výchova demokratického občana** – umožní porozumění vlivu ekonomických, ideových, kulturních a sociopolitických rozdílů na vznik a řešení lidských problémů a jejich souvislostí. Podpoří utváření národní hrdosti, tolerance.
- **Výchova v myšlení v evropských a globálních souvislostech** - vede k orientaci v evropském prostředí, posilování vědomí Evropana, pochopení významu podpory ekonomicky slabších zemí. Porovnáváním států světa se kultivuje postoj Evropy ke světu jako globálnímu prostředí života.
- **Multikulturní výchova** – utváří se povědomí o multikulturnosti světa, přírodním i společenském zázemí jednotlivých národů. Pochopí strukturu a funkci mezinárodních a nevládních organizací, jejich vliv na řešení světových problémů. Naučí se toleranci, soužití a solidaritě s lidmi rozdílných kultur a náboženství.
- **Environmentální výchova** – navodí potřebu každodenní péče o přírodu. Pochopí propojenost přírody jako jednoho celku, působení vnějších a vnitřních faktorů a jejich vliv na lidstvo. Sledováním aktuálních případů ohrožení životního prostředí se poučí. Naučí se šetrnosti při spotřebě obnovitelných i neobnovitelných přírodních zdrojů.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka probíhá v jednotlivých třídách bez dělení do skupin. Další formou výuky jsou přímá pozorování v přírodě, zakreslování sledovaných objektů, vyhledávání tras pomocí IT vyhledávačů, sledování aktuálních přírodních jevů, vlivu činnosti člověka na přírodu, lidské migrace atd. ve svém okolí, ale také celosvětově zejména formou médií.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- využívá vhodné způsoby a metody pro efektivní učení
- získané poznatky propojuje do širších celků a souvislostí
- poznává důležitost získaných poznatků pro svůj praktický život
- odhaluje smysl a přínosy učení

Kompetence komunikativní

žák

- komunikací vytváří plnohodnotné vztahy s lidmi rozdílných společenských kultur, etnik a náboženského vyznání
- spolupracuje a komunikuje s okolím
- užívá běžné komunikační a informační prostředky
- rozumí sdělení a přiměřeně na ně reaguje, srozumitelně se vyjadřuje, vede dialog, vyjádří a obhájí názor

Kompetence sociální a personální

žák

- uznává mravní hodnoty v rodině a ve společnosti, chápe svou osobu, vnímá potřeby druhých
- pracovní činností ovlivní kvalitu společné práce, váží si práce druhých
- využívá skupinové nebo kolektivní formy práce, učí se kooperovat
- navazuje a udržuje dobré mezilidské vztahy, respektuje druhé
- umí se ovládat a zvládat své emoce

Kompetence občanské

žák

- zná práva a povinnosti občana ČR
- si uvědomuje své občanské povinnosti
- chrání životní prostředí a chápe význam zdravého životního stylu
- chápe nebezpečí rasismu a xenofobie
- umí uplatnit osvojené dovednosti a postupy v občanském životě
- nachází nové možnosti aktivního trávení volného času

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A PŘÍRODA			
Zeměpis 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - získává informace z kartografických zdrojů - používá vhodnou terminologii - rozlišuje světové strany na mapě - za pomocí kartografických map dokáže určit daný směr a najít konkrétní místo v terénu - zakreslí do mapy trasu - vyhledá trasu a cíle v elektronické mapě a s použitím GPS	Seznámení s atlasem, globusem, nástěnnou mapou. Tvar zeměkoule, dělení Země na polokoule, poledníky, rovnoběžky, délka, šířka, obratníky, polární kruh, časová pásma. Nadmořská výška, měřítko, Hlavní a vedlejší světové strany. Mapy turistické, autoatlasy, elektronické mapy.	**Geografické informace** **Zdroje dat** **Kartografie** **Topografie**	• **OSV** • **EV**
Žák - chápe princip vesmíru a sluneční soustavy, systém vesmírných těles - chápe zákonitosti střídání dne a noci, ročních období - zná zemské těleso a jeho reliéf, podnebné pásy - seznámí se s fungováním přírodních procesů	Země jako součást vesmíru, sluneční soustavy. Slunce, planety, měsíce, asteroidy, satelity. Pohyby Země, den, noc, roční období, poledníky a rovnoběžky, obratníky, časová pásma. Stavba Země, zemské desky, světadíly, oceány, vodní plochy. Klimatická a vegetační pásma. Podnebné pásy, obal zeměkoule.	**Přírodní obraz Země** **Sluneční soustava a Země**	• **EV**
Žák - orientuje se ve svém městě - zná významná místa a osobnosti, přírodní specifika, hospodářství - zná komunikační trasy, uzly, sportoviště	Regionální zeměpis, historie, kulturní památky, průmysl, pracovní příležitosti, služby, doprava, sportovní vyžití, známé osobnosti, pozoruhodnosti našeho města.	**Naše město**	• **OSV**
Žák - zná místo ČR v Evropě, ve světě - získá informace o přírodním, hospodářském a kulturním bohatství ČR - zná jednotlivé regiony ČR, jejich specifika a zvláštnosti, významná města a kulturní památky - chápe význam účasti ČR ve světových organizacích	Poloha. Povrch, podnebí, vodstvo, rostlinstvo, živočišstvo, důležitá města, průmysl, hospodářství, obyvatelstvo. Přírodní zvláštnosti, kulturní památky. Regiony ČR v libovolném pořadí. ČR jako součást světových organizací.	**Česká republika**	• **VDO** • **VMvEGS**

ČLOVĚK A PŘÍRODA			
Zeměpis 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - pojmenuje a porovná typy krajin, jejich specifické znaky - uvědomuje si kolektivní i vlastní zodpovědnost za stav životního prostředí globálního, regionálního i místního - chápe důležitost správné likvidace komunálního odpadu	Životní prostředí, znečišťování ovzduší, vody, půdy vlivem lidské činnosti a důsledky této lidské činnosti. Odpady, třídění, recyklace. Bezpečnost při manipulaci s nebezpečným odpadem. Čerpání přírodních zdrojů. Deštné pralesy. Organizace bojující za ochranu životního prostředí. Chování za mimořádných situací. Vztah přírody a společnosti. Chráněná území.	**Životní prostředí** **Ochrana přírody**	• **EV**
Žák - zná polohu, rozlohu, povrch jednotlivých kontinentů, jejich podnebí, přírodní úkazy, společenské a hospodářské poměry - zná nejdůležitější státy kontinentů, jejich hlavní města a průmyslová centra - lokalizuje na mapách světadíly, oceány a makroregiony	Poloha, povrch, podnebí, vodstvo kontinentů. Rostlinstvo, živočišstvo, obyvatelstvo průmysl, hospodářství, nerostné bohatství životní úroveň, státní zřízení vybraných států. Náboženství. Etnika. Zvláštnosti kontinentů.	**Regiony světa** **Evropa** **Asie** **Afrika** **Amerika** **Austrálie a Oceánie** **Antarktida**	• **VDO** • **VMvEGS** • **MV**
Žák - pochopí rozložení světové populace a důvody migrace obyvatelstva - rozlišuje míru nebezpečí konfliktů mezi lidmi a národy - pozná možnosti člověka žijícího ve vyspělé demokratické civilizaci ovlivnit globální i regionální problémy - najde na mapách důležité surovinové a energetické zdroje	Obyvatelstvo světa. Soužití lidí v multikulturních společenstvích. Hospodářské procesy, vliv přírodních zdrojů na životní úroveň. Globální problémy současného světa. Ohniska napětí, náboženské spory. Přírodní katastrofy.	**Společenské a hospodářské prostředí**	• **EV** • **MTV** • **VDO**
Žák - využívá základní topografické vědomosti v terénu - pozoruje krajinu a dokáže ji popsat, zakreslit orientační body - odhadne podle vývoje situace míru ohrožení života	Cvičení a pozorování v terénu, odhad vzdálenosti, jednoduchý nákres krajiny. Ochrana člověka za mimořádných okolností.	**Terénní geografická výuka, praxe a aplikace**	• **OSV**

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Charakteristika vzdělávací oblasti

Estetickou kultivací osobnosti i rozvojem vlastní tvorby se posiluje emoční stránka osobnosti, schopnost empatie a ohleduplnosti k okolí i rozvoj osobního vkusu.

Obsah vzdělávací oblasti Umění a kultura je realizován ve vzdělávacích oborech:

- **Hudební výchova**
- **Výtvarná výchova**

Vyučovací předmět: Hudební výchova

I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět hudební výchova je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. – 5. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Výuka probíhá ve třídě. Jinou formou jsou pak návštěvy koncertních pořadů, žákovská vystoupení.

Ve II. období lze vytvořit blok poslechu skladeb významných našich i světových hudebníků.

Do vyučovacího předmětu jsou začleněny prvky dramatické výchovy a etické výchovy.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, poznání lidí, mezilidské vztahy, vzájemná spolupráce, tolerance k hudebně nenadaným spolužákům, komunikace a kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech –** porozumění hudebním dílům světových autorů a v rovině citové pak porozumění jedinečné schopnosti hudby bořit hranice mezi národy a rasami
- **Multikulturní výchova** – lidské vztahy, poznání různých kultur, princip sociálního smíru a solidarity, kulturní diferenciace, etnický původ, hledání kořenů hudby
- **Mediální výchova** – dopad vlivu médií na společnost, kritické vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu
- **Výchova demokratického občana** – občanská společnost a škola, vztahy občan-občanská společnost-stát, principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování

PT jsou začleněna do učiva a budou realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast umění a kultura přináší žákům specifické osvojování světa – s estetickým účinkem. Vzdělávací obor Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění,

aktivnímu vnímání hudby a zpěvu i jejich užívání jako svébytného prostředku komunikace. Obsahovou doménou Hudební výchovy se hudební činnosti stávají v rovině produkce, percepce a reflexe. Využíváme přirozené potřeby dětí se hudebně i pohybem projevit a rozvíjíme tuto potřebu při veškerých činnostech pěveckých, intonačních, rytmických, pohybových a poslechových.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- vnímá umění jako specifický způsob poznání
- učí se prostřednictvím vlastní tvorby
- rozvíjí tvůrčí potenciál
- si osvojí základní pěvecké návyky - držení těla a správné dýchání
- seznámí se s Orffovými nástroji a pozná po sluchu několik hudebních nástrojů
- umí poznat jednoduché písně a skladby k poslechu
- zapamatuje si základní hudební pojmy

Kompetence komunikativní

žák

- si uvědomuje nonverbální schopnost sdělení hudby
- se seznamuje s možnostmi vyjádřit hudbou city a nálady
- se učí pomocí hudebních her lépe komunikovat

Kompetence sociální a personální

žák

- chápe umělecké hodnoty v širších sociálních a kulturních souvislostech
- projeví a vnímá toleranci k různým kulturním hodnotám, projevům a potřebám různých skupin, národů a národností v minulosti i dnes
- vyjádří výtvarně emocionální prvky svého vnímání
- si uvědomuje význam každého člena kolektivu

Kompetence občanské

žák

- utváří hierarchii hodnot
- vnímá vlastní osobu jako svobodného jedince

Kompetence pracovní

žák

- aktivně překonává životní stereotypy
- skrze aktivní angažovanost v procesu tvorby nachází a vyjadřuje osobní prožitky a postoje

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Hodnotící výstupy jsou na konci 3. ročníku (orientační) a na konci 5. ročníku (závazné).

Obsah vyučovacího předmětu

UMĚNÍ A KULTURA			
Hudební výchova 1. - 3. ročník – 1. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - zpívá v jednohlase	**1. ročník** sjednocení hlasového rozsahu, správné dýchání, uvolněnost a zřetelná výslovnost, správný rytmus **2. ročník** nasazení a tvorba tónu, hlasová hygiena, hospodárné dýchání, dodržení rytmu **3. ročník** dynamicky odlišený zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu, rychlý nádech mezi frázemi, pěvecké dělení slov, průprava k dvojhlasu	**Vokální činnosti** Pěvecký a mluvní projev Hudební rytmus Dvojhlas	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **MDV** • **VMvEGS**
Žák - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty - využívá jednoduché nástroje k doprovodné hře	**1. ročník** doprovody na jednoduché hudební nástroje (Orff) **2. ročník** doprovody na rytmické nástroje (hudební doprovod) **3. ročník** rytmické nástroje – souhra – dvou a tříčtvrťový takt	**Instrumentální činnosti** Hra na hudební nástroje Rytmizace, melodizace	
Žák - reaguje pohybem na znějící hudbu – vyjadřuje metrum, tempo, dynamiku, směr melodie Žák - rozlišuje jednotlivé kvality tónů, výrazné tempové a dynamické změny v hudbě - v proudu hudby rozpozná některé hudební nástroje - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální	**1. ročník** držení těla, chůze, pochod, jednoduché taneční hry **2. ročník** poskok, výměnný krok, vyjádření hudby pohybem **3. ročník** taktování na dvě a tři doby, chůze dvoudobá a třídobá, jednoduché lidové tance, mazurka **1. ročník** diference zvuk, hlas, tón, poznat známé hudební nástroje, poslech hymny ČR **2. ročník** poznávání dalších hudebních nástrojů, lidová a umělá píseň **3. ročník** další hudební nástroje, vyjádření emocí hudbou, lidová a umělá hudba skladby předních českých hudebních skladatelů	**Hudebně pohybové činnosti** Taktování Pohybový doprovod hudby Reakce na změny v proudu hudby Orientace v prostoru **Poslechové činnosti** Kvality tónů a vztahy mezi tóny Hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie atd. Hlas, hudební nástroj, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální	

UMĚNÍ A KULTURA			
Hudební výchova 4. - 5. ročník – 2. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - zpívá v jednohlase i dvojhlase v durových a mollových tóninách za využití získaných pěveckých dovedností - realizuje jednoduchou melodii zapsanou pomocí not	**4. ročník** sjednocování hlasového rozsahu, vázání tónů, prodloužený výdech, nácvik dvojhlasého zpěvu, notový záznam, názvy not, hodnota not realizace písní ve 2/4, 3/4, a4/4 taktu **5. ročník** nácvik dvojhlasého zpěvu, kánon, lidový dvojhlas, upevňování pěveckých dovedností, postupu v durových a mollových tóninách, hudební hry čtení not v rozsahu c1-g2 v houslovém klíči, stupnice, akord, jednoduchý zápis písně	**Vokální činnosti** Pěvecký a mluvní projev Hudební rytmus Dvojhlas a vícehlas Intonace a vokální improvizace Záznam vokální hudby	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **MDV**
Žák - užívá k doprovodu jednoduchých písní jednoduchý i složitý hudební nástroj - rozpozná jednoduchou hudební formu - vytvoří jednoduchou předehru, mezihru a dohru, provede elementární hudební improvizaci	**4. ročník** doprovod na rytmické a jednoduché melodické hudební nástroje tvorba předeher, meziher a doher s užitím tónového materiálu písně **5. ročník** hudební doprovod na jednoduché nástroje hudební doprovod hudební hry	**Instrumentální činnosti** Hra na hudební nástroje Rytmizace, melodizace, stylizace, hudební improvizace Záznam instrumentální melodie	
Žák - ztvární hudbu pohybem s využitím tanečních kroků, dle svých možností tvoří pohybové improvizace	**4. ročník** pohybové vyjádření hudby, pantomima, valčíkový krok, valčík **5. ročník** pohybové projevy, taneční hudba, vyjádření nálady pohybem, relaxace, krajové lidové tance, polka	**Hudebně pohybové činnosti** Taktování a pohybový doprovod hudby Pohybem vyjádřená hudba s reakcí na změny v proudu hudby Orientace v prostoru	
Žák - rozpozná v proudu znějící hudby na užití hudebních výrazových prostředků	**4. ročník** poslech a poznávání dalších hudebních nástrojů skladby domácích skladatelů hudba taneční, pochodová, ukolébavka **5. ročník** rozdělení hudebních nástrojů písňová forma, rondo, variace poslech skladeb významných světových a současných českých autorů slovní vyjádření osobního vnímání hudebního díla	**Poslechové činnosti** Hudební nástroj, hudba vokální, instrumentální a vokálně instrumentální Hudební žánry a styly Hudební formy Interpretace hudby	

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Hudební výchova je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 6. – 8. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Výuka probíhá ve třídě. Jinou formou jsou pak návštěvy koncertních pořadů, žákovská vystoupení.

V rámci vzdělávacího oboru jsou začleněny prvky vzdělávacích oborů Dramatická výchova a Etická výchova.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** - rozvoj schopností poznávání, sebepoznání a sebepojetí, seberegulace a sebeorganizace, psychohygiena, kreativita, poznání lidí, mezilidské vztahy, vzájemná spolupráce, tolerance k hudebně nenadaným spolužákům, komunikace a kooperace, řešení problémů a rozhodovací dovednosti, hodnoty, postoje, praktická etika
- **Výchova demokratického občana** – občanská společnost a škola, vztahy občan-občanská společnost-stát, principy demokracie jako forma vlády a způsobu rozhodování
- **Výchova k myšlení v evropských souvislostech** – Evropa a svět kolem nás, objevujeme Evropu a svět, národ jako součást Evropy
- **Multikulturní výchova** – lidské vztahy, poznání různých kultur, princip sociálního smíru a solidarity, kulturní diferenciace, etnický původ
- **Environmentální výchova** – lidské aktivity jako problémy v životním prostředí – ekologie v textech písňové tvorby, vztah člověka k životnímu prostředí
- **Mediální výchova** – dopad vlivu médií na společnost, kritické vnímání mediálních sdělení, interpretace vztahu mediálních sdělení a reality, stavba mediálních sdělení, vnímání autora mediálního sdělení, tvorba mediálního sdělení, práce v realizačním týmu

PT jsou začleněna do učiva a budou realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací oblast Umění a kultura přináší žákům specifické osvojování světa – s estetickým účinkem. Vzdělávací obor Hudební výchova vede žáka prostřednictvím vokálních, instrumentálních, hudebně pohybových a poslechových činností k porozumění hudebnímu umění, aktivnímu vnímání hudby a zpěvu i jejich užívání jako svébytného prostředku komunikace. Obsahovou doménou Hudební výchovy se hudební činnosti stávají v rovině produkce, percepce a reflexe.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- vnímá umění jako specifický způsob poznání
- učí se prostřednictvím vlastní tvorby
- rozvíjí tvůrčí potenciál
- si osvojí základní pěvecké návyky - držení těla a správné dýchání
- seznámí se s Orffovými nástroji a pozná po sluchu několik hudebních nástrojů
- umí poznat jednoduché písně a skladby k poslechu
- zapamatuje si základní hudební pojmy

Kompetence k řešení problémů

žák

- prokazuje tvořivý přístup ke světu

Kompetence komunikativní

žák

- užívá jazyka umění jako svébytného prostředku komunikace
- spoluutváří vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu
- si uvědomuje nonverbální schopnost sdělení hudby
- se seznamuje s možnostmi vyjádřit hudbou city a nálady
- se učí pomocí hudebních her lépe komunikovat

Kompetence sociální a personální

žák

- chápe umělecké hodnoty v širších sociálních a kulturních souvislostech
- projevuje a vnímá toleranci k různým kulturním hodnotám, projevům a potřebám různých skupin, národů a národností v minulosti i dnes
- vyjadřuje výtvarně emocionální prvky svého vnímání
- si uvědomuje význam každého člena kolektivu

Kompetence občanské

žák

- utváří hierarchii hodnot
- vnímá vlastní osobu jako svobodného jedince

Kompetence pracovní

žák

- aktivně překonává životní stereotypy
- skrze aktivní angažovanost v procesu tvorby nachází a vyjadřuje osobní prožitky a postoje

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Obsah vyučovacího předmětu

UMĚNÍ A KULTURA			
Hudební výchova 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - využívá své individuální hudební schopnosti a dovednosti při hudebních aktivitách - uplatňuje získané pěvecké dovednosti a návyky při zpěvu i při mluvním projevu v běžném životě; - zpívá dle svých dispozic intonačně čistě a rytmicky přesně v jednohlase i vícehlase	**6. ročník** sjednocení hlasového rozsahu, správné dýchání, uvolněnost a zřetelná výslovnost, správný rytmus **7. ročník** hudební rytmus **8. ročník** dynamicky odlišený zpěv, rozšiřování hlasového rozsahu, rychlý nádech mezi frázemi **9. ročník** mutace, pěvecké dělení slov, průprava k dvojhlasu	**Vokální činnosti** Pěvecký a mluvní projev Hudební rytmus Dvojhlas Rytmické a intonační prvky typické pro neartificiální hudbu (jazz) a hudbu jiných kultur (africká hudba)	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **MDV** • **EV**
Žák - rytmizuje a melodizuje jednoduché texty, improvizuje v rámci jednoduchých hudebních forem - doprovodí jednoduché písně hrou na Orffovy nástroje	**6. ročník** doprovody na jednoduché hudební nástroje (Orff) **7. ročník** doprovody na rytmické nástroje, základy hry na flétnu **8. ročník** rytmické nástroje – souhra – dvou a tříčtvrťový takt **9. ročník** druhy orchestru	**Instrumentální činnosti** Hra na hudební nástroje Rytmizace, melodizace	
Žák - rozpozná některé z tanců a hudebně pohybových her	**6. ročník** držení těla, chůze, pochod, jednoduché taneční hry **7. ročník** taktování na dvě a tři doby, chůze dvoudobá a třídobá, jednoduché lidové tance, mazurka poskok, vyjádření hudby pohybem **8. ročník** tanec, balet **9. ročník** taneční žánry	**Hudebně pohybové činnosti** Taktování Pohybový doprovod hudby Reakce na změny v proudu hudby Orientace v prostoru	

UMĚNÍ A KULTURA			
Hudební výchova 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - orientuje se v proudu znějící hudby - zařadí na základě individuálních schopností a získaných vědomostí slyšenou hudbu do stylového období - odliší hudbu vokální, instrumentální a vokálně instrumentální - vyhledává souvislosti mezi hudbou a jinými druhy umění	**6. ročník** diference zvuk, hlas, tón, poznávání známých hudebních nástrojů, poslech hymny ČR **7. ročník** co hudba umí sdělit, poznávání dalších hudebních nástrojů, lidová a umělá píseň **8. ročník** spojení názvu hudebního nástroje s jeho zvukem a tvarem **9. ročník** skladby předních českých hudebních skladatelů	**Poslechové činnosti** Kvality tónů a vztahy mezi tóny Hudební výrazové prostředky - rytmus, melodie atd. Hlas, hudební nástroj, hudba vokální, instrumentální, vokálně instrumentální	•**OSV** •**VDO** •**VMvEGS** •**MTV** •**MDV**

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Žáci se seznamují s různými výtvarnými technikami, zdokonalují svůj výtvarný projev a vytváří si základy dobrého vkusu.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1., 3. a 5. ročník - 1 vyučovací hodina týdně
- 2. a 4. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Realizace průřezových témat

Průřezová témata budou realizována ve vyučovacích hodinách i jinými formami poznání.

1. období - 1. - 3. ročník

- **Multikulturní výchova** - soužití a solidarita s lidmi rozdílných kultur a náboženství. Estetické vnímání v různých regionech světa
- **Environmentální výchova** - tolerance k jiným lidem, úcta k práci jiných, orientace ve složitostech lidských vztahů a chápání odlišností mezi lidmi. Přírodní krásy ve tvarech i barvách.
- **Mediální výchova** - seznámení s rozdílnými formami mediálních sdělení z hlediska estetiky a rozlišování vkusného projevu ve výtvarné výchově

2. období - 4. - 5. ročník

- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - pochopení a porozumění výtvarnému umění od počátku lidského života – nejprve na úrovni citové a později na úrovni porozumění a vnímání individuality, estetické hodnoty odlišných kultur.
- **Multikulturní výchova** - tolerance, soužití a solidarita s lidmi rozdílných kultur a náboženství. Úcta k vytvořeným hodnotám. Umělecký fond za dobu existence lidstva.
- **Environmentální výchova** - tolerance k jiným lidem a zároveň k práci jiných, orientace ve složitostech lidských vztahů a chápání odlišností mezi lidmi. Pochopení významu a propojenosti zvláštností v různých kulturách a náboženstvích.
- **Mediální výchova** - samostatné využívání médií a vyhledávání informací, použití vyhledaných informací a práce s nimi. Rozdílné formy mediálních sdělení z hlediska estetiky a rozlišení vkusného projevu ve výtvarném umění i v běžném životě.
- **Výchova demokratického občana** - rozvíjení tolerance k názoru druhého, ocenění práce a snahy ostatních, právo druhých na vlastní způsob vyjádření, akceptace odlišného názoru.
- **Osobnostní a sociální výchova** - rozvoj osobnosti pomocí uměleckého vyjádření pocitů názorů, úloha barev v pozitivním rozvoji duševního zrání, rozvoj vzdělanosti pomocí uměleckých artefaktů, podpora spolupráce a kreativity při výtvarných činnostech.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výtvarná výchova umožňuje vytvářet základy dobrého vkusu žáka, získávat citlivost k barvám a tvarům, prožívat krásu v přírodě i v umění. Ovlivňuje životní postoje žáků, jejich vztahy ke společnosti i prostředí, způsob poznání světa. Je svébytnou metodou komunikace.

Estetická kultivace posiluje kladné stránky lidské osobnosti, včetně citové výchovy. Je zdrojem sebepoznání jako svobodného jedince, tolerantních postojů k různým kulturním hodnotám současnosti i minulosti, kulturním potřebám různorodých skupin, národů a národností. Pomáhá při překonávání životních stereotypů a k obohacování emocionálního života. Směřuje k procesu vyjadřování osobních pocitů a prožitků.

Výtvarná výchova je volně koncipována tak, aby umožnila přirozený a plynulý individuální rozvoj v oblasti výtvarné kultury a výtvarných činností.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- zvládá základní pracovní dovednosti a postupy, rozšiřuje své komunikační schopnosti při kolektivní práci, užívá běžné informační a komunikační prostředky
- pracuje s vhodnými materiály a pomůckami

Kompetence k řešení problému

žák

- samostatně řeší dílčí úkoly
- sebepoznává a chápe svou osobu, vnímá potřeby druhých, učí se sebeovládání
- nenechá se odradit neúspěchem
- komunikuje a spolupracuje s okolím, přijímá důsledky svých rozhodnutí

Kompetence komunikační

žák

- komunikuje pomocí výtvarného projevu, vytváří plnohodnotné vztahy s lidmi
- srozumitelně pojmenovává výsledky vlastní tvorby
- dokáže se podělit o pozitivní pocit z uměleckého prožitku

Kompetence sociální a personální

žák

- respektuje pravidla práce v týmu,
- navazuje a udržuje dobré mezilidské vztahy, respektuje názor druhých
- zaujímá tvořivý a odpovědný postoj k vlastní činnosti

Kompetence občanské

žák

- chápe význam zdravého životního prostředí
- chápe nebezpečí xenofobie a rasismu, respektuje národní tradice, chápat jejich význam

Kompetence pracovní

žák

- dodržuje zásady bezpečnosti, hygieny a ochrany zdraví při práci
- je schopen přípravy pracovního místa a udržování pořádku
- vytváří pozitivní vztah k manuálním činnostem, pracuje podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu nebo jednoduché dokumentace
- reálně posoudí výsledek své práce

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy – 1. období

Žák

- zvládá dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při výtvarných činnostech
- rozpozná barvy, tvary, objekty, objemy a linie, porovnává je a třídí na základě zkušenosti, vjemu, zážitků a představ
- v tvorbě projevuje své vlastní zkušenosti, uplatňuje při tom v plošném i prostorovém uspořádání linie, tvary, objemy, objekty a další prvky a jejich kombinace
- v tematických pracích a v zobrazování přírodních a umělých forem postupně přechází k uvědomělejší výtvarné činnosti při zachování citového vztahu k zobrazované skutečnosti
- získá základní dovednosti k samostatné tvůrčí činnosti a je schopen výsledky své činnosti sdělit svému okolí
- vnímá události různými smysly a vizuálně je vyjadřuje
- pojmenuje výsledky vlastní tvorby, tvorby ostatních a to i na příkladech z běžného života
- získá schopnosti koncentrace a umět dokončit začatou činnost
- interpretuje vizuální prožitky a pocity
- vytváří pozitivní vztahy k vlastní činnosti i k práci druhých
- utváří základy pro spolupráci, vzájemnou pomoc a rozšiřování komunikační schopnosti při kolektivní práci
- na základě vlastní životní zkušenosti nalézá a do komunikace zapojuje obsah vizuálně obrazných vyjádření, která samostatně vytvořil, vybral či upravil

Očekávané výstupy - 2. období

Žák

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- při vlastních tvůrčích činnostech užívá prvky vizuálně obrazného vyjádření, porovnává je na základě vztahů
- při tvorbě vizuálně obrazných vyjádření se zaměřuje na projevení vlastních zkušeností
- nalézá vhodné prostředky pro vizuálně obrazná vyjádření vzniklá na základě vztahu zrakového vnímání k vnímání dalšími smysly
- vnímá tvorbu ostatních
- v přístupu k realitě uplatňuje osobitost svého vnímání
- porovnává různé interpretace vizuálně obrazného vyjádření
- nalézá a do komunikace zapojuje obsah svých i cizích vizuálně obrazných vyjádření

Učivo

1. **Výtvarné osvojování skutečnosti**

směřující k výchově estetického vnímání, představivosti a výtvarného myšlení.

V tematických pracích a v zobrazování přírodních a umělých forem postupně přechází k uvědomělejší výtvarné činnosti při zachování citového vztahu k zobrazování skutečnosti.

- náměty ze života dětí i dospělých
- ukázky ilustrací
- výtvarné vyprávění zážitku kresbou
- zobrazování přírodních i umělých forem a předmětů denní potřeby
- dotváření přírodních výtvorů na základě fantazie
- v tematických pracích vést žáky k vyjádření své představy o světě, vztahu k lidem a ke společnosti, osobních zážitků
- docílit uvědomělého poznání lidské postavy
- poučit žáky o základech kompozice
- usměrňovat spontánní výtvarný projev
- dotvářet přírodní formy na základě vlastní fantazie a empirických zkušeností žáků v různých ročních obdobích
- výtvarně vyjádřit tvar věci, poznávat materiál a funkci předmětu
- zobrazovat tvarově složitější útvary, užívat kontrast tvaru a používat pozadí

2. **Dekorativní a prostorové práce spojené s experimentováním**

jsou zaměřeny zejména na výtvarný výraz.

V užitých, dekorativních a prostorových pracích rozvíjejí vztah mezi materiálem, technikou a estetickou stránkou předmětu.

Kreslení

- Vnímání a analyzování tvarů, prostoru a jeho uspořádání.
- Vyjádření emocí
- Volné výtvarné zobrazení.
- Tematické práce
- Použít výrazové možnosti písma v hravých a experimentálních činnostech s užitím hotového typografického písma

Malování

- Základní dovednosti v práci s barvou a štětcem
- Hra s barvou – zapouštění, rozpíjení, tisk
- Výrazové vlastnosti světlé a tmavé plochy
- Seznámení s uměním 19. a 20. století
- Návštěvy galerií a výstav

Prostorové vytváření

- Práce s modelovacími hmotami (modelovací hmota, modurit, slané těsto)

- Rozvíjení smyslu pro prostor
- Schopnost týmové práce
- Sledovat výběr a vhodnost materiálů, možnosti jeho výtvarného zpracování z hlediska účelu, užití a výtvarného výrazu
- Práce s keramickou modelovací hlínou

Dekorativní práce

- Dekorativní členění plochy s využitím barvy, linie a tvaru prvku (kompozice neukončené i ohraničené plochy)
- Rozvíjení smyslu pro rytmus – řazení prvků, ploch, tvarů…, poznávat principy tvorby jednoduchého ornamentu a jeho rytmu
- Kompozice z přírodních materiálů
- Papírová koláž – rozvíjení jemné motoriky
- Látková koláž

3. Výtvarné umění a životní prostředí

kultivuje estetické cítění žáků.

Řeší úkoly ve vztahu k životnímu prostředí, zejména ke kultuře bydlení a odívání. Navazuje a rozvíjí vztah žáků k volnému umění, užité tvorbě, lidovému umění a k ochraně životního prostředí.

- práce s dětskou hračkou a loutkou
- pěstování smyslu pro krásu
- pěstování smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí prostřednictvím uvědomělé výtvarné činnosti
- seznámení se základními druhy výtvarného umění včetně fotografie
- seznamování s ukázkami ilustrací dětských knih
- současná ilustrační tvorba a její různé druhy a formy
- rozvíjení kultury bydlení
- využití emocionálního působení uměleckého díla, rozvíjení empatií
- rozvíjení vnímání a prožívání výtvarného umění jako specifické formy vyjádření skutečnosti
- účast na soutěžích
- návštěvy galerií a výstav

Rozvíjení smyslové citlivosti

- kresba – tužka, pastelka, fixa, pastel, pero, dřívko
- malba – akvarel, tempera,
- grafika – vosková metoda, otisky, šablony
- plastická tvorba – modelína, modurit, hry – stavebnice, přírodniny
- linie, barva, tvar – tvarování
- kombinované techniky,
- zapouštění a rozfoukávání barev, roztírání barev

Uplatňování subjektivity

- dokreslení portrétu
- modelování
- dlaňové obrázky

- textil, karton, vlnitý papír, mozaika
- otisky listů
- bramborová tiskátka
- osová symetrie, asymetrie

Ověřování komunikačních účinků

- ilustrace v dětských knihách
- porovnávání ilustrací
- comics
- výstavky prací
- divadlo, muzeum, galerie
- výtvarné soutěže, projekty
- kooperativní metody práce

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Prožíváním krásy v přírodě a umění se posilují kladné stránky lidské osobnosti, ovlivňují životní postoje žáků, včetně vztahů ke společnosti a prostředí, Zdokonalováním se ve výtvarných technikách se rozvíjí nejen estetická představivost, ale i zručnost, přesnost a cit.

Vyučovací předmět Výtvarná výchova je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 6. - 8. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně
- 9. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Výuka probíhá převážně ve třídě, sezónně i na volném prostranství mimo budovu školy. Vhodně lze doplnit vycházkami a návštěvami výstav.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – osobnostní rozvoj v oblasti tvořivosti, vnímání, cítění, myšlení, fantazie a představivosti je obohacen procesem komunikace a emočního naplnění.
- **Výchova demokratického občana** – umění a kultura se stávají vnitřně neoddělitelnou součástí lidské existence, vlastní tvorba pak vede ke kultivaci svých projevů a potřeb i utváření hierarchie hodnot.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - chápáním a poznáváním uměleckých děl v širším kulturním kontextu i v rámci historických souvislostí se vytváří tolerantní přístup a pochopení pro tvorbu různých národů, národností a skupin.
- **Multikulturní výchova** – pochopení umění a kultury v celém spektru, jako specifického způsobu poznání i svébytného komunikačního prostředku vede k orientaci v pluralitní společnosti a využití multikulturních kontaktů.
- **Mediální výchova** – zprostředkování kulturních zážitků přes další obrazová média vede k rozšíření obzorů vzdělání i dalším možnostem kultivace osobnosti a růstu kreativity.
- **Environmentální výchova** - tolerance k jiným lidem a zároveň k práci jiných, orientace ve složitostech lidských vztahů a chápání odlišností mezi lidmi. Pochopení významu a propojenosti zvláštností v různých kulturách a náboženstvích. Orientace ve složitostech vztahů člověka a přírody.

Výchovné a vzdělávací strategie

Výtvarné vzdělávání přináší žákům estetické osvojování světa, rozvoj tvořivosti, vnímavosti k okolí i sobě, hledání a nalézání multikulturních vazeb i schopností nonverbálního vyjádření.

Tvůrčí činnosti (tvorba, vnímání a interpretace) rozvíjí kreativitu, fantazii, myšlení, smyslovou, sociální i emoční složku psychiky žáků.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- zvládá základní pracovní dovednosti a postupy, rozšiřuje své komunikační schopnosti při

práci v kolektivu
- užívá tiskovin, záznamů, obrazových materiálů, informační a komunikační technologie
- chápe umění jako specifický způsob poznání a komunikace
- prostřednictvím vlastní tvorby rozvíjí svůj tvůrčí potenciál a kultivuje svoji osobnost

Kompetence k řešení problému

žák
- reálně posoudí výsledek své práce i práce ostatních
- nenechá se odradit neúspěchem
- přijímá důsledky svých rozhodnutí
- vytváří vstřícnou atmosféru pro tvorbu

Kompetence komunikační

žák
- umí srozumitelně pojmenovat výsledky vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá je a umí porovnat jejich uplatnění v běžné umělecké produkci
- srozumitelně se vyjadřuje, vede dialog, umí vyjádřit a obhájit svůj názor
- užívá běžné informační a komunikační prostředky
- zaujímá a zdravě prosazuje svůj osobní postoj, je tolerantní k názorům ostatních

Kompetence sociální a personální

žák
- diferencuje překážky a překonává je
- posiluje prosociální chování a sebeovládání
- rozpozná rizikové chování a uvědomuje si jeho důsledky
- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky a respektuje názor druhých
- vytváří vstřícnou a podnětnou atmosféru pro tvorbu i poznávání uměleckých hodnot

Kompetence občanské

žák
- chrání životní prostředí a chápe význam zdravého životního prostředí
- chápe nebezpečí xenofobie a rasismu
- respektuje společenské normy a pravidla soužití
- chápe kulturu jako neoddělitelnou součást lidstva, vytváří si hierarchii hodnot

Kompetence pracovní

žák
- je schopen pracovní výdrže, koncentrace, dokončení výkonu
- umí uplatňovat linie, tvary, barvy a objekty v ploše i v prostoru podle vlastního tvůrčího záměru
- má pozitivní vztah k manuálním činnostem, pracuje podle daného pracovního postupu, návodu, náčrtu nebo jednoduché dokumentace
- má představu o společenské náplni běžných profesí
- pracovní činností ovlivňuje kvalitu společné práce
- využívá získané znalosti a zkušenosti a vytváří si představu o možnostech svého budoucího pracovního uplatnění

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- vytváří a upravuje digitální obsah, kombinuje různé formáty, vyjadřuje se za pomoci digitálních prostředků
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce

Obsah vyučovacího předmětu

UMĚNÍ A KULTURA			
Výtvarná výchova 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - vybírá, vytváří a pojmenovává prvky vizuálně obrazných vyjádření a jejich vztahy; uplatňuje je pro vyjádření vlastních zkušeností, vjemů, představ a poznatků - variuje různé prvky a jejich vztahy pro získání osobitých výsledků - užívá vizuálně obrazná vyjádření k zaznamenání vizuálních zkušeností, zkušeností získaných ostatními smysly a k zaznamenání podnětů z představ a fantazie	**Rozvíjení smyslové citlivosti** prvky vizuálně obrazného vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření **Uplatňování subjektivity** prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností typy vizuálně obrazných vyjádření přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením **Ověřování komunikačních účinků** osobní postoj v komunikaci komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření proměny komunikačního obsahu	**1. Výtvarné osvojování skutečnosti** směřující k výchově estetického vnímání, představivosti a výtvarného myšlení. V tematických pracích a v zobrazování přírodních a umělých forem se postupně přechází k uvědomělejší výtvarné činnosti při zachování citového vztahu k zobrazování skutečnosti a při vědomém zvyšování kvality výtvarného projevu. Náměty ze života dětí i dospělých Ukázky ilustrací jednotlivých autorů s jejich specifiky. Výtvarné vyprávění zážitku výtvarnou technikou, zvolenou v souladu s tvůrčím záměrem. Zobrazování přírodních i umělých forem a předmětů denní potřeby. Dotváření přírodních výtvorů na základě vlastní fantazie. V tematických pracích vést žáky k vyjádření své představy o světě, vztahu k lidem a ke společnosti, osobních zážitků. Docílit uvědomělého poznání lidské postavy a její proporce. Poučit žáky o základech kompozice. Usměrňovat spontánní výtvarný projev. Dotvářet přírodní formy na základě vlastní fantazie a empirických zkušeností žáků v různých ročních obdobích a společenských souvislostech. Výtvarně vyjádřit tvar věci, poznávat materiál a funkci předmětu. Zobrazovat tvarově složitější útvary, užívat kontrast tvaru a používat pozadí, umět propojit jednotlivé taktiky v ucelený výtvarný projev.	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **MDV**

UMĚNÍ A KULTURA			
Výtvarná výchova 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - zachycuje jevy a procesy v proměnách a vztazích; k tvorbě užívá některé metody uplatňované v současném výtvarném umění a digitálních médiích – počítačová grafika, fotografie, video, animace - vybírá, kombinuje a vytváří prostředky pro vlastní osobité vyjádření - rozliší působení vizuálně obrazného vyjádření v rovině smyslového účinku - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků	**Rozvíjení smyslové citlivosti** prvky vizuálně obrazného vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření **Uplatňování subjektivity** prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností typy vizuálně obrazných vyjádření přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením **Ověřování komunikačních účinků** osobní postoj v komunikaci komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření proměny komunikačního obsahu	**2. Dekorativní a prostorové práce spojené s experimentováním** jsou zaměřeny zejména na výtvarný výraz. V užitých, dekorativních a prostorových pracích rozvíjejí vztah mezi materiálem, technikou a estetickou stránkou předmětu. Integrují a prohlubují estetickou kultivaci žáků na základě poznávání výrazových prostředků ve výtvarných činnostech a uměleckých dílech, čímž rozvíjí estetické vnímání a rozšiřují kultivovaný vztah k vlastní osobě a světu. **Kreslení** Vnímání a analyzování tvarů, prostoru a jeho uspořádání. Vyjádření emocí Volné výtvarné zobrazení. Tematické práce Použít výrazové možnosti písma v hravých a experimentálních činnostech s užitím hotového typografického písma Základní informace a seznámení s architektonickými prvky Vyjádření proporcionality lidské postavy a pohybu lidské postavy Knižní ilustrace Užité umění Návštěvy galerií a výstav **Malování** Základní dovednosti v práci s barvou a štětcem Výrazové vlastnosti světlé a tmavé plochy Seznámení s uměním 19. a 20. Století Návštěvy galerií a výstav **Malba – akvarel** Kompozice Seznámení s ilustracemi knih nejen pro děti a mládež Akvarel – krajina Návštěvy galerií a výstav	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **MDV**

UMĚNÍ A KULTURA			
Výtvarná výchova 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	**Rozvíjení smyslové citlivosti** prvky vizuálně obrazného vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření **Uplatňování subjektivity** prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností typy vizuálně obrazných vyjádření přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením **Ověřování komunikačních účinků** osobní postoj v komunikaci komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření proměny komunikačního obsahu	**Malba – olejomalba** Seznámení s technikou. Nejznámější díla a malíři. Návštěvy galerií a výstav. **Počítačová grafika** Malování na počítači **Prostorové vytváření** Práce s modelovacími hmotami (modelovací hmota, modurit, slané těsto). Práce s keramickou modelovací hlínou. Modelování dekoračních předmětů. Modelování užitkových předmětů. Rozvíjení smyslu pro prostor. Schopnost týmové práce. Sledovat výběr a vhodnost materiálů, možnosti jeho výtvarného zpracování z hlediska účelu, užití a výtvarného výrazu. Vytváření konkrétních prostorových situací z okolí dítěte. Práce s keramickou modelovací hlínou. **Dekorativní práce** Dekorativní členění plochy s využitím barvy, linie a tvaru prvku (kompozice neukončené i ohraničené plochy). Rozvíjení smyslu pro rytmus – řazení prvků, ploch, tvarů. Poznávat principy tvorby jednoduchého ornamentu a jeho rytmu. Kompozice z přírodních materiálů. Látková aplikace. Výtvarné ztvárnění hraček. Výtvarné ztvárnění loutek. Asambláž. Návštěvy výstav. **Základy fotografování** Fotografie. Fotografie jako samostatná součást výtvarného umění. Fotografie v literatuře. Fotografie v životě. Návštěvy výstav.	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **MDV** • **EV**

UMĚNÍ A KULTURA			
Výtvarná výchova 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - interpretuje umělecká vizuálně obrazná vyjádření současnosti i minulosti; vychází při tom ze svých znalostí historických souvislostí i z osobních zkušeností a prožitků - ověřuje komunikační účinky vybraných, upravených či samostatně vytvořených vizuálně obrazných vyjádření	**Rozvíjení smyslové citlivosti** prvky vizuálně obrazného vyjádření uspořádání objektů do celků v ploše, objemu, prostoru a časovém průběhu reflexe a vztahy zrakového vnímání k vnímání ostatními smysly smyslové účinky vizuálně obrazných vyjádření **Uplatňování subjektivity** prostředky pro vyjádření emocí, pocitů, nálad, fantazie, představ a osobních zkušeností typy vizuálně obrazných vyjádření přístupy k vizuálně obrazným vyjádřením **Ověřování komunikačních účinků** osobní postoj v komunikaci komunikační obsah vizuálně obrazných vyjádření proměny komunikačního obsahu	**3. Výtvarné umění a životní prostředí** kultivuje estetické cítění žáků. Řeší úkoly ve vztahu k životnímu prostředí, zejména ke kultuře bydlení a odívání. Navazuje a rozvíjí vztah žáků k volnému umění, užité tvorbě, lidovému umění a k ochraně životního prostředí. Zároveň rozvíjí představivost a učí žáky vytvářet si vlastní názor na poznané umělecké dílo a aplikovat poznatky výtvarné výchovy na vlastní životní styl. Pěstování smyslu pro krásu. Pěstování smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí prostřednictvím uvědomělé výtvarné činnosti. Seznámení se základními druhy výtvarného umění včetně fotografie. Získat základní představu o vývoji výtvarného umění. Aplikace poznatků výtvarné výchovy na vlastní životní styl. Základní seznámení se současnou architekturou a urbanistikou. Poznávání současné bytové kulturu – estetické a funkční požadavky. Kultura odívání. Design a estetická úroveň předmětů denní potřeby. Návštěvy výstav a galerií. Účast na výtvarných soutěžích.	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **MDV** • **EV**

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast Člověk a zdraví seznamuje žáky se základními principy zdravého životního stylu, učí je chránit své zdraví, pečovat o ně, dbát na osobní bezpečí a vhodně reagovat v situacích ohrožení života. Podporuje navazování kvalitních mezilidských vztahů a utváření pozitivních životních hodnot. Vede ke schopnosti získané vědomosti a dovednosti účinně aplikovat a rozvíjet v každodenním běžném životě.

Obsah vzdělávací oblasti Člověk a zdraví je realizován ve vzdělávacích oborech:

- **Výchova ke zdraví**
- **Tělesná výchova**

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Výchova ke zdraví je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 6. a 9. ročník - 1 vyučovací hodina týdně

Předmět vede žáky k aktivnímu rozvoji a ochraně zdraví v propojení všech jeho složek (sociální, psychické a fyzické) a učí je být za ně odpovědný.

Žáci se seznamují s různými riziky, která ohrožují zdraví v běžných i mimořádných situacích a osvojují si dovednosti a způsoby chování, které vedou k zachování či posílení zdraví.

Žáci si osvojují zásady zdravého životního stylu a jsou vedeni k jejich uplatňování ve svém životě. Předmět obsahuje i výchovu k mezilidským vztahům.

Výchova ke zdraví se úzce pojí s průřezovým tématem - osobnostní a sociální výchova.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** – sebedůvěra, samostatnost, ohleduplnost, respekt, asertivní jednání, rozvoj schopnosti zdravého sebepojetí, sebekontroly, empatie, vytvoření pozitivního systému hodnot, schopnosti navazovat kvalitní mezilidské vztahy
- **Výchova demokratického občana** – utváření vlastního názoru, participace na rozhodování celku, vytváření vlastní odpovědnosti za rozhodování, chápání důsledků svých rozhodnutí, výchova k toleranci, svobodě a solidaritě, uplatňování a dodržování lidských práv
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** – orientace v globálních problémech souvisejících se zdravím, pochopení nutnosti spolupráce národů
- **Multikulturní výchova** – vytváření kvalitních mezilidských vztahů v komunitě, pochopení života různých národnostních menšin, a tím i odstraňování nepřátelství a vytváření vzájemné tolerance, respektování odlišných kultur
- **Environmentální výchova** – vliv životního prostředí na vlastní zdraví a na zdraví celé lidské populace, problematika globalizace a její vliv, ochrana životního prostředí, ekologické chování, citlivý přístup k okolí, zdravý životní styl

- **Mediální výchova** – podíl médií na řešení mimořádných událostí, posuzování významu reklamy, manipulativní a klamavá reklama

Výchovné a vzdělávací strategie

Výuka se odehrává většinou v kmenové třídě, případně v interaktivní učebně. Při výuce je kladen důraz zejména na praktické dovednosti a jejich aplikace v modelových situacích i v běžném životě. Je využíváno forem interaktivních programů, modelových her a skupinové práce. Výuka je doplňována přednáškami a besedami různých státních i nestátních organizací zabývajících se zdravotně preventivními činnostmi a propojena se školním preventivním programem. Součástí je i projektový den „Ochrana člověka za mimořádných událostí“.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- vyhledává a třídí informace z různých zdrojů
- uplatňuje znalosti z jiných vzdělávacích oblastí, především z oblasti Člověk a příroda
- orientuje se v názorech na to, co je zdravé a co může zdraví prospět, i na to, co zdraví ohrožuje a poškozuje
- aplikuje získané znalosti, vědomosti a návyky v praktickém životě

Kompetence k řešení problémů

žák

- kriticky myslí
- je schopen obhájit svá rozhodnutí
- vnímá problémovou situaci, plánuje řešení problému
- samostatně řeší běžné životní situace
- zná možnosti krizové intervence, umí vyhledat pomoc při ohrožení vlastní osoby
- ví jak se chovat v případě mimořádných událostí
- v případě potřeby poskytne odpovídající první pomoc

Kompetence komunikativní

žák

- vhodně komunikuje se spolužáky, učiteli i s ostatními dospělými lidmi, podporuje přátelské vztahy v komunitě
- obhájí svůj názor a zároveň toleruje a respektuje názor druhých
- využívá informační zdroje v souvislosti se zdravotnickou problematikou
- dokáže srozumitelně popsat svůj zdravotní problém a na základě informací dokáže rozpoznat závažnost zdravotního problému u druhých
- prostřednictvím komunikace vytváří plnohodnotné vztahy s okolními lidmi
- uplatňuje bezpečné a odpovědné sexuální chování s ohledem na zdraví a etické partnerské vztahy

Kompetence sociální a personální

žák

- spolupracuje ve skupině
- v případě potřeby poskytne pomoc nebo o ni požádá
- snaží se chápat sám sebe v souvislosti s různými obdobími života člověka
- uvědomuje si, že zdraví a duševní pohoda významně ovlivňuje kvalitu života a pomáhá při správném výběru partnera
- respektuje základní mravní hodnoty společnosti
- rozpozná nevhodné chování a rizikové skupiny lidí, vyhledává a navazuje pozitivní vztahy s vrstevníky
- je vnímavý k nemocným a starým lidem a snaží se jim pomoci
- zaujme odmítavý postoj ke všemu, co narušuje dobré vztahy mezi lidmi

Kompetence občanské

žák

- zná občanská práva a povinnosti
- na základě poznatků si uvědomuje vliv životního prostředí na zdraví své i jiných a dle svých možností se podílí na jeho ochraně
- využívá naučené preventivní postupy k pozitivnímu ovlivnění svého zdraví
- aktivně se zapojuje do činností podporujících zdraví
- respektuje názor ostatních
- formuje své volní a charakterové rysy
- zodpovědně se rozhoduje podle dané situace
- rozhoduje se v zájmu podpory a ochrany zdraví

Kompetence pracovní

žák

- efektivně si rozvrhuje práci
- při práci chrání zdraví své i ostatních, dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce
- ovládá základní postupy poskytování první pomoci

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi
- kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A ZDRAVÍ Výchova ke zdraví 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - respektuje pravidla zdravého způsobu stravování a preferuje zdravou výživu - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí - rozpozná klamavou reklamu na potraviny a vyjádří k ní vlastní názor - vysvětlí na příkladech souvislosti mezi tělesným, duševním a sociálním zdravím, spojuje zdraví s osobní hygienou, snaží se trávit volný čas aktivním pohybem - uplatňuje preventivní způsoby rozhodování, chování a jednání v souvislosti s běžnými, přenosnými, civilizačními a jinými chorobami; svěří se se zdravotním problémem a v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - projevuje odpovědné chování v rizikových dopravních situacích, předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Výživa a zdraví – zdravá strava, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy Vlivy prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota Tělesná a duševní hygiena, režim dne – osobní hygiena, otužování, denní režim, duševní hygiena, vyváženost práce a odpočinku, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim Ochrana před přenosnými chorobami - cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	**Zdravý způsob života a péče o zdraví**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MDV**
Žák - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - podílí se na programech podpory zdraví v rámci školy	Člověk ve zdraví a nemoci, zdraví fyzické a duševní Hierarchie základních lidských potřeb Formy podpory zdraví - prevence, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví, odpovědnost jedince za zdraví	**Hodnota a podpora zdraví**	• **OSV** • **VDO** • **EV**

ČLOVĚK A ZDRAVÍ Výchova ke zdraví 6. a 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Agresivita, násilí, domácí násilí, šikana, zneužívání a sexuální kriminalita, sexuální zneužívání dětí; kriminalita mládeže; krizová intervence, komunikace se službami odborné pomoci Bezpečné chování a bezpečná komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí elektronické komunikace, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, Manipulativní reklama, vliv sekt	**Ochrana člověka před sociálně patologickými jevy**	• **OSV** • **VDO** • **MDV**
Žák - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Vliv stresu na zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresu a k posilování duševní odolnosti Auto-destruktivní závislosti - psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému Rizikové chování (alkohol, kouření, drogy, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, krizové situace a jejich zvládání, trestná činnost, dopink ve sportu)	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence**	• **OSV** • **VDO** • **MDV**
Žák - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy - charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i mimořádných událostí - uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany - v modelových situacích volí adekvátní způsob ochrany	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) Mimořádné události Varovné signály a způsoby varování Ochrana obyvatelstva evakuace Činnost po mimořádné události Prevence vzniku mimořádných událostí	**Ochrana člověka za běžných rizik i mimořádných událostí**	• **OSV** • **VDO** • **MDV**

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Výchova ke zdraví 6. a 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje - kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou a morálkou - projevuje odpovědný vztah k vlastnímu dospívání, chápe význam zdrženlivosti a odpovědného sexuálního chování	Dětství, puberta, dospívání Sexuální dospívání Zdraví reprodukční soustavy sexualita jako součást formování osobnosti zdrženlivost Předčasná sexuální zkušenost, Promiskuita Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých Poruchy pohlavní identity.	**Změny v životě člověka a jejich reflexe**	• **OSV**
Žák - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - vysvětlí role členů komunity a uvede příklady pozitivního a negativního vlivu na kvalitu sociálního klimatu (vrstevnická komunita, rodinné prostředí) z hlediska prospěšnosti zdraví	Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek.	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití**	• **OSV** • **MTV** • **VDO**

Žák - projevuje odpovědný vztah k sobě samému - vyjádří vlastní názor - pěstuje zdravý vztah ke své osobě i k ostatním lidem - přiměřeně zvládá problémové situace v mezilidských vztazích - předchází stresovým situacím, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - vhodně využívá naučené kompenzační a relaxační techniky vedoucí k regeneraci organizmu - respektuje názor druhých - uvědomuje si důsledky svého chování	Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě i k druhým zdravé sebepojetí, identita Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe a sebekontroly Sebeovládání a zvládání problémových situací stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích Pomáhající a prosociální chování Psychohygiena Dovednosti pro předcházení a zvládání stresu Hledání pomoci při problémech Mezilidské vztahy Komunikace a respektování sebe sama i druhých, přijímání názoru druhého, empatie, chování podporující dobré vztahy Asertivní komunikace Dopady vlastního jednání a chování	**Osobnostní a sociální rozvoj**	• **OSV**

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Tělesná výchova vede žáky k poznání svých pohybových možností, ke zlepšení fyzické zdatnosti, vlastní pohybové seberealizaci, k aktivnímu přijetí pohybových aktivit jako samozřejmé součásti životního stylu a zařazení těchto aktivit do denního režimu.

Vyučovací předmět Tělesná výchova je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. – 5. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti, v přírodě, na horách, v bazénu, na zimním kluzišti. Součástí je účast na soutěžích, branných cvičeních aj. sportovních akcích pod hlavičkou školy. Ve 4. a 5. ročníku je plavání realizováno formou plaveckého výcviku v rozsahu 40 vyučovacích hodin celkem. V rámci předmětu jsou začleněny prvky vzdělávacího oboru Taneční a pohybová výchova

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** - postupem od spontánní pohybové činnosti žáků k uvědomělejšímu výběru zájmů v rámci individuálních pohybových možností jednotlivce, se vytváří prostor pro optimální regeneraci sil, růst aktivity a výkonnosti i podpory zdraví.
- **Výchova demokratického občana** - poznáváním zásadních životních hodnot a postupným utvářením postojů k nim se vytváří i anticipované aktivní jednání odpovědnosti za zdraví.
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - propojováním činností souvisejících se sportovním zapojením a při něm vytvořenými mezilidskými vztahy se rozvíjí etické a morální postoje, volní úsilí, respekt a další významné aspekty potřebné v multikulturní společnosti.
- **Environmentální výchova** - aktivním zapojením do činností podporujících zdraví a propagací zdravotně prospěšných činností v rámci školy či obce, se rozvíjí nejen povědomí o vlastním zdraví, ale i odpovědnost za sebe a okolí.
- **Multikulturní výchova** – vnímání sportu jako nástroje vzájemného porozumění a spolupráce mezi národy a rasami vede k respektování odlišností.

Průřezová témata jsou začleněna do učiva a budou realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět rozvíjí tělesnou zdatnost a pohybové dovednosti žáků, zaměřuje se na poznávání pohybových možností žáků, vytváření pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám a pochopení významu pohybu pro harmonický rozvoj osobnosti. Poskytuje též možnost fyzické relaxace a regenerace sil, odhaluje zdravotní oslabení a vede k jejich korekci i prevenci. Součástí tělesné výchovy jsou speciální cvičení, která slouží k prevenci a nápravě těchto oslabení. Nabízí možnost dalších aktivních volnočasových aktivit, pozitivní přístup k ochraně a rozvoji zdraví, odmítání nezdravého a závadného životního stylu a pozitivně formuje i osobnostní vlastnosti žáků. Vede žáky k poznání, co je zdraví prospěšné, a co naopak zdraví poškozuje. Činnosti i hodnocení žáků je třeba diferencovat s ohledem na jejich pohybové možnosti.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- si osvojuje preventivní postupy pro ovlivňování zdraví v denním režimu
- si upevňuje způsoby vlastního rozhodování a jednání v souladu s podporou zdraví ve všech životních situacích
- dovede poznat a využít míst souvisejících s preventivní ochranou zdraví
- získává základní orientaci o tom, co zdraví prospívá a co zdraví poškozuje

Kompetence k řešení problémů

žák

- chápe, že člověk je jako jedinec závislý v jednotlivých životních etapách na vlastním způsobu jednání a rozhodování v mezilidských vztazích

Kompetence komunikativní

žák

- chápe zdraví jako stav tělesné, duševní a sociální pohody
- dovede vnímat radostné prožitky z pohybových činností
- aktivně se podílí na tvorbě příznivých vztahů
- aktivně udržuje a vytváří příjemné prostředí

Kompetence sociální a personální

žák

- dovede propojit činnosti a jednání související se zdravím, zdravými mezilidskými vztahy se základními etickými a morálními postoji, volním úsilím atp.

Kompetence občanské

žák

- chápe zdraví jako největší životní hodnotu
- aktivně se zapojuje do činností podporujících zdraví

Kompetence pracovní

žák

- chápe zdatnost, vzhled a duševní pohodu jako předpoklad výběru profesních i osobních možností

Kompetence digitální

žák

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi,

Hodnotící výstupy jsou na konci 3. ročníku (orientační) a na konci 5. ročníku (závazné).

Obsah vyučovacího předmětu

<table>
<tr><th colspan="4">ČLOVĚK A ZDRAVÍ</th></tr>
<tr><th colspan="4">Tělesná výchova 1. - 3. ročník – 1. období</th></tr>
<tr><th>Očekávané výstupy</th><th>Učivo</th><th>Téma</th><th>PT</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Žák
- spojí každodenní pohybovou činnost se zdravím, využívá nabízené příležitosti
- v souladu se svými předpoklady zvládá jednoduché pohybové činnosti samostatně i ve skupině, usiluje o zlepšení
- spolupracuje při jednoduchých týmových soutěžích a pohybových činnostech
- uplatní zásady hygieny a bezpečnosti při pohybových činnostech ve známých prostorách školy
- reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti a její organizaci
- uplatňuje správné způsoby držení těla, zvládá jednoduchá speciální cvičení související s jeho případným oslabením</td><td>1. ročník
Základy turistiky a pobytu v přírodě
Zimní hry na sněhu a ledu
Bezpečnost při pohybových aktivitách
2. ročník
Příprava organismu na pohybovou činnost, uklidnění po zátěži, prvky jógy
Cvičení při hudbě, rytmizace
Průpravná cvičení, relaxace, kompenzační cvičení
3. ročník
rozvoj rychlosti, vytrvalosti, síly, pohyblivosti a koordinace pohybu-závodivé hry, cvičení obratnosti – průlezky
taneční prvky</td><td>Činnosti ovlivňující zdraví
Význam pohybu pro zdraví
Zdravotně zaměřené činnosti
Bezpečnost v cvičebním prostoru
Hygiena při pohybových činnostech</td><td rowspan="3">• OSV
• VDO
• MTV
• VMvEGS
• EV</td></tr>
<tr><td>1. ročník
pohybové hry- štafety
skok z místa, běh
lavičky, žebřiny, žíněnky
2. ročník
Rychlý běh, hod z místa na cíl, skok z místa
manipulace s míčem a pálkou, spolupráce ve hře
cvičení na trampolíně
kondiční cvičení s hudbou
3. ročník
motivovaný vytrvalý běh
průpravné sportovní hry
turistika a ochrana přírody
základy estetického pohybu
přetahy a přetlaky</td><td>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Základy atletiky
Základy sportovních her
Základy gymnastiky
Průpravné úpoly</td></tr>
<tr><td>1. ročník
základní tělocvičné názvosloví
nástup, rozcvička
dodržování pravidel čestného chování při hrách a soutěžích
2. ročník
Smluvené povely
soutěže v týmech, spolupráce
měření sportovních výkonů
jednoduchá pravidla her
3. ročník
smluvené signály
základní pohybové testy
olympijské ideály a symboly
sportovní pořady</td><td>Činnosti podporující pohybové učení
Komunikace v Tv - názvosloví, povely
Organizace Tv
Zásady jednání a chování
Pravidla her a soutěží
Měření výkonů
Informace o pohybových činnostech</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="4">ČLOVĚK A ZDRAVÍ</th></tr>
<tr><th colspan="4">Tělesná výchova 4. - 5. ročník – 2. období</th></tr>
<tr><th>Očekávané výstupy</th><th>Učivo</th><th>Téma</th><th>PT</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Žák
- se podílí na realizaci pravidelného pohybového režimu
- uplatňuje kondičně zaměřené činnosti, zlepšuje svou zdatnost
- adaptuje se na vodní prostředí, dodržuje hygienu plavání, zvládá vybranou plaveckou techniku
- zařadí do pohybové činnosti korektivní cvičení, zvládá techniku speciálních cvičení, aktivně upozorní na činnosti, které jsou v rozporu s jeho případným oslabením
- individuálně zvládá osvojované pohybové dovednosti, vytváří varianty pohybových her
- uplatní pravidla hygieny a bezpečnosti při sportu
- umí ošetřit drobný úraz, zvládá prvky sebezáchrany a bezpečnosti
- zhodnotí kvalitu pohybové činnosti spolužáka a reaguje na pokyn k vlastní pohybové činnosti
- jedná v duchu fair play, dodržuje pravidla, označí přestupky, adekvátně při sportu reaguje na druhé pohlaví
- používá tělocvičné názvosloví, cvičí podle nákresu či popisu cvičení
- zorganizuje ve třídě nenáročné pohybové činnosti a soutěže
- změří pohybové výkony a porovná je s předchozími
- orientuje se v informacích o pohybových aktivitách a sportovních akcích ve svém okolí, samostatně získává potřebné informace</td><td>4. ročník
napínací a protahovací cvičení
turistika, orientační běh
správné držení těla
hod míčem na koš
bezpečná příprava a ukládání nářadí a pomůcek
plavecký výcvik
5. ročník
správné zvedání zátěže
cvičení rovnovážná
jízda na kole, kolečkových bruslích
hygiena cvičebního úboru a obuvi.</td><td>Činnosti ovlivňující zdraví
Význam pohybu pro zdraví
Zdravotně zaměřené činnosti
Bezpečnost v cvičebním prostoru
Hygiena při pohybových činnostech</td><td rowspan="3">• OSV
• VDO
• MTV
• VMvEGS
• EV</td></tr>
<tr><td>4. ročník
skok do dálky
pravidla vybíjené, zjednodušená utkání
hra fair play
chování při pobytu v přírodě
přeskok přes kozu
průprava na šplh
taneční průprava
5. ročník
skok do výšky
cvičení na švédské bedně, kruzích
pravidla kopané, zjednodušená utkání
chování na závodech a soutěžích</td><td>Činnosti ovlivňující úroveň pohybových dovedností
Základy atletiky
Základy sportovních her
Základy gymnastiky
Průpravné úpoly</td></tr>
<tr><td>4. ročník
organizace prostoru a činnosti, pravidla her
týmová práce
sportovní hry podle pravidel
pohybové testy
5. ročník
sport u nás a v zahraničí, významní sportovci
mediální a jiné zdroje informací o sportu
sportovní jednání a chování
sport jako volnočasová aktivita
ošetření úrazu, přivolání pomoci</td><td>Činnosti podporující pohybové učení
Komunikace v Tv - názvosloví, povely
Organizace Tv
Zásady jednání a chování
Pravidla her a soutěží
Měření výkonů
Informace o pohybových činnostech</td></tr>
</table>

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Tělesná výchova je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 6. – 9. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Tělesná výchova vede žáky k poznání svých pohybových možností, ke zlepšení fyzické zdatnosti, vlastní pohybové seberealizaci, k aktivnímu přijetí pohybových aktivit jako samozřejmé součásti životního stylu a zařazení těchto aktivit do denního režimu.

Výuka probíhá v tělocvičně, na školním hřišti, v přírodě, na horách, v bazénu, na zimním kluzišti. Součástí je účast na soutěžích, branných cvičeních a školních olympiádách aj. sportovních akcích pod hlavičkou školy. V rámci předmětu jsou začleněny prvky vzdělávacího oboru Taneční a pohybová výchova

Žáci jednotlivých tříd jsou děleni na skupiny dívek a chlapců.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** - sebepoznání, seberealizace, týmová spolupráce, schopnost komunikace, vytváření pozitivních vztahů mezi lidmi, fair play ve sportu i v životě.
- **Výchova demokratického občana** - zodpovědnost za svou úlohu, význam a respektování pravidel, respektování odlišností mezi lidmi
- **Výchova k myšlení v evropských a globálních souvislostech** - pochopení globálních problémů souvisejících se zdravím, olympijských idejí, přátelství mezi lidmi a národy.
- **Multikulturní výchova** - sport jako nástroj vzájemného porozumění a spolupráce mezi národy a rasami, respektování odlišností.
- **Environmentální výchova** - vliv prostředí na naše zdraví, ochrana přírody, zdravý životní styl.
- **Mediální výchova** - média jako zdroj poznání, informací i zábavy, sportovní přenosy.

Výchovné a vzdělávací strategie

Předmět rozvíjí tělesnou zdatnost a pohybové dovednosti žáků, zaměřuje se na poznávání pohybových možností žáků, vytváření pozitivního vztahu k pohybovým aktivitám a pochopení významu pohybu pro harmonický rozvoj osobnosti. Poskytuje též možnost fyzické relaxace a regenerace sil, odhaluje zdravotní oslabení a vede k jejich korekci i prevenci. Součástí tělesné výchovy jsou speciální cvičení, která slouží k prevenci a nápravě těchto oslabení. Nabízí možnost dalších aktivních volnočasových aktivit, pozitivní přístup k ochraně a rozvoji zdraví, odmítání nezdravého a závadného životního stylu a pozitivně formuje i osobnostní vlastnosti žáků. Vede žáky k poznání, co je zdraví prospěšné, a co naopak zdraví poškozuje.

Činnosti i hodnocení žáků je třeba diferencovat s ohledem na jejich pohybové možnosti.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- se učí poznávat a sledovat své vlastní pohybové schopnosti, jejich individuální rozvoj,

význam tělesné kondice a psychické pohody, vývoj své fyzické zdatnosti, učí se pravidla sportovních her a zvládnutí strategie a taktiky hry

Kompetence k řešení problémů

žák

- se učí vnímat problémové situace, rozpoznat problém a hledat nejvhodnější způsob řešení, nenechat se odradit nezdarem při řešení problému, učí se samostatně nacházet vhodné taktiky v individuálních i kolektivních sportech a zvládnout schopnost vlastního rozhodnutí

Kompetence komunikativní

žák

- se učí vyslechnout a přijmout pokyny vedoucího družstva, diskutovat o taktice družstva, pořizovat záznamy a obrazový materiál ze sportovních činností a prezentovat je, komunikovat a spolupracovat s ostatními členy sportovního týmu

Kompetence sociální a personální

žák

- se učí dodržovat pravidla fair play, rozvíjet spolupráci uvnitř kolektivu sportovního družstva, rozdělovat a přijímat úkoly sportovního družstva, organizovat jednoduché závody, uplatnit svá práva i povinnosti vyplývající z role hráče, rozhodčího, učí se respektovat opačné pohlaví a pomáhat slabším

Kompetence občanské

žák

- se učí podporovat aktivní sportování, hygienu při tělesných aktivitách, zvládnout první pomoc při úrazech, v kontrastním nastavení vnímat destrukci osobnosti požívající drogy a jiné škodliviny

Kompetence pracovní

žák

- se učí dodržovat pravidla ve sportu i v celém životě, učí se vytrvalosti, koncentraci na výkon a jeho dokončení, zpracování a prezentování naměřených výkonů

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi,
- kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A ZDRAVÍ Tělesná výchova 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem, - reaguje na informace o znečištění ovzduší a přizpůsobí pohybové aktivity dané situaci	Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním při tělesných a sportovních aktivitách, zásady bezpečného používání sportovních potřeb a nářadí Odmítání drog a jiných škodlivin -anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty, Reakce těla při zhoršování rozptylových podmínek Důležitost dodržování pitného režimu při sportovní aktivitě	**Teoretická část - Sport a zdraví**	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **VMvEGS** • **EV** • **MDV**
Žák - užívá osvojovanou terminologii na úrovni cvičence, - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, čestné soupeření, - pomáhá handicapovaným, - respektuje slabší a opačné pohlaví, zná základní zásady první pomoci, - sleduje sportovní dění ve sdělovacích prostředcích	Hygiena při sportu - oblečení, obuv, dodržování pravidel a hra fair play, sebekontrola a sebehodnocení, Názvosloví a povely při TV, Základy první pomoci při úrazech. Historie sportů - olympijské hry, Aktuální události ve sportu. Organizace her, role rozhodčího, Měření výkonů (stopky, pásmo), vyhodnocení výkonů	**Teoretická část – Činnosti podporující pohybové učení**	
Žák - chápe zásady zatěžování, - usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností, o rozvoj pohybových dovedností, zdokonalování základních lokomocí - cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení, - používá kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy - aktivně si zorganizuje svůj pohybový režim, vědomě zařazuje některé pohybové činnosti, případně speciální vyrovnávací cvičení - uplatňuje vytrvalost a cílevědomost při nápravě svého případného zdravotního oslabení - vědomě se vyhýbá činnostem neprospívajícím jeho případnému zdravotnímu oslabení	Zahřívací, relaxační, protahovací a uvolňovací cvičení Preventivní pohybová činnost, zvyšování kloubní pohyblivosti Správné zapojení dechu, celkové posilování svalového aparátu, koordinace pohybů, Rozvoj vytrvalosti, zdravotně orientované cvičení - speciální cvičení podporující korekce zdravotních oslabení – oslabení pohybového aparátu, vnitřních orgánů, smyslových a nervových funkcí Strečink celého těla před a po ukončení cvičení, závěrečné uvolnění,	**Pohybové hry**	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Tělesná výchova 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - zvládá v souladu s individuálními předpoklady, případně s dopomocí, cvičební prvky - uplatní při cvičení svůj fyzický potenciál - je schopen poskytnout dopomoc a záchranu při základech gymnastiky	**Akrobacie** kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace váha, stoj na rukou cvičení se švihadlem, míčem, obručí (D) **Přeskoky** **6. - 7. ročník** výskok z rozběhu, odraz z můstku, roznožka, skrčka švédská bedna, koza, **8. - 9. ročník** stoj na rukou, přemet stranou, přemet vpřed, sestavy **Hrazda** **6. - 7. ročník** vzpor na rukách, kotoul vpřed, přešvihy nohou, výmyk **8. - 9. ročník** přešvihy únožmo, kotoul vpřed a následně vzad, podmet **Lavička, kladina** náskoky a seskoky - trampolína, můstek přechod se změnou směru, změny polohy, obraty, rovnovážné postoje, poskoky **Kruhy** **6. - 7. ročník** Houpání, houpání s obraty, překoty, kotoul vzad a vpřed **8. - 9. ročník** vzpor na rukou, svis vznesmo, střemhlav, v záhupu seskok **Šplh** šplh s přírazem na tyči, na laně **Tanec a rytmická cvičení** chůze a poskoky s udáváním rytmu, rytmická gymnastika (D) aerobní cvičení (D) základy moderních a společenských tanců **Úpoly** střehový postoj, držení těla a pohyb v postoji, pády stranou	**Gymnastika**	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **VMvEGS** • **EV** • **MDV**

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Tělesná výchova 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí a odstraní příčiny - nedostatků, sleduje výkony, změří a vyhodnotí je, - spolurozhoduje při organizaci i průběhu soutěže	**Běh** Průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda, nízký start Běh na 60 m, 100 m, vytrvalostní běh do 12 minut, 2000 m, běh v terénu Štafetový běh, běh přes nízké překážky **Skok** skok do dálky z místa i s rozběhem skok vysoký – nácvik flop **Hod** Hod míčkem z místa a s rozběhem Hod granátem z místa a s rozběhem Vrh koulí – spojení sunu a vrhu, koulařská gymnastika (D 3kg H 4kg)	**Atletika**	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **VMvEGS** • **EV** • **MDV**
Žák - zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybové dovednosti, aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech, - spolupracuje a dohodne se na taktice vedoucí k úspěchu družstva, - spolupracuje v průběhu hry a soutěže - samostatně zorganizuje a spolurozhoduje jednoduché závody, zpracuje a prezentuje data	**Vybíjená** práce s míčem, pravidla hry, taktika a organizace hry, turnaje družstev **Přehazovaná** práce s míčem - přehození sítě, podání, točení družstva, jednoduchá pravidla turnaje podle pravidel, zdokonalení hry **Volejbal** **8. - 9. ročník** odehrání míče - vrchní, spodní, podání, smeč, bloky, pravidla hry, točení družstva **Košíková** **6. - 7. ročník** práce s míčem, driblink, přihrávka, střelba na koš **8. - 9. ročník** pravidla hry, taktika, obrana, útok zápasy na jeden koš zápasy na dva koše **Kopaná, Florbal** práce s míčem, přihrávky, střelba na bránu pravidla hry, obrana a útok turnaje a zápasy	**Sportovní hry**	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Tělesná výchova 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, uplatňuje bezpečné chování - v přírodě a v silničním provozu, umí aplikovat získané poznatky v běžném životě	Vhodné oblečení a obutí, chůze v terénu, Pobyt v přírodě, bezpečnost při pobytu v přírodě, ochrana přírody Seznámení s turistickou mapou, orientace na mapě - kompas, buzola, GPS Chůze v terénu (6. - 7. ročník do 12 km, 8. - 9. ročník do 18 km) Modifikace orientačních soutěží a závodů Jízda na kole - nasedání, sesedání, odbočování, předjíždění, vyhýbání se překážce Jízda v terénu, pravidla bezpečnosti silničního provozu Vodní turistika - lodě, rafty, nastupování, vystupování, základní záběry, otáčení, couvání, přistávání Jízda na klidné vodě, jízda na řece nejnižší obtížnosti,	**Turistika a pobyt v přírodě**	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **VMvEGS** • **EV** • **MDV**
Žák - posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků - zařazuje osvojené dovednosti do běžného života	Dýchání do vody, pády a skoky do vody z nízkých poloh Plavecké způsoby Plavecké soutěže a závody Záchrana tonoucích Plavání na rychlost a souvislé plavání na vytrvalost	**Plavání**	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Tělesná výchova 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj dovedností - základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí	**Bruslení** Jízda vpřed, zatáčení, brzdění, jízda vzad Jízda na rychlost a vytrvalost základy ledního hokeje - jízda s hokejkou, přihrávky, střelba, Hra s upravenými pravidly (H) **Lyžování** Základní informace o nebezpečí na horách, o údržbě lyží Základy běžeckého lyžování Základy sjezdového lyžování - obraty, výstupy, jízda šikmo svahem, Odšlapování, brzdění, základní oblouk, sjíždění upraveného svahu, jízda na vleku.	**Pobyt v zimní přírodě**	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **VMvEGS** • **EV** • **MDV**
Žák - posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků, - zařazuje osvojené dovednosti do běžného života, usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností, - rozvíjí dovednosti sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí	Soutěže družstev, stolní tenis, tenis, badminton, softenis, ringo, lakros, nohejbal, korfbal, Rotopedy, posilovací stroje, Sporty zaměřené na sebeobranu, Jízda na skateboardu, na kolečkových bruslích, Horolezecká stěna	**Další pohybové činnosti a netradiční sporty**	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Charakteristika vzdělávací oblasti

Vzdělávací oblast **Člověk a svět práce** postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Koncepce vzdělávací oblasti Člověk a svět práce vychází z konkrétních životních situací, v nichž žáci přicházejí do přímého kontaktu s lidskou činností a technikou v jejich rozmanitých podobách a širších souvislostech.

Vyučovací předmět: Pracovní vyučování

I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Vyučovací předmět Pracovní vyučování je na I. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 1. - 4. ročník - 1 vyučovací hodina týdně
- 5. ročník – 2 vyučovací hodiny týdně

Výuka probíhá ve třídě, v odborných učebnách, lze využít i parků a dětských hřišť. Jinou formou jsou exkurze a návštěvy vhodných tematicky laděných akcí pořádaných v okolí školy.

V rámci výuky lze začlenit i tematický blok (ve II. období).

V rámci vzdělávacího oboru jsou začleněny prvky vzdělávacího oboru Etická výchova.

Realizace průřezových témat

- **Výchova demokratického občana** - postupnou orientací v různých oborech lidské činnosti, formách lidské práce a osvojováním si potřebných poznatků a dovedností se otvírá cesta pro budoucí volbu profesního zaměření i životní a profesní orientaci.
- **Environmentální výchova** - autentické a objektivní poznávání okolního světa vede k novým postojům a hodnotám ve vztahu k lidské práci, technice jako součásti lidské kultury i odpovědnosti k životnímu prostředí.
- **Osobnostní a sociální výchova** - rozvoj smyslového vnímání, pozornosti, dovedností, schopnosti řešit problémy, spolupracovat v kolektivu
- **Mediální výchova** - využívání médií pro orientaci v různých oborech lidské činnosti

Průřezová témata jsou začleněna do učiva a budou realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie

Vzdělávací obsah je určen všem žákům, získávají základní pracovní dovednosti a návyky při práci s různými materiály, učí se organizaci i hodnocení práce své i práce v týmu. Směřuje k předprofesní orientaci a přípravě. Žáci jsou soustavně vedeni k dodržování zásad bezpečnosti a hygieny při práci.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- umí si osvojit základní pracovní dovednosti a návyky z různých pracovních oblastí
- používá vhodné nástroje nářadí a pomůcky při práci a v běžném životě
- chápe techniku v úzké souvislosti s pracovní činností člověka

Kompetence k řešení problémů

žák

- se vytrvale a soustavně snaží, plní zadané úkoly
- dovede uplatnit tvořivost a vlastní nápady při práci
- umí vynaložit úsilí na dosažení kvalitního výsledku

Kompetence komunikativní

žák

- autenticky a objektivně poznávat okolní svět se sebedůvěrou a se zúčastněným postojem k lidské práci, technice i životnímu prostředí

Kompetence sociální a personální

žák

- chápe práci jako příležitost k seberealizaci, sebeaktualizaci a rozvoji podnikatelského myšlení

Kompetence občanské

žák

- umí pozitivně přistupovat k práci a mít odpovědnost za kvalitu svých i společných výsledků práce

Kompetence pracovní

žák

- dovede organizovat a plánovat svou práci
- se orientuje v různých oborech lidské činnosti, formách lidské práce a umí si osvojit potřebné poznatky a dovednosti pro možnost svého uplatnění, volbu profesního zaměření i životní a profesní orientaci

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Hodnotící výstupy jsou na konci 3. ročníku (orientační) a na konci 5. ročníku (závazné).

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 1. - 3. ročník – 1. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - vytváří jednoduchými postupy různé předměty z tradičních i netradičních materiálů - pracuje podle slovního návodu a předlohy	- Vlastnosti různých materiálů. - Funkce a využití pracovních pomůcek - Jednoduché pracovní operace a postupy.	**Práce s drobným materiálem**	• **OSV** • **VDO** • **EV**
Žák - zvládá elementární dovednosti a činnosti při práci se stavebnicemi	- Stavebnice – jednoduché činnosti.	**Konstrukční činnosti**	
Žák - provádí pozorování přírody, výsledky pozorování zaznamenává a hodnotí - pečuje o nenáročné rostliny	- Základní podmínky pro pěstování rostlin. - Pěstování rostlin ze semen v místnosti. - Péče o pokojové rostliny.	**Pěstitelské práce**	
Žák - připraví tabuli pro jednoduché stolování - slušně se chová při stolování	- Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování.	**Příprava pokrmů**	

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 4. - 5. ročník – 2. období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - vytváří přiměřenými pracovními operacemi a postupy na základě své představivosti různé výrobky z daného materiálu - využívá prvků lidových tradic při tvořivých činnostech - volí vhodné pracovní pomůcky, nástroje a náčiní s ohledem na použitý materiál - udržuje pořádek na pracovním místě, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu	Vlastnosti různých materiálů. Funkce a využití pracovních pomůcek Jednoduché pracovní operace a postupy. Organizace práce. Lidové zvyky, tradice a řemesla.	**Práce s drobným materiálem**	• **OSV** • **VDO** • **EV**
Žák - provádí při práci se stavebnicemi jednoduchou montáž a demontáž - pracuje podle slovního návodu, předlohy, jednoduchého náčrtu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při úrazu	Stavebnice. Sestavování modelů. Práce s návodem, předlohou, jednoduchým náčrtem.	**Konstrukční činnosti**	
Žák - provádí jednoduché pěstitelské činnosti, samostatně vede pěstitelské pokusy a pozorování - ošetří a pěstuje podle daných zásad pokojové i jiné rostliny - zvolí správné nástroje a náčiní pro pěstitelskou činnost - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti při pěstitelské práci; poskytne první pomoc při úrazu	Základní podmínky pro pěstování rostlin. Půda a její zpracování, výživa rostlin, osivo. Pěstování rostlin ze semen v místnosti, na zahradě. Pěstování pokojových rostlin. Rostliny jedovaté, rostliny jako drogy, alergie.	**Pěstitelské práce**	
Žák - orientuje se v základním vybavení kuchyně - připraví samostatně jednoduchý pokrm - dodržuje zásady správného stolování a společenského chování - dbá na pořádek a čistotu pracovních ploch, dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu v kuchyni	Základní vybavení kuchyně. Výběr, nákup, skladování potravin. Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování. Technika v kuchyni – význam, historie.	**Příprava pokrmů**	

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Postihuje široké spektrum pracovních činností a technologií, vede žáky k získání základních uživatelských dovedností v různých oborech lidské činnosti a přispívá k vytváření životní a profesní orientace žáků.

Vyučovací předmět Pracovní vyučování je na II. stupni realizován s touto časovou dotací:

- 6. ročník - 3 vyučovací hodiny týdně
- 7. ročník - 4 vyučovací hodiny týdně
- 8. - 9. ročník – 5 vyučovacích hodin týdně

Třídy jsou děleny na skupiny chlapců a skupiny dívek. Všechna témata jsou určena pro obě skupiny, s tím, že u chlapců je kladen větší důraz, a tím i více vyučovacích hodin, na práce s technickými materiály a u děvčat na práce v domácnosti a přípravu pokrmů.

Témata jsou probírána cyklicky ve všech ročnících druhého stupně, avšak se zvyšující se složitostí.

Realizace průřezových témat

- **osobnostní a sociální výchova**
  - při zhotovování výrobků dochází k rozvoji smyslového vnímání, pozornosti a soustředění, upevňování dovedností, schopnosti řešit problémy, trpělivosti, sebekontroly a sebeovládání, k sebepoznání žákových schopností a dovedností
  - při kolektivní práci dochází k vzájemné sociální interakci žáků, což přispívá k dobrým vzájemným vztahům (respekt, podpora, pomoc), rozvíjí se schopnost rozpoznat nebezpečí při práci
  - při hodnocení individuální práce se žáci učí eticky zvládat prvky soutěže a konkurence
  - práce v kolektivu vyžaduje pomáhající a prosociální chování, avšak často s sebou přináší konflikty, nácvik jejich řešení přispívá k morálnímu rozvoji žáků a k povědomí o etických kvalitách

- **výchovy demokratického občana**
  - díky získanému přehledu v pracovních činnostech vybraných profesí si žák tvoří aktivní a angažovaný postoj k budoucímu povolání a učí se využívat nabídek společnosti při jeho výběru

- **environmentální výchovy**
  - tematický celek pěstitelské práce úzce souvisí s environmentální výchovou
  - žáci se v praxi seznamují se základními podmínkami života a jejich ohrožováním, s dopady lidské činnosti na životní prostředí a vytvářejí si vztah k prostředí a svůj životní styl
  - vnímají vliv prostředí na zdraví lid

- **mediální výchovy**
  - žáci se učí využívat media při orientaci v různých oborech lidské činnosti a při volbě povolání
  - vytvářejí si pozitivní postoj k výsledkům práce své i jiných lidí

Průřezová témata budou realizována jako součást vyučovací hodiny, případně jinou formou (exkurze).

Výchovné a vzdělávací strategie

Při výuce jsou využívány následující výchovné a vzdělávací strategie:

- Náměty na výrobky jsou voleny dle individuálních schopností žáků.
- Žákům je umožněno ve vhodných případech realizovat vlastní nápady podněcující jejich tvořivost.
- Důraz je kladen na vytváření vlastních pracovních postupů.
- Žáci zhotovují samostatně výrobky a pokrmy.
- Žáci jsou vedeni k samostatnému hodnocení své práce.
- Při výuce je žákům dáván prostor k hledání různých řešení problému a volbě použitých materiálů a pracovních nástrojů.
- Žáci jsou vedeni k uvědomování si omylů a nedostatků při práci a vyvarování se jich do budoucna.
- Žákům je zadávána kolektivní práce, při které je vyžadována vzájemná spolupráce, pomoc a rozdělování si úkolů.
- Do výuky jsou zařazovány opravy předmětů denní potřeby.
- Žákům je umožněno pracovat s širokou škálou moderního nářadí a nástrojů.
- Žáci jsou vedeni k efektivnímu využívání materiálů a jejich úspoře a správnému nakládání s odpadem.
- Žáci jsou motivováni pořádáním výstav výrobků.
- Žákům je zadávána dlouhodobější práce a jsou vedeni k uvědomění si lidské práce.
- Žákům jsou nabízeny příležitosti k pochopení pracovněprávních vztahů a povinností.
- Jsou vedeni k objektivnímu sebehodnocení a posouzení reálných možností při volbě učebního oboru.
- Výuka je doplňována o praktické exkurze a návštěvy různých učilišť, které žákům umožňují lepší orientaci v jednotlivých oborech.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- si osvojuje základní vědomosti, dovednosti a návyky předmětu a umí je účelně použít ke své potřebě v praxi
- vyhledává a používá potřebné informace (učební materiály, internet, katalogy, kuchařky aj.), pomůcky a nástroje
- vhodně používá naučené pojmy a názvosloví z různých pracovních oborů a rozumí jim
- při výkonu práce poznává vlastní pokroky a vyvaruje se předchozích omylů
- uvědomuje si význam vzdělání pro budoucí pracovní uplatnění a pro běžný život

Kompetence k řešení problémů

žák

- vnímá a rozpoznává problémy, které mohou vzniknout během pracovní činnosti, a tvořivě hledá a vymýšlí vhodné způsoby jejich řešení, nenechá se odradit nezdarem
- učí se řešit běžné životní situace, překonávat pracovní překážky a přijímat důsledky svých rozhodnutí

- umí popsat problém, vyhodnotit zda na něj sám stačí a požádat o radu
- dokáže přivolat pomoc při ohrožení vlastní nebo jiné osoby

Komunikační kompetence

žák

- při kolektivní práci je schopen/schopna v interakci s ostatními hledat společné řešení zadaného úkolu
- umí formulovat, srozumitelně vyjádřit a obhájit si vlastní názor
- rozumí psaným návodům, příručkám, pracovním postupům a obrazovým materiálům

Kompetence sociální a personální

žák

- je si vědom/a svých schopností a dovedností pro vlastní seberealizaci a k rozvíjení podnikatelského myšlení, získává potřebnou sebedůvěru
- při společné práci je schopen/ schopna vzájemné spolupráce a rozdělování úkolů
- ví, že má společná práce svá pravidla a dodržuje je
- si uvědomuje důsledky nedodržování dílenského řádu a bezpečnosti práce

Občanské kompetence

žák

- poznává, že technika je součástí lidské kultury a je vždy úzce spojena s pracovní činností člověka
- uvědomuje si základní pracovněprávní vztahy a dodržuje je
- pro ochranu zdraví svého i ostatních používá vhodné ochranné pracovní pomůcky
- zná zásady zdravého stravování
- ví, které úřady mu pomohou při ztrátě zaměstnání
- objektivně poznává okolní svět a uvědomuje si význam životního prostředí a důležitost jeho ochrany
- dokáže jednat v krizových a život ohrožujících situacích

Pracovní kompetence

žák

- zvládá základní pracovní dovednosti a návyky
- je schopen/ schopna pracovat samostatně i v týmu
- má kladný postoj k manuální práci
- dodržuje zásady bezpečnosti práce, ochrany zdraví a životního prostředí
- dokáže si práci zorganizovat, rozvrhnout a dokončit
- posoudí výsledek své práce i práce ostatních
- má představu o pracovních činnostech běžných profesí, formách fyzické a duševní práce a osvojuje si potřebné poznatky a dovednosti významné pro možnost svého uplatnění, pro volbu vlastního profesního zaměření a pro další životní a profesní orientaci

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti; samostatně rozhoduje, které technologie pro jakou činnost či řešený problém použít
- získává, vyhledává, kriticky posuzuje, spravuje a sdílí data, informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi,
- kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - využívá technickou dokumentaci, připraví si vlastní náčrt výrobku - zná vlastnosti technických materiálů (dřevo, kov, plasty, kompozity) - pracuje samostatně i ve skupině - ovládá práci se základním nářadím s ohledem na bezpečnost práce - volí a používá nejvhodnější materiály při zhotovování výrobků z technických materiálů, dodržuje pracovní postupy - volí vhodné spoje s ohledem na materiál - dodržuje obecné zásady bezpečnosti a hygieny při práci i zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím - poskytuje první pomoc při pracovních úrazech	**Technická grafika** Základy technického zobrazování a čtení technického výkresu. Druhy čar, kótování, měřítko, pravoúhlé promítání. **Dřevo** Jeho význam a vlastnosti. Druhy řeziva a deskových materiálů. Nástroje a nářadí k opracování dřeva. Základní pracovní operace, konstrukční spoje dřeva. Zhotovování výrobků ze dřeva. **Kovy a jejich slitiny** Jejich význam a vlastnosti. Nástroje a nářadí k opracování kovů. Základní pracovní operace, spoje kovů. Zhotovování výrobků z kovu. **Plasty** Jejich význam a vlastnosti. Opracování plastů, spojování, ohýbání za tepla. Zhotovování výrobků z plastu. **Bezpečnost práce v dílně** Zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím včetně točivých strojů, elektrických přístrojů a další techniky. Volba správného nástroje a ochranných pomůcek. Zásady hygieny a pracovní kázně. Organizace práce. První pomoc při úrazech.	**Práce s technickými materiály**	• **OSV** • **EV**

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - sestavuje podle návodu, náčrtu nebo plánu daný model - ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení - provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení denní potřeby - zadaný úkol zpracovává samostatně a kreativně - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce, poskytne první pomoc při úrazu	Stavebnice konstrukční, elektrotechnické. Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem. Sestavování modelů. Montáž a demontáž. Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy (keramická hlína).	**Design a konstruování**	• **OSV** • **EV**
- Žák - zalévá, hnojí, ošetřuje a přesazuje vybrané rostliny - zná základní druhy zeleniny a ovocných rostlin - má základní znalosti o sklizni, skladování a zpracování zeleniny a ovoce - umí aranžovat květiny - zná základní léčivé rostliny a jejich využití - umí ošetřovat a krmit drobné zvířectvo - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytuje první pomoc při úrazu, včetně úrazu způsobeného zvířaty	**Základní podmínky pro pěstování** Půda, její úprava a ochrana. Výživa a ochrana rostlin. **Zelenina** Osivo, sadba, výpěstky. Druhy zeleniny, třídění, plení, hnojení, sklizeň a zpracování. Boj proti škůdcům. **Okrasné rostliny** Ošetřování pokojových rostlin. Využití květin v exteriéru a interiéru. Aranžování květin. **Ovocné rostliny** Druhy ovocných rostlin. Sklizeň, skladování a využití. **Léčivé rostliny, koření** Význam léčivých rostlin dříve i dnes, léčivé účinky. Zneužívání léčivých rostlin – drogy, rostliny jedovaté. Alergie. **Chovatelství** Chov zvířat v domácnosti. Podmínky k chovu. Hygiena a bezpečnost. Ošetřování a krmení drobného zvířectva. Kontakt s neznámými zvířaty.	**Pěstitelské práce, chovatelství**	• **OSV** • **MDV** • **EV**

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - umí provádět jednoduché operace platebního styku a domácího účetnictví - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti a orientuje se v návodech k obsluze domácích spotřebičů - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím a zařízením včetně údržby - provádí drobnou domácí údržbu - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla a předpisy a poskytuje první pomoc při úrazu, včetně úrazu elektrickým proudem	**Finance, provoz a údržba domácnosti** Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory. Hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti. Údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace. Spotřebiče v domácnosti. **Elektrotechnika v domácnosti** Elektroinstalace, elektrospotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem.	**Provoz a údržba domácnosti**	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **MDV** • **EV**
Žák - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připravuje jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování, společenského chování a obsluhy u stolu ve společnosti - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytuje první pomoc při úrazech v kuchyni	**Kuchyně** základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu **Potraviny** výběr, nákup, skladování sestava jídelníčku **Příprava pokrmů** úprava pokrmů za studena základní způsoby tepelné úpravy základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů **Úprava stolu a stolování** jednoduché prostírání; obsluha a chování u stolu; slavnostní stolování v rodině; zdobné prvky a květiny na stole	**Příprava pokrmů**	• **OSV** • **VDO** • **MTV** • **MDV** • **EV**

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - vybírá a prakticky využívá vhodné pracovní postupy, přístroje, zařízení a pomůcky pro konkrétní pozorování, měření a experimenty - umí zpracovat protokol o průběhu a výsledcích experimentu a zformulovat závěry, k nimž dospěl - využívá dostupné informační zdroje pro provedení experimentu - dodržuje pravidla bezpečné práce a ochrany životního prostředí při experimentech - poskytuje první pomoc při úrazu v laboratoři	**Práce s laboratorní technikou** Základní laboratorní postupy a metody. Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky.	**Práce s laboratorní technikou**	• **OSV** • **EV** • **MDV**
Žák - ovládá základní funkce digitální techniky - diagnostikuje a odstraňuje nejčastější problémy při použití digitální techniky - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení - uživatelským způsobem pracuje s mobilními technologiemi - umí ošetřovat digitální techniku a chránit ji před poškozením - dodržuje základní hygienická a bezpečnostní pravidla při práci s digitální technikou a poskytuje první pomoc při úrazu	**Digitální technika** Počítač a periferní zařízení. Digitální fotoaparát, videokamera, tablet, přehrávače optických médií, e-Kniha, mobilní telefon, „chytrá“ zařízení. **Digitální technologie** Bezdrátové technologie. Navigační technologie. **Počítačové programy** Bezpečnostní software. Zpracování hlasových a grafických informací. **Mobilní služby** Operátoři. Tarify.	**Využití digitálních technologií**	• **OSV** • **EV** • **MDV**

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - má vlastní představu o své budoucí profesi - se orientuje v pracovních činnostech vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách - objektivně posuzuje své možnosti při výběru profese - využívá profesní informace a poradenské služby pro výběr vhodného vzdělání - zná základní práva a povinnosti zaměstnanců i zaměstnavatelů - v modelových situacích prezentuje svou osobu při ucházení o zaměstnání	**Trh práce** Druhy povolání a pracovišť. Pracovních prostředků, pracovních objektů, charakter a druhy pracovních činností. Kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky. Rovnost příležitostí na trhu práce. **Volba profesní orientace** Základní principy. Sebepoznávání. Osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, práce s profesními informacemi, poradenské služby. **Možnost vzdělávání** Náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby. **Zaměstnání** Pracovní příležitost v regionu, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce. Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů. **Podnikání** Druhy a struktura organizací. Nejčastější formy podnikání. Drobné a soukromé podnikání. **Exkurze** Odborná učiliště, vybraná pracoviště.	**Svět práce**	• **OSV** • **EV** • **MDV**

Doplňující vzdělávací obory

Vzdělávací oblast: Předměty speciálně pedagogické péče

Charakteristika vzdělávací oblasti

Cílem řečové výchovy je maximální rozvoj komunikačních schopností všech žáků přiměřeně jejich věku a individuálním schopnostem.

Obsah vzdělávací oblasti Předměty speciálně pedagogické péče je realizován ve vzdělávacích oborech:

- **Řečová výchova** – realizována na I. stupni
- **Komunikační výchova** – na II. stupni

Vyučovací předmět: Řečová výchova

I. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Řečové schopnosti jsou rozvíjeny v oblasti receptivní, centrální a expresivní s ohledem na individuální variabilitu žáků.

Vyučovací předmět Řečová výchova je na I. stupni realizován s časovou dotací:

- 1. - 5. ročník – l vyučovací hodina týdně

Výuka probíhá převážně ve třídě, součástí je projektové vystoupení připravované na školní akademii.

V rámci vzdělávacího oboru jsou začleněny prvky vzdělávacích oborů Dramatická výchova a Etická výchova.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** - základním předpokladem pro jasné, přehledné a srozumitelné vyjadřování je rozvoj přesného a logického myšlení. Dopad verbálních i neverbálních projevů přináší osobní odpovědnost za konkrétní jednání.
- **Multikulturní výchova** - poznávání odlišností ve způsobu života lidí jiných zemí i jejich odlišných kulturních tradic, vede k toleranci, respektu a úctě k druhým.
- **Mediální výchova** - prohloubení vědomí závažnosti vzájemného mezinárodního porozumění a tolerance podněcuje zájem o osobnostní vzory.

Průřezová témata jsou začleněna do učiva a budou realizována v rámci vyučovacích hodin.

Výchovné a vzdělávací strategie:

Cílem řečové výchovy je maximální rozvoj komunikačních schopností všech žáků přiměřeně jejich věku a individuálním schopnostem. Řečové schopnosti jsou rozvíjeny v oblasti receptivní, centrální a expresivní s ohledem na individuální variabilitu žáků. Rozvojem vyjadřovacích schopností za účelem dorozumívání je možnost předcházet možným poruchám a předcházet vývojovým nedostatkům v komunikaci.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- vnímá a postupně si osvojuje jazyk jako bohatý mnohotvárný prostředek k předávání a získávání informací, k vyjádření potřeb a prožitků i ke sdělování názorů

Kompetence k řešení problémů

žák

- zvládá běžná pravidla mezilidské komunikace
- vyhledává informace vhodné k řešení problémů, objevovat různé varianty řešení

Kompetence komunikativní

žák

- formuluje výstižně své myšlenky, vyjadřuje se souvisle a kultivovaně
- naslouchá myšlenkám ostatních, vhodně reaguje, v diskusi vhodně argumentuje
- chápe běžně užívané texty a materiály, tvořivě je užívá
- uplatňuje získané komunikační dovednosti pro vytváření pozitivních a kooperujících mezilidských vztahů
- vystupuje kultivovaně na veřejnosti
- užívá informační a komunikační prostředky a technologie pro komunikaci s okolním světem

Kompetence sociální a personální

žák

- účinně spolupracuje ve skupině, vytváří a dodržuje pravidla práce a spolupráce, pozitivně ovlivňuje kvalitu společné práce
- utváří pozitivní představu o sobě, posiluje sebedůvěru, přispívá k dobrým vztahům ve skupině
- poskytuje potřebnou pomoc a ocení zkušenosti druhých
- rozvíjí pozitivní vztah k mateřskému jazyku

Kompetence občanské

žák

- respektuje přesvědčení druhých, má úctu k jejich vnitřním hodnotám, odmítá agresivitu a hrubé zacházení, umí poskytnout pomoc v krizových situacích
- respektuje zákony a společenské normy, zná svá práva a povinnosti v životě

Kompetence pracovní

žák

- využívá získaných znalostí v zájmu svého osobního rozvoje
- dodržuje podmínky bezpečné práce, adaptuje se na nové či změněné pracovní podmínky
- k výsledkům své práce přistupuje i z hlediska ochrany prostředí a kulturních a společenských hodnot

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- získává, vyhledává informace a digitální obsah, k tomu volí postupy, způsoby a prostředky, které odpovídají konkrétní situaci a účelu

Hodnotící výstupy jsou na konci 3. ročníku (orientační) a na konci 5. ročníku (závazné).

Obsah vyučovacího předmětu

PŘEDMĚTY SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ PÉČE			
Řečová výchova 1. - 5. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
- Žák - rozumí přiměřeným pokynům a řídí se základními komunikačními pravidly - pečlivě vyslovuje, dýchá, má vhodné tempo řeči - volí vhodné výrazové prostředky ve školní i mimoškolní komunikaci - je schopen sebekontroly svého projevu. - správně věcně i formálně formuluje, zvládá dějovou posloupnost událostí.	**1. ročník** Rozvoj hrubé a jemné motoriky. Gymnastika mluvidel. Dechová cvičení. **2. ročník** Průpravná artikulační a hlasová cvičení. Rozvoj slovní zásoby a mluvní pohotovosti. Rytmizace. **3. ročník** Rozvoj jemné motoriky a pohybových dovedností s mluvním doprovodem. Podpora spontaneity řečového projevu v konkrétních situacích Rytmizace při zpěvu **4. ročník** Rozvoj slovní zásoby a mluvní pohotovosti Úprava formální stránky řeči Slovní hry. **5. ročník** Vyprávění Dramatizace Modelové komunikační situace.	**Rozvoj motorických dovedností** Rozvoj fonematického sluchu Rozvoj smyslového vnímání Mluvený projev Dramatická výchova	• **OSV** • **MTV** • **MDV**

Vyučovací předmět: Komunikační výchova

II. stupeň

Charakteristika vyučovacího předmětu

Rozvojem vyjadřovacích schopností za účelem dorozumívání je možnost předcházet nedostatkům v komunikaci.

Vyučovací předmět Komunikační výchova je na II. stupni realizován s časovou dotací:

- 6. - 7. ročník – 1 vyučovací hodina týdně
- 8. - 9. ročník - 2 vyučovací hodiny týdně

Výuka probíhá převážně v kmenové třídě, součástí je vystoupení připravované na školní besídku i besedy a pořady v knihovně.

V rámci vzdělávacího oboru jsou začleněny prvky vzdělávacích oborů Dramatická výchova a Etická výchova.

Realizace průřezových témat

- **Osobnostní a sociální výchova** - rozvoj komunikačních dovedností- verbální a nonverbální komunikace, řeč těla, technika a výraz řeči, předstírání, pravda a lež v komunikaci a komunikace v modelových situacích (vysvětlování, přesvědčování, vyjednávání). Nácvik vedení dialogu, asertivní komunikace, komunikační obrana proti agresi a manipulaci rozhodování se v problematických situacích, vytváření povědomí o lidských kvalitách hry pro cvičení pozornosti, paměti, soustředěnosti. Kreativita - schopnost vidět věci jinak, pružnost a originalita rozhodování, uvědomovat si hodnotu spolupráce, nácvik práce v týmu, sebeovládání, zvládání stresové situace a hledání pomoci při potížích. Akceptace pravidel konkurence a soutěže.
- **Multikulturní výchova** - komunikační uplatnění principů slušného chování a tolerance ke všem lidem bez rozdílu původu. Rozvoj empatie a umění projevit solidaritu. Multikulturní terminologie-identita, diskriminace, rasismus, xenofobie, projevy rasové nesnášenlivosti a jejich dopad na společnost. Rozvoj vztahů a spolupráce bez ohledu na etnickou, sociální, náboženskou nebo kulturní odlišnost.
- **Mediální výchova** - podstata a pravidla mediálního sdělení. Vyhodnocování informací přicházejících z medií, pěstování kritického přístupu ke zpravodajství, reklamě a bulvárnímu tisku. Schopnost interpretace mediálního sdělení, osvojení si základních pravidel veřejné komunikace.

Výchovné a vzdělávací strategie

Na druhém stupni se rozvojem pozitivního vztahu k mateřskému jazyku rozvíjí u žáků nejen sounáležitost historická a kulturní ve vztahu k národu a společnosti, ale i pochopení jazyka jako zdroje pro další rozvoj jejich osobního rozvoje. Osvojením si spisovného jazyka v mluvené i písemné formě, rozvojem vyjadřovacích a komunikačních schopností žák kultivovaně a se sebedůvěrou vystupuje na veřejnosti i v běžných situacích. Naučí se interpretovat své pocity a reakce a tím pochopit svou roli v různých komunikačních situacích, což vede k lepší orientaci v okolním světě, vhodnému sebeprosazení a rozvoji životní hodnotové orientace.

Klíčové kompetence

Kompetence k učení

žák

- využívá vhodné metody a pracovní postupy
- uvědomuje si problémy, které mu brání v učení
- plánuje, organizuje a řídí vlastní učení
- dokáže vyhledávat a třídit informace, prakticky je využívat
- chápe obecně používané termíny, znaky a symboly

Kompetence k řešení problému

žák

- rozpozná problém a hledá vhodné řešení
- umí vzhledat informace, diferencovat možnosti a hledat optimální variantu řešení
- přiměřeně svým možnostem řeší běžné životní situace
- sleduje vlastní pokrok při zdolávání problémů
- zhodnotí a obhájí výsledky svých činů
- přijímá důsledky svých rozhodnutí

Kompetence komunikativní

žák

- logicky formuluje své myšlenky, srozumitelně se vyjádří, vede dialog
- rozumí obsahu sdělení a přiměřeně na něj reaguje, vyjadřuje a obhajuje svůj názor
- zvládá písemnou formu komunikace, chápe a používá běžně užívané verbální i neverbální informační a komunikační prostředky
- své komunikační dovednosti využívá k aktivnímu zapojení do společenského dění a spolupráci s ostatními lidmi

Kompetence sociální a personální

žák

- respektuje pravidla práce v týmu, spolupracuje na jejich vytváření
- rozpozná rizikové chování a uvědomuje si jeho důsledky
- navazuje a udržuje vztahy s vrstevníky, respektuje názor druhých
- posiluje prosociální chování a sebeovládání, udržuje dobré mezilidské vztahy
- efektivně spolupracuje, poučí se ze zkušeností, rozvíjí vlastní sebedůvěru
- uvědomuje si nebezpečí možného psychického a fyzického zneužívání vlastní osoby

Kompetence občanské

žák

- respektuje společenské normy a pravidla soužití
- rozhoduje se zodpovědně, dle svých možností poskytne účinnou pomoc.
- zvládá běžnou komunikaci s úřady
- respektuje a chrání kulturní, společenské a historické dědictví i přírodní prostředí
- chápe nebezpečí rasismu a xenofobie
- chová se zodpovědně v krizových a život ohrožujících situacích

Kompetence pracovní

žák

- využívá své komunikační schopnosti při kolektivní práci, k druhým přistupuje s respektem a úctou, adaptuje se na nové či změněné pracovní podmínky
- pracuje podle daného postupu, návodu, reálně posoudí výsledek své práce, dodržuje pracovní postupy a opatření bezpečnosti práce
- konkrétní představu o pracovních činnostech běžných profesí využívá pro úvahy a rozhodnutí pro svou budoucí profesionální orientaci

Kompetence digitální

žák

- ovládá běžně používaná digitální zařízení, aplikace a služby; využívá je při učení i při zapojení do života školy a do společnosti
- využívá digitální technologie, aby si usnadnil práci, zautomatizoval rutinní činnosti, zefektivnil či zjednodušil své pracovní postupy a zkvalitnil výsledky své práce
- chápe význam digitálních technologií pro lidskou společnost, seznamuje se s novými technologiemi,
- kriticky hodnotí jejich přínosy a reflektuje rizika jejich využívání
- předchází situacím ohrožujícím bezpečnost zařízení i dat, situacím s negativním dopadem na jeho tělesné a duševní zdraví i zdraví ostatních; při spolupráci, komunikaci a sdílení informací v digitálním prostředí jedná eticky

Obsah vyučovacího předmětu

PŘEDMĚTY SPECIÁLNĚ PEDAGOGICKÉ PÉČE			
Komunikační výchova 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
- Žák - odliší fakta od názorů a hodnocení a ověřit si je pomocí běžně dostupných informačních zdrojů, - kriticky se staví k manipulativní komunikaci, negativním společenským jevům, rozliší objektivní sdělení od subjektivního, - v komunikaci vystupuje vhodnými jazykovými prostředky, diferencuje spisovný a nespisovný projev, projevuje se kultivovaně, - užívá zásad komunikace a pravidel dialogu, vhodných verbálních i nonverbálních prostředků řeči, - umí formulovat myšlenky, vytvořit samostatně připravit referát – koherentní, gramaticky správný text.	**6. ročník** Rozvoj mluvní pohotovosti Vyprávění podle otázek Modelové komunikační situace **7. ročník** Samostatné souvislé vyprávění Konverzační cvičení Scénky na dané téma **8. ročník** Samostatné souvislé vyprávění na určené téma Dramatizace Diskuse a dialog **9. ročník** Mluvené projevy na dané téma Hodnocení situace Obhájení vlastního názoru v diskusi Krátký referát na dané téma.	**Mluvený projev** **Naslouchání** **Dramatická výchova** **Etická výchova**	• **OSV** • **MTV** • **MDV**

8. Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Žákem se speciálními vzdělávacími potřebami je žák, který k naplnění svých vzdělávacích možností potřebuje poskytnutí podpůrných opatření. Podpůrná opatření od druhého stupně lze uplatnit pouze s doporučením ŠPZ.

Školní vzdělávací program (dále jen ŠVP) je uskutečňován s pomocí podpůrných opatření, jimiž jsou využití speciálních metod, postupů, forem a prostředků vzdělávání, kompenzačních, rehabilitačních a učebních pomůcek, speciálních učebnic a didaktických materiálů, zařazení předmětů speciálně pedagogické péče, poskytování pedagogicko-psychologických služeb, nižší počet žáků ve třídě, oddělení nebo studijní skupině nebo jiná úprava organizace vzdělávání zohledňující speciální vzdělávací potřeby žáka.

Pro vzdělávání vytváří optimální podmínky, které formují kladný vztah žáka ke vzdělávání, především přátelskou atmosférou ve škole a pracovním klimatem, které podněcuje zájem žáků o školu. Minimalizuje obavu z případných neúspěchů a usiluje o dosažení základního vzdělání v rámci možností žáků.

Na prvním stupni především v 1. období (1. – 3. ročník) je vzdělávání přizpůsobeno psychickým, fyzickým a sociálním možnostem žáků. Je zaměřeno na pozvolný a postupný přechod z rodinné péče, ústavní péče nebo z předškolního vzdělávání. Individuální přístup ke každému žákovi zohledňuje rozdílnost rozumových schopností žáků, schopnosti učení a pracovní výsledky. Hlavním úkolem je adaptace žáků na nové prostředí, vytváření sociálních návyků.

Ve druhém období (4. a 5.) ročník prvního stupně si žáci upevňují sociální návyky a adaptují se na nový styl práce.

Druhý stupeň (6. – 9. ročník) je zaměřen na získávání vědomostí, rozvíjení dovedností a návyků, které žáci mohou využít ke zvýšení kvality osobního života a budoucího profesního uplatnění. Prioritou je rozvíjení sociálních a komunikačních schopností a především vytváření praktických dovedností. Důraz v učebním plánu je kladen na oblasti člověk a svět práce.

Realizace vzdělávání žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními vede k plnému zapojení a maximálnímu využití vzdělávacího potenciálu každého žáka s ohledem na jeho individuální možnosti a schopnosti. Pedagog tomu přizpůsobuje své vzdělávací strategie na základě stanovených podpůrných opatření. Podle ŠVP se uskutečňuje vzdělávání všech žáků a je podkladem pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními od druhého stupně pro tvorbu IVP.

U žáků s přiznanými podpůrnými opatřeními je využita disponibilní časová dotace v ŠVP k zařazení předmětů speciálně pedagogické péče. Realizace předmětů speciálně pedagogické péče probíhá na základě doporučení školského poradenského zařízení, s jejichž poskytováním zákonný zástupce žáka souhlasil.

Časová dotace vzdělávacích oborů Cizí jazyk a Další cizí jazyk může být upravena, náhradu části nebo celého vzdělávacího obsahu je možné v nejlepším zájmu žáka nahradit jiným vzdělávacím obsahem v rámci IVP.

Vzdělávání žáků se lehkým mentálním postižením (LMP)

Při vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením jsou zohledňována jejich specifika: problémy v učení – čtení, psaní, počítání; nepřesné vnímání času; obtížné rozlišování podstatného a podružného; neschopnost pracovat s abstrakcí; snížená možnost učit se na základě zkušenosti, pracovat se změnou; problémy s technikou učení; problémy s porozuměním významu slov; krátkodobá paměť neumožňující dobré fungování pracovní paměti, malá představivost; nedostatečná jazyková způsobilost, nižší schopnost číst a pamatovat si čtené, řešit problémy a vnímat souvislosti.

Mezi podpůrná opatření, kromě běžných pedagogických opatření ve vzdělávání žáků s lehkým mentálním postižením, je aplikováno posilování kognitivních schopností s využitím dynamických a tréninkových postupů, intervence s využitím specifických, speciálně pedagogických metod a rozvojových materiálů; podpora přípravy na školu v rodině a v dětském domově, podpora osvojování jazykových dovedností.

Pojetí a podmínky vzdělávání žáků s LMP

Pro žáky s přiznanými podpůrnými opatřeními spočívajícími v úpravě očekávaných výstupů a vzdělávacích obsahů ŠVP, je v souladu s principy individualizace a diferenciace vzdělávání zařazována do IVP na doporučení ŠPZ speciálně pedagogická a pedagogická intervence.

K úpravám očekávaných výstupů, vzdělávacích obsahů stanovených ŠVP se využívá podpůrné opatření IVP. To umožňuje u žáků upravovat očekávané výstupy vzdělávání, případně je možné přizpůsobit i výběr učiva tak, aby byl zajištěn soulad mezi vzdělávacími požadavky a skutečnými možnostmi žáků a aby vzdělávání směřovalo k dosažení jejich osobního maxima.

Části vzdělávacích obsahů některých vzdělávacích oborů lze nahradit jinými vzdělávacími obsahy nebo celý vzdělávací obsah některého vzdělávacího oboru lze nahradit obsahem jiného vzdělávacího oboru, který lépe vyhovuje jejich vzdělávacím možnostem.

Minimální doporučenou úroveň pro úpravy očekávaných výstupů v rámci podpůrných opatření jsou upravené očekávané výstupy v příloze ke stávajícímu ŠVP.

9. Upravené očekávané výstupy v rámci podpůrných opatření (příloha ŠVP)

Vzdělávací oblast: Jazyk a jazyková komunikace

Vyučovací předmět: Český jazyk a literatura

I. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Český jazyk a literatura 1. - 3. ročník – 1. období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - má přiměřený správný mluvený projev po stránce zvukové (dýchání, rytmus a tempo řeči, výslovnost) i obsahové (přiměřené a srozumitelné vyjádření) - čte s porozuměním jednoduchý text - rozumí pokynům přiměřené složitosti - zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním a čtením, při psaní má čitelný projev, graficky správný - spojuje písmena a slabiky - zvládne opsat a přepsat krátké věty a převádí jednoduchá slova z mluvené do psané podoby - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slov	**1. ročník** **Čtení:** - průpravná a diferenciační cvičení - rozvoj zrakového a sluchového vnímání - orientace na stránce, řádku, čtení obrázku zleva doprava, zapamatování si znázorněného, grafické znázornění slova, věty - postupné vyvozování samohlásek – a,e,i,o,u,y - rozlišování délky samohlásek, samohláska jako spojka - vyvození souhlásek a písmen – m, l, v, t, s, j - otevřené slabiky a jednoduchá dvojslabičná slova - čtení jednoduchých vět s obrázky i bez obrázků - čtení psacího písma **Mluvený projev a koncentrační cvičení:** - koncentrační cvičení – naslouchání, skládání puzzle, didaktické hry - základy techniky mluveného projevu – dechová cvičení, výslovnost, intonace, rytmizace, opakování slov dle mluvního vzoru učitele, rozvoj fonematického sluchu, diferenciační cvičení pro rozvoj vnímání **Psaní:** - grafomotorická a uvolňovací cvičení - vytváření hygienických, estetických a pracovních psacích návyků, správné zacházení s psacím náčiním - prvky psacích písmen - psaní písmen, která žáci čtou (malá písmena, velká jen ta, která nejsou tvarově odlišná) - opis, přepis, diktát písmen, slabik a slov **Formy společenského styku:** - jednoduché formy společenského styku (pozdrav, poděkování, prosba, omluva) - já a mé okolí – vztah k sobě, kamarádům, slušné chování k lidem	**1. Komunikační a slohová výchova** Mluvený projev Etická výchova Naslouchání Dramatická výchova Čtení Písemný projev	• **OSV** • **MV**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Český jazyk a literatura 1. - 3. ročník – 1. období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - má přiměřený správný mluvený projev po stránce zvukové (dýchání, rytmus a tempo řeči, výslovnost) i obsahové (přiměřené a srozumitelné vyjádření) - čte s porozuměním jednoduchý text - rozumí pokynům přiměřené složitosti - zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním a čtením, při psaní má čitelný projev, graficky správný - spojuje písmena a slabiky - zvládne opsat a přepsat krátkou zprávu a převádí jednoduchá slova z mluvené do psané podoby - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slov	**2. ročník** **Čtení:** - čtení písmen, slabik, slov známých z 1. ročníku - postupný nácvik písmen abecedy - malá, velká, tiskací i psací - rozvoj fonematického sluchu - čtení dvoj- a víceslabičných slov složených s otevřených slabik - čtení a automatizace čtení jednoslabičných slov typu – pes, les - čtení zavřených slabik dvojslabičných slov se zavřenou slabikou na konci - porozumění čtenému textu - odpovědi na otázky k obsahu čteného **Mluvený projev a koncentrační cvičení:** - naslouchání pohádkám, čtenému textu - tvorba otázek a odpovědí - krátké vyprávění podle obrázků - pexeso, vyhledávání písmen, didaktické hry na PC **Psaní:** - psaní psacích písmen, která žáci poznávají při čtení a jejich procvičování ve slabikách (velká jen ta, která nejsou tvarově odlišná) - skládání slov a písmen - opis a přepis, slov a písmen - diktát písmen a slabik - opis a přepis krátkých vět - diktát slov **Formy společenského styku:** - základní komunikační pravidla - zahájení a ukončení rozhovorů, oslovení, vystupování, prosba, omluva	**1. Komunikační a slohová výchova** Mluvený projev Etická výchova Naslouchání Dramatická výchova Čtení Písemný projev	• **OSV** • **MTV**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Český jazyk a literatura 1. - 3. ročník – 1. období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - má přiměřený správný mluvený projev po stránce zvukové (dýchání, rytmus a tempo řeči, výslovnost) i obsahové (přiměřené a srozumitelné vyjádření) - čte s porozuměním jednoduchý text - rozumí pokynům přiměřené složitosti - zvládá základní hygienické návyky spojené s psaním a čtením, při psaní má čitelný projev, graficky správný - píše písmena a číslice, dodržuje správný poměr výšky, velikosti, sklonu a tvaru písmen, spojuje písmena a slabiky - zvládne opsat a přepsat krátkou zprávu a převádí jednoduchá slova z mluvené do psané podoby - dodržuje správné pořadí písmen a úplnost slov	**3. ročník** **Čtení:** - dokončení nácviku všech zbývajících písmen abecedy – malá, velká, tiskací, psací - zřetelné čtení jednoduchých vět s porozuměním - čtení předložky se slovem - čtení slabik, dě-tě-ně, bě-pě-vě-mě - čtení slabik, di-ti-ni, dy-ty-ny - nácvik tichého čtení, orientace ve větě **Mluvený projev a koncentrační cvičení:** - koncentrace na poslech pohádkového příběhu - střídání role mluvčího a posluchače, prostor pro originalitu dětí - hledání rozdílů mezi informací, zábavným sdělením, literárním příběhem a reklamou - dramatizace jednoduchých textů a kultura mluveného projevu - nonverbální prostředky komunikace (mimika, gesta) **Psaní:** - opakování psaní známých písmen abecedy - docvičení zbývajících písmen - úprava textu - přepis, opis písmen, slabik, slov, krátkých vět i na PC - diktát slov a vět - kontrola a úprava napsaného textu **Formy společenského styku:** - zdvořilé vystupování - vzkaz, blahopřání, dopis, adresa - citlivost a ohleduplnost v rámci mezilidských vztahů, tolerance k odlišnostem druhých	**1. Komunikační a slohová výchova** Mluvený projev Etická výchova Naslouchání Dramatická výchova Čtení Písemný projev	• **OSV** • **MV**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Český jazyk a literatura 1. - 3. ročník – 1. období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - rozlišuje všechna písmena velké a malé abecedy - ve vlastních jménech a na začátku věty píše velká písmena - rozeznává samohlásky a souhlásky, rozliší délku samohlásek - rozlišuje věty, slova, slabiky, hlásky, tvoří slabiky	**1. ročník** Rozlišování zvukové stránky jazyka Nauka o slově – hláska, písmeno, slabika Psaní slabik, opis a přepis Psaní slov – opis a přepis **2. ročník** Rozlišení vět, slov, slabik, hlásek Dvojslabičná slova se zavřenou slabikou na konci **3. ročník** Psaní velkých písmen na začátku věty, ve vlastních jménech Diktát slov a vět Nácvik slabik, dě-tě-ně, bě-pě-vě-mě a jejich užití ve slovech, sluchové rozlišení Nácvik slabik, di-ti-ni, dy-ty-ny a jejich užití ve slovech, sluchové rozlišení	**2. Jazyková výchova** Písemný projev Zvuková stránka jazyka Čtení Slovní zásoba Pravopis	• **OSV**
Žák - pamatuje si a reprodukuje krátké říkanky, básničky - koncentruje se na poslech pohádek a krátkých příběhů - vypráví krátký příběh podle obrázků, ilustrací	**1. ročník** Nácvik říkanek a básniček dle mluvního vzoru učitele Rytmizace říkanek Poslech krátkých pohádek Odpovědi na otázky – rozšiřování slovní zásoby Leporela, dětské časopisy, dětské knihy **2. ročník** Říkanky, básničky, krátké pohádkové příběhy Vyprávění známého příběhu Dramatizace Divadelní a filmová představení Dětské časopisy a knihy, ilustrace, encyklopedie **3. ročník** Přednes říkanek a básní zpaměti Plynulé čtení se správnou intonací Práce s tiskem, časopisy pro děti, knihou, encyklopedii Krátké převyprávění pohádkového příběhu, dramatizace jednoduchého textu Návštěva výstavy, divadla, kina, knihovny Společná četba vhodné dětské knihy	**3. Literární výchova** Zvuková stránka jazyka Čtení Zážitkové čtení s nasloucháním Dramatická výchova Základní literární pojmy Poslech literárních textů Tvořivé činnosti s literárním textem	• **MV** • **OSV** • **MV**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Český jazyk a literatura 4. - 5. ročník – 2. období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - má odpovídající slovní zásobu k srozumitelnému vyjadřování - volí správnou intonaci, přízvuk, tempo řeči - tvoří otázky a odpovídá na ně - vypráví zážitky, jednoduchý příběh, domluví se v běžných situacích, popíše jednoduché předměty, činnosti a děje - opisuje a přepisuje jednoduché texty, dbá na úpravný a čitelný projev, dodržuje mezery mezi slovy	**4. ročník** **Čtení:** - čtení krátkých textů s porozuměním - užívání správného slovního přízvuku - tiché čtení, orientace ve čteném textu - vyprávění jednoduchého příběhu - čtení pohádek **Slohová cvičení:** - jednoduché jazykové projevy, tvoření otázek, formulace odpovědí - reprodukce jednoduchých textů - popis jednoduchých předmětů - formy společenského styku – pozdrav, poděkování, omluva, oslovení, blahopřání, krátký vzkaz **Psaní:** - zpřesnění tvarů písmen a číslic - poměr výšky písmen - vratný tah - diakritická znaménka - úprava písemných prací (nadpis, okraje, odstavce) - přepis jednoduchého textu **5. ročník** **Čtení:** - správné čtení delších textů s porozuměním - rozvoj tichého čtení - významová stránka vět i odstavců, porozumění - přednes **Slohová cvičení:** - tvoření vět na dané téma - doplňování a obměna vět - otázky a odpovědi - reprodukce textu - vyprávění podle obrázků a zážitků - formy společenského styku, blahopřání, psaní dopisů, pohlednice, úprava adresa - jednoduché písemné sdělení (podat o sobě zprávu, napsat vzkaz)	**1. Komunikační a slohová výchova** Čtení Mluvený Projev Písemný projev Etická výchova Dramatická výchova	• **OSV** • **MTV** • **MDV**

- správně napíše jednoduché sdělení, vzkaz, podá o sobě zprávu, vede telefonický hovor, posoudí úplnost či neúplnost jednoduchého sdělen- ovládá psaní hůlkového písma	**Psaní:** - plynulé psaní slov - automatizace psacího pohybu - dodržování tvaru sklonu písma - rychlost psaní - úprava písemností - seznámení se orientačně s hůlkovým písmem a římskými číslicemi		

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Český jazyk a literatura 4. - 5. ročník – 2. období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - rozliší samohlásky a souhlásky - rozliší tvrdé, měkké a obojetné souhlásky a ovládá pravopis měkkých a tvrdých slabik - správně píše a vyslovuje slova se skupinami dě-tě-ně, bě-pě-vě-mě - správně vyslovuje a píše znělé a neznělé souhlásky - řadí slova podle abecedy - dodržuje pořádek slov ve větě, pozná a určí druhy vět - pozná, podstatná jména a slovesa	**4. ročník** Věta jako větný celek. Začátek a konec věty v řeči a písmu Druhy vět, poznávání druhů vět Slovo - pořádek slov ve větě, význam slova, slova stejného a opačného významu, členění slova na slabiky a hlásky Samohlásky a souhlásky, délka samohlásek Souhlásky měkké, tvrdé, obojetné. Psaní i – y po tvrdých a měkkých souhláskách **5. ročník** Hláskosloví – pravopis a výslovnost Výslovnost a psaní dě-tě-ně, bě-pě-vě-mě Výslovnost a psaní znělých a neznělých souhlásek na konci i uvnitř slova Abeceda, abecední řazení slov Výslovnost a psaní slov s předložkami Vyjmenovaná slova po b, l, m Poznat podstatná jména a slovesa	**2. Jazyková výchova** Slovní zásoba a tvoření slov Tvarosloví Pravopis Skladba	• **OSV**
Žák - čte krátké texty s porozuměním a dokáže je reprodukovat podle jednoduché osnovy - ovládá tiché čtení a orientuje se v textu - rozliší prózu a verše - určí v přečteném textu hlavní postavy a jejich vlastnosti - umí rozlišit pohádkové prostředí od reálného - umí vyprávět a dramatizovat zhlédnutý příběh – filmový, nebo divadelní podle otázek	**4. ročník** Rozlišování pojmů verše, próza, kniha, noviny, časopis, ilustrace, text Čtení krátkých textů s porozuměním Čtení pohádek – poznávání hlavních postav, jejich vlastností **5. ročník** Rozlišení místa a času děje Rozlišení a poznání prostředí reálného a vymyšleného, pohádkového Literární pojmy – báseň, pohádka, povídka, pověst, bajka, spisovatel, básník Sledování doporučených rozhlasových, filmových a televizních pořadů Poslech literárního textu s porozuměním	**3. Literární výchova** Čtení Zážitkové čtení s nasloucháním Dramatická výchova Základní literární pojmy Poslech literárních textů Tvořivé činnosti s literárním textem	• **MV** • **OSV** • **MTV**

II. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE Český jazyk a literatura 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - komunikuje v běžných situacích, rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - zná koncepci a úpravu běžných písemností (dopis, adresa, poštovní poukázka) - sestaví životopis a napíše žádost podle předlohy - orientuje se v pravidlech českého pravopisu - reprodukuje text, čte plynně s porozuměním - popíše děje, jevy, osoby, pracovní postupy - vypráví podle předem připravené osnovy a písemně zpracuje zadané téma	**6. ročník** **Čtení:** - uvědomělé tiché čtení - čtení s přirozenou intonací - reprodukce textu podle osnovy **Slohová výchova:** - tvorba otázek a odpovědí - doplňování a obměny vět - popis jednoduchých předmětů - formy společenského styku: adresa, pohlednice, blahopřání, vzkaz, dopis **7. ročník** **Čtení:** - uvědomělé tiché čtení - čtení naukových textů, hlavní myšlenka - plynulé hlasité čtení **Slohová výchova:** - rozlišení spisovných a nespisovných jazykových prostředků - písemné odpovědi na otázky - reprodukce textu, vyprávění podle osnovy - tvorba osnovy k přečtenému textu - členění jazykového projevu na úvod, hlavní část, závěr - sestavení rozhovoru na dané téma - doplňování, obměna, rozvíjení vět - formy společenského styku – telefonických rozhovor, vyplňování tiskopisu (poštovní poukázka, průvodka, podací lístek) **8. ročník** **Čtení:** - plynulé čtení s porozuměním - intonace, zabarvení hlasu **Slohová výchova:** - vyprávění podle předem připravené osnovy - písemné zpracování daného tématu - popis (krajina, osoba, pracovní postup) - formy společenského styku: dotazník, žádost, přihláška - stručný životopis **9. ročník** **Čtení:** - plynulé čtení s porozuměním a správnou intonací **Slohová výchova:** - písemná komunikace s úřady - životopis - charakteristika - formy společenského styku: zpráva, oznámení, pozvánka, inzerát, organizace besedy, objednávka jídla v restauraci	**1. Komunikační a slohová výchova** Mluvený projev Etická výchova Naslouchání Dramatická výchova Čtení Písemný projev	• **OSV** • **MV**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Český jazyk a literatura 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - zvládá pravopis slov s předponami a předložkami - zná vyjmenovaná slova a ovládá jejich pravopis - skloňuje podstatná a přídavná jména - ovládá pravopis koncovek podstatných jmen a přídavných jmen měkkých a tvrdých - zná osobní zájmena a časovat slovesa - pozná a určí slovní druhy - rozezná větu jednoduchou od souvětí - zvládá pravopis příčestí minulého při shodě přísudku s podmětem - rozlišuje spisovný a nespisovný jazyk - orientuje se v Pravidlech českého pravopisu	**6. ročník** - vyjmenovaná slova po p, s, v, z - pravopis ve slovech příbuzných - slovní druhy, určování slovních druhů - podstatná jména – rod, číslo - slovesa – osoba, číslo **7. ročník** - stavba slova: slovní základ, předpona, přípona - psaní slov s předponami od, nad, před, pod, roz, bez, v - výrazy s předložkami od, nad, pod, před, bez - psaní slov se skupinami bje, vje Tvarosloví - podstatná jména: - mluvnické kategorie podstatných jmen - pádové otázky, pády - vzory podstatných jmen - skloňování podstatných jmen - pravopis koncovek podstatných jmen Tvarosloví - slovesa: - slovesný čas přítomný, minulý, budoucí - složený slovesný tvar - časování sloves v oznamovacím způsobu všech časů **8. ročník** Tvarosloví - číslovky: - číslovky základní a řadové - psaní řadových číslovek číslicí Tvarosloví - přídavná jména: - přídavná jména měkká a tvrdá - vzory přídavných jmen tvrdých a měkkých - skloňování přídavných jmen tvrdých a měkkých - pravopis koncovek přídavných jmen tvrdých a měkkých - shoda podstatného jména s přídavným jménem Větná skladba: - základní větné členy (podmět, přísudek) - shoda přísudku s podmětem - pravopis koncovek příčestí minulého - podmět my, všichni - podmět děti, oči, uši - nevyjádřený podmět - několikanásobný podmět - shoda přísudku s několikanásobným podmětem **9. ročník** - Pravopis slov s předponami s, z, vz - zájmeno já – skloňování, pravopis - pravopis slov se skupinami mě/mně Větná skladba: *mluvnická stavba věty* - věta jednoduchá (věta holá, věta rozvitá) - rozvíjející větné členy, několikanásobný větný člen *souvětí* - počet vět v souvětí - větné vzorce - čárka v souvětí	**2. Jazyková výchova** Pravopis Skladba Tvarosloví Tvoření slov	• **OSV**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Český jazyk a literatura 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - rozezná základní literární druhy a žánry - Vyhledá potřebné informace v oblasti literatury - Orientuje se v literárním textu, hledá a pokouší se najít hlavní myšlenku - ústně formuluje dojmy z četby, divadelního nebo filmového představení - má pozitivní vztah k literatuře	**6. ročník** - čtení uměleckých textů - hlavní myšlenka děje - členění děje na části - reprodukce čteného - dramatizace, recitace - literární žánry: pohádka, povídka, pověst, bajka, poezie (hlavní znaky) - orientace v ději pohádek, povídek, pověstí a bajek - poslech literárního textu s porozuměním - reprodukce shlédnutého pořadu (televize, film, divadelní představení) **7. ročník** - čtení uměleckých a naukových textů - uvědomělé tiché čtení - reprodukce textu z četby - dramatizace, recitace - spojení čteného textu s ilustrací - osvojování literatury poslechem - vyhledávání potřebných informací v oblasti literatury - pojmy: báje, encyklopedie, slovník **8. ročník** - práce s textem - charakteristika děje a hlavních postav příběhu - orientace v tisku, čtení z novin a časopisů - pojmy - román, drama, muzikál, literatura pro děti a mládež - významní autoři české a světové literatury pro děti a mládež **9. ročník** - upevňování návyků hlasitého čtení, tichého čtení, správné intonace se zřetelem k obsahu - ukázky divadelních her a muzikálů - významní autoři české a světové literatury - vytváření pozitivního vztahu k literatuře	**3. Literární výchova** Tvořivé činnosti s literárním textem Způsoby interpretace literárních a jiných děl Dramatická výchova Literární druhy a žánry Základy literární teorie a historie	• **MV** • **OSV** • **MTV** • **VMvEGS**

Vyučovací předmět: Anglický jazyk

I. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Anglický jazyk - 3. – 5. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - je seznámen s existencí cizího jazyka, jeho zvukovou podobou - rozeznává cizí jazyk od českého - pátrá po odlišnostech zvukové formy - chápe, proč lidé hovoří jinak - rozeznává cizojazyčně hovořící osobu - učí se vyslovovat jednoduchá slova - rozumí jednoduchým pokynům učitele - učí se jednoduchá říkadla, písničky, obraty - porozumí nejjednodušším pokynům - říká základní informace o sobě, - umí jednoduše pozdravit, poděkovat - vyjádří souhlas, nesouhlas - rozumí slovům a frázím se kterými se opakovaně setkal	Čeština Cizí jazyk, jinak zní Ve jménech, v písničkách, v pohádkách, ve filmech, na internetu	**Svět kolem nás**	• **OSV** • **VDO**
	Jméno, chlapec, dívka věk, třída, pozdrav poděkování, pokyny učitele	**Já**	• **VMvEGS**
	Maminka Tatínek Sestra bratr rodina	**Rodina**	• **OSV**
	Škola, Třída, učitel Každodenní opakovaná slova	**Škola**	• **OSV**
	Zvířátka v říkadlech, písničkách, pohádkách, příbězích Na obrázcích, ve hrách, ve filmech, Domácí mazlíčci Svítí Slunce Prší, sněží	**Příroda**	• **OSV**
Žák - je seznámen s grafickou podobou cizího jazyka - umí napsat správně jednotlivá slova - zná příběhy pro děti z cizojazyčného prostředí	Sport v televizi Muzika poslech Videoklipy, Pohybové a taneční aktivity Filmy Elektronické hry Pohádky Komiksy Obrázky, omalovánky Hry	**Aktivity**	

II. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Anglický jazyk - 6. – 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - je seznámen s rozdíly mezi psanou a zvukovou podobou jazyka - rozumí základním informacím z osvojených tematických okruhů - zvládnout fonetickou podobu abecedy - vytváří si základy slovní zásoby - porozumí pokynům, dotazům, informacím, jednoduchým otázkám - umí vytvořit množné číslo podstatných jmen - zná základní číslovky do sta - je seznámen s určitými a neurčitými členy podstatných jmen - umí použít některé předložkové vazby - umí vytvořit jednoduchou větu v přítomném čase prostém - umí zformulovat jednoduchou otázku, odpověď a zápor - umí vést jednoduchý rozhovor - porozumí obecným frázím a některé umí používat - je seznámen s přítomným časem průběhovým	Pozdravy, představení se, omluva, poděkování, základní identifikační údaje, přání, gratulace, představení přátel, telefonování, vyplnění formuláře, společenské fráze.	**Společenský styk**	• **OSV** • **VDO**
	Členové rodiny, domácí mazlíčci, moje hračky a věci, které mě obklopují, nábytek, pojmenování částí domu, bytu, zařízení bytu, domácí spotřebiče.	**Domov, rodina**	• **OSV**
	Učitel, žák, základní slova ze školního prostředí, pojmenování školního nábytku, pomůcek, stupně školního vzdělání, profesní orientace, druhy zaměstnání, přídavná jména vztahující se k tématu.	**Škola, zaměstnání**	• **OSV** • **VMvEGS**
	Základní dětské hry, sporty, zájmová činnost, nejrozšířenější letní a zimní sporty, typické národní sporty, můj volný čas, moje zájmy, oblíbený sport.	**Sport, koníčky**	• **OSV** • **MV**
	Základní číslovky do 20, určení času v celých hodinách, denní doby, ročního období, názvy dnů v týdnu, číslovky do sta, měsíce, roky, datum narození, určení přesného data, letopočtu.	**Čas**	• **OSV**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Anglický jazyk - 6. – 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - zvládá vytvořit jednoduchou větu v budoucím a minulém čase prostém - průběžně si rozšiřuje slovní zásobu - orientuje se v textu - umí se orientovat ve slovníku - vede jednoduchou konverzaci - vypráví krátký příběh - umí reagovat na jednoduchá písemná sdělení	Odkud jsi? Já jsem…, název České republiky, ostatních evropských států, USA, světadílů, nejvýznamnějších států světa, národností, ras.	**Země, národnost, svět**	• **OSV** • **MTV** • **VMvEGS**
	Nejznámější zvířata domácí i divoce žijící, jejich vlastnosti, výrazy z oblasti přírody, počasí, pobyt a činnosti v přírodě.	**Příroda**	• **OSV**
	Dopravní prostředky, přídavná jména vyjadřující stav vozidla, budovy ve městě, otázky na směr cesty, popis cesty, úřady, možnosti cestování, světové strany, názvy známých přírodních a historických památek	**Město, cestování**	• **OSV** • **VDO** • **MV**
	Názvy potravin- ovoce, zelenina, maso, základní denní jídla, názvy obchodů, co snídáme, obědváme a večeříme, objednáváme v restauraci, nakupujeme.	**Jídlo, restaurace, obchody**	• **OSV**
	Pojmenování částí obličeje, lidského těla, přídavná jména vztahující se k výrazu tváře, náladě, nemoc, bolest, určení pocitů, návštěva lékaře.	**Naše tělo, zdraví**	• **OSV**
	Druhy oblečení, jeho barva, stav, cena, líbí - nelíbí se mi, účelové oblečení pro sport, do společnosti, nakupujeme oblečení, velikost oblečení, jeho stav	**Oblékání**	• **OSV**

Vyučovací předmět: Německý jazyk

II. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Německý jazyk - 6. – 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - je seznámen s rozdíly mezi psanou a zvukovou podobou jazyka - osvojuje si základní pravidla výslovnosti - zvládnout fonetickou podobu abecedy - vytváří si základy slovní zásoby - porozumí pokynům, dotazům, informacím, krátkým textům - umí vytvořit množné číslo podstatných jmen - zná základní číslovky do sta - znát přivlastňovací a ukazovací zájmena - umí použít některé předložky - umí vytvořit jednoduchou větu v přítomném čase - umí vytvořit rozkazovací způsob - umí zformulovat jednoduchou otázku, odpověď a zápor - umí vést jednoduchý rozhovor - porozumí obecným frázím a některé umí používat	Pozdravy, představení se, omluva, poděkování, základní identifikační údaje, přání, gratulace, představení přátel, telefonování, vyplnění formuláře, společenské fráze.	**Společenský styk**	• **OSV** • **VDO**
	Členové rodiny, domácí mazlíčci, moje hračky a věci, které mě obklopují, nábytek, pojmenování částí domu, bytu, zařízení bytu, domácí spotřebiče.	**Domov, rodina**	• **OSV**
	Učitel, žák, základní slova ze školního prostředí, pojmenování školního nábytku, pomůcek, stupně školního vzdělání, profesní orientace, druhy zaměstnání, přídavná jména vztahující se k tématu.	**Škola, zaměstnání**	• **OSV** • **VMvEGS**
	Základní dětské hry, sporty, zájmová činnost, nejrozšířenější letní a zimní sporty, typické národní sporty, můj volný čas, moje zájmy, oblíbený sport.	**Sport, koníčky**	• **OSV** • **MV**
	Základní číslovky do 20, určení času v celých hodinách, denní doby, ročního období, názvy dnů v týdnu, číslovky do sta, měsíce, roky, datum narození, určení přesného data, letopočtu.	**Čas**	• **OSV**

JAZYK A JAZYKOVÁ KOMUNIKACE			
Německý jazyk - 6. – 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - tvoří jednoduchou větu v budoucím a minulém čase, vyjádří prosbu a žádost - průběžně si rozšiřuje slovní zásobu - orientuje se v textu - orientovat se ve slovníku - učí se vést jednoduchou konverzaci - vypráví krátký příběh - orientovat se ve formuláři - vyjádří se v písemné formě	Odkud jsi? Já jsem…, název České republiky, ostatních evropských států, USA, světadílů, nejvýznamnějších států světa, národností, ras.	**Země, národnost, svět**	• **OSV** • **MTV** • **VMvEGS**
	Nejznámější zvířata domácí i divoce žijící, jejich vlastnosti, výrazy z oblasti přírody, počasí, pobyt a činnosti v přírodě.	**Příroda**	• **OSV**
	Dopravní prostředky, přídavná jména vyjadřující stav vozidla, budovy ve městě, otázky na směr cesty, popis cesty, úřady, možnosti cestování, světové strany, názvy známých přírodních a historických památek	**Město, cestování**	• **OSV** • **VDO** • **MTV**
	Názvy potravin- ovoce, zelenina, maso, základní denní jídla, názvy obchodů, co snídáme, obědváme a večeříme, objednáváme v restauraci, nakupujeme.	**Jídlo, restaurace, obchody**	• **OSV**
	Pojmenování částí obličeje, lidského těla, přídavná jména vztahující se k výrazu tváře, náladě, nemoc, bolest, určení pocitů, návštěva lékaře.	**Naše tělo, zdraví**	• **OSV**
	Druhy oblečení, jeho barva, stav, cena, líbí - nelíbí se mi, účelové oblečení pro sport, do společnosti, nakupujeme oblečení, velikost oblečení, jeho stav	**Oblékání**	• **OSV**

Vzdělávací oblast: Matematika a její aplikace

Vyučovací předmět: Matematika

I. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			
Matematika - 1. stupeň - 1. období – 1. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - čte, píše a používá číslice v oboru do 5 - vytváří soubory o daném počtu prvků, - ovládá rozklad čísla - zná pojmy +, -, =, < , >, umí je zapsat - sčítá, odčítá v oboru do 5 - porovnává s názorem v oboru do 5 - řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 5 - doplňuje jednoduché tabulky - ovládá orientaci na ploše, v prostoru a čase - chápe pojmy před, za, pod, nad, vpravo, vlevo, nahoře, dole - pozná a pojmenuje základní geometrické tvary	Vytváření konkrétních představ o čísle, počítání s názorem, čísla 1 – 5, vytváření souborů o daném počtu prvků. Čtení a psaní čísel 1-5. Sčítání a odčítání v oboru do pěti názorně. Zápis součtu a rozdílu, znaky +,-,=. Rozklad čísla, dočítání. Řadové číslovky 1.- 5.	**Čísla a početní operace**	• **OSV**
	Porovnávání množství v oboru do pěti, pojmy více, méně, větší, menší před, za, znaky <, >, =. Slovní úlohy s platidly, manipulační činnosti.	**Závislosti, vztahy a práce s daty**	
	Poznávání geometrických tvarů – kruh, čtverec, trojúhelník, obdélník. Prostorová orientace - vpravo, vlevo, pod, nad, před, za, nahoře, dole, vpředu, vzadu	**Geometrie v rovině a prostoru**	

<table>
<tr><th colspan="4">MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE</th></tr>
<tr><th colspan="4">Matematika - 1. stupeň - 1. období – 2. ročník</th></tr>
<tr><th>Minimální úroveň očekávaných výstupů</th><th>Učivo</th><th>Téma</th><th>PT</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Žák:
- čte, píše a používá číslice v oboru do 10
- vytváří soubory o daném počtu prvků
- ovládá rozklad čísla
- zná znaky a pojmy+, -, <, >, =, umí je zapsat
- sčítá, odčítá v oboru do 10
- porovnává s názorem v oboru do 10
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 10
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti,
- modeluje situace dle pokynů s využitím pomůcek
- uplatňuje matem. znalosti při manipulaci s mincemi
- pozná základní geometrické tvary a umí je znázornit
- chápe a používá pojmy vpravo, vlevo, před, za, hned před, hned, za
- používá pravítko
- narýsuje přímku</td><td>Vytváření konkrétních představ o přirozeném čísle, čísla 0 – 10. Počítání předmětů v daném souboru, konkrétně – počitadlo.
Vytváření souborů o daném počtu prvků.
Rozklad čísla, dočítání. Automatizace spojů sčítání a odčítání v oboru do 10. Čtení a psaní čísel do deseti. Řadové číslovky 1.-10.</td><td>Čísla a početní operace</td><td rowspan="3">• OSV</td></tr>
<tr><td>Porovnávání čísel v oboru do 10, vztahy větší, menší, roven. Psaní znaků <, >, =. Tabulka sčítání, manipulační činnosti, slovní úlohy, praktické úlohy s platidly.</td><td>Závislosti, vztahy a práce s daty</td></tr>
<tr><td>Kreslení přímých a křivých čar, užití pravítka, přímka.
Rozvíjení prostorové představivosti – stavebnice, puzzle.</td><td>Geometrie v rovině a prostoru</td></tr>
</table>

<table>
<tr><th colspan="4">MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE</th></tr>
<tr><th colspan="4">Matematika - 1. stupeň - 1. období – 3. ročník</th></tr>
<tr><th>Minimální úroveň očekávaných výstupů</th><th>Učivo</th><th>Téma</th><th>PT</th></tr>
<tr><td rowspan="3">Žák:
- čte, píše a používá číslice v oboru do 20
- vytváří soubory o daném počtu prvků
- ovládá rozklad čísla
- znát znaky a pojmy+, -, < , > , =, umí je zapsat
- sčítá , odčítá v oboru do 20
- ovládá numeraci do 100
- porovnává s názorem v oboru do 20
- řeší jednoduché slovní úlohy na sčítání a odčítání v oboru do 20
- doplňuje jednoduché tabulky, schémata a posloupnosti,
- modeluje situace dle pokynů s využitím pomůcek
- uplatňuje matem. znalosti při manipulaci s mincemi
- pozná základní geometrické tvary a umí je znázornit
- orientuje se na ploše a v prostoru
- umí narýsovat přímku, bod, úsečku</td><td>Vytváření konkrétních představ o přirozených číslech v oboru do 20. Počítání na souborech různých předmětů, vytváření různých souborů o daném počtu prvků. Čtení a psaní čísel 1-20.
Sčítání a odčítání v oboru do 20 bez přechodu a s přechodem přes desítku. Rozklad čísel, dočítání, automatizace.
Seznámení s numerací do 100.</td><td>Čísla a početní operace</td><td rowspan="3">• OSV</td></tr>
<tr><td>Číselná osa, vztahy větší, menší, roven.
Tabulka sčítání. Slovní úlohy, úlohy o n-více, o n-méně.
Doplňování jednoduchých tabulek,
Úlohy s platidly.</td><td>Závislosti, vztahy a práce s daty</td></tr>
<tr><td>Rýsování přímých a křivých čar. Užití pravítka.
Bod, úsečka, označování úseček. Rozvíjení prostor. představivosti, stavebnice - sloupce, řady.</td><td>Geometrie v rovině a prostoru</td></tr>
</table>

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			
Matematika - 1. stupeň - 2. období – 4. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - čte, píše a používá číslice v oboru do 100 - ovládá rozklad čísla v desítkové soustavě - rozeznává sudá a lichá čísla - sčítá, odčítá v oboru do 100 zpaměti i písemně - ovládá násobkové řady do 100 - tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení do 100 - řeší jednoduché slovní úlohy	Numerace v oboru do 100, sčítání a odčítání násobků. 10. Sčítání a odčítání jednotek bez přechodu i s přechodem desítek. Sčítání a odčítání dvouciferných čísel zpaměti i písemně. Rozklad čísel v desítkové soustavě. Slovní úlohy k jednomu početnímu úkonu. Vztah o n-více, o n-méně, odhady výsledků. Sudá a lichá čísla. Násobení a dělení v oboru do 100, pamětné zvládání násobkových řad, tabulka násobení, zápis násobení, záměna činitelů, vztah n-krát více, n-krát méně	**Číslo a početní operace**	• **OSV**
Žák: - určí čas s přesností na čtvrthodiny - umí jednoduché názvy a převody jednotek	Používání jednotek hmotnosti, délky, času, objemu (kilogram, litr, hodina, centimetr, metr) Jednoduché převody. Jednoduché doplňování tabulek, operace s platidly	**Závislosti, vztahy a práce s daty**	• **OSV**
Žák: - měří, porovnává a odhaduje délku úseček - sestrojí rovnoběžky a kolmice - pozná a popíše rovinné útvary (vrcholy, strany) - vypočítá obvod mnohoúhelníku součtem délek jeho stran - určí osu souměrnosti překládáním papíru - pozná základní tělesa) kvádr, krychle, koule, válec)	Bod, popis bodu. Úsečka, rýsování, měření v cm (m), odhady. Přímka – př. rovnoběžné a různoběžné. Základní rovinné útvary – popis (strany, vrcholy) Osová souměrnost Tělesa: kvádr, krychle, válec, koule – rozpoznat a určit	**Geometrie v rovině a prostoru**	• **OSV**
Žák - řeší jednoduché úkoly na základě úsudku, logické úvahy	Praktické slovní úlohy s platidly, úsudkové úlohy, číselné a obrázkové řady, doplňovačky, hádanky	**Aplikační úlohy**	• **OSV**

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			
Matematika - 1. stupeň - 2. období – 5. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - čte, píše a používá číslice v oboru do 1000 - ovládá rozklad čísla v desítkové soustavě - sčítá, odčítá zpaměti i písemně dvouciferná čísla - rozeznává sudá a lichá čísla - tvoří a zapisuje příklady na násobení a dělení do 100 - zaokrouhluje čísla na desítky i na stovky s využitím ve slovních úlohách - zapíše a řeší jednoduché slovní úlohy - používá kalkulátor	Numerace v oboru do 1000, orientace na číselné ose, porovnávání čísel. Rozklad čísel v desítkové soustavě. Sčítání a odčítání do 1000 ústně i písemně, slovní úlohy. Zaokrouhlování čísel na stovky Násobky 100. Využití ve slovních úlohách (o n-více, o n-méně, n-krát více, n-krát méně). Násobení a dělení v oboru do 100 – tvoření a zápis příkladů. Jednoduché slovní úlohy na násobení a dělení. Kalkulátor.	**Čísla a početní operace**	• **OSV**
Žák: - určí čas s přesností na čtvrthodiny - zvládá orientaci v prostoru - převádí jednotky délky, hmotnosti, času, objemu - zvládá matematicky manipulaci s penězi - orientuje se a čte v jednoduché tabulce - vyhledá a roztřídí jednoduchá data	Jednotky délky (mm, cm, dm, m, km). Jednotky hmotnosti (g, kg). Jednotky objemu (l, hl). Jednotky času (hodina, minuta, určování času). Převod platidel – mince a bankovky odhadne cenu nákupu a vrácené peníze, chápe nemožnost realizace všech chtěných nákupů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	**Závislosti, vztahy a práce s daty**	• **OSV**
Žák: - sestrojí rovnoběžky a kolmice - rýsuje základní rovinné útvary - vypočítá obvod mnohoúhelníku sečtením délek jeho stran	Kolmice a rovnoběžky. Pravý úhel, rýsování kolmic pomocí trojúhelníku s ryskou. Rýsování rovnoběžek. Osa souměrnosti Čtverec a obdélník – rýsování, popis stran. Obvod mnohoúhelníku Kruh a kružnice – střed, poloměr a průměr kruhu a kružnice, rýsování.	**Geometrie v rovině a prostoru**	• **OSV**

Žák: - řeší jednoduché úkoly na základě úsudku, logické úvahy - orientuje se v jednoduché tabulce, roztřídí jednoduchá data	Praktické slovní úlohy, převody a rozměňování platidel, doplňovačky, rébusy, hádanky.	**Aplikační úlohy**	• **OSV**

II. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE Matematika - 2. stupeň – 6. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - píše, čte a porovnává - čísla v oboru do 10 000 - zvládá orientaci na číselné ose - písemně sčítá a odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla - dělí se zbytkem - provádí odhad výsledku, - zaokrouhluje čísla	Numerace v oboru do 10 000, orientace na číselné ose Sčítání a odčítání do 10 000 Násobení a dělení 10, 100, 1000 Dělení se zbytkem v oboru do 100 Zaokrouhlování a odhady výsledků	**Číslo a proměnná**	• **OSV**
Žák: - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, objemu a času - zvládá početní úkony s penězi - vypracuje jednoduchou tabulku	Jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) Jednotky hmotnosti (g, kg, t) Jednotky objemu (l, hl) Jednotky času (s, min, hod) Převody jednotek Převod platidel – mince a bankovky Tvoření a doplňování tabulek	**Závislosti, vztahy a práce s daty**	• **OSV**
Žák: - zachází s rýsovacími pomůckami - odhaduje délku úsečky, graficky sčítá a násobí úsečky - vyznačuje, rýsuje a popíše úhly - provádí konstrukce úhlů a trojúhelníku - zná a rýsuje základní rovinné útvary - sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti	Konstrukce úseček, grafický součet úseček, násobek úsečky, střed a osa úsečky Osová souměrnost Konstrukce trojúhelníku ze 3 stran Úhel- vyznačování a rýsování úhlu, popis úhlu, osa úhlu Úhel pravý, přímý, ostrý, tupý Konstrukce pravého úhlu pravítkem a kružítkem Procvičení na čtverci, obdélníku, trojúhelníku a kruhu	**Geometrie v rovině a prostoru**	• **OSV**
Žák: - samostatně řeší praktické úlohy - hledá různá řešení předložených situací - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	Praktické slovní úlohy Číselné a logické řady, číselné a obrázkové analogie Praktické geometrické úlohy Slovní úlohy využívající jednotek délky, hmotnosti, objemu a času Doplňovačky, hádanky	**Aplikační úlohy**	• **OSV**

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			
Matematika - 2. stupeň – 7. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - píše, čte, porovnává a zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000 - zvládá orientaci na číselné ose - písemně sčítá, odčítá, násobí a dělí víceciferná čísla - dělí se zbytkem - provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla	Obor přirozených čísel do milionu, číselná osa Porovnávání a zaokrouhlování čísel Písemné sčítání a odčítání čísel Násobení a dělení čísel10,100,1000 Písemné násobení trojciferného čísla jedno(dvoj)ciferným činitelem Písemné dělení jednociferným dělitelem beze zbytku i se zbytkem Snadné příklady na písemné dělení dvojciferným dělitelem Odhady výsledků Úloha, zkoušky Provádění početních výkonů na kalkulátoru Římské číslice – čtení a zápis	**Číslo a proměnná**	• **OSV**
Žák: - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, objemu a času - vyhledává, třídí a porovnává data - vypracuje jednoduchou tabulku - zvládá početní úkony s penězi - odhadne cenu nákupu a vrácené peníze, chápe nemožnost realizace všech chtěných nákupů, vysvětlí proč spořit, kdy si půjčovat a jak vracet dluhy	Jednotky délky (mm, cm, dm, m, km) Jednotky hmotnosti (g, kg, t) Jednotky objemu (l, hl) Jednotky času (s, min, hod) Převody jednotek Tvoření a doplňování tabulek Převod platidel – mince a bankovky	**Závislosti, vztahy a práce s daty** **Finanční gramotnost**	• **OSV**
Žák: - zachází s rýsovacími pomůckami a potřebami - vyznačuje, rýsuje a měří úhly - provádí jednoduché konstrukce úhlů - zná a rýsuje základní rovinné útvary - sestrojí zákl. rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti - vypočítá obvod trojúhelníku, čtverce, obdélníku	Úhel, měření velikosti úhlu Konstrukce úhlu 60°,120°,30° Trojúhelník - dělení podle stran a úhlů Mnohoúhelníky - konstrukce pravidelného šesti a osmiúhelníku vepsaného kružnicí Lichoběžník Obvody rovinných obrazců - obvod trojúhelníků, čtverce, obdélníku	**Geometrie v rovině a prostoru**	• **OSV**
Žák: - samostatně řeší praktické úlohy - hledá různá řešení předložených situací - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	Praktické slovní a geometrické úlohy Slovní úlohy využívající jednotky délky, hmotnosti, objemu a času Slovní úlohy s maximálně 2 počet. úkony Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Rébusy, hádanky, doplňovačky	**Aplikační úlohy**	• **OSV**

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			
Matematika - 2. stupeň – 8. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - píše a čte čísla přes milion, porovnává a zaokrouhluje čísla do milionu - zvládá orientaci na číselné ose - písemně dělí jednociferným a dvojciferným číslem - pracuje se zlomky a smíšenými čísly, používá vyjádření vztahu celek – část (zlomek, desetinné číslo) - čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi zákl. početní operace - provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla	Písemné dělení jednociferným a dvojciferným dělitelem Zlomky - pojmy: čitatel, jmenovatel, zlomková čára; zápis, užití Výpočet zlomku z celku, zlomek jako část celku Smíšená čísla Desetinné číslo - zápis, čtení, užití desetinných čísel, číselná osa Sčítání a odčítání desetinných čísel Násobení a dělení desetinných čísel 10, 100, 1000 Užití kalkulátoru k provádění výpočtů s desetinnými čísly Zaokrouhlování, odhad	**Číslo a proměnná**	• **OSV**
Žák: - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, objemu a obsahu - zvládá početní úkony s penězi - vyhledává, třídí a porovnává data - vypracuje jednoduchou tabulku	Jednotky hmotnosti (mg, dkg) Jednotky času (den, týden, měsíc, rok) Převod jednotek délky, hmotnosti, objemu a času Jednotky obsahu: mm^2, cm^2, m^2, a, ha, km^2, převod jednotek Závislosti a data – příklady z praktického života – tabulky	**Závislosti, vztahy a práce s daty**	• **OSV**
Žák: - zná a rýsuje zákl. rovinné útvary a čtyřúhelníky - sestrojí základní rovinné útvary ve středové a osové souměrnosti - vypočítá obvod a obsah trojúhelníku, čtverce, obdélníku, kruhu - vypočítá povrch krychle a kvádru - odhaduje délku úsečky, graficky sčítá a odčítá úsečky	Čtyřúhelníky – poznávání rovnoběžníků a lichoběžníků Rýsování libovolných čtyřúhelníků (čtverec, obdélník, kosočtverec, kosodélník, lichoběžník) Obvod kruhu, délka kružnice Obsahy obrazců – obsah čtverce, obdélníku, trojúhelníku a kruhu Povrch těles (krychle a kvádru) Síť krychle a kvádru	**Geometrie v rovině a prostoru**	• **OSV**
Žák: - samostatně řeší praktické úlohy - hledá různá řešení předložených situací - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	Praktické slovní úlohy Slovní úlohy vedoucí k max. 2 početním výkonům s desetinnými čísly Praktické geometrické úlohy, řešení úloh z praxe Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Doplňovačky, rébusy, hádanky, sudoku	**Aplikační úlohy**	• **OSV**

MATEMATIKA A JEJÍ APLIKACE			
Matematika - 2. stupeň – 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - sčítá, odčítá, násobí a dělí přirozená víceciferná čísla - používá vyjádření vztahu celek - část (desetinné číslo, procento) - čte desetinná čísla, zná jejich zápis a provádí s nimi základní početní operace - dělí desetinné číslo číslem přirozeným i desetinným - řeší jednoduché úlohy na procenta - používá měřítko mapy a plánu - provádí odhad výsledku, zaokrouhluje čísla v oboru do 1 000 000	Dělení dvou přirozených čísel - podíl číslo desetinné Dělení desetinného čísla číslem přirozeným Dělení desetinného čísla desetinným číslem Procento, symbol %, pojmy: základ, počet procent, procentová část Výpočet 1% ze základu Výpočet procentové části Úrok, úroková míra - využití na praktických příkladech Užití kalkulátoru k provádění výpočtů	**Číslo a proměnná**	• **OSV**
Žák: - užívá a ovládá převody jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu, objemu - používá měřítko mapy a plánu - vyhledává, třídí a porovnává data - vypracuje jednoduchou tabulku	Jednotky objemu: mm^3, cm^3, dm^3, m^3 Vztah dm^3 - litr. Užití a převod jednotek délky, hmotnosti, času, obsahu a objemu Příklady závislostí z praktického života - grafy, tabulky Aritmetický průměr Poměr, dělení v daném poměru Měřítko plánu a mapy	**Závislosti, vztahy a práce s daty**	• **OSV**
Žák: - správně zachází s rýsovacími pomůckami a potřebami - vyznačuje, rýsuje a měří úhly, provádí jednoduché konstrukce - zná a rýsuje základní rovinné útvary a zobrazuje jednoduchá tělesa - vypočítá obvod a obsah rovinných útvarů - načrtne základní tělesa a sestrojí jejich sítě - vypočítá povrch a objem kvádru, krychle a válce - čte a rozumí jednoduchým technickým výkresům - používá technické písmo	Rýsovaní rovinných obrazců Obvod a obsah rovinných obrazců Tělesa: kvádr, krychle, koule, válec, jehlan Povrchy a objemy těles: kvádru, krychle a válce, výpočet s použitím vzorců Technické písmo	**Geometrie v rovině a prostoru**	• **OSV**

Žák: - samostatně řeší praktické úlohy - hledá různá řešení předložených situací - aplikuje poznatky a dovednosti z jiných vzdělávacích oblastí - využívá prostředky výpočetní techniky při řešení úloh	Praktické slovní a geometrické úlohy, řešení úloh z praxe Číselné a logické řady Číselné a obrázkové analogie Hádanky, rébusy, sudoku, doplňovačky	**Aplikační úlohy**	• **OSV**

Vzdělávací oblast: Informatika

Vyučovací předmět: Informatika

I. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

INFORMATIKA			
Informatika - 1. stupeň - 4 ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: ▪ pojmenuje jednotlivá zařízení, se kterými pracuje, a popíše, k čemu je využívá ▪ zapíná, vypíná bezpečně digitální zařízení, se kterým pracuje ▪ přehraje zvuk či video ▪ uloží svoji práci do souboru, otevře soubor ▪ používá podle pokynu krok zpět, zoom ▪ řeší podle pokynu úkol použitím schránky ▪ popíše s pomocí vizuální podpory stanovená pravidla pro práci s digitálními technologiemi v místě, ve kterém pracuje	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	**Digitální zařízení**	• **OSV** • **EV**
Žák: ▪ uvede různé příklady využití digitálních technologií, se kterými se opakovaně setkal (např. telefon, tablet, navigace, digitální fotoaparát, kamera, čtečka kódů, bankomat) ▪ najde a spustí z plochy známou aplikaci, kterou potřebuje k práci, se kterou již pracoval ▪ rozpozná zvláštní chování počítače, se kterým má předchozí zkušenost, a přivolá pomoc dospělého ▪ vybírá podle zadaných kritérií informace, které o sobě může zveřejnit	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	**Práce ve sdíleném prostředí**	• **MV**

Žák: ▪ kóduje/dekóduje informaci obrázkem i textem (využití piktogramů, symbolů, nápisů, které žáka obklopují – např. školní informační cedule, dopravní značky) ▪ sdělí informaci slovně, symbolem, obrázkem ▪ předá informaci ze svého praktického života zakódovanou pomocí textu či čísel (např. zápis domácího úkolu, sebehodnocení, zápis služeb) ▪ zakóduje a dekóduje text, se kterým se opakovaně setkává ▪ popíše jednoduchou situaci, kterou opakovaně řeší (např. psaní domácího úkolu, chování o přestávce), jak postupuje a jaká rozhodnutí uskutečňuje ▪ odpovídá na otázky k této jednoduché situaci na základě své zkušenosti	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení	**Úvod do kódování a šifrování dat a informací**	• **OSV** • **VDO** • **MV**

INFORMATIKA			
Informatika - 1. stupeň - 5. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: ▪ uvede příklady skupin objektů ve svém okolí (např. naše škola, moje rodina, potraviny) ▪ rozlišuje shodné a odlišné vlastnosti objektů ▪ řadí prvky (forma textu, obrázku, modelu) do seznamů ▪ přiřadí objekty (předměty, soubory) do skupin podle daných kritérií ▪ doplní prvky v existující tabulce (prvky – předměty, obrázky, text, nejprve v prostoru, na papíře) ▪ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech, ve školním prostředí (např. rozvrh hodin, jídelníček)	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Vizualizace dat v grafu	**Úvod do práce s daty**	• **OSV** • **EV**
Žák: ▪ s pomocí předmětů, obrázků, textů, znaků znázorní posloupnost jednoduchého postupu (např. řešení školní aktivity, pohádkové příběhy) ▪ nakrokuje řešení jednoduchého problému, který opakovaně řeší, do dílčích kroků (např. cesta do školy, účast na školním výletu), možno využít vizuální podporu ▪ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát (např. řady předmětů, symbolů, obrázků, cyklus rok, roční období, měsíc, týden, den) ▪ sestavuje postup konkrétní známé situace, kterou již řešil, a to i s použitím opakování známých postupů (např. pohádkové příběhy s opakováním, rutinní činnosti, návody jednoduchých výrobků)	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur	**Základy programování - příkazy, opakující se vzory**	• **MDV**

Žák: ▪ navrhne podle předlohy možné kroky řešení jednoduchého problému, který ho zajímá, pomocí nabídnutého symbolického zápisu (např. předměty, piktogramy, fotografie, text)	Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů, programovací projekt	**Základy programování - vlastní bloky, náhoda**	• **OSV** • **VDO** • **MDV**
Žák: ▪ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky (např. systém naše škola a prvky třídy, dívky, chlapci, učitelé) ▪ určí, jak spolu prvky ve známém systému souvisejí	Systém, struktura, prvky, vztahy	**Úvod do informačních systémů**	• **OSV** • **VDO**
Žák: ▪ získává podle návodu data ze svého okolí (pozorováním, dotazem, pokusem atd.), která se vztahují k problému ze sféry jeho zájmu (např. počasí, stravování ve školní jídelně, sběr odpadu, výsledky sportovních soutěží) ▪ zaznamenává tato data (čísla, text, tvar, barva, zvuk atd.) ▪ popíše prostřednictvím toho, co ví, konkrétní známou situaci (slovem, pomocí obrázku, modelem) ▪ zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ▪ pomocí obrázku znázorní jev, se kterým má opakovanou zkušenost	Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	**Úvod do modelování pomocí grafů a schémat**	
Žák: ▪ pohybuje se osobně nebo zprostředkovaně v prostředí labyrintu ▪ řeší jednoduchý problém (např. pravidla pro práci s PC, mytí rukou, příprava na hodinu, úklid pracovního místa) po jednotlivých krocích podle návodu ▪ přečte, porozumí krokům ve známém postupu ▪ rozpozná situaci využívající opakovaně použitelné postupy	Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí	**Základy programování – postavy a události**	

▪ sestaví podle předlohy funkční postup řešící konkrétní jednoduchou situaci			
Žák: ▪ uživatelsky pracuje s digitálním zařízením, v případě potřeby podle jednoduchého strukturovaného návodu ▪ edituje podle pokynu digitální text, vytvoří obrázek ▪ uloží podle pokynu svoji práci do souboru, otevře soubor ▪ používá krok zpět, zoom ▪ řeší úkol použitím schránky ▪ najde a spustí známou aplikaci ▪ používá heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ▪ popíše stanovená pravidla pro práci s digitálními technologiemi v místě, ve kterém pracuje	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	**Ovládání digitálního zařízení II**	

II. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

INFORMATIKA			
Informatika - 2. stupeň - 6. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: ▪ vyhledá informaci a popíše její zdroj ▪ rozpozná ty zakódované informace kolem sebe, které opakovaně využívá (např. dopravní značky, informační cedule, zavedené zkratky, značky na oděvech) ▪ dokáže přečíst jednoduchou myšlenkovou mapu vztahující se k okruhu jeho zájmů (např. ukládání souborů, bezpečnost v online prostředí) ▪ zakóduje a dekóduje znaky pomocí jednoduché znakové sady (např. náhrada písmene číslem z kódovací tabulky, obrázkové písmo) ▪ zašifruje a dešifruje text pomocí šifry, se kterou se opakovaně setkal (např. záměny písmen, opačné pořadí písmen) ▪ zakóduje v obrázku základní barvy	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet	**Kódování a šifrování dat a informací**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV** • **MDV**
Žák: ▪ vyhledává, získává data obecně a v počítači z oblastí, se kterými má opakovanou zkušenost ▪ interpretuje data z oblastí, se kterými má opakovanou zkušenost ▪ odpoví na otázky na základě dat v tabulce z oblasti, se kterou má zkušenost ▪ popíše pravidla uspořádání v jednoduché existující tabulce ▪ doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy	Data v tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Porovnání dat v tabulce Řešení problémů s daty	**Práce s daty**	• **OSV** • **VDO** • **MDV**

Žák ▪ popíše alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ▪ pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti, které mohou a nemohou dělat (např. žáci, učitelé, rodiče)	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva	**Informační systémy**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV** • **MDV**

INFORMATIKA			
Informatika - 2. stupeň - 7. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: ▪ používá strukturovaný postup (např. návod) pro praktické činnosti, při kterých potřebuje oporu ▪ sestaví strukturovaný postup pro řešení známého problému ▪ sestaví jednoduchý program, dbá na jeho čitelnost ▪ po přečtení programu vysvětlí, co vykoná ▪ ověří správnost programu	Vytvoření programu	**Programování – opakování a vlastní bloky**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV** • **MDV**
Žák: ▪ vyhledá informace z doporučených zdrojů ▪ popíše známé modely jevů, situací, činností (např. notový záznam, schéma z učebnice) ▪ v mapě a dalších schématech najde odpověď na otázku spojenou s jeho konkrétní činností ▪ znázorní graficky problém (např. časová osa, jednoduchá myšlenková mapa, řada obrázků), stanoví, případně podle návodu, zda má všechny potřebné informace	Standardizovaná schémata a modely	**Modelování pomocí grafů a schémat I**	• **OSV** • **VDO** • **MDV**
Žák ▪ sestaví strukturovaný postup pro řešení známého problému ve více variantách ▪ sestaví jednoduchý program, např. prostřednictvím bee bot aktivity, dbá na jeho přehlednost ▪ ověří správnost programu ▪ vybere z více možností vhodný program pro jednoduchý problém (např. prostřednictvím bee bot aktivity), který již řešil	Opakování s podmínkou Události, vstupy Objekty a komunikace mezi nimi	**Programování – podmínky, postavy a události**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV** • **MDV**

Žák ▪ uloží zvukové a multimediální soubory ▪ vybere vhodný formát pro uložení dat ▪ popíše podle skutečnosti, která zařízení jsou připojená do školní sítě ▪ dodržuje postupy k zabezpečení účtu (chrání své heslo, změní své heslo) ▪ využívá sdílené soubory ve školní síti ▪ používá podle návodu v modelovém prostředí e-mail ▪ vysvětlí spolužákovi, co je to digitální stopa	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)	**Počítače II**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV** • **MDV**

INFORMATIKA			
Informatika - 2. stupeň - 8. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: ▪ po přečtení popisu činnosti vysvětlí, co vykoná, a činnosti zrealizuje ▪ ověří správnost popisu odzkoušeného postupu, najde a opraví v něm případné chyby ▪ diskutuje různé postupy pro řešení známého problému ▪ hotový postup upraví pro řešení jiného známého problému	Větvení programu, rozhodování Grafický výstup, souřadnice	**Programování – větvení, parametry a proměnné**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV** • **MDV**
Žák: ▪ sestaví jednoduchou tabulku (na základě vzoru) pro evidenci dat z oblasti, se kterou má opakovanou zkušenost ▪ připíše do tabulky dat nový záznam ▪ seřadí tabulku dat podle daného kritéria (např. velikost, abecedně) ▪ používá filtr na výběr dat z tabulky	Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat	**Hromadné zpracování dat**	• **OSV** • **MDV** • **VDO**
Žák ▪ nainstaluje a odinstaluje aplikaci ▪ sdílí soubory ve školní síti ▪ používá v modelovém prostředí e-mail ▪ popíše podle schématu prvky zabezpečení počítače a dat ▪ popíše způsoby, jak minimalizovat svou digitální stopu	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva)	**Počítače III**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV** • **MDV**

INFORMATIKA			
Informatika - 2. stupeň - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: ▪ řeší problémy sestavením algoritmu/postupu ▪ ověří správnost popisu postupu, najde a opraví v něm chyby ▪ diskutuje různé postupy pro řešení příbuzného problému ▪ vybere z více možností vhodný postup pro řešený problém a svůj výběr zdůvodní ▪ řeší problém jeho rozdělením na části ▪ hotový postup upraví pro řešení příbuzného problému	Programovací projekt a plán jeho realizace Popsání problému Testování, odladění, odstranění chyb Pohyb v souřadnicích Ovládání myší, posílání zpráv Nástroje zvuku, úpravy seznamu Import a editace kostýmů, podmínky Návrh postupu, klonování Animace kostýmů postav, události, střídání pozadí	**Programovací projekty**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV** • **MDV**
Žák: ▪ vyhledá informace k řešenému problému, se kterým má zkušenost, pracuje se zdroji ▪ v grafech, schématech najde odpověď na jednoduchou otázku k řešenému problému ▪ stanoví podle návodu, pokud v popisu problému chybí informace potřebné k jeho řešení	Standardizovaná schémata a modely	**Modelování pomocí grafů a schémat II**	• **OSV** • **VDO** • **MDV**
Žák ▪ popíše rozdíl mezi programovým a technickým vybavením ▪ na příkladu, který řeší, ukáže kompresi dat ▪ popíše podle schématu, jak fungují některé využívané služby internetu ▪ uvede příklady cílů hackerů ▪ doplní myšlenkovou mapu prvků zabezpečení počítače a dat ▪ chrání si své údaje, ví, co je „silné“ heslo	Složení současného počítače a principy fungování jeho součástí Operační systémy: funkce, typy, typické využití Komprese a formáty souborů Fungování nových technologií kolem mě (např. smart technologie, virtuální realita, internet věcí, umělá inteligence) Typy, služby a význam počítačových sítí Struktura a principy internetu, cloud Web Bezpečnostní rizika: útoky (cíle a metody útočníků), nebezpečné aplikace a systémy Zabezpečení počítače a dat	**Počítače IV**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV** • **MDV**

▪ diskutuje o tom, čím vším vytváří svou digitální stopu	Digitální identita Digitální stopa: sledování polohy zařízení, záznamy o přihlašování a pohybu po internetu, sledování komunikace, informace o uživateli v souboru (metadata); sdílení a trvalost (nesmazatelnost) dat Fungování sociálních sítí, vyhledávání a cookies		

Vzdělávací oblast: Člověk a jeho svět

Vyučovací předmět: Prvouka

I. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Prvouka - 1. stupeň - 1. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - orientuje se ve třídě, v budově školy, v jejím okolí a v okolí svého bydliště - popíše a zvládá cestu do školy, BESIP	Škola - třída –chování ve škole, třídě, mezi spolužáky Školní potřeby a hračky Domov a jeho okolí Základy dopravní výchovy – orientace v dopravní situaci v okolí školy, přechod, semafor	**Místo, kde žijeme**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV** •**MDV**
Žák: - zná role rodinných příslušníků a vztahy mezi nimi, rozlišuje blízké příbuzenské vztahy - má osvojené základy společenského chování v rodině, ve škole, ve společnosti	Rodina a společnost – členové rodiny Domov – město, vesnice, dům, byt Prvky sexuální výchovy – vztahy mezi oběma pohlavími v daném věku	**Lidé kolem nás**	
Žák - popíše a porovná viditelné změny v jednotlivých ročních obdobích	Roční období Tradice – Vánoce, Nový rok, Velikonoce, Svátek matek, místní zvyky Týden – názvy dnů v týdnu Den	**Lidé a čas**	
Žák - pozná nejběžnější druhy domácích a volně žijících zvířat - pojmenuje základní druhy ovoce a zeleniny - uplatňuje základní zásady chování v přírodě	Příroda v ročních obdobích: a) podzim b) zima c) jaro d) léto Rostliny, živočichové: a) rostliny v jednotlivých ročních obdobích b) domácí a lesní zvířata Ochrana přírody: - chování v přírodě	**Rozmanitost přírody**	
Žák - uplatňuje hygienické návyky a zvládá sebeobsluhu - dodržuje zásady bezpečného chování tak, aby neohrožoval zdraví své a zdraví jiných - uplatňuje pravidla BESIP	Péče o zdraví, zdravá výživa: - osobní hygiena, sebeobsluha - zdravá strava a pitný režim Osobní bezpečí: - bezpečné chování	**Člověk a jeho zdraví**	

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Prvouka - 1. stupeň - 2. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - projevuje toleranci k odlišnostem spolužáků, jejich přednostem i nedostatkům - má osvojené základy společenského chování v rodině, ve škole, ve společnosti - pojmenuje nejběžnější povolání a pracovní činnosti	Škola – chování a bezpečnost žáků Třída – žák, učitel, spolužáci, vzájemné vztahy Domov a jeho okolí Dopravní výchova – bezpečnost silničního provozu Rodina a společnost – moje rodina, chování k rodičům, sourozencům Domov – byt a jednotlivé části Společnost – chování ve společnosti Prvky sexuální výchovy – děti, dospělí, chování v nebezpečné situaci	**Lidé kolem nás**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV** •**MDV**
Žák - zná rozvržení svých denních činností - poznává různé lidské činnosti	Rok – rozdělení roku na roční období, měsíce, týdny, dny Roční období – upřesnění znaků Měsíce Den – části dne, režim den, hodiny Minulost, přítomnost, budoucnost Lidé a věci – lidské činnosti	**Lidé a čas**	
Žák - pozná rozdíly mezi dřevinami a bylinami	Příroda v ročních obdobích: a) podzim – znaky, podzimní měsíce b) zima – znaky, zimní měsíce c) jaro – znaky (tání sněhu, ledu, povodně), jarní měsíce d) léto – změny, účinky slunce, letní měsíce Rostliny a živočichové: rostliny v ročních obdobích, stromy domácí zvířata a jejich mláďata, tažní ptáci Ochrana přírody: péče o přírodu	**Rozmanitost přírody**	
Žák - zvládne ošetření drobných poranění	Péče o zdraví, zdravá výživa: otužování, zásady správné výživy, význam cvičení Lidské tělo: hlavní části těla, lidské smysly Osobní bezpečí Ochrana člověka za mimořádných událostí	**Člověk a jeho zdraví**	

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Prvouka - 1. stupeň - 3. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - uplatňuje základní pravidla silničního provozu pro chodce	Škola, třída – adresa, školní řád, struktura dne ve škole Domov a jeho okolí – adresa bydliště Dopravní výchova – základní pravidla silničního provozu pro chodce a cyklisty. Rodina a společnost – rodina a příbuzní, širší vztahy v rodině Domov – adresa, orientace v nejbližším okolí.	**Místo, kde žijeme**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV** •**MDV**
Žák: - chová se obezřetně při setkání s neznámými lidmi	Společnost – druhy zaměstnání Prvky sexuální výchovy	**Lidé kolem nás**	
Žák - pozná kolik je hodin - rozlišuje děj v minulosti, přítomnosti, budoucnosti	Kalendář – orientace Roční období – jména měsíců Časové jednotky – rok, měsíc, týden, den, hodina Hodiny	**Lidé a čas**	
Žák - provádí jednoduché pokusy se známými látkami	Příroda v ročních obdobích: a) podzim – kalendář přírody b) zima – vlastnosti sněhu a ledu c) jaro – návrat ptactva, kvetoucí stromy, význam včely d) léto – opylování květů, hmyz, rostliny, květiny, zelenina, stromy, keře, houby Ochrana přírody – ochrana a péče o přírodu v jednotlivých ročních obdobích	**Rozmanitost přírody**	
Žák - pojmenuje hlavní části lidského těla - dokáže požádat o pomoc pro sebe i pro jiné, komunikovat s operátory tísňových linek - reagovat adekvátně na pokyny při MU	Lidské tělo: - hlavní části lidského těla, smyslové ústrojí Péče o zdraví, zdravá výživa: - chování u lékaře, první pomoc při drobném poranění, -prvky sexuální výchovy Osobní bezpečí: - krizové situace a formy násilí, mimořádné události (MU)	**Člověk a jeho zdraví**	

Vyučovací předmět: Vlastivěda

I. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Vlastivěda - 1. stupeň - 4. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - popíše polohu svého bydliště na mapě, začlení svou obec (město) do příslušného kraje - zná region, ve kterém bydlí, jeho pamětihodnosti, zvláštnosti a zajímavosti - zprostředkuje ostatním poznatky a zážitky z vlastních cest	Obec (město) - seznámení s plánem obce, mapou Okolní krajina - charakteristické znaky krajiny, mapa místní krajiny Domov a jeho okolí: - krajina v okolí obce, orientace v obci	**Místo, kde žijeme**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV**
Žák: - dodržuje pravidla soužití ve škole, v rodině, v obci (městě) - rozlišuje základní rozdíly mezi jednotlivci	Škola - chování a povinnosti žáků ve škole Rodina a společnost – rodina, příbuzenské vztahy, datum narození Osobní bezpečí - chování v krizových situacích a v rizikovém prostředí Situace hromadného ohrožení – chování při výjimečných situacích (požár, dopravní nehoda), důležitá telefonní čísla	**Lidé kolem nás**	
Žák - ví o nejvýznamnějších kulturních, historických a přírodních památkách v okolí svého bydliště	Orientace v čase - rok, roční období, měsíce, týden, den, části dne, dělení dne na hodiny, kalendář - denní režim – plánování uspořádání času Současnost a minulost v našem životě: - minulost kraje - památné objekty v obci a okolí - památné objekty v ČR	**Lidé a čas**	

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Vlastivěda - 1. stupeň - 5. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - určí světové strany v přírodě i podle mapy - orientuje se na mapě ČR - má základní znalosti o ČR a její zeměpisné poloze v Evropě - pozná státní symboly - řídí se zásadami bezpečného pohybu a pobytu v přírodě	Škola, obec (město), okolní krajina- -orientace v obci (městě), zeměpisné pojmy - práce s kompasem, busolou - určování světových stran na mapě i v přírodě Česká republika: - název, státní uspořádání - státní symboly - hranice státu, sousední státy - hlavní město Praha - místní oblast na mapě - Čechy, Morava, Slezsko - pohoří, nížiny, řeky, města v naší republice	**Místo, kde žijeme**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV** • **MDV**
Žák: - vyjádří na základě vlastních zkušeností základní vztahy mezi lidmi - dohodne se na společném postupu a řešení se spolužáky - rozpozná ve svém okolí nevhodné jednání vrstevníků a dospělých - zná základní práva a povinnosti žáka školy - předvede v modelových situacích osvojení jednoduchých způsobů odmítání návykových látek	Rodina a společnost – vztahy v rodině, chování ve společnosti Právo a spravedlnost – lidská práva a práva dítěte Osobní bezpečí – drogy – prevence, návykové látky - služby odborné pomoci Situace hromadného ohrožení - uplatňovat účelné způsoby chování v situacích ohrožujících zdraví	**Lidé kolem nás**	
Žák - rozezná rozdíl mezi životem dnes a v dávných dobách - zná významné události a pověsti, které se vztahují k regionu a krajině - ví o nejvýznamnějších kulturních, historických a přírodních památkách v okolí svého bydliště	Současnost a minulost v našem životě: - historický přehled - čas, časová osa Naše země v dávných dobách: - naše vlast v pravěku - pověsti z minulosti českého státu - příchod Čechů - Velkomoravská říše - Cyril a Metoděj - Karel IV.	**Lidé a čas**	
Žák - odhadne cenu nákupu a vrácené peníze, chápe nemožnost realizace všech chtěných nákupů, rizika půjčování peněz, osobní rodinný rozpočet	Základní formy vlastnictví Peníze a jejich používání	**Finanční gramotnost**	

Vyučovací předmět: Přírodověda

I. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Přírodověda - 1. stupeň - 4. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - pozná propojenost živé a neživé přírody, přizpůsobení organismů prostředí - popíše střídání ročních období - uvede zástupce živočišné a rostlinné říše vyskytujících se v nejbližším okolí, popíše jejich základní životní podmínky - zvládá péči o pokojové rostliny a drobná domácí zvířata - uplatňuje zásady ochrany přírody a životního prostředí - uplatňuje základní dovednosti a návyky související s preventivní ochranou zdraví a zdravého životního stylu - má osvojené jednoduché způsoby odmítaní návykových látek - poskytne první pomoc při drobných úrazech a přivolá lékařskou pomoc	Člověk a příroda: - život lidí v přírodě v minulosti a současnosti - příroda živá a neživá, vztahy Příroda v ročních obdobích: a) podzim b) zima c) jaro d) léto Rostliny, houby, živočichové: a) zvířata b) rostliny c) les Ochrana přírody: - péče o životní prostředí - třídění odpadů a jejich likvidace Lidské tělo: - nejdůležitější vnitřní orgány Péče o zdraví, zdravá výživa: - hygiena, racionální výživa Návykové látky a zdraví: - nejčastější druhy návykových látek a jejich odmítání	**Rozmanitost přírody**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV**

ČLOVĚK A JEHO SVĚT			
Přírodověda - 1. stupeň - 5. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: - popíše vliv činnosti lidí na přírodu, posoudí, které činnosti přírodnímu prostředí pomáhají a které ho poškozují - provede jednoduchý pokus podle návodu	**Živá příroda** - živočichové - základní stavba těla, základní druhy -domácí zvířata -ptáci -hmyz -rostliny - základní životní projevy rostlin **Neživá příroda** - pohyby Země - látky a jejich vlastnosti - půda - nerost a hornina - voda - vzduch a vítr - Ochrana přírody - ochrana vody, ovzduší - živelné pohromy a ekologické katastrofy	**Rozmanitost přírody**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **MTV** • **EV** • **MDV**
Žák: - rozlišuje etapy lidského života a orientuje se ve vývoji dítěte před a po jeho narození - dokáže odmítnout návykové látky - poskytne 1. pomoc a přivolá lékařskou pomoc - uplatňuje účelné způsoby chování při situacích ohrožujících zdraví - uplatňuje základní pravidla BESIP - uplatňuje zákl. znalosti a dovednosti související s prevencí zdraví	Osobní bezpečí: - krizové situace a formy násilí Lidské tělo: - orgánové soustavy lidského těla Péče o zdraví: - první pomoc Ochrana člověka za mimořádných situací - MU (dopravní nehoda, pravidla silničního provozu pro cyklisty)	**Člověk a jeho zdraví**	

Vzdělávací oblast: Člověk a společnost

Vyučovací předmět: Dějepis

II. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A SPOLEČNOST			
Dějepis 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - má představu o životě v pravěku, rozliší rozdíly pravěkých a současných lidí - podle obrazového materiálu popíše způsob života v pravěku	Historické prameny, archeologie, nejstarší dějiny Čech Pravěk – doby pravěku, život pravěkých lidí – způsob obživy, kultura náboženství	**Pravěk**	• **VDO** • **MTV**
Žák - charakterizuje život nejstarších civilizací - zná vztahy mezi přírodními podmínkami a vývojem starověkých států	Egypt, Řecko, Řím – nejstarší civilizace, hospodářský, společenský, politický a kulturní význam starověkých států. Přínos pro rozvoj světové kultury, vznik písma. Významné osobnosti, historické památky.	**Starověk**	
Žák - je seznámen s prvními státními útvary na našem území - má znalosti o počátcích vzniku českého státu - zná význam církve ve středověku - zná období rozkvětu českého státu v době vlády Přemyslovců a Lucemburků - porozumí historickému významu osobnosti Karla IV. a dalších významných osobností - chápe význam husitského hnutí - podle obrazových předloh popíše husitské zbraně	Stěhování národů, příchod Slovanů, život kultura a náboženství našich předků Sámova říše Velkomoravská říše Příchod Cyrila a Metoděje na Moravu Vznik písma a křesťanství Počátky českého státu, sv. Václav Románská kultura Rozvoj českého státu v době přemyslovské a lucemburské Praha v době vlády Karla IV. Kulturní, hospodářský a politický přínos Karla IV. Gotická kultura Postavení církve ve středověké společnosti Husitství – příčiny, smysl a důsledky Významné osobnosti – Jan Hus, Jan Žižka Válečné úspěchy husitů Husitský král Jiří z Poděbrad	**Středověk**	

ČLOVĚK A SPOLEČNOST			
Dějepis 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - zná původní představy našich předků o vzniku a podobě Země - je seznámen s důsledky zámořských objevných cest - - má znalosti o důležitých dějinných událostech v naší zemi - pozná významné osobnosti našich dějin	Nové názory na svět, vynález knihtisku Zámořské objevy a jejich důsledky Kryštof Kolumbus – poznání nových civilizací Renesanční kultura České země za vlády Habsburků Doba Rudolfa II., Praha – kulturní centrum Bitva na Bílé hoře a její důsledky pro české země Život v pobělohorské době J. A. Komenský Barokní kultura Osvícenství, vláda a reformy M. Terezie a Josefa II., selské rebelie, rozvoj kultury a hospodářství Národní obrození, národní buditelé F. Palacký, J.Jungmann, J. Dobrovský – snaha zvýšit sebevědomí českého národa Revoluční rok 1848, hospodářský, politický a kulturní rozvoj po roce 1848	**Novověk**	- **VMvEGS** • **EV** -

ČLOVĚK A SPOLEČNOST			
Dějepis 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - zná záminku, příčiny a důsledky 1. světové války - má základní znalosti o vzniku samostatné Československé republiky - zná příčiny, průběh a důsledky 2. světové války - získá přehled o poválečném uspořádání Evropy - chápe význam událostí v roce 1968 - má informace o charakteru společnosti v období normalizace - má představu o situaci v roce 1989 - je informován o společenských změnách v Evropě - zná jména našich významných prezidentů	1. světová válka. Československé legie. Vznik Československa, život v první republice, T. G. Masaryk. Období mezi 1. a 2. světovou válkou. Hospodářská krize. Nebezpečí fašismu v Evropě. A. Hitler. E. Beneš. Mnichovská konference. 2. světová válka. Protektorát Čechy a Morava. Domácí a zahraniční odboj. Holocaust. Poválečný vývoj v zemi, nástup komunismu, převrat v únoru, období stalinismu, K. Gottwald. Život v socialistickém státě (1948 – 1968), období vlády jedné strany. Období normalizace (1968 – 1989). Rok 1968 – uvolnění situace v zemi, A. Dubček. Vstup vojsk Varšavské smlouvy Důsledky okupace Československa po vstupu sovětských vojsk v srpnu 1968. Obnovení totalitního režimu, upevnění moci komunistů, G. Husák. Události roku 1989, sametová revoluce, pád komunismu, nové společenské poměry, V. Havel, V. Klaus. Svobodné volby. Nové uspořádání politických a společenských poměrů v Evropě. Vznik České republiky 1. 1. 1993.	**Novodobé dějiny**	• **OSV** • **MV**
Žák - má přehled o současném světovém dění - je seznámen s novým nebezpečím lidstva – globální násilí, terorismus	1. 9. 2001 teroristický útok na USA. Teroristické útoky v Evropě – Španělsko, Velká Británie. 1. 5. 2004 vstup ČR do EU význam kolektivní obrany proti nepřátelům demokracie.	**Současná historická etapa**	

Vyučovací předmět: Výchova k občanství

II. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A SPOLEČNOST			
Výchova k občanství 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák	Obec, region, kraj		
- má kulturní rozhled týkající se regionu - respektuje a ctí kulturní dědictví - využívá poznávání památek k osobnostnímu rozvoji - popíše sociální, právní a ekonomické otázky rodinného života	Městský úřad a jeho funkce, důležitá místa v okolí, úřady, střediska, knihovna Zajímavosti kulturní a stavební		• **OSV**
- sestaví jednoduchý rozpočet domácnosti, rozlišuje příjmy a výdaje	Chování k památkám, vandalismus, patologické jevy chování	**Člověk ve společnosti**	• **VDO**
- zná hotovostní a bezhotovostní placení, zná bankovní účet			
- uvádí příklady služeb, které banky nabízejí			
- zná význam péče o potřebné občany			
Žák	Funkce rodiny Zákon o rodině Rodina úplná a neúplná Náhradní rodinná péče Vzory v rodině Chování rodičů a dětí Odpovědnost rodičů Vztahy ve škole Význam vzdělání pro život		• **M** **D** **V** • **EV** • **MTV**
- má informace o sociálních, právních a ekonomických otázkách rodinného života			
- rozlišuje postavení a role rodinných příslušníků - respektuje mravní principy a pravidla společenského soužití uplatňuje vhodné způsoby chování a komunikace v různých životních situacích		**Rodina a škola**	
- chápe význam vzdělání			
- formuluje své nejbližší plány			
Žák	Základní pravidla společenského chování Mezilidská komunikace Úcta k člověku Rovnoprávné postavení ženy a muže Rovnocennost a rovnoprávnost národnostních menšin Problémy lidské nesnášenlivosti Mravní hodnoty jedince Člověk a svoboda Otázky víry a náboženství Nebezpečí náboženských sekt		• **OSV** • **VDO** • **MTV**
- rozpozná hodnoty přátelství a vztahů mezi lidmi, je ohleduplný ke starým, nemocným, postiženým spoluobčanům			
- je seznámen s nebezpečím rasismu a xenofobie			
- toleruje kulturní zvláštnosti, názory a zájmy minoritních skupin ve společnosti		**Mezilidské vztahy ve společnosti**	

ČLOVĚK A SPOLEČNOST			
Výchova k občanství 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - má základní znalosti o podstatě a fungování demokratické společnosti - chápe státoprávní uspořádání ČR - zná symboly našeho státu - zná základní práva a povinnosti občana - zná jak reklamovat výrobek nebo službu - zná jak se bránit v případě porušení práv spotřebitele - vyřizuje své záležitosti na úřadech - rozezná nebezpečí ohrožení sociálně patologickými jevy - využívá služby pomáhajících organizací - uvědomuje si rizika porušování zákonů - zvládá běžnou komunikaci s úřady - uvádí příklady základních práv občanů ČR v EU	Právní základy stát Ústava Zákony ČR Prezident Státní moc, orgány a instituce Politické strany Státní samospráva a volby Lidská práva Principy demokracie Pracovní právo Osobní vlastnictví Postihy protiprávního jednání Trestná činnost mládeže	**Stát a právo**	• **OSV** • **VDO** • **EV**
Žák - chápe potřeby vzdělání vzhledem k budoucímu uplatnění, formuluje své nejbližší plány - dokáže vyřizovat své záležitosti - uvědomuje si význam sociální péče - dokáže využívat sociálních služeb v případě krizových situací	Školství v ČR Právo na vzdělání Význam vzdělání Školský systém Příprava pro profesní uplatnění Systém celoživotního vzdělávání Pracovní uplatnění Kvalifikace, rekvalifikace Odměna za práci Daně Nezaměstnanost Pracovní úřady Podpora v nezaměstnanosti Peníze a jejich funkce Zdravotní a sociální péče Člověk a volný čas	**Péče o občana**	• **OSV** • **VDO** • **MDV**

Vzdělávací oblast: Člověk a příroda

Vyučovací předmět: Fyzika

II. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A PŘÍRODA			
Fyzika 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - rozpoznává skupenství látek, určuje a porovná vlastnosti pevných látek v souvislosti s jejich užitím - změří v jednoduchých konkrétních případech vhodně zvolenými měřidly důležité fyzikální veličiny charakterizující látky a tělesa – délku, hmotnost, čas	Skupenství látek - látky pevné, kapalné a plynné Vlastnosti pevných látek - pevnost, tvrdost, pružnost, tvárnost Fyzikální měření - délka, hmotnost a čas	**Látky, tělesa a fyzikální veličiny**	• **OSV**
Žák - rozeznává, že je těleso v klidu nebo pohybu vůči jinému tělesu - zná vztah mezi rychlostí, dráhou a časem u rovnoměrného přímočarého pohybu těles a jeho uplatnění v běžném životě - rozezná, zda na těleso v konkrétní situaci působí síla	Pohyb těles - pohyb a klid těles Druhy sil - gravitační, tlaková, třecí Skládání sil - působení sil stejných a opačných Jednoduché stroje - páka, kladka	**Pohyb těles** **Síly**	• **OSV**
Žák - využívá poznatky o zákonitostech tlaku v klidných tekutinách pro řešení jednoduchých praktických problémů	Hydraulická zařízení a jejich užití v praxi Souvislost mezi hydrostatickým tlakem a hloubkou Vliv atmosférického tlaku na změny počasí Potápění, vznášení se a plování těles v tekutinách	**Mechanické vlastnosti tekutin**	• **OSV**

ČLOVĚK A PŘÍRODA			
Fyzika 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - uvede vzájemný vztah mezi výkonem, vykonanou prací a časem - pojmenuje výhody a nevýhody využívání různých energetických zdrojů z hlediska vlivu na životní prostředí	Práce a výkon Formy energie a jejich přeměny Tepelná výměna Výroba a přenos elektrické energie Zdroje energie - obnovitelné a neobnovitelné zdroje, vliv na životní prostředí	**Energie**	• **OSV** • **EV** • **VMvEGS**
Žák - rozpozná zdroje zvuku, - vysvětlí šíření a odraz zvuku - posoudí vliv nadměrného hluku na životní prostředí a zdraví člověka	Zdroje zvuku Šíření zvuku Škodlivost nadměrného hluku	**Zvukové děje**	• **OSV** • **EV**
Žák - sestaví podle schématu jednoduchý elektrický obvod - vyjmenuje zdroje elektrického proudu - rozliší vodiče od izolantů na základě jejich vlastností - zná zásady bezpečnosti při práci s elektrickými přístroji a zařízeními - vysvětlí použití elektromagnetu v praxi	Elektrický obvod - zdroj napětí, spotřebič, spínač Zdroje elektrického proudu Vodiče a izolanty Bezpečné chování při práci s elektrickými přístroji a zařízením Elektromagnet a jeho praktické využití	**Elektřina**	• **OSV** • **EV**
Žák - rozpozná, zda těleso je, či není zdrojem světla - zná způsob šíření světla ve stejnorodém optickém prostředí - rozliší spojnou čočku od rozptylky a zná jejich využití	Zdroje světla Šíření světla Čočky – spojka a rozptylka	**Základy optiky**	• **OSV**
Žák - zná planety sluneční soustavy a jejich postavení vzhledem ke Slunci - osvojí si základní vědomosti o Zemi jako vesmírném tělese a jejím postavení ve vesmíru - objasní pohyb planety Země kolem Slunce a pohyb Měsíce kolem Země	Sluneční soustava a její hlavní složky Planeta Země Pohyby Země a Měsíce	**Vesmír**	• **VMvEGS**

Vyučovací předmět: Chemie

II. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A PŘÍRODA Chemie 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - rozlišuje společné a rozdílné vlastnosti látek - rozpoznává přeměny skupenství látek - pracuje bezpečně s vybranými běžně používanými nebezpečnými látkami	Vlastnosti látek: - hustota, rozpustnost, kujnost, tepelná a elektrická vodivost Přeměna skupenství látek Nebezpečné látky: – značení a užívání Bezpečnost práce: – první pomoc, hromadné havárie Člověk a příroda: – deštné pralesy, ochrana, odpady	**Pozorování** **Pokus** **Bezpečnost práce**	• **EV** • **OSV**
Žák - pozná směsi a chemické látky - rozezná druhy roztoků a jejich využití v běžném životě - rozliší různé druhy vody a uvede příklady jejich využití	Směsi: – roztoky, koncentrované, zředěné, nasycený roztok, oddělování směsí, usazování, filtrace, destilace, krystalizace Voda: – koloběh vody v přírodě; voda pitná, užitková, odpadní; čistota vody Vzduch: – složení; čistota ovzduší, smog; teplotní inverze	**Směsi**	• **VMvEGS**
Žák - zná nejobvyklejší chemické prvky a jednoduché chemické sloučeniny a jejich značky - rozpozná vybrané kovy a nekovy a jejich možné vlastnosti	Částicové složení látek: – molekuly, atomy, atomové jádro chemické názvosloví Prvky: – názvy, značky, vlastnosti a použití nejobvyklejších prvků Chemické sloučeniny: – nejjednodušší chemické sloučeniny	**Částicové složení látek** **Chemické prvky**	• **OSV**

ČLOVĚK A PŘÍRODA Chemie 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - pojmenuje výchozí látky a produkty nejjednodušších chemických reakcí	Chemické reakce: – nejjednodušší chemické reakce nejobvyklejších prvků	**Chemické reakce**	• **EV**
Žák - popíše vlastnosti a použití vybraných prakticky využitelných oxidů, kyselin, hydroxidů a solí - zná vliv těchto látek na životní prostředí - orientuje se na stupnici pH - je schopen poskytnout první pomoc při zasažení pokožky kyselinou nebo hydroxidem - zhodnotí zdroje energie - zná ropné produkty - zná příklady bílkovin, tuků, sacharid, vitamínů v potravě	Uhlovodíky: – nejjednodušší uhlovodíky, jejich zdroje, vlastnosti a využití Směsi uhlovodíků, alkoholy, aromatické uhlovodíky Paliva: – ropa, uhlí, zemní plyn; průmyslově vyráběná paliva, příklady využití Přírodní látky: – zdroje, vlastnosti; bílkoviny; tuky; sacharidy; vitamíny; vliv na zdraví člověka	**Anorganické a organické sloučeniny**	• **EV**
Žák - ví o využívání prvotních a druhotných surovin - zná zásady bezpečnosti při práci s chemickými látkami - zhodnotí využívání různých látek v praxi vzhledem k životnímu prostředí a zdraví člověka	Chemický průmysl v ČR: – výrobky, recyklace surovin Stavební pojiva: – cement, vápno, sádra; užití v praxi, bezpečnost při práci Průmyslová hnojiva: – užití a hledisko ochrany přírody plasty a syntetická vlákna – vlastnosti, použití, likvidace Hořlaviny: – význam tříd nebezpečnosti, zásady zacházení, první pomoc při popálení nebo poleptání	**Chemie a společnost**	• **EV**

Vyučovací předmět: Přírodopis

II. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A PŘÍRODA Přírodopis 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - získá základní vědomosti o přírodě a přírodních dějích - orientuje se v přehledu vývoje organismu a rozliší základní projevy a podmínky života - pozná význam rostlin a živočichů v přírodě i pro člověka - ví o vlivech virů a bakterií v přírodě a na člověka	Vývoj života, rozmanitost, projevy života, názory na jeho vznik Podstata dědičnosti, přenos dědičných informací a vliv na vývoj organismu Výskyt, význam a praktické využití	**Obecná biologie a genetika** Vznik života Základní složení a struktura živých soustav Význam a zásady třídění organismů Dědičnost a proměnlivost organismů Viry a bakterie	• **OSV** • **MTV** • **EV**
Žák - rozpozná naše nejznámější jedlé a jedovaté houby podle charakteristických znaků	Základní charakteristika, vliv na člověka a ostatní živé organismy Stavba, výskyt, význam, zásady sběru, konzumace a první pomoc při otravě houbami Výskyt a význam	**Biologie hub** Houby bez plodnic Houby s plodnicemi	• **EV**
Žák - rozlišuje základní rostlinné fyziologické procesy a jejich využití - rozliší základní systematické skupiny rostlin a zná jejich zástupce - zná význam hospodářsky důležitých rostlin a způsob jejich pěstování	Stavba a význam jednotlivých částí těla vyšších rostlin (kořen, stonek, list, květ, semeno plod), principy fotosyntézy, dýchání, růst, rozmnožování Poznání a zařazování běžných druhů a vybraných zástupců nižších a vyšších rostlin (řasy, mechorosty, kapraďorosty, nahosemenné, krytosemenné rostliny), jejich vývoj Využití hospodářsky významných rostlin, chráněné, léčivé a jedovaté rostliny	**Biologie rostlin** Stavba, tvar a funkce rostlin Systém rostlin Význam rostlin a jejich ochrana	• **EV**

ČLOVĚK A PŘÍRODA			
Přírodopis 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - porovná vnější a vnitřní stavbu živočichů a vysvětlí funkce jednotlivých orgánů - rozliší jednotlivé skupiny živočichů a zná hlavní zástupce - odvodí na základě vlastního pozorování základní projevy chování živočichů v přírodě, objasní jejich způsob života a přizpůsobení danému prostředí - ví o významu živočichů v přírodě i pro člověka a uplatňuje zásady bezpečného chování ve styku s živočichy	Živočišná buňka, tkáně, orgány, orgánové soustavy, organismy jednobuněčné a mnohobuněčné, rozmnožování Významní zástupci jednotlivých skupin živočichů – prvoci, bezobratlí, obratlovci Živočišná společenstva, hospodářsky významné druhy, kriticky ohrožené druhy Projevy chování živočichů	**Biologie živočichů** Stavba a funkce jednotlivých částí těla Vývoj, vývin a systém živočichů Rozšíření, význam a ochrana živočichů Projevy chování živočichů	• **EV**
Žák - popíše vznik a vývin jedince - charakterizuje hlavní etapy vývoje člověka - popíše stavbu orgánů a orgánových soustav lidského těla a jejich funkce - rozliší příčiny, případně příznaky běžných nemocí a uplatňuje zásady jejich prevence a léčby	Názory na vznik člověka a jeho vývoj Orgány, orgánové soustavy (opěrná, pohybová, oběhová, dýchací, trávicí, vylučovací, reprodukční a řídící), vývin jedince, hlavní období lidského života	**Biologie člověka** Názory na vznik člověka a jeho vývoj Stavba a funkce jednotlivých částí lidského těla	• **EV**

ČLOVĚK A PŘÍRODA			
Přírodopis 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - pozná charakteristické vlastnosti a vybrané nerosty a horniny - rozliší důsledky vnitřních a vnějších geologických dějů - uvede význam vlivu podnebí a počasí na rozvoj a udržení života na Zemi	Vznik a stavba Země Příčiny a důsledky Vznik, vlastnosti, praktický význam a využití vybraných zástupců Složení, vlastnosti a význam půdy pro výživu rostlin Vznik života, vývoj organismů a jejich přizpůsobování prostředí Podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů	**Neživá příroda** Země Vnější a vnitřní geologické děje Nerosty a horniny Půdy Vývoj zemské kůry a organismů na Zemi Podnebí a počasí ve vztahu k životu organismů	• **EV**
Žák - uvede příklady výskytu organismů v určitém prostředí a vztahy mezi nimi - objasní základní princip některého ekosystému - vysvětlí podstatu jednoduchých potravních řetězců v různých ekosystémech - popíše změny v přírodě vyvolané člověkem a objasní jejich důsledky - pozná kladný a záporný vliv člověka na životní prostředí	Vzájemné vztahy mezi organismy a prostředím, populace, společenstva, přirozené a umělé ekosystémy, potravní řetězce, rovnováha v ekosystému Globální problémy a jejich řešení, chráněná území	**Základy ekologie** Organismy a prostředí Ochrana přírody a životního prostředí	• **VMvEGS**
Žák - využívá metody poznávání přírody osvojované v přírodopisu	Praktické metody poznávání přírody Exkurze	**Praktické poznávání přírody**	• **MV** • **EV**

Vyučovací předmět: Zeměpis

II. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A PŘÍRODA			
Zeměpis 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - rozumí základní geografické, topografické a geografické terminologii - rozliší světové strany na mapě	Seznámení s atlasem, globusem, nástěnnou mapou. Tvar zeměkoule, zeměpisná šířka, délka, dělení Země na polokoule. Nadmořská výška, měřítko, Hlavní a vedlejší světové strany. Práce s elektronickou mapou.	**Kartografie**	• **OSV** • **EV**
Žák - pochopí zákonitosti střídání dne a noci, ročních období, - seznámí se s pozitivy a negativy působení přírody na lidskou činnost, - pozná vliv přírodních procesů na utváření Země	Země jako součást sluneční soustavy, pohyby Země, den, noc, roční období, poledníky a rovnoběžky, časová pásma, stavba Země, zemské desky, oceány, světadíly. Klimatická a vegetační pásma.	**Sluneční soustava a Země**	• **EV**
Žák - se umí orientovat ve svém městě, zná významná místa a osobnosti	Regionální zeměpis, historie, kulturní památky, průmysl, pracovní příležitosti, služby, doprava, sportovní vyžití, známé osobnosti, pozoruhodnosti našeho města	**Naše město**	• **OSV**

ČLOVĚK A PŘÍRODA Zeměpis 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - umí vyjmenovat sousední státy - zná jednotlivé regiony ČR, jejich specifika přírodní a hospodářská - zná složení obyvatelstva a demografický vývoj.	Všechny regiony ČR v libovolném pořadí, povrch, vodstvo, důležitá města, průmysl, hospodářství, zvláštnosti. Obyvatelstvo ČR.	**Česká republika**	• **VDO** • **VMvEGS** • **MTV**
Žák - má přehled o krajinných typech a jejich vlivu na úroveň životního prostředí - si uvědomí vlastní zodpovědnost za stav životního prostředí a důležitost správné likvidace komunálního odpadu - zná udržitelné přírodní zdroje.	Deštné pralesy, národní parky a další typy krajiny. Životní prostředí, znečišťování vlivem lidského působení. Čerpání přírodních zdrojů.	**Ochrana přírody**	• **EV**
Žák - zná polohu, rozlohu a povrch kontinentů - vyhledává jednotlivé světadíly a oceány, rozliší jejich charakteristické znaky, - pozná významné státy, jejich hlavní města a průmyslová a kulturní centra, - udělá si představu o celosvětových populačních změnách.	Poloha, povrch, vodstvo, teplotní pásma. Hospodářství, průmysl, nerostné bohatství. Obyvatelstvo, životní úroveň, kulturní zvyklosti. Náboženství, etnika, zvláštnosti kontinentu, vybraných států.	**Evropa** **Asie** **Afrika** **Amerika** **Austrálie a Oceánie** **Antarktida**	• **VMvEGS** • **MTV**
Žák - vnímá rozdílnost podmínek života na různých místech Země, - pozná závislost přírodních podmínek na životní úrovni obyvatelstva, - uvede příklady známých rekreačních míst tuzemských i světových	Globální problémy současného světa. Ohniska napětí, náboženské spory. Přírodní podmínky života. Rekreace a cestovní ruch.	**Společenské a hospodářské prostředí**	• **VDO** • **EV**
Žák - se při praktických cvičeních pohybuje v terénu - odhadne podle vývoje situace míru ohrožení života - umí se orientovat v terénu - uplatňuje v praxi zásady bezpečného pohybu a pobytu ve volné přírodě	Cvičení a pozorování v terénu, odhad vzdálenosti, jednoduchý nákres krajiny. Ochrana člověka za mimořádných okolností.	**Terénní geografická výuka, praxe a aplikace**	• **OSV**

Vzdělávací oblast: Umění a kultura

Vyučovací předmět: Hudební výchova

Obsah vyučovacího předmětu

Obsah vzdělávacího oboru hudební výchova je realizován v těchto složkách:

1. **hlasová**
2. **instrumentální**
3. **hudebně-pohybová**
4. **poslechová**
5. **nauka (pojmy z hudební teorie a hudebních dějin)**

I. stupeň

Očekávané výstupy:

Žák

- zpívá jednoduché písně v rozsahu kvinty
- rytmizuje a melodizuje jednoduché texty,hospodárně dýchá
- používá přiměřeně svým schopnostem jednoduché hudební nástroje
- pozorně vnímá jednoduché skladby
- reaguje pohybem správně na různý rytmus a tempo
- rozlišuje sílu zvuku, základní hudební nástroje (sluchem i zrakem)
- zpívá písně v přiměřeném rozsahu k individuálním schopnostem
- propojí vlastní pohyb s hudbou, doprovodí spolužáky na rytmické hudební nástroje
- odliší tóny podle výšky, síly a barvy

Učivo:

1. hlasová (+sluchová a řečová) výchova

- správné dýchání, výslovnost, přirozený projev
- rozlišování zvuků, lidských hlasů a základních hudebních nástrojů
- správné držení těla při zpívání
- rytmizace a melodizace říkadel
- zpěv jednoduché jednohlasé písně

2. Instrumentální výchova

- hra na tělo
- jednoduchý doprovod na Orffovy nástroje

3. Hudebně pohybová výchova

- jednoduché pohybové a taneční hry
- říkadla a rozpočítávadla
- chůze, pochod
- správná reakce na změny v tempu a hlasitosti

4. Poslechová výchova

- krátké ukázky jednotlivých nástrojů
- rozlišení hudby „vážné“ a populární
- soustředěnost při poslechu
- hudba jako zdůrazňující prvek v pohádce
- česká státní hymna

5. Nauka

- poznání vzestupné a sestupné melodie
- pojmy nota, notová osnova, tempo, akord, dirigent

- rytmus, zvuk, tón, píseň lidová a umělá

II. stupeň

Očekávané výstupy:

Žák

- rozpozná hudební nástroje symfonického orchestru
- uvede některá jména hudebních skladatelů a název některého z jejich děl
- pozorně vnímá znějící hudbu skladeb většího rozsahu
- doprovází písně pomocí ostináta
- interpretuje vybrané lidové a umělé písně

Učivo:

1. hlasová (+sluchová a řečová) výchova

- zpěv náročnějších písní s pochopením charakteru písně
- zvyšování kvality pěveckého projevu, dynamika, hlasová hygiena s ohledem na věkové zvláštnosti žáků
- kánon

2. Instrumentální výchova

- hra na Orffovy nástroje
- ostinální rytmus ve dvoudobém a třídobém metru
- zapojení hry na flétnu

3. Hudebně pohybová výchova

- valčík a polka
- poskok
- improvizované vyjádření hudby pohybem
- vyjádření děje pohybem, balet
- seznámení s latinsko-americkými tanci
- diskotékové tance

4. Poslechová výchova

- krátké ukázky z tvorby klasiků
- ukázky druhů orchestrů podle žánru
- orchestr smyčcový, dechový, komorní a
- symfonický
- hudba scénická – melodram
- hudba filmová, muzikál, opera, opereta

5. Nauka

- poznání jednohlasé a vícehlasé písně
- durová (tvrdá, veselá) kontra mollová (měkká, smutná) tónina
- rozdělení hudebních nástrojů
- základní hudební výrazové prostředky, lidské hlasy, základní hudební formy, zakladatelé české národní hudby, nejznámější světoví hudební skladatelé

Vyučovací předmět: Výtvarná výchova

I. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy – 1. období:

Žák

- zvládá dodržování zásad bezpečnosti a ochrany zdraví při výtvarných činnostech
- rozpozná a porovná barvy, tvary, objekty a linie pro vlastní tvorbu
- v tematických pracích a v zobrazování přírodních a umělých forem
- uplatňuje vlastní zkušenosti, prožitky a fantazii
- zvládá základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- pojmenuje výsledky vlastní tvorby a sdělí je svým spolužákům

Očekávané výstupy - 2. období:

Žák

- uplatňuje základní dovednosti pro vlastní tvorbu
- rozlišuje, třídí, porovnává základní vlastnosti a vztahy pro tvary, linie a objekty a uplatní je podle svých schopností při vlastní tvorbě
- vnímá tvorbu ostatních
- používá vlastní fantazii a její prolínání se zkušenostmi vycházejícími ze svých zrakových, hmatových a sluchových vjemů
- vyjádří dojmy a vjemy z vlastní i cizí tvůrčí činnosti
- přechází k uvědomělé výtvarné činnosti od činnosti spontánní
- realizuje svůj tvůrčí záměr
- respektuje vytvořené hodnoty
- utváří základy pro spolupráci, vzájemnou pomoc a rozšiřuje komunikační schopnosti při kolektivní práci

Učivo:

Výtvarné osvojování skutečnosti

- - směřující k výchově estetického vnímání, představivosti a výtvarného myšlení

V tematických pracích a v zobrazování přírodních a umělých forem postupně přechází k uvědomělejší výtvarné činnosti při zachování citového vztahu k zobrazování skutečnosti.

- náměty ze života dětí i dospělých
- ukázky ilustrací
- výtvarné vyprávění zážitku kresbou
- zobrazování přírodních i umělých forem a předmětů denní potřeby
- dotváření přírodních výtvorů na základě fantazie
- v tematických pracích vést žáky k vyjádření své představy o světě, vztahu k lidem a ke společnosti, osobních zážitků

- docílit uvědomělého poznání lidské postavy
- poučit žáky o základech kompozice
- usměrňovat spontánní výtvarný projev
- dotvářet přírodní formy na základě vlastní fantazie a empirických zkušeností žáků v různých ročních obdobích
- výtvarně vyjádřit tvar věci, poznávat materiál a funkci předmětu
- zobrazovat tvarově složitější útvary, užívat kontrast tvaru a používat pozadí

Dekorativní a prostorové práce spojené s experimentováním

- jsou zaměřeny zejména na výtvarný výraz. V užitých, dekorativních a prostorových pracích rozvíjejí vztah mezi materiálem, technikou a estetickou stránkou předmětu.

Kreslení

- Vnímání a analyzování tvarů, prostoru a jeho uspořádání.
- Vyjádření emocí
- Volné výtvarné zobrazení.
- Tematické práce
- Použít výrazové možnosti písma v hravých a experimentálních činnostech s užitím hotového typografického písma

Malování

- Základní dovednosti v práci s barvou a štětcem
- Hra s barvou – zapouštění, rozpíjení, tisk
- Výrazové vlastnosti světlé a tmavé plochy
- Seznámení s uměním 19. a 20. století
- Návštěvy galerií a výstav

Prostorové vytváření

- Práce s modelovacími hmotami (modelovací hmota, modurit, slané těsto)
- Rozvíjení smyslu pro prostor
- Schopnost týmové práce
- Sledovat výběr a vhodnost materiálů, možnosti jeho výtvarného zpracování z hlediska účelu, užití a výtvarného výrazu
- Práce s keramickou modelovací hlínou

Dekorativní práce

- Dekorativní členění plochy s využitím barvy, linie a tvaru prvku (kompozice neukončené i ohraničené plochy)
- Rozvíjení smyslu pro rytmus – řazení prvků, ploch, tvarů…, poznávat principy tvorby jednoduchého ornamentu a jeho rytmu
- Kompozice z přírodních materiálů
- Papírová koláž – rozvíjení jemné motoriky
- Látková koláž

Výtvarné umění a životní prostředí

kultivuje estetické cítění žáků. Řeší úkoly ve vztahu k životnímu prostředí, zejména ke kultuře bydlení a odívání. Navazuje a rozvíjí vztah žáků k volnému umění, užité tvorbě, lidovému umění a k ochraně životního prostředí.

- práce s dětskou hračkou a loutkou
- pěstování smyslu pro krásu
- pěstování smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí prostřednictvím uvědomělé výtvarné činnosti
- seznámení se základními druhy výtvarného umění včetně fotografie
- seznamování s ukázkami ilustrací dětských knih
- současná ilustrační tvorba a její různé druhy a formy
- rozvíjení kultury bydlení
- využití emocionálního působení uměleckého díla, rozvíjení empatií
- rozvíjení vnímání a prožívání výtvarného umění jako specifické formy vyjádření skutečnosti
- účast na soutěžích
- návštěvy galerií a výstav

II. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

Očekávané výstupy:

Žák

- uplatňuje základní dovednosti při přípravě, realizaci a prezentaci vlastního tvůrčího záměru
- uplatňuje linie, tvary, barvy a objekty v ploše i prostoru podle vlastního tvůrčího záměru, využívá jejich vlastnosti a vztahy a umí je analyzovat
- srozumitelně pojmenuje výsledky vlastní tvorby i tvorby ostatních; vnímá je a umí porovnat jejich uplatnění v běžné umělecké produkci
- při vlastní tvorbě vychází ze svých vlastních zkušeností, představ a myšlenek
- při vlastní tvorbě vyhledá vhodné výrazové prostředky pro vyjádření a prezentaci vlastních emocí
- porovnává výsledky své umělecké tvorby s tvorbou ostatních
- je schopen empatie
- vědomě utváří základy pro spolupráci, vzájemnou pomoc a rozšiřování komunikační schopnosti při kolektivní práci
- rozvíjí a konfrontuje mezilidské vztahy
- utváří vztah ke kulturnímu dědictví, uvědomuje si spojitosti mezi výtvarným uměním a vývojem lidské společnosti
- chápe a řeší ekologické otázky a má pozitivní vztah k životnímu prostředí

Učivo:

Výtvarné osvojování skutečnosti

- směřující k výchově estetického vnímání, představivosti a výtvarného myšlení.

V tematických pracích a v zobrazování přírodních a umělých forem se postupně přechází k uvědomělejší výtvarné činnosti při zachování citového vztahu k zobrazování skutečnosti a při vědomém zvyšování kvality výtvarného projevu

- náměty ze života dětí i dospělých
- ukázky ilustrací jednotlivých autorů s jejich specifiky
- výtvarné vyprávění zážitku výtvarnou technikou, zvolenou v souladu s tvůrčím záměrem
- zobrazování přírodních i umělých forem a předmětů denní potřeby
- dotváření přírodních výtvorů na základě vlastní fantazie
- v tematických pracích vést žáky k vyjádření své představy o světě, vztahu k lidem a ke společnosti, osobních zážitků
- docílit uvědomělého poznání lidské postavy a její proporce
- poučit žáky o základech kompozice
- usměrňovat spontánní výtvarný projev
- dotvářet přírodní formy na základě vlastní fantazie a empirických zkušeností žáků v různých ročních obdobích a společenských souvislostech

- výtvarně vyjádřit tvar věci, poznávat materiál a funkci předmětu
- zobrazovat tvarově složitější útvary, užívat kontrast tvaru a používat pozadí, umět propojit jednotlivé taktiky v ucelený výtvarný projev

Dekorativní a prostorové práce spojené s experimentováním

- jsou zaměřeny zejména na výtvarný výraz. V užitých, dekorativních a prostorových pracích rozvíjejí vztah mezi materiálem, technikou a estetickou stránkou předmětu. Integrují a prohlubují estetickou kultivaci žáků na základě poznávání výrazových prostředků ve výtvarných činnostech a uměleckých dílech, čímž rozvíjí estetické vnímání a rozšiřují kultivovaný vztah k vlastní osobě a světu.

Kreslení

- Vnímání a analyzování tvarů, prostoru a jeho uspořádání.
- Vyjádření emocí
- Volné výtvarné zobrazení.
- Tematické práce
- Použít výrazové možnosti písma v hravých a experimentálních činnostech s užitím hotového
- typografického písma
- Základní informace a seznámení s architektonickými prvky
- Vyjádření proporcionality lidské postavy a pohybu lidské postavy
- Knižní ilustrace
- Užité umění
- Návštěvy galerií a výstav

Malování

- Základní dovednosti v práci s barvou a štětcem
- Výrazové vlastnosti světlé a tmavé plochy
- Seznámení s uměním 19. a 20. století
- Návštěvy galerií a výstav

Malba - akvarel

- Kompozice
- Seznámení s ilustracemi knih nejen pro děti a mládež
- Akvarel – krajina
- Návštěvy galerií a výstav

Malba – olejomalba

- Seznámení s technikou
- Nejznámější díla a malíři
- Návštěvy galerií a výstav

Prostorové vytváření

- Práce s modelovacími hmotami (modelovací hmota, modurit, slané těsto)
- Práce s keramickou modelovací hlínou
- Modelování dekoračních předmětů

- Modelování užitkových předmětů
- Rozvíjení smyslu pro prostor
- Schopnost týmové práce
- Sledovat výběr a vhodnost materiálů, možnosti jeho výtvarného zpracování z hlediska účelu, užití a výtvarného výrazu
- Vytváření konkrétních prostorových situací z okolí dítěte
- Práce s keramickou modelovací hlínou

Dekorativní práce

- Dekorativní členění plochy s využitím barvy, linie a tvaru prvku (kompozice neukončené i ohraničené plochy)
- Rozvíjení smyslu pro rytmus – řazení prvků, ploch, tvarů…, poznávat principy tvorby jednoduchého ornamentu a jeho rytmu
- Kompozice z přírodních materiálů
- Látková aplikace
- Výtvarné ztvárnění loutek
- Asambláž
- Návštěvy výstav

Základy fotografování

- Fotografie
- Fotografie jako samostatná součást výtvarného umění
- Fotografie v literatuře
- Fotografie v životě
- Návštěvy výstav

Výtvarné umění a životní prostředí

- kultivuje estetické cítění žáků. Řeší úkoly ve vztahu k životnímu prostředí, zejména ke kultuře, bydlení a odívání. Navazuje a rozvíjí vztah žáků k volnému umění, užité tvorbě, lidovému umění a k ochraně životního prostředí. Zároveň rozvíjí představivost a učí žáky vytvářet si vlastní názor na poznané umělecké dílo a aplikovat poznatky výtvarné výchovy na vlastní životní styl.

- pěstování smyslu pro krásu
- pěstování smyslu pro krásu přírody a vztahu k životnímu prostředí prostřednictvím uvědomělé výtvarné činnosti
- seznámení se základními druhy výtvarného umění včetně fotografie
- získat základní představu o vývoji výtvarného umění
- aplikace poznatků výtvarné výchovy na vlastní životní styl
- základní seznámení se současnou architekturou a urbanistikou
- poznávání současné bytové kulturu – estetické a funkční požadavky
- kultura odívání
- design a estetická úroveň předmětů denní potřeby
- účast na soutěžích a výstavách
- návštěvy výstav a galerií

Vzdělávací oblast: Člověk a zdraví

Vyučovací předmět: Výchova ke zdraví

II. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Výchova ke zdraví 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - respektuje pravidla zdravého způsobu stravování a preferuje zdravou výživu - dává do souvislostí složení stravy a způsob stravování s rozvojem civilizačních nemocí - uvědomuje si základní životní potřeby a jejich naplňování ve shodě se zdravím - vysvětlí na příkladech souvislosti mezi tělesným a duševním a sociálním zdravím - spojuje zdraví s osobní hygienou - snaží se trávit volný čas aktivním pohybem - respektuje zdravotní stav svůj i svých vrstevníků a v rámci svých možností usiluje o aktivní podporu zdraví - projevuje odpovědné chování v rizikových dopravních situacích, předchází situacím ohrožení zdraví a osobního bezpečí; v případě potřeby poskytne adekvátní první pomoc	Výživa a zdraví – zdravá strava, pitný režim, vliv životních podmínek a způsobu stravování na zdraví; poruchy příjmu potravy Vlivy prostředí na zdraví – kvalita ovzduší a vody, hluk, osvětlení, teplota Tělesná a duševní hygiena, režim dne – osobní hygiena, otužování, denní režim, duševní hygiena, vyváženost práce a odpočinku, význam pohybu pro zdraví, pohybový režim Ochrana před přenosnými chorobami - cesty přenosu nákaz a jejich prevence, nákazy respirační, přenosné potravou, získané v přírodě, přenosné krví a sexuálním kontaktem, přenosné bodnutím hmyzu a stykem se zvířaty Ochrana před chronickými nepřenosnými chorobami a před úrazy – prevence kardiovaskulárních a metabolických onemocnění, preventivní a léčebná péče Odpovědné chování v situacích úrazu a život ohrožujících stavů (úrazy v domácnosti, při sportu, na pracovišti, v dopravě), základy první pomoci	**Zdravý způsob života a péče o zdraví**	• **OSV** • **EV** • **MDV**

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Výchova ke zdraví 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - vysvětlí vztah mezi uspokojováním základních lidských potřeb a hodnotou zdraví - vyjádří vlastní názor k problematice zdraví a diskutuje o něm - posoudí různé způsoby chování lidí z hlediska odpovědnosti za vlastní zdraví i zdraví druhých - usiluje v rámci svých možností a zkušeností o aktivní podporu zdraví - svěří se se zdravotním problémem	Člověk ve zdraví a nemoci, zdraví fyzické a duševní Hierarchie základních lidských potřeb formy podpory zdraví: prevence, podpora zdravého životního stylu, programy podpory zdraví, odpovědnost jedince za zdraví	**Hodnota a podpora zdraví**	• **VDO** • **OSV** • **EV**
Žák - uplatňuje osvojené sociální dovednosti a modely chování při kontaktu se sociálně patologickými jevy ve škole i mimo ni; v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým - vyhodnotí na základě svých znalostí možný manipulativní vliv vrstevníků, médií, sekt; zaujímá odmítavé postoje ke všem formám brutality a násilí,uplatňuje osvojené dovednosti komunikační obrany proti manipulaci a agresi	Agresivita, násilí, domácí násilí, šikana, zneužívání a sexuální kriminalita, sexuální zneužívání dětí; kriminalita mládeže; krizová intervence, komunikace se službami odborné pomoci Bezpečné chování a bezpečná komunikace – komunikace s vrstevníky a neznámými lidmi, bezpečný pohyb v rizikovém prostředí, nebezpečí elektronické komunikace, sebeochrana a vzájemná pomoc v rizikových situacích a v situacích ohrožení, Manipulativní reklama, vliv sekt	**Ochrana člověka před sociálně patologický-mi jevy**	• **OSV** • **VDO** • **MDV**
Žák - samostatně využívá osvojené kompenzační a relaxační techniky k regeneraci organismu, překonávání únavy a předcházení stresovým situacím - uvádí do souvislostí zdravotní a psychosociální rizika spojená se zneužíváním návykových látek - v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc sobě nebo druhým	Vliv stresu na zdraví – kompenzační, relaxační a regenerační techniky k překonávání únavy, stresu a k posilování duševní odolnosti Autodestruktivní závislosti – psychická onemocnění, násilí mířené proti sobě samému Rizikové chování (alkohol, kouření, drogy, zbraně, nebezpečné látky a předměty, nebezpečný internet), násilné chování, krizové situace a jejich zvládání, trestná činnost, doping ve sportu)	**Rizika ohrožující zdraví a jejich prevence**	• **OSV** • **VDO** • **MDV**

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Výchova ke zdraví 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - projevuje odpovědné chování v rizikových situacích silniční a železniční dopravy - charakterizuje možná nebezpečí vyplývající z běžného života i mimořádných událostí - uvede vhodné způsoby preventivního chování a ochrany - v modelových situacích volí adekvátní způsob ochrany, prakticky využívá zásady znalosti první pomoci	Dodržování pravidel bezpečnosti a ochrany zdraví - bezpečné prostředí ve škole, ochrana zdraví při různých činnostech, bezpečnost v dopravě, vztahy mezi účastníky silničního provozu vč. zvládání agresivity, postup v případě dopravní nehody (tísňové volání, zajištění bezpečnosti) Mimořádné události Varovné signály a způsoby varování Ochrana obyvatelstva, evakuace Činnost po mimořádné události Prevence vzniku mimořádných událostí	**Ochrana člověka za běžných rizik i mimořádných událostí**	• **OSV** • **VDO** • **MDV**
Žák - respektuje změny v období dospívání, vhodně na ně reaguje - kultivovaně se chová k opačnému pohlaví - respektuje význam sexuality v souvislosti se zdravím, etikou a morálkou - projevuje odpovědný vztah k vlastnímu dospívání, chápe význam zdrženlivosti a odpovědného sexuálního chování	Dětství, puberta, dospívání Sexuální dospívání Zdraví reprodukční soustavy Sexualita jako součást formování osobnosti Zdrženlivost Předčasná sexuální zkušenost, Promiskuita Problémy těhotenství a rodičovství mladistvých Poruchy pohlavní identity	**Změny v životě člověka a jejich reflexe**	• **OSV**
Žák - respektuje přijatá pravidla soužití mezi spolužáky i jinými vrstevníky a přispívá k utváření dobrých mezilidských vztahů v komunitě - chápe význam dobrého soužití mezi vrstevníky i členy rodiny	Vztahy ve dvojici – kamarádství, přátelství, láska, partnerské vztahy, manželství a rodičovství Vztahy a pravidla soužití v prostředí komunity – rodina, škola, vrstevnická skupina, obec, spolek	**Vztahy mezi lidmi a formy soužití**	• **OSV** • **MTV** • **VDO**

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Výchova ke zdraví 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - projevuje zdravé sebevědomí a preferuje ve styku s vrstevníky pozitivní životní cíle - vyjádří vlastní názor - pěstuje zdravý vztah ke své osobě i k ostatním lidem - přiměřeně zvládá problémové situace v mezilidských vztazích - předchází stresovým situacím, v případě potřeby vyhledá odbornou pomoc - vhodně využívá naučené kompenzační a relaxační techniky vedoucí k regeneraci organizmu - respektuje názor druhých - uvědomuje si důsledky svého chování	Sebepoznání a sebepojetí – vztah k sobě i k druhým zdravé sebepojetí, identita Seberegulace a sebeorganizace činností a chování – cvičení sebereflexe a sebekontroly Sebeovládání a zvládání problémových situací stanovení osobních cílů a kroků k jejich dosažení Zaujímání hodnotových postojů a rozhodovacích dovedností pro řešení problémů v mezilidských vztazích Pomáhající a prosociální chování Psychohygiena Dovednosti pro předcházení a zvládání stresu Hledání pomoci při problémech Mezilidské vztahy, Komunikace a respektování sebe sama i druhých Přijímání názoru druhého empatie Chování podporující dobré vztahy Asertivní komunikace Dopady vlastního jednání a chování	**Osobnostní a sociální rozvoj**	• **OSV**

Vyučovací předmět: Tělesná výchova

I. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Tělesná výchova - 1. - 3. ročník - 1. období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - získá kladný postoj k motorickému učení a pohybovým aktivitám - reaguje na základní pokyny - zvládne dle pokynů přípravu na činnost - uplatní správné způsoby držení těla - zvládne základní speciální cvičení související s jeho oslabením - dodržuje a uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	Pohybové činnosti jednotlivce, dvojic a skupin, pohybové hry s různým zaměřením a využitím tradičního a netradičního náčiní, bez náčiní Motivační, tvořivé a napodobivé hry, vytváření vlastních modifikací osvojených pohybových her, hry pro rozvoj sociálních vztahů	**Pohybové hry**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **EV** • **MTV**
Žák - má osvojené základní způsoby lokomoce - a prostorové orientace podle individuálních předpokladů	Průpravná cvičení gymnastická, svalové napětí a uvolnění jeho částí **Akrobacie**: průpravná cvičení pro kotoul vpřed, vzad **Přeskoky**: skoky prosté z malé trampolíny **Hrazda**: ručkování ve svisu (žebřiny) **Lavička, kladina**: chůze s dopomocí, bez dopomoci a její modifikace **Tanec a rytmická cvičení:** prožívání rytmu, tempa a melodie rytmizovaná chůze, základní taneční kroky, lidové tance	**Základy gymnastiky**	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Tělesná výchova - 1. - 3. ročník - 1. období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - reaguje na základní pokyny a povely k osvojované činnosti	**Běh:** průpravné atletické činnosti, pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti a startovní reakce běh na 50 m běh na 60 m vytrvalostní běh 3 - 6 min základy štafetového a překážkového běhu **Skok:** skok do dálky z místa **Hod**: hod míčkem z místa	**Základy atletiky**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **EV** • **MTV**
Žák - zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost, aplikuje ji ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - spolupracuje v družstvu, dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play	Základní manipulace s míčem, Průpravné hry	**Základy sportovních her**	
Žák - dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech, - zlepšuje svou tělesnou kondici	Základní poznatky z turistiky - oblečení, obutí, vybavení, chůze, stravování, hygiena, tábořiště, příprava cesty, dokumentace z cesty Chůze v terénu do 6 km	**Turistika a pobyt v přírodě**	
Žák - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev, zdokonaluje základní pohybové dovednosti, - má osvojeny základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	**Bruslení**: pobyt na ledu bez bruslí, odstraňování strachu z ledu **Lyžování**: hry na sněhu, základní informace o nebezpečí na horách	**Pobyt v zimní přírodě**	
Žák - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků, zařazuje osvojené dovednosti do běžného života, zlepšuje svou tělesnou kondici	Cvičení s netradičním náčiním (balanční míče, chůdy, létající talíře)	**Další pohybové činnosti a netradiční sporty**	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Tělesná výchova - 4. - 5. ročník - 2. období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - zná význam tělesné zdatnosti pro zdraví - snaží se začlenit pohyb a korektivní cvičení související s případným zdravotním oslabením do denního režimu, zná techniku tohoto cvičení, upozorní na činnosti, které jsou v rozporu s vlastním oslabením - zdokonaluje základní pohybové dovednosti a schopnosti - zvládne přípravu na pohybovou činnost i uklidnění po ukončení. - zná a uplatní cviky na odstranění únavy - dodržuje a uplatňuje hygienické a bezpečnostní zásady provádění zdravotně vhodné a bezpečné pohybové činnosti	Pohybové činnosti jednotlivce, dvojic a skupin, pohybové hry s různým zaměřením a využitím tradičního a netradičního náčiní, bez náčiní Motivační, tvořivé a napodobivé hry, vytváření vlastních modifikací osvojených pohybových her, hry pro rozvoj sociálních vztahů	**Pohybové hry**	**•OSV** **•VDO** **•VMvEGS** **•EV** **•MTV**
Žák - zvládá podle pokynů přípravu na pohybovou činnost, aplikuje ji ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - spolupracuje v družstvu, dodržuje pravidla her a jedná v duchu fair play	Základní herní činnosti jednotlivce (hody, přihrávky, driblink aj.) Herní kombinace Minihry a hry podle upravených pravidel **Vybíjená**: základy vybíjené **Přehazovaná**: základy hry - přehození sítě	**Základy sportovních her**	
Žák - reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	**Běh**: průpravné atletické činnosti, pohybové hry pro rozvoj běžecké rychlosti a startovní reakce běh na 50 m běh na 60 m vytrvalostní běh 3 - 6 min základy štafetového a překážkového běhu **Skok**: skok do dálky z rozběhu **Hod**: hod míčkem z rozběhu	**Základy atletiky**	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Tělesná výchova - 4. - 5. ročník - 2. období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - reaguje na pokyny k provádění vlastní pohybové činnosti	Průpravná cvičení gymnastická, svalové napětí a uvolnění jeho částí **Akrobacie**: kotoul vpřed a vzad, stoj na lopatkách, stoj na rukou - nácvik rovnovážné polohy **Přeskoky**: odraz z můstku výskok z rozběhu do kleku **Hrazda**: náskok do vzporu, sešin **Lavička, kladina:** rovnovážné postoje, náskoky a seskoky, změny poloh, obraty **Kruhy**: houpání vsedě a visu, seskok **Šplh**: postavení nohou na tyči, ručkování, šplh s přírazem na tyči **Tanec a rytmická cvičení**: prožívání rytmu, tempa a melodie rytmizovaná chůze, základní taneční kroky, lidové tance **Úpoly**: přetahy, přetlaky, úpolové odpory	**Základy gymnastiky**	•**OSV** •**VDO** •**VMvEGS** •**EV** •**MTV**
Žák - dodržuje základní zásady bezpečnosti při pohybových činnostech, - zlepšuje svou tělesnou kondici	Základní poznatky z turistiky - oblečení, obutí, vybavení, chůze, stravování, hygiena, tábořiště, příprava cesty, dokumentace z cesty Chůze v terénu do 12 km	**Turistika a pobyt v přírodě**	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Tělesná výchova - 4. - 5. ročník - 2. období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - zdokonaluje základní pohybové dovednosti podle svých pohybových možností a schopností	Hygiena plavání Adaptace na vodní prostředí Průpravné hry na suchu i ve vodě Základní plavecké dovednosti Jeden plavecký způsob	**Plavání**	•**OSV** •**VDO** •**VMvEGS** •**EV** •**MTV**
Žák - zlepšuje svou tělesnou kondici, pohybový projev, zdokonaluje základní pohybové dovednosti, - má osvojeny základní způsoby lokomoce a prostorovou orientaci podle individuálních předpokladů	**Bruslení**: vstup na led, průpravná cvičení pro osvojení rovnováhy, jízda vpřed **Lyžování**: hry na sněhu, základní informace o nebezpečí na horách základy běžeckého lyžování - chůze, obraty, výstupy, brzdění, zastavování, jízda v nenáročném terénu	**Pobyt v zimní přírodě**	
Žák - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků, zařazuje osvojené dovednosti do běžného života, zlepšuje svou tělesnou kondici	Jízda na rotopedu, Stolní tenis, softenis, badminton, ringo, Jízda na kolečkových bruslích, Pálkovací hry	**Další pohybové činnosti a netradiční sporty**	

II. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Tělesná výchova - 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - odmítá drogy a jiné škodliviny jako neslučitelné se zdravím a sportem, - reaguje na informace o znečištění ovzduší a přizpůsobí jim pohybové aktivity	Seznámení žáků s vhodným a bezpečným chováním při tělesných a sportovních aktivitách, zásady bezpečného používání sportovních potřeb a nářadí Drogy a jiné škodliviny - anabolika, látky zvyšující fyzickou kondici a podporující růst svalové hmoty Reakce těla při zhoršování rozptylových podmínek Dodržování pitného režimu při sportovní aktivitě	**Teoretická část – Sport a zdraví**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **EV** • **MTV**
Žák - užívá osvojovanou terminologii na úrovni cvičence - naplňuje ve školních podmínkách základní olympijské myšlenky, čestné soupeření - pomáhá handicapovaným, - respektuje slabší a opačné pohlaví - zná a uplatní základní zásady první pomoci, zajistí odsun raněného - sleduje sportovní dění ve sdělovacích prostředcích	Hygiena při sportu, oblečení, obuv Dodržování pravidel a hra fair play, sebekontrola a sebehodnocení Názvosloví a povely při TV Základy první pomoci při úrazech. Historie sportů - olympijské hry, aktuální události ve sportu. Organizace her, role rozhodčího Měření výkonů (stopky, pásmo), vyhodnocení výkonů	**Teoretická část – Činnosti podporující pohybové učení**	

Žák - chápe zásady zatěžování - usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj pohybových dovedností a zdokonalení základních lokomocí - cíleně se připraví na pohybovou činnost a její ukončení - používá kompenzační a relaxační techniky k překonání únavy - uplatňuje cílevědomost a vytrvalost při korekci zdravotního oslabení, samostatně a aktivně zařazuje tato cvičení do denního režimu, vyhýbá se činnostem kontraindikovaným vzhledem k případnému zdrav. oslabení	Zahřívací, relaxační, protahovací a uvolňovací cvičení Správné držení těla, zvyšování kloubních pohybů, preventivní pohybová činnost Správné zapojení dechu Celkové posilování svalového aparátu, koordinace pohybů Rozvoj vytrvalosti Zdravotně orientovaná zdatnost Strečink celého těla před a po ukončení cvičení, závěrečné uvolnění	**Pohybové hry**	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Tělesná výchova - 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybové dovednosti - sleduje určené prvky pohybové činnosti a výkony, vyhodnotí je, označí a odstraní příčiny nedostatků	**Akrobacie**: kotoul vpřed, vzad a jeho modifikace váha, sudy, stoj na rukou, cvičení se švihadlem, míčem, obručí (D) stoj na rukou, přemet stranou, nácvik salta (H) **Přeskoky**: výskok z rozběhu, odraz z můstku, roznožka, skrčka – koza, bedna přeskoky z oddáleného odrazu **Hrazda**: vzpor na rukách, kotoul vpřed, přešvihy nohou výmyk, přešvihy únožmo, kotoul vpřed a následně vzad, podmet **Lavička, kladina**: náskoky a seskoky - trampolína, můstek přechod se změnou směru, změny polohy, obraty, rovnovážné postoje, poskoky **Kruhy:** houpání vsedě a visu, krouživý pohyb ve visu kotoul vzad a vpřed, vzpor na rukou, stojka **Šplh:** šplh s přírazem na tyči, na laně šplh bez přírazu **Tanec a rytmická cvičení:** chůze a poskoky s udáváním rytmu, rytmická gymnastika (D) aerobní cvičení (D) základy moderních a společenských tanců **Úpoly:** střehový postoj, držení těla a pohyb v postoji	**Gymnastika**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **EV** • **MTV**

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Tělesná výchova - 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí a odstraní příčiny nedostatků - sleduje výkony, změří a vyhodnotí je, spolurozhoduje při organizaci i průběhu soutěže	**Běh:** průpravná běžecká cvičení, běžecká abeceda běh na 60 m běh do 100 m, nízký start, vytrvalostní běh do 12 min, štafetový a překážkový běh **Skok:** skok do dálky z místa i s rozběhem skok vysoký **Hod**: hod míčkem z místa a s rozběhem hod granátem z místa a z rozběhu vrh koulí (D 3kg, H 4kg)	**Atletika**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **EV** • **MTV**
Žák - zvládá v souladu s individuálními předpoklady pohybové dovednosti, aplikuje je ve hře, soutěži, při rekreačních činnostech - spolupracuje a dohodne se na taktice vedoucí k úspěchu družstva - spolupracuje a spolurozhoduje v průběhu hry a soutěže - uplatňuje práva a povinnosti, vyplývající z role hráče, rozhodčího, diváka - zná základní sportovní terminologii	**Vybíjená:** práce s míčem, pravidla hry, taktika a organizace hry, turnaje družstev **Přehazovaná:** práce s míčem – přehození sítě, podání, otočení družstva turnaje podle pravidel **Volejbal**: odehrání míče - vrchní, spodní, podání, smeč, bloky, pravidla hry, točení družstva **Košíková:** práce s míčem, driblink, přihrávka, střelba na koš pravidla hry, taktika, obrana, útok zápasy na jeden koš zápasy na dva koše **Kopaná**: práce s míčem, přihrávky, střelba na bránu pravidla hry, obrana a útok turnaje a zápasy	**Sportovní hry**	
Žák - posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků - zařazuje osvojené dovednosti do běžného života	Dýchání do vody, pády a skoky do vody z nízkých poloh, Druhý plavecký způsob Plavecké soutěže a závody Záchrana tonoucích Plavání na rychlost a souvislé plavání na vytrvalost	**Plavání**	

ČLOVĚK A ZDRAVÍ			
Tělesná výchova - 6. - 9. ročník			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - posoudí provedení osvojené pohybové činnosti, - uplatňuje bezpečné chování v přírodě a v silničním provozu	Vhodné oblečení a obutí, chůze v terénu, Pobyt v přírodě, bezpečnost při pobytu V přírodě, ochrana přírody Seznámení s turistickou mapou, orientace na mapě - kompas, buzola Chůze v terénu (6.-7. roč. do 12 km, 8.–9. roč. do 18 km) Modifikace orientačních soutěží a závodů Jízda na kole - nasedání, sesedání, odbočování, předjíždění, vyhýbání se překážce, jízda v terénu Vodní turistika - lodě, rafty nastupování, vystupování, základní záběry, otáčení, couvání, přistávání Jízda na klidné vodě, jízda na řece nejnižší obtížnosti,	**Turistika a pobyt v přírodě**	• **OSV** • **VDO** • **VMvEGS** • **EV** • **MTV**
Žák - usiluje o zlepšení a udržení úrovně pohybových schopností a o rozvoj dovedností základních sportovních odvětví včetně zdokonalování základních lokomocí	**Bruslení**: jízda vpřed, zatáčení, brzdění, jízda vzad, jízda na rychlost a vytrvalost rytmizovaná jízda + hudební doprovod (D) základy ledního hokeje – jízda s hokejkou, přihrávky střelba, hra s upravenými pravidly (H) **Lyžování**: Základní informace o nebezpečí na horách, o údržbě lyží základy běžeckého lyžování základy sjezdového lyžování – obraty, výstupy, jízda šikmo svahem, odšlapování, brzdění, základní oblouk, sjíždění upraveného svahu, jízda na vleku	**Pobyt v zimní přírodě**	

Žák - posoudí provedení osvojované pohybové činnosti, označí příčiny nedostatků, zařazuje osvojené dovednosti do běžného života, zlepšuje svou tělesnou kondici	Soutěže družstev, stolní tenis, tenis, badminton, softenis, ringo, lakros, nohejbal, korfbal Rotopedy, posilovací stroje Sporty zaměřené na sebeobranu, Jízda na skateboardu, na kolečkových bruslích, Horolezecká stěna	**Další pohybové činnosti a netradiční sporty**	

Vzdělávací oblast: Člověk a svět práce

Vyučovací předmět: Pracovní vyučování

I. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 1. - 3. ročník – 1. období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - ovládá základní manuální dovednosti při práci s jednotlivými materiály a pomůckami; - vytváří jednoduchými postupy předměty z tradičních i netradičních materiálů; - pracuje dle slovního návodu či předlohy	Vlastnosti různých materiálů a jejich užití. Funkce a využití pracovních pomůcek Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce. Lidové zvyky, tradice, řemesla	**Práce s drobným materiálem**	• **OSV** • **VDO** • **EV**
Žák - zvládá základní činnosti a dovednosti při práci se stavebnicí	Stavebnice – jednoduché činnosti. Práce s návodem a předlohou Montáž a demontáž jednoduchý předmětů	**Konstrukční činnosti**	
Žák - provádí pozorování přírody v jednotlivých ročních obdobích a popíše jeho výsledky; - pečuje o nenáročné rostliny v bytě	Základní podmínky pro pěstování rostlin. Pěstování rostlin ze semen v místnosti. Péče o pokojové rostliny. Zásady bezpečné práce s rostlinami	**Pěstitelské práce**	
Žák - upraví stůl pro stolování, chová se vhodně při stolování; - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce	Základní vybavení kuchyně Potraviny Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování. Bezpečná obsluha spotřebičů Technika v kuchyni	**Příprava pokrmů**	

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 4. - 5. ročník – 2. období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - vytváří přiměřenými pracovními postupy různé výrobky z daného materiálu; - využívá při tvoření svou fantazii - volí vhodné pracovní pomůcky a nástroje vzhledem k použitému materiálu; - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku; - udržuje pořádek na pracovišti; - dodržuje zásady bezpečnosti a hygieny práce; - v případě poranění přivolá pomoc	Vlastnosti různých materiálů a jejich užití. (papír, karton, modelovací hmota, keramická hlína, drát, provázek, nit…) Funkce a využití pracovních pomůcek Jednoduché pracovní operace a postupy, organizace práce. (pracovní postup, bezpečnost a hygiena práce, pravidla práce) Lidové zvyky, tradice, řemesla	**Práce s drobným materiálem**	• **OSV** • **VDO** • **EV**
Žák - zná funkci, užití nástrojů a pomůcek; - provádí při práci se stavebnicí jednoduchou montáž a demontáž; - pracuje dle jednoduchého slovního návodu, předlohy; - udržuje pořádek na pracovním místě; - dodržuje bezpečnost a hygienu práce; - v případě poranění přivolá pomoc a poskytne při drobném poranění první pomoc	Stavebnice – jednoduché činnosti. (plošné, prostorové, konstrukční) Práce s návodem a předlohou Montáž a demontáž jednoduchý předmětů	**Konstrukční činnosti**	
Žák - zná základní podmínky a postupy pro pěstování vybraných rostlin; - ošetřuje a pěstuje je podle daných zásad, - volí podle druhu pěstitelských činností správné pomůcky a nástroje a udržuje je v pořádku a čistotě; - provádí pěstitelská pozorování - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; - v případě poranění přivolá pomoc a poskytne při drobném poranění první pomoc	Základní podmínky pro pěstování rostlin. Pěstování rostlin ze semen v místnosti. Péče o pokojové rostliny. Zásady bezpečné práce s rostlinami	**Pěstitelské práce**	

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 4. - 5. ročník – 2. období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - zná základní vybavení kuchyně a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče; - samostatně připraví jednoduché pohoštění a pokrmy v rámci daných postupů a v souladu se zásadami zdravé výživy; - dodržuje pravidla správného stolování a společenského chování; - udržuje pořádek a čistotu; - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce; - v případě poranění přivolá pomoc a poskytne při drobném poranění první pomoc	Základní vybavení kuchyně Potraviny Jednoduchá úprava stolu, pravidla správného stolování. Bezpečná obsluha spotřebičů Technika v kuchyni	**Příprava pokrmů**	• **OSV** • **VDO** • **EV**

II. stupeň

Obsah vyučovacího předmětu

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - získá základní vědomosti o materiálech, nástrojích a pracovních postupech; - provádí jednoduché práce s materiály; - orientuje se v technickém výkresu, čte kóty, - řeší jednoduché úkoly s vhodným výběrem materiálu, nástrojů a nářadí; - organizuje svou pracovní činnost; - orientuje se v pracovních postupech a návodech, pracuje s technickou dokumentací; - rozlišuje různé druhy materiálů, zná jejich vlastnosti; - zvolí vhodný pracovní postup, správně vybere a použije vhodný pracovní nástroj a pomůcky; - dovede pracovní postupy k finálnímu výrobku; - dodržuje technologickou kázeň, zásady hygieny a bezpečnosti práce, poskytne první pomoc při drobném úrazu	**Technická grafika** Základy technického zobrazování a čtení technického výkresu. Druhy čar, kótování, měřítko, pravoúhlé promítání. **Dřevo** Jeho význam a vlastnosti. Druhy řeziva a deskových materiálů. Nástroje a nářadí k opracování dřeva. Základní pracovní operace, konstrukční spoje dřeva. Zhotovování výrobků ze dřeva. **Kovy a jejich slitiny** Jejich význam a vlastnosti. Nástroje a nářadí k opracování kovů. Základní pracovní operace, spoje kovů. Zhotovování výrobků z kovu. **Plasty** Jejich význam a vlastnosti. Opracování plastů, spojování, ohýbání za tepla. Zhotovování výrobků z plastu. **Bezpečnost práce v dílně** Zásady bezpečnosti a ochrany při práci s nástroji a nářadím včetně točivých strojů, elektrických přístrojů a další techniky. Volba správného nástroje a ochranných pomůcek. Zásady hygieny a pracovní kázně. Organizace práce. První pomoc při úrazech.	**Práce s technickými materiály**	• **OSV** • **EV**

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - sestaví podle návodu, náčrtu nebo plánu daný model; - ovládá montáž a demontáž jednoduchého zařízení; - provádí údržbu jednoduchých předmětů a zařízení - dodržuje zásady bezpečnosti, poskytne první pomoc při úrazu	Stavebnice konstrukční, elektrotechnické. Práce s návodem, předlohou, náčrtem, plánem, schématem. Sestavování modelů. Montáž a demontáž. Práce s různým materiálem podle podmínek a vybavení školy (keramická hlína).	**Design a konstruování**	• **OSV** • **EV**
Žák - volí vhodné pracovní postupy při pěstování rostlin; - pěstuje a ošetřuje květiny v interiéru a využívá je k výzdobě; - používá vhodné pracovní pomůcky a provádí jejich údržbu; - zná základy chovu drobných zvířat a zásady bezpečného kontaktu; - dodržuje technologickou kázeň, hygienu, bezpečnost při práci a poskytne první pomoc při úrazu od zvířat a při styku s jedovatými rostlinami	**Základní podmínky pro pěstování** Půda, její úprava a ochrana. Výživa a ochrana rostlin. **Zelenina** Osivo, sadba, výpěstky. Druhy zeleniny, třídění, plení, hnojení, sklizeň a zpracování. Boj proti škůdcům. **Okrasné rostliny** Ošetřování pokojových rostlin. Využití květin v exteriéru a interiéru. Aranžování květin. **Ovocné rostliny** Druhy ovocných rostlin. Sklizeň, skladování a využití. **Léčivé rostliny, koření** Význam léčivých rostlin dříve i dnes, léčivé účinky, druhy koření a jeho využití. Zneužívání léčivých rostlin – drogy, rostliny jedovaté. Alergie. **Chovatelství** Chov zvířat v domácnosti. Podmínky k chovu. Hygiena a bezpečnost. Ošetřování a krmení drobného zvířectva. Kontakt s neznámými zvířaty.	**Pěstitelské práce, chovatelství**	• **OSV** • **EV** • **MDV**

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - provádí jednoduché operace platebního styku; - zvládá a dodržuje zásady osobní hygieny - ovládá jednoduché pracovní postupy při základních činnostech v domácnosti, orientuje se v návodech k obsluze domácích spotřebičů; - správně zachází s pomůckami, nástroji, nářadím, provádí drobnou domácí údržbu; - zná základní výdaje a náklady na domácnost, zvládá hotovostní a bezhotovostní platební styk; - úsporně hospodaří s energií a vodou; - dodržuje bezpečnost při práci a poskytne první pomoc při úrazu el. proudem nebo chemikálií	**Finance, provoz a údržba domácnosti** Rozpočet, příjmy, výdaje, platby, úspory. Hotovostní a bezhotovostní platební styk, ekonomika domácnosti. Údržba oděvů a textilií, úklid domácnosti, postupy, prostředky a jejich dopad na životní prostředí, odpad a jeho ekologická likvidace. Spotřebiče v domácnosti. **Elektrotechnika v domácnosti** Elektroinstalace, elektrospotřebiče, elektronika, sdělovací technika, funkce, ovládání a užití, ochrana, údržba, bezpečnost a ekonomika provozu, nebezpečí úrazu elektrickým proudem.	**Provoz a údržba domácnosti**	• **OSV** • **VDO** • **EV** • **MDV**
Žák - používá základní kuchyňský inventář a bezpečně obsluhuje základní spotřebiče - připravuje jednoduché pokrmy v souladu se zásadami zdravé výživy - dodržuje základní principy stolování a obsluhy u stolu - dodržuje zásady hygieny a bezpečnosti práce - poskytuje první pomoc při úrazech v kuchyni	**Kuchyně** základní vybavení, udržování pořádku a čistoty, bezpečnost a hygiena provozu **Potraviny** výběr, nákup, skladování sestava jídelníčku **Příprava pokrmů** úprava pokrmů za studena základní způsoby tepelné úpravy základní postupy při přípravě pokrmů a nápojů **Úprava stolu a stolování** základy správného stolování, prostírání stolu; slavnostní tabule, společenské chování doma i ve společnosti; úklid po vaření a stolování	**Příprava pokrmů**	• **OSV** • **VDO** • **EV** • **MDV**

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - vybere a využije pracovní postup laboratorní činnosti; - dodrží kázeň při práci s přístroji, zařízením a pomůckami; - koná pozorování, měření a experimentuje - dodržuje hygienu práce a zásady bezpečnosti při práci s laboratorní technikou a při laboratorních činnostech; - poskytne první pomoc při úrazu v laboratoři	**Práce s laboratorní technikou** Základní laboratorní postupy a metody. Základní laboratorní přístroje, zařízení a pomůcky.	**Práce s laboratorní technikou**	• **OSV** • **EV** • **MDV**
Žák - ovládá základní funkce vybraných digitálních zařízení, postupuje podle návodu a při problémech vyhledá pomoc; - propojuje vzájemně jednotlivá digitální zařízení; - pracuje uživatelským způsobem s mobilními technologiemi; - chrání digitální techniku před poškozením; - dodržuje základní hygienu a bezpečnostní pravidla a předpisy při práci s technikou a poskytne první pomoc při úrazu	**Digitální technika** Počítač a periferní zařízení. Digitální fotoaparát, videokamera, tablet, přehrávače optických médií, e-Kniha, mobilní telefon, „chytrá“ zařízení. **Digitální technologie** Bezdrátové technologie. Navigační technologie. **Počítačové programy** Bezpečnostní software. Zpracování hlasových a grafických informací. **Mobilní služby** Operátoři. Tarify.	**Využití digitálních technologií**	• **OSV** • **EV** • **MDV**

ČLOVĚK A SVĚT PRÁCE			
Pracovní vyučování 6. - 9. ročník			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák - získá během základního vzdělání kladný vztah k práci; - vytvoří si vlastní představu o své budoucí profesi; - orientuje se v pracovních činnostech vybraných profesí a má přehled o učebních oborech a středních školách; - objektivně posoudí své možnosti při výběru profese; - využije profesní informace a poradenské služby; - seznámí se se základními právy a povinnostmi zaměstnanců i zaměstnavatelů; - naučí se v modelových situacích prezentaci své osoby při ucházení o zaměstnání; - využije praktické poznatky z exkurzí nebo praxe pro získání představy o své budoucí profesi	**Trh práce** druhy povolání a pracovišť; charakter a druhy pracovních činností; kvalifikační, zdravotní a osobnostní požadavky Rovnost příležitostí na trhu práce. **Volba profesní orientace** Základní principy. Sebepoznávání. Osobní zájmy a cíle, tělesný a zdravotní stav, osobní vlastnosti a schopnosti, sebehodnocení, práce s profesními informacemi, poradenské služby. **Možnost vzdělávání** Náplň učebních a studijních oborů, přijímací řízení, informace a poradenské služby. **Zaměstnání** Pracovní příležitost v regionu, způsoby hledání zaměstnání, psaní životopisu, pohovor u zaměstnavatele, problémy nezaměstnanosti, úřady práce. Práva a povinnosti zaměstnanců a zaměstnavatelů. **Podnikání** Druhy a struktura organizací. Nejčastější formy podnikání. Drobné a soukromé podnikání. **Exkurze** Odborná učiliště, vybraná pracoviště.	**Svět práce**	• **OSV** • **VDO** • **MDV**

10. Hodnocení žáků a autoevaluace školy

Hodnocení a klasifikace žáků

Hodnocení je jeden z klíčových momentů výchovně vzdělávacího procesu, nastolující nezbytnou zpětnou vazbu mezi pedagogem a žákem tak, aby prvek hodnocení plnil především funkci motivační a povzbuzující. Významná je také informační funkce, zejména směrem k rodičům a vychovatelům.

Kritéria hodnocení žáka

Hodnocení probíhá z velké části individuálně. Kritéria se odvíjejí od klíčových kompetencí, při zohlednění individuálních potřeb žáka, respektující jeho osobní maximum v dosažení klíčových kompetencí. Hodnotí se naplňování očekávaných výstupů jednotlivých předmětů, konkrétních vědomostí, dovedností a návyků, snaha a individuální pokrok, srovnávají se také aktuální výkony žáka s jeho předchozími výsledky. Hodnocení průběhu a výsledků vzdělávání a chování žáků je vždy jednoznačné, věcné a srozumitelné. Je správné z odborného hlediska, pedagogicky zdůvodnitelné a doložitelné.

Klasifikace předmětu neobsahuje hodnocení chování, kázeňské problémy se řeší odděleně.

Pravidla pro hodnocení

Každé pololetí se vydává žákovi vysvědčení, za první poletí lze vydat výpis z vysvědčení.

Chování žáka

Ve škole a na akcích pořádaných školou se hodnotí na vysvědčení stupni:

1- **velmi dobré**
2- **uspokojivé**
3- **neuspokojivé**

Klasifikace

Klasifikace je realizována prostřednictvím známek, v případě potřeby slovním hodnocením nebo kombinovaným.

Při klasifikaci používáme **5 klasifikačních stupňů**.

Stupeň 1 – výborný

žák

- dokáže osvojené vědomosti a dovednosti prezentovat správně a výstižně
- umí tyto poznatky aplikovat při řešení úkolů
- je schopen pracovat po zadání samostatně
- dokáže si sám vyhledávat dostupné informace při řešení problému a využívat je

Stupeň 2 – chvalitebný

žák

- při prezentaci osvojených vědomostí a dovedností má drobné nedostatky
- při aplikaci osvojeného vykazuje menší chyby
- k samostatné práci potřebuje žák podrobnější návod učitele, ale je schopen samostatné práce

Stupeň 3 – dobrý

žák

- prezentuje osvojené vědomosti a dovednosti s vážnějšími chybami v úplnosti a přesnosti
- k aplikaci při řešení úkolů potřebuje pomoc učitele
- je samostatné práce schopen pouze částečně, pod dohledem učitele

Stupeň 4 – dostatečný

žák

- má vážné mezery v požadovaných vědomostech a dovednostech
- své poznatky dokáže aplikovat velmi omezeně a jen se stálou pomocí učitele
- není schopen samostatné práce

Stupeň 5 – nedostatečný

žák

- má zcela nedostačující vědomosti a dovednosti, které nedokáže prezentovat žádným způsobem
- není schopen práce ani se stálou pomocí učitele

Slovní hodnocení

Slovní hodnocení se využívá v jednotlivých případech těžšího stupně postižení po dohodě s rodiči. Je vhodné tam, kde je využíván individuální vzdělávací plán a také tam, kde pětistupňová klasifikace není vhodná, nebo nevyjadřuje skutečný stav a faktory ovlivňující hodnocení žáka.

Slovní hodnocení zahrnuje posouzení výsledků vzdělávání žáka v jejich vývoji, ohodnocení píle žáka a jeho přístupu k práci. Obsahuje také doporučení dalšího postupu, jak předcházet neúspěchům žáka a jak je překonávat.

Slovní hodnocení je postaveno na principu stručného, výstižného popisu zvládnutí očekávaných výstupů s důrazem na zohlednění postižení vzdělávaného a zejména vyjádření procesu pokroku a cesty jak dál. Slovní hodnocení lze použít i pro hodnocení chování žáka.

Je to sdělení především pro rodiče, vychovatele či zákonné zástupce žáka.

Kombinované hodnocení

Nabízí použití obou těchto hodnotících metod současně a je vhodné zvláště v případech nezvládání některých segmentů vzdělávacího procesu.

Celkové hodnocení žáka

Celkové hodnocení žáka se na vysvědčení vyjadřuje stupni:

- **prospěl(a) s vyznamenáním**, není-li v žádném předmětu hodnocen/a stupněm horším než 2 – chvalitebný, průměr stupňů ze všech předmětů není vyšší než 1,5 a chování je hodnoceno stupněm 1 – velmi dobré
- **prospěl(a),** není-li v žádném z předmětů hodnocen/a stupněm prospěchu 5 – nedostatečný
- **neprospěl(a),** je-li v některém z předmětů hodnocen/a stupněm prospěchu 5 – nedostatečný

Výsledky práce v zájmových útvarech

Výsledky práce v zájmových útvarech jsou na vysvědčení hodnoceny stupni:

- **pracoval(a) úspěšně**
- **pracoval(a)**

Hodnocení v náhradním termínu

1. Nelze-li žáka hodnotit na konci prvního pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za první pololetí bylo provedeno nejpozději do dvou měsíců po skončení prvního pololetí. Není-li možné hodnotit ani v náhradním termínu, žák se za první pololetí nehodnotí.
2. Nelze-li žáka hodnotit na konci druhého pololetí, určí ředitel školy pro jeho hodnocení náhradní termín, a to tak, aby hodnocení za druhé pololetí bylo provedeno nejpozději do konce září následujícího školního roku.
3. Žák, který plní povinnou školní docházku, opakuje ročník, pokud na konci druhého pololetí neprospěl nebo nemohl být hodnocen. To neplatí o žákovi, který na daném stupni základní školy již jednou ročník opakoval.
4. Žáci devátých ročníků a žáci, kteří na daném stupni základní školy dosud neopakovali ročník, kteří na konci druhého pololetí neprospěli nejvýše ze dvou povinných předmětů s výjimkou předmětů výchovného zaměření, konají opravné zkoušky.

Způsoby hodnocení

Způsob hodnocení musí vycházet vstříc individuálním potřebám žáka. Cílem je vyhodnocení vědomostí, dovedností, návyků, postupů, zpracování informací, úroveň komunikace, tvořivosti žáka s motivačním nábojem. Volí se ústní i písemné ověřování dosažené úrovně vědomostí, dovedností a návyků, možná je i pouze jedna z forem, nebo alternativní metoda.

Hodnocení dosažených výsledků žáků v procesu vzdělávání a osvojování je velmi důležité i z hlediska úrovně pedagogického působení a je jedním z prostředků k zabezpečení kvalitní výuky a výchovy.

Autoevaluace školy a její autoevaluační činnost

Oblasti autoevaluace

Oblast: systém

řídící systémy

- kvalitní plán rozvoje školy
- systém dalšího vzdělávání pedagogických pracovníků
- motivační systém
- systém hodnocení pracovníků
- organizační struktura školy

pedagogické systémy

- soulad realizovaného ŠVP s RVP ZV
- zavádění nových metod práce
- efektivita výuky-individuální vzdělávací potřeby
- prevence sociálně patologických jevů
- program volnočasových aktivit
- integrace minorit

Oblast: lidé

sbor

- odbornost a kvalifikovanost
- týmová práce
- úroveň spolupráce
- kultura školy
- stabilizace pracovníků

management

- odbornost a kvalifikovanost
- reakce na změny
- úroveň spolupráce
- získávání schopných a tvořivých lidí

Oblast: finance

vybavení

- rekonstrukce a vybavení školy
- finanční zdroje-rozpočet
- finanční zdroje-mimorozpočtové / HČ, projekty /

odměňování

- finanční zdroje
- struktura mezd

Cíle a kritéria autoevaluace

Koncept široké autonomie a zodpovědnosti škol vyžaduje posílení prvku strategického řízení školy a zavádění principů řízení kvality- vnitřní evaluace.

Součástí řízení školy je trvalé sledování kvalitativních aspektů, vycházejících z jasně deklarovaných cílů rozvoje školy a jejího poslání. Zásadním strategickým dokumentem školy je střednědobý a dlouhodobý plán rozvoje školy. Trvalá zpětná informační vazba, vytvářená systémem sběru a vyhodnocování informací, musí nacházet svůj odraz ve strategickém i operativním řízení školy, v korekci cílů a vytváření podmínek pro jejich efektivní dosahování.

Hlavním cílem je dobře fungující škola, která plní optimálně svoji funkci ve všech oblastech.
Hlavní kriteria – spokojenost rodičů s prací školy

- uplatnění absolventů v dalším životě
- vztah žáků ke škole a vzdělávání

Nástroje autoevaluace

Rozhovory a diskuse - aspekty práce školy, které lze ohodnotit na základě prostého posouzení

Školní dokumentace - aspekty práce školy, které lze kvantifikovat

Žákovské práce - prezentace prací a činností žáků na školní a meziškolní úrovni

Dotazníky - aspekty výuky, aspekty práce školy

Vnitřní faktory práce školy

Vnitřní faktory práce školy		silná *stránka* slabá			
		1	2	3	4
1	Kvalitní plán rozvoje školy				
2	Stanovení jasných a měřitelných cílů rozvoje školy				
3	Úroveň komunikace o procesech změn rozvoje škol				
4	Podmínky pro zvyšování odbornosti učitelů				
5	Průhledný a promyšlený motivační systém				
6	Systém hodnocení pracovníků				
7	Fungující organizační struktura školy				
8	Zavádění nových metod práce ve škole				
9	Úroveň výchovně vzdělávacího procesu				
10	Nabídka volitelných předmětů a kroužků				
11	Týmové zapojení do řešení problémů				
12	Úroveň spolupráce ve škole				
13	Kvalita vztahů mezi pracovníky				
14	Kultura školy				
15	Zvládnutí změn				
16	Hrdost zaměstnanců na školu				
17	Plán rozvoje pracovníků				
18	Podpora tvořivých lidí				
19	Pružná reakce managementu na změny				
20	Odbornost managementu školy				
21	Důvěra zaměstnanců ve vedení školy				
22	Dostatečné finanční zdroje				
23	Mzdy zaměstnanců-odměňování				
24	Dostupnost finančních zdrojů pro rozvoj školy				
25	Vnitřní vybavenost školy				

Dílčí jevy ve výuce

Dílčí jevy	Hodnocení			
	1	2	3	NE
Vhodnost a přiměřenost stanovených cílů				
Konkretizace cílů ve výuce				
Návaznost učiva na předcházející témata				
Uspořádání učebny vzhledem k činnostem				
Podnětnost učebny				
Účelnost využití pomůcek, didaktické techniky				
Vnitřní členění hodiny				
Plnění stanoveného cíle				
Účelnost výuky				
Organizace výuky, relaxace žáků				
Aktivita žáků				
Teoretická a praktická činnost žáků				
Motivace žáků				
Klima třídy				
Komunikace mezi učitelem a žáky				
Vyjadřování vlastního názoru žáků				
Výchova k toleranci				
Rozvoj komunikativních dovedností				
Metody hodnocení žáků /sebehodnocení/				
Respektování individuálních schopností žáků				
Využití klasifikace				

Časové rozvržení evaluačních činností

Období	Evaluační činnosti
srpen	vyhodnocení výsledků evaluace - tvorba plánu práce na školní rok - úvazky pedagogů - podklady na rozpočtové jednání
září	učební plány, individuální vzdělávací plány
říjen	posouzení práce školy vedením školy, hodnocení práce učitelů vedením školy
leden	vyhodnocení výsledků školy v ekonomické oblasti - podklady pro rozpočtové řízení
květen – červen	vyhodnocení úspěšnosti absolventů v přijímacím řízení na SŠ
červen	vyhodnocení výchovně vzdělávacích aktivit pedagogickými pracovníky a vedením školy
červenec	vyhodnocení školního roku a podklady pro Výroční zprávu o činnosti školy
průběžně	rozhovory a diskuse, školní dokumentace, žákovské práce, dotazníky

11. Školní družina

Charakteristika školní družiny

Vzdělávací program školní družiny (dále jen ŠD), zpracovaný podle Metodiky pro podporu tvorby školního vzdělávacího programu ve školských zařízeních pro zájmové vzdělávání vychází ze ŠVP pro základní vzdělávání Dětský domov, Základní škola a Střední škola, Žatec, Pražská 808, příspěvková organizace, jehož je nedílnou součástí.

ŠD realizuje výchovnou, vzdělávací a zájmovou činnost mimo vyučování. Činnosti probíhají formou pravidelných nebo příležitostných aktivit z oblasti vzdělávací, odpočinkové, rekreační a zájmové činnosti. Školní družina umožňuje žákům přípravu na vyučování. ŠD také dává prostor pro komunikaci mezi žáky navzájem, zákonnými zástupci a vychovatelkou.

Školní družinu navštěvují žáci 1. – 5. ročníku základní školy. Její činnost vychází z pedagogiky volného času. Cílem je snaha o vytvoření místa pro odpočinek žáků po vyučování a zároveň přispění k cílenému ovlivňování jejich volného času. Režim dne ve školní družině je stanovený s ohledem na psychohygienické podmínky. Jeho uspořádání dává možnost pružně reagovat na individuální potřeby aktivity i odpočinku u jednotlivých žáků. Také umožňuje organizaci činností v průběhu dne pružně přizpůsobit potřebám a aktuální situaci, reaguje i na neplánované situace ve ŠD. Poměr řízených a spontánních činností je vyvážený. Žáci jsou podněcováni k vlastní aktivitě. Tyto aktivity probíhají formou individuální, skupinové nebo frontální činnosti.

Velikost a vnitřní organizace zařízení

Školní družina je součástí základní školy a nachází se v budově školy. Tvoří ji jedno oddělení. Maximální kapacita je 30 žáků. Počty přítomných žáků se během dne mění, odcházejí do zájmových kroužků nebo domů. Tuto mobilitu zohledňujeme na začátku školního roku při sestavování provozu oddělení školní družiny.

ŠD poskytuje svou činnosti každodenně, a to v závislosti na rozvrhu základní školy pro příslušný školní rok. Svou činnost zpravidla zahajuje po čtvrté vyučovací hodině. Činnost družiny je uzavřena nejpozději v 16 hodin.

Prostorové a materiální vybavení školní družiny

Pro svou činnost využívá ŠD vyčleněné učebny č. 24 a 26. Učebny jsou součástí základní školy. V těchto učebnách žáci pobývají ráno před začátkem vyučování, kde je zajištěn dohled. Vybavení učeben odpovídá činnostem a aktivitám ŠD.

K zájmovým činnostem jsou k dispozici také školní kuchyňka, která je součástí školy, počítačová učebna, učebny vybavené ICT technikou (počítače, interaktivní tabule), knihovna k zapůjčení knih pro děti. Nemáme vlastní tělocvičnu, je možno využít několik desítek metrů vzdálenou tělocvičnu Obchodní akademie a Střední odborné školy zemědělské a ekologické, Žatec nebo hřiště za ní. ŠD využívá i prostor městského dětského hřiště či nedalekého parku.

Vybavení a materiální podmínky ŠD jsou vyhovující, odpovídají požadavkům na bezpečnost, snadné udržování pořádku a čistoty, dostatek prostoru, přiměřené vybavení odpovídajícím nábytkem a dalším zařízením, splňování estetických kritérií, inspirace pro sociální kontakty a komunikaci. Materiální podmínky odpovídají předpisům, které vyplývají z vyhlášky č. 410/2005 Sb., o hygienických požadavcích na prostory a provoz zařízení a provozoven pro výchovu a vzdělávání dětí a mladistvých. K dispozici jsou hry (stolní, interaktivní apod.), hračky pro dívky i hochy, stavebnice, výtvarné potřeby i pomůcky.

Stravování žáků (obědy) je zajištěno v jídelně dětského domova vzdálené 300 m od školy.

Ekonomické podmínky

Poplatek za ŠD je přesně stanoven ve směrnici pro stanovení výše úplaty ve školní družině.

Personální podmínky

Pro činnost školní družiny je vyčleněn pedagogický pracovník – vychovatel, který splňuje potřebnou kvalifikaci. Zúčastňuje se akreditovaných vzdělávacích akcí a seminářů.

Konkrétní cíle vzdělávání

Školní vzdělávací program ŠD vychází ze zaměření a cílů, které jsou definované Školním vzdělávacím programem:

Dokážu to sám sobě i druhým

Na cestě za vzděláním se jedinec, žák, neustále vyvíjí, stále poznává nové jevy, poznatky, ale zejména se učí poznávat sám sebe, své myšlenky, myšlení, postoje. Připravené prostředí ho má podněcovat a vést k vlastnímu sebehodnocení. Důležité je i uvědomění si své pozice v kolektivu ostatních žáků a snahu vybudovat a obhájit si své „místo.“
Respektujeme jedinečnost jednotlivce. Vedeme žáka k odpovědnosti za své učení a chování. Pracujeme se sebereflexí jak v oblasti učení, tak i v chování. Učením spolupráce, vzájemné pomoci se žáci učí vytvářet hezké vztahy k druhým lidem.

Dokážu to ke vztahu k přírodě

Činnost ve školní družině respektují principy trvale udržitelného rozvoje. Vedeme žáky k citlivému vztahu k přírodě, ke všemu živému a ukazujeme jim jak žít dle ekologických a environmentálních principů. Zejména chápat člověka jako součást přírody, chápat základní ekologický cyklus, souvislosti časové i prostorové. Uplatňovat globální, celistvý přístup ke světu. Velmi důležité je také vytvářet pohodu a zdravé prostředí. Vytváření příjemného prostoru a podmínek napomáhá vytváření pozitivního klimatu ve škole. Cílem je prožívat hezké okamžiky v příjemném a zdravém prostředí.

Dokážu to v praktickém životě

Smyslem je vybavit žáka základními klíčovými kompetencemi – schopnosti k učení a k řešení problémů, správně komunikovat, sociálními a personálními kompetencemi, občanskými i pracovními. Hlavním posláním školní družiny je vzdělávat v souladu s možnostmi a schopnostmi žáka s porozuměním a využitím pro běžný život.

Cíle vzdělávání:

- umožnit žákům osvojit si strategie učení a motivovat je k celoživotnímu učení
- podněcovat žáky k tvořivému myšlení, logickému uvažování a k řešení problémů
- vést žáky k všestranné, účinné a otevřené komunikaci
- rozvíjet u žáků schopnost spolupracovat a respektovat práci a úspěchy vlastní i druhých
- připravovat žáky k tomu, aby se projevovali jako svébytné, svobodné a zodpovědné osobnosti, uplatňovali svá práva a plnili své povinnosti
- vytvářet u žáků potřebu projevovat pozitivní city v chování, jednání a v prožívání životních situací, rozvíjet vnímavost a citlivé vztahy k prostředí a k přírodě
- učit žáky aktivně rozvíjet a chránit fyzické, duševní a sociální zdraví a být za ně odpovědný
- vést žáky k toleranci a ohleduplnosti k jiným lidem, jejich kulturám a duchovním hodnotám, učit je žít společně s ostatními lidmi
- pomáhat žákům poznávat a rozvíjet vlastní schopnosti v souladu s reálnými možnostmi a uplatňovat je spolu s osvojenými vědomostmi a dovednostmi při rozhodování o vlastní životní a profesní orientaci

Tematické celky

- Téma: **Škola a okolí**

- umím se chovat a chránit si své zdraví
- znám bezpečnou cestu do školy a zpět
- máme vyzdobenou třídu

- Téma: **Barvy podzimu**

- znám zásady správné výživy
- poznávám rozmanitost ekosystému
- sbírám a vyrábím z přírodnin

- Téma: **Příroda se připravuje na zimu**

- umím se chovat v přírodě
- vím, jak si ošetřit zranění
- připravujeme se na Vánoce

- Téma: **Vánoční svátky**

- vánoční koncert
- pozoruji zimní přírodu
- pomáhám druhému

- Téma: **Zimní sportování**

- zimní olympiáda
- zimní příroda
- vnímám všemi smysly

- Téma: **Masopust**

- tvořím z různého materiálu
- chráním své zdraví a pečuji o něj

- Téma: **Příchod jara**

- pracuji s knihou
- příroda se probouzí

- Téma: **Měsíc bezpečnosti**

- jsem dobrý chodec a cyklista
- navštíví nás čarodějnice
- nebojím se počítače

- Téma: **Člověk a příroda**

- chráním přírodu
- slavím s maminkou
- společně sportujeme

- Téma: **Prázdniny jsou za dveřmi**

- mám spoustu kamarádů
- poznávám život u vody

Formy vzdělávání

Vzdělávání ve školní družině probíhá formou pravidelné výchovné, vzdělávací a zájmové činnosti. Formy vzdělávání v ŠD se liší od forem užívaných při učebním procesu. Přizpůsobují se vývojovým, sociálním a emocionálním potřebám dětí. Veškeré aktivity vyvíjené v družině využívají vhodné a podnětné prostředí, obsahují prvky hry a kreativity. Dítě musí prožívat radost z úspěchu a překonávání překážek.

Při činnostech využíváme zejména:

- přirozené poznávání rozmanitosti světa přírody, kultury i techniky
- záměrné pozorování objektů, jevů a dějů z nejbližšího okolí
- manipulace s různými materiály a surovinami
- řešení přirozených a modelových situací
- pozorování stavu životního prostředí, jeho vlivu na život, poznávání ekosystémů
- pěstitelské a pracovní činnosti, péče o školní prostředí
- práce s literárními texty
- seznamování s kulturou místa a prostředí
- poučení o možných nebezpečných vlivech prostředí a způsobech jak se chránit

Délka a časový plán vzdělávání

Školní vzdělávací program pro školní družinu je tvořen na jeden vzdělávací cyklus tj. 5 let. Program je doplňován ročním plánem konkrétních činností, rozdělených po měsících. Roční plán tvoří přílohu tohoto dokumentu, vytváří jej vychovatelka a konzultuje s ředitelem školy.

Vzdělávání ve školní družině končí vždy 30. 6. daného školního roku. Mají-li rodiče zájem o další docházku, musí dítě znovu přihlásit.

Organizace činnosti

Školní družina má pouze jedno oddělení. Provozní doba ŠD je přesně stanovena ve vnitřním řádu školní družiny pro příslušný školní rok.

Další podrobnější pravidla – přihlašování, odhlašování žáků, dokumentace, bezpečnost, hygienické podmínky, psychosociální podmínky upravuje a vytyčuje vnitřní řád školní družiny – viz příloha.

Výchovně vzdělávací činnost ŠD je upřesněna režimem školní družiny, který stanovuje týdenní skladbu zaměstnání.

Vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami

Při vzdělávání žáků se speciálními vzdělávacími potřebami vychovatelky využívají individuální přístup k žákovi, spolupráci mezi zákonnými zástupci, učitelkou, pedagogickým centrem a dalšími institucemi, které mají vliv na výchovu a vzdělávání těchto žáků.

Podmínky přijímání žáků, průběhu a ukončování vzdělávání

Přijímání žáků

Do ŠD jsou přijímání žáci I. stupně školy, při nenaplněné kapacitě mohou navštěvovat ŠD výjimečně i žáci II. stupně.

Do ŠD jsou žáci přihlašováni písemně zákonnými zástupci. O přijetí rozhoduje ředitel školy vydáním rozhodnutí. Přednost mají děti zaměstnaných rodičů, žáci nižších ročníků, dojíždějící žáci, děti rodičů samoživitelů a žáci ze sociálně nevýhodného prostředí. ŠD není náročová.

V případě naplnění kapacity ŠD bude žák zapsán do seznamu náhradníků. Do ŠD začne chodit, dojde-li k odhlášení nebo vyloučení dříve přijatého žáka.

Průběh vzdělávání

Průběh vzdělávání ve ŠD navazuje na časový plán vzdělávání. Součástí pravidelné činnosti může být účast na soutěžích, akcích, přehlídkách, výstavách, prezentacích apod.

Ukončení vzdělávání

Odhlásit žáka ze ŠD může pouze zákonný zástupce na příslušném tiskopisu do konce běžného měsíce. Žák je odhlášen a neplatí školné od prvního dne následujícího měsíce. Chce-li přerušit žák docházku do ŠD na měsíc a více, ohlásí to písemně zákonný zástupce předem.

Vyloučení ze ŠD

Žák může být ze ŠD vyloučen, jestliže jeden měsíc nedochází bez omluvy nebo dva měsíc. O vyloučení budou zákonní zástupci informováni písemně. Žáka lze rovněž vyloučit, jestliže svým chováním významně a opakovaně narušuje činnost oddělení.

Podmínky bezpečnosti práce a ochrany zdraví

Bezpečnost a ochrana zdraví vychází z obecných požadavků a školního řádu a provozního řádu školní družiny.

- Vychovatelka zodpovídá za bezpečnost svěřených žáků (maximálně 30 v oddělení, max. 25 při činnostech mimo školu) od příchodu žáka do školní družiny, až do předání žáka zákonnému zástupci, nebo do odchodu žáka z herny podle pokynů rodičů na přihlášce.
- Na začátku školního roku jsou žáci seznámeni se školním řádem, vnitřním řádem školní družiny a bezpečností při všech činnostech. Další poučení se uskuteční před každou plánovanou i mimořádnou akcí a rovněž před prázdninami. Poučení o bezpečnosti se opakuje vždy při příchodu nového žáka do oddělení.
- Při hře vychovatelka dbá, aby si žáci hráli klidně, sleduje jejich hru, předchází konfliktům. Nedovolí žákům nosit do školní družiny nebezpečné předměty nebo hračky.
- Při tělovýchovných aktivitách dbá zvýšené pozornosti o bezpečnost žáků. Upozorňuje na případné nebezpečí, zajišťuje soustavnou pomoc při cvičení. Bývá vždy na nejrizikovějším místě. Před zahájením cvičení vždy zkontroluje, zda je tělovýchovné nářadí v pořádku a žáci mají vhodný úbor.
- Při pobytu žáků venku vychovatelka nedovolí žákům pohyb na průlezkách či houpačkách, kde hrozí nebezpečí úrazu. Nedovolí jim též samostatné vzdálení do prostor, kam sama nevidí, kde nemůže mít o žácích přehled.
- Při vycházkách učí žáky chodit ve dvojicích a v zástupu tak, aby zajistila jejich bezpečnou chůzi. Chodí po chodníku, vyhýbají se frekventovaným ulicím. Vychovatelky dbají na bezpečné přecházení vozovky. Průběžně seznamují žáky s pravidly bezpečného chování na ulici, v dopravě.
- **Opatření při úraze**
- Vychovatelka je povinna okamžitě poskytnout první pomoc při jakémkoliv úraze, v případě potřeby přivolají lékařskou pomoc, v nezbytně nutném případě zajistí převoz zraněného do zdravotního zařízení. Zároveň jsou povinny bezodkladně informovat ředitele školy a zákonné zástupce žáka. Každý, i drobný úraz bude zaznamenán do knihy úrazů. U úrazů, kde bylo nutné ošetření lékaře a v případě následné nepřítomnosti žáka vyplní vychovatelka záznam o úraze.
- Při pobytu v družině jsou žáci neustále pod dozorem vychovatelky. Výjimku tvoří pouze cesta na toaletu, do šatny. Souhlas se samostatným pohybem žáka v těchto případech podepisují rodiče na začátku školního roku.
- Vychovatelky jsou každoročně proškolovány a seznamovány s podmínkami bezpečnosti práce a ochrany zdraví.

Pravidla hodnocení a evaluace

Hodnocení probíhá vždy po skončení společných akcí a čtvrtletně na pedagogických radách. V případě potřeby i na provozní poradě. Evaluace poskytuje zpětnou vazbu pro další činnosti.

Plán kontrolní činnosti:

- kontrola vedení dokumentace 1x měsíčně
- kontrola připravenosti vychovatelek průběžně
- hospitace průběžně

Zveřejnění školního vzdělávacího programu

Školní vzdělávací program je zveřejněn na přístupném místě v kanceláři školy. V elektronické

podobě je přístupný na webových stránkách školy.

Obsah vzdělávání

Program vychází ze školního vzdělávacího programu školy (dále ŠVP), a to z kapitoly „Člověk a jeho svět,“ proto je uspořádán do 5 tematických okruhů:

1. **Místo, kde žijeme**
2. **Lidé kolem nás**
3. **Lidé a čas**
4. **Rozmanitosti přírody**
5. **Člověk a jeho zdraví**

Program je sestaven pro jeden vzdělávací cyklus, určen dětem od 1. do 5. třídy. Respektuje polohu a podmínky školy.

Níže uvedená dokumentace ŠD není součástí ŠVP, k nahlédnutí v ředitelně školy.

- roční plán činností
- vnitřní řád školní družiny
- směrnice pro stanovení výše úplaty ve školní družině
- režim školní družiny

Místo, kde žijeme		
Pravidelná činnost	**Průběžná činnost**	**Příležitostná činnost**
➢ vycházky do okolí, orientace ➢ poznávání ulic a důležitých míst v obci, bezpečná nejkratší cesta do školy ➢ pravidla chování na komunikacích v obci ➢ četba pohádek, pověstí o našem kraji, společné vyprávění ➢ malování pohádek a jejich volná dramatizace ➢ prohlubování znalosti místa (názvy ulic, místní zajímavosti, změny v okolí) ➢ péče o okolí školy, udržování čistoty	**Obec** - důležitá místa v obci (městský úřad, školy, knihovna, obchody, sportovní areály, hřiště, park …) - besedy na téma změny mého okolí, orientace v místě bydliště **Škola** - nejkratší bezpečná cesta do školy, (dopravní značky, přechody …) - seznámení s prostředím školy (estetika prostředí – čistota a výzdoba prostor školy), seznámení se s řádem školní družiny **Domov** - vyprávění o významu slova, vlastní zážitky, ilustrace, povídání o domově, můj dům – můj hrad, pomoc při úklidu – zpříjemnění prostředí.	- tématické vycházky zaměřené na lepší poznání okolí bydliště - prohlídka prostor školy (např. ředitelna, sborovna, školní kuchyňka, učebny, dílny, šatny ....) - kvízy na téma naše obec, doprava - kresba – Dům, ve kterém bych chtěl bydlet - péče o pokojové rostliny

Lidé kolem nás		
Pravidelná činnost	**Průběžná činnost**	**Příležitostná činnost**
➢ osvojování a dodržování základů společenského chování (zdravení, poděkování, požádání, oslovení úcta ke starším, stolování) ➢ vytváření kladného vztahu ke spolužákům, pozitivního klimatu v oddělení (učit se naslouchat, vycházet spolu bez násilí) ➢ kolektivní, míčové, stolní a společenské hry, vytváření dobrých vztahů mezi kamarády, pomoc, empatie ➢ dodržování řádu školní družiny a školní jídelny, moje práva a povinnosti ➢ sportovní hry ➢ skupinové činnosti – soutěže, hry, kvízy	**Rodina** - úcta k rodičům, starým lidem, sobě samým - výstavky a malování obrázků (tohle jsem já, moje rodina), výrobky – dárky pro blízké **Škola** - úcta ke každému povolání – pozorování různých zaměstnání lidí a poznávání jejich významu pro život ve společnosti - pexesa, puzzle, námětové hry, kvízy, rozvíjení jemné motoriky… - vztah k handicapovaným dětem – vyprávění, sociální a komunikační hry **Prevence** - besedy, spontánní rozhovory, modelové situace – opatrnost při styku s neznámými lidmi, správné řešení konfliktních situací	- společné hry a soutěže (piškvorky,pexeso, dáma ... - skupinové činnosti - výroba loutek na divadelní představení - karneval, strašidelný večer, dětský den - výtvarná činnost – výzdoba oken školy, dárečky a přáníčka, dárky k zápisu dětí do 1. ročníku, ke Dni matek ... - vytvoření vlastních pravidel chování ve školní družině - práva a povinnosti

Lidé a čas		
Pravidelná činnost	**Průběžná činnost**	**Příležitostná činnost**
➢ dodržování denního režimu (návyky na pravidelnou činnost – hygiena, pobyt venku, četba pohádky, kreslení … ➢ vycházky, využití volného času, úcta k času – přesuny a činnosti bez zbytečných prodlev, soutěže, sportovní hry ➢ orientace v čase – minulost, přítomnost, budoucnost ➢ pozorování ročních období, rozčlenění roku na čtvrtletí, měsíce, dny…. ➢ hodiny – znalost časových údajů ➢ skupinové činnosti – soutěže, hry, kvízy	**Hodiny, čas** - soutěže - měření stopkami - výrobky (kalendáře, kreslení obrázků – charakteristika ročního období) - vývoj lidského života – dětství, dospělost, stáří - výtvarné techniky, hry, modelové situace **Historie a pokrok** - besedy a výrobky na různá témata (např.: různé styly oblékání, bydlení dříve a nyní, technická zařízení – rádio, televize, počítač, mobil, kino, divadlo, dopravní prostředky - pohybové hry, vývoj řemesel (kreslení, malování) **Zvyky a tradice** - význam lidových zábav (povídání) - tradice – výroba masek, tradiční pečivo, pomlázka ... - lidové pranostiky, přísloví, koledy, pověsti o nadpřirozených bytostech - četba, ilustrace	- hry na řemesla - lidové tradice – vánoční besídka, vánoční a velikonoční dílny, výroba dárků - vaření a pečení tradičních pokrmů a nápojů (perníčky, velikonoční nádivka …) - výroba čarodějnic - výrobky ze slámy, kukuřičného šustí, keramika - kvízové hry (čas, lidové zvyky, roční období, přístroje a nástroje)

Rozmanitost přírody		
Pravidelná činnost	**Průběžná činnost**	**Příležitostná činnost**
➢ četba, využití dětské literatury s přírodní tématikou ➢ vycházky do přírody, pozorování změn podle ročních období ➢ poznávání rostlin a živočichů, stopy zvěře ➢ péče o pokojové rostliny ➢ ekologická výchova – třídění odpadu (papír, plasty, sklo, kov, hliník, nebezpečný odpad, biologický odpad a ostatní), šetření vodou a elektřinou ➢ sledování proměn počasí	**Prohlubování znalostí o přírodě** - hry v přírodě (dramatické prožitkové hry – domečky pro skřítky, schovávaná ...) - práce s mapou a buzolou – orientační hry - práce s atlasem hub, rostlin a živočichů, pozorování změn v přírodě v různých obdobích (nebezpečí - bouřka, silný vítr, mlha, náledí). **Poznávání živočichů a rostlin** - besedy o přírodě **Estetická výchova** - hlína, přírodní materiál, odpadový materiál, kreslení v přírodě - výzdoba třídy přírodninami – listy, výrobky z plodů, malované kamínky, domácí mazlíčci, lesní zvěř	- poznávání, sběr rostlin a přírodnin - přírodovědná soutěž v určování rostlin - postřehové a vědomostní hry v přírodě - výroba „příšerky“ z přírodního materiálu, barevná mozaika - kvizy – v lese, volně žijící živočichové, hmyz, ptáci, ochrana přírody, - orientace v krajině bez přístrojů

Člověk a jeho zdraví		
Pravidelná činnost	**Průběžná činnost**	**Příležitostná činnost**
➢ základní hygienické návyky – sebeobsluha, pořádek, stolování, šetření majetku, odstraňování hluku, větrání ➢ odpočinek a relaxace ➢ tělovýchovné chvilky, pohybové hry (využití sportovního nářadí) ➢ vycházky do přírody, pobyt na vzduchu ➢ bezpečnost na silnicích – dobře viditelné oblečení, nácvik přecházení silnice	**Zdravá výživa a životní styl** - přednosti zdravé výživy, potravinová pyramida - besedy o zdravém životním stylu – sociálně patologické jevy (kouření, alkohol, drogy) - zdravá rodina – civilizační choroby - oblékání podle ročních období – otužování **První pomoc, bezpečnost** - prevence úrazů, důležitá telefonní čísla, ošetření drobných poranění - chování v přírodě – ochrana před klíšťaty, bodavý hmyz, požáry, tonutí … **Sebevzdělání a komunikace** - využití časopisů, doplňovačky, křížovky, didaktické hry, rozvíjení slovní zásoby, příprava na vyučování, vyprávění, pamětní učení básniček, jazykolamy, smyslové hry **Esteticko-výchovná činnost** - rozvoj jemné motoriky, papírové manekýny, textilní koláže, bezpečnost při práci a čistota práce	- kvíz na téma zdraví a nemoc - atletický trojboj a další sportovní soutěže (šplh, chůze na chůdách, přespolní běh...) - zimní radovánky – bruslení, bobování, hry na sněhu - poznávání a sběr léčivek (vaření čajů) - příprava zdravé svačiny – zeleninový nebo ovocný salát - nácvik ošetření drobných poranění, jak se zachovat při větších úrazech

12. Dodatek: Vzdělávací obsah vyučovacího předmětu Informatika – přechodné ustanovení

Od 1. 9. 2022 naše škola vyučuje dle nového ŠVP ZV, který odpovídá RVP ZV z roku 2021. Škola se tak při zavádění RVP ZV 2021 rozhodla začít s výukou „nové“ informatiky od 1. 9. 2022, a to ve všech ročnících. Díky tomu však vyšší ročníky neabsolvovaly všechny výstupy z nižších ročníků v oboru Informatika. Z tohoto důvodu jsme pro ně připravili pozměněné očekávané výstupy, a to tak, aby je žáci byli schopni obsáhnout, ale zároveň pro ně byly co nejpřínosnější. Tabulky se vzdělávacím obsahem budou aktualizovány každoročně až do konce jejich platnosti vyučujícími předmětu Informatika, a to na základě aktuální situace -vyhodnotí, kolik výstupů a v jaké kvalitě žáci v daném ročníku obsáhli, a na základě toho pak vypracují tematické plány s učivem a výstupy pro další ročník.

INFORMATIKA			
Informatika - 1. stupeň – 5. ročník - přechodné období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: ▪ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ▪ doplní posloupnost prvků ▪ umístí data správně do tabulky ▪ doplní prvky v tabulce ▪ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný ▪ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu	**Informační systémy**	• **OSV** • **EV**
Žák: ▪ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ▪ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ▪ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ▪ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ▪ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ▪ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého	Využití digitálních technologií v různých oborech Ergonomie, ochrana digitálního zařízení a zdraví uživatele Práce se soubory Propojení technologií, internet Sdílení dat, cloud Technické problémy a přístupy k jejich řešení	**Digitální technologie**	• **MDV**
Žák: ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ▪ v programu najde a opraví chyby ▪ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ▪ vytvoří a použije nový blok ▪ upraví program pro obdobný problém ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy ▪ v programu najde a opraví chyby ▪ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ▪ rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ▪ vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ▪ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ▪ rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ▪ cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků	**Algoritmizace a programování**	• **OSV** • **VDO** • **MDV**

▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ▪ v programu najde a opraví chyby ▪ používá události ke spuštění činnosti postav ▪ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ▪ upraví program pro obdobný problém ▪ ovládá více postav pomocí zpráv	Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt		
Žák: ▪ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ▪ doplní posloupnost prvků ▪ umístí data správně do tabulky ▪ doplní prvky v tabulce ▪ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný ▪ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky - určí, jak spolu prvky souvisí ▪ uvede různé příklady využití digitálních technologií v zaměstnání rodičů ▪ najde a spustí aplikaci, kterou potřebuje k práci ▪ propojí digitální zařízení a uvede bezpečnostní rizika, která s takovým propojením souvisejí ▪ pamatuje si a chrání své heslo, přihlásí se ke svému účtu a odhlásí se z něj ▪ při práci s grafikou a textem přistupuje k datům i na vzdálených počítačích a spouští online aplikace ▪ rozpozná zvláštní chování počítače a případně přivolá pomoc dospělého ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ▪ v programu najde a opraví chyby ▪ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ▪ vytvoří a použije nový blok ▪ upraví program pro obdobný problém ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy ▪ v programu najde a opraví chyby ▪ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ▪ rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ▪ vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ▪ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ▪ rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ▪ cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ▪ v programu najde a opraví chyby	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra, Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	**Data, informace a modelování**	

▪ používá události ke spuštění činnosti postav ▪ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ▪ upraví program pro obdobný problém ▪ ovládá více postav pomocí zpráv ▪ sdělí informaci obrázkem ▪ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ▪ zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text ▪ zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ▪ obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček ▪ pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ▪ pomocí obrázku znázorní jev ▪ pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy			

INFORMATIKA			
Informatika - 2. stupeň – 6. – 7. ročník – přechodné období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: ▪ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ▪ doplní posloupnost prvků ▪ umístí data správně do tabulky ▪ doplní prvky v tabulce ▪ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný ▪ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ▪ určí, jak spolu prvky souvisí	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu Systém, struktura, prvky, vztahy	**Informační systémy**	• **OSV** • **EV**
Žák: ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro ovládání postavy ▪ v programu najde a opraví chyby ▪ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ▪ vytvoří a použije nový blok ▪ upraví program pro obdobný problém ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program řídící chování postavy ▪ v programu najde a opraví chyby ▪ rozpozná opakující se vzory, používá opakování, stanoví, co se bude opakovat a kolikrát ▪ rozpozná, jestli se příkaz umístí dovnitř opakování, před nebo za něj ▪ vytváří, používá a kombinuje vlastní bloky ▪ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ▪ rozhodne, jestli a jak lze zapsaný program nebo postup zjednodušit ▪ cíleně využívá náhodu při volbě vstupních hodnot příkazů ▪ v blokově orientovaném programovacím jazyce sestaví program pro řízení pohybu a reakcí postav ▪ v programu najde a opraví chyby ▪ používá události ke spuštění činnosti postav ▪ přečte zápis programu a vysvětlí jeho jednotlivé kroky ▪ upraví program pro obdobný problém	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy Vlastní bloky a jejich vytváření Kombinace procedur Kreslení čar Pevný počet opakování Ladění, hledání chyb Vlastní bloky a jejich vytváření Změna vlastností postavy pomocí příkazu Náhodné hodnoty Čtení programů Programovací projekt Ovládání pohybu postav Násobné postavy a souběžné reakce Modifikace programu Animace střídáním obrázků Spouštění pomocí událostí Vysílání zpráv mezi postavami Čtení programů Programovací projekt	**Algoritmizace a programování**	• **MDV**

▪ ovládá více postav pomocí zpráv			
Žák: ▪ sdělí informaci obrázkem ▪ předá informaci zakódovanou pomocí textu či čísel ▪ zakóduje/zašifruje a dekóduje/dešifruje text ▪ zakóduje a dekóduje jednoduchý obrázek pomocí mřížky ▪ obrázek složí z daných geometrických tvarů či navazujících úseček ▪ pomocí grafu znázorní vztahy mezi objekty ▪ pomocí obrázku znázorní jev ▪ pomocí obrázkových modelů řeší zadané problémy	Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra Pixel, rastr, rozlišení Tvary, skládání obrazce Graf, hledání cesty Schémata, obrázkové modely Model	**Data, informace a modelování**	

INFORMATIKA			
Informatika - 2. stupeň – 8. – 9. ročník – přechodné období			
Očekávané výstupy	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: ▪ rozpozná zakódované informace kolem sebe ▪ zakóduje a dekóduje znaky pomocí znakové sady ▪ zašifruje a dešifruje text pomocí několika šifer ▪ zakóduje v obrázku barvy více způsoby ▪ zakóduje obrázek pomocí základní geometrických tvarů ▪ zjednoduší zápis textu a obrázku, pomocí kontrolního součtu ověří úplnost zápisu	Přenos informací, standardizované kódy Znakové sady Přenos dat, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Zjednodušení zápisu, kontrolní součet	**Data, informace a modelování**	• **OSV** • **EV**
Žák: ▪ pracuje s texty, obrázky a tabulkami v učebních materiálech ▪ doplní posloupnost prvků ▪ umístí data správně do tabulky ▪ doplní prvky v tabulce ▪ v posloupnosti opakujících se prvků nahradí chybný za správný ▪ nalezne ve svém okolí systém a určí jeho prvky ▪ určí, jak spolu prvky souvisí ▪ najde a opraví chyby u různých interpretací týchž dat (tabulka versus graf) ▪ odpoví na otázky na základě dat v tabulce ▪ popíše pravidla uspořádání v existující tabulce ▪ doplní podle pravidel do tabulky prvky, záznamy ▪ navrhne tabulku pro záznam dat ▪ propojí data z více tabulek či grafů ▪ při tvorbě vzorců rozlišuje absolutní a relativní adresu buňky ▪ používá k výpočtům funkce pracující s číselnými a textovými vstupy (průměr, maximum, pořadí, zleva, délka, počet, když) ▪ řeší problémy výpočtem s daty ▪ připíše do tabulky dat nový záznam ▪ seřadí tabulku dat podle daného	Data, druhy dat Doplňování tabulky a datových řad Kritéria kontroly dat Řazení dat v tabulce Vizualizace dat v grafu Systém, struktura, prvky, vztahy Data v grafu a tabulce Evidence dat, názvy a hodnoty v tabulce Kontrola hodnot v tabulce Filtrování, řazení a třídění dat Porovnání dat v tabulce a grafu Řešení problémů s daty Relativní a absolutní adresy buněk Použití vzorců u různých typů dat Funkce s číselnými vstupy Funkce s textovými vstupy Vkládání záznamu do databázové tabulky Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Zpracování výstupů z velkých souborů dat Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva, databázové relace	**Informační systémy**	• **MDV**

kritéria (velikost, abecedně) ▪ používá filtr na výběr dat z tabulky, sestaví kritérium pro vyřešení úlohy ▪ ověří hypotézu pomocí výpočtu, porovnáním nebo vizualizací velkého množství dat ▪ popíše pomocí modelu alespoň jeden informační systém, s nímž ve škole aktivně pracují ▪ pojmenuje role uživatelů a vymezí jejich činnosti a s tím související práva			
Žák: ▪ nainstaluje a odinstaluje aplikaci ▪ uloží textové, grafické, zvukové a multimediální soubory ▪ vybere vhodný formát pro uložení dat ▪ vytvoří jednoduchý model domácí sítě; popíše, která zařízení jsou připojena do školní sítě ▪ porovná různé metody zabezpečení účtů ▪ spravuje sdílení souborů ▪ pomocí modelu znázorní cestu e-mailové zprávy ▪ zkontroluje, zda jsou části počítače správně propojeny, nastavení systému či aplikace, ukončí program bez odezvy	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Domácí a školní počítačová síť Fungování a služby internetu Princip e-mailu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva (vidět obsah, číst obsah, měnit obsah, měnit práva) Postup při řešení problému s digitálním zařízením (např. nepropojení, program bez odezvy, špatné nastavení, hlášení / dialogová okna)	**Digitální technologie**	

INFORMATIKA			
Informatika - 1. stupeň – 5. ročník – přechodné období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: ▪ uvede příklady dat, která ho obklopují a která mu mohou pomoci lépe se rozhodnout ▪ vyslovuje odpovědi na otázky, které se týkají jeho osoby na základě dat ▪ popíše konkrétní situaci, která vychází z jeho opakované zkušenosti	Kóduje/dekóduje informaci obrázkem i textem (využití piktogramů, symbolů, nápisů, které žáka obklopují – např. školní informační cedule, dopravní značky) Piktogramy, emodži Kód Přenos na dálku, šifra	**Data, informace a modelování**	• **OSV** • **EV**
Žák: ▪ sestavuje symbolické zápisy postupů ▪ popíše jednoduchý problém související s okruhem jeho zájmů a potřeb, ▪ navrhne a popíše podle předlohy jednotlivé kroky jeho řešení ▪ rozpozná opakující se vzory, ▪ používá opakování známých postupů	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Pohyb a razítkování Ke stejnému cíli vedou různé algoritmy	**Algoritmizace a programování**	• **MV**
Žák: ▪ v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky ▪ pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data	Systém, struktura, prvky Data, druhy dat Doplňování tabulky	**Informační systémy**	
Žák: ▪ najde a spustí známou aplikaci ▪ pracuje s daty různého typu ▪ popíše bezpečnostní a jiná pravidla stanovená pro práci s digitálními technologiemi	Digitální zařízení Zapnutí/vypnutí zařízení/aplikace Ovládání myši Kreslení čar, vybarvování Používání ovladačů Ovládání aplikací (schránka, krok zpět, zoom) Kreslení bitmapových obrázků Psaní slov na klávesnici Editace textu Ukládání práce do souboru Otevírání souborů Přehrávání zvuku	**Digitální technologie**	

INFORMATIKA			
Informatika - 2. stupeň – 6. – 7. ročník – přechodné období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: ▪ zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek ▪ získá z dat informace, interpretuje data, odhaluje chyby v cizích interpretacích dat	Přenos informací a dat Znakové sady, symetrická šifra Identifikace barev, barevný model Vektorová grafika Data v tabulce, kontrola dat, řazení a filtrování dat Porovnávání dat v tabulce Řešení problémů s daty	**Data, informace a modelování**	• **OSV** • **EV**
Žák: ▪ popíše účel informačních systémů, které používá	Školní informační systém, uživatelé, činnosti, práva	**Informační systémy**	• **MDV**
Žák: ▪ ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu ▪ pracuje v online prostředí, propojí dle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše rizika, která s takovým propojením souvisí ▪ rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se se žádostí o pomoc na dospělou osobu ▪ dokáže usměrnit svou činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	Datové a programové soubory a jejich asociace v operačním systému Správa souborů, struktura složek Instalace aplikací Fungování a služby internetu Přístup k datům: metody zabezpečení přístupu, role a přístupová práva	**Digitální technologie**	
Žák: ▪ navrhne různé algoritmy pro řešení problému, se kterým se opakované setkal	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Vytváření vlastních bloků Vytvoří program	**Algoritmizace a programování**	

INFORMATIKA			
Informatika - 2. stupeň – 8. – 9. ročník – přechodné období			
Minimální úroveň očekávaných výstupů	**Učivo**	**Téma**	**PT**
Žák: ▪ zakóduje a dekóduje jednoduchý text a obrázek	Získávání, vyhledávání a ukládání dat obecně a v počítači Kódy Schéma, myšlenková mapa Kódování znaků Šifrování Kódování barev	**Data, informace a modelování**	• **OSV** • **EV**
Žák: ▪ v systémech, které ho obklopují, rozezná jednotlivé prvky ▪ pro vymezený problém, který opakovaně řešil, zaznamenává do existující tabulky nebo seznamu číselná i nečíselná data ▪ na základě doporučeného návrhu sestaví tabulku pro evidenci dat ▪ nastavuje zobrazení, řazení a filtrování dat v tabulce ▪ popíše účel informačních systémů, které používá	Skupiny objektů a vztahy mezi nimi Příklady systémů z přírody, školy a blízkého okolí žáka Shodné a odlišné vlastnosti objektů Řazení prvků do řad Číslovaný a nečíslovaný seznam Části systému a vztahy mezi nimi Struktura tabulky Vkládání záznamu Řazení dat v tabulce Filtrování dat v tabulce Školní informační systém, uživatelé, činnosti	**Informační systémy**	• **MDV**
Žák: ▪ ukládá a spravuje svá data ve vhodném formátu ▪ pracuje v online prostředí; propojí podle návodu digitální zařízení a na příkladech popíše možná rizika, která s takovým propojením souvisejí ▪ rozpozná typické závady a chybové stavy počítačů a obrátí se se žádostí o pomoc na dospělou osobu ▪ dokáže usměrnit svoji činnost tak, aby minimalizoval riziko ztráty či zneužití dat	Pojmy hardware a software, součásti počítače Instalace aplikací Formáty souborů Školní počítačová síť Fungování a služby internetu Postup při řešení problému s digitálním zařízením Princip e-mailu Uživatelské účty, hesla Pravidla bezpečné práce s digitálním zařízením Digitální stopa	**Digitální technologie**	
Žák: ▪ navrhne různé algoritmy pro řešení problému, se kterým se opakované setkal	Příkazy a jejich spojování Opakování příkazů Vytváření vlastních bloků Vytvoří program	**Algoritmizace a programování**	